2015-2016 Sokağa Çıkma Yasakları Almanağı

DEVLET GELDİ

Bu yayın, Avrupa Birliği finansman desteği ile hazırlanmış olup içeriği ile ilgili tüm sorumluluk Göç İzleme Derneği’ne aittir.

Hazırlayan:
Zana Kibar

Birinci Baskı: Ağustos, 2019
Proje Ekibi: İlyas Erdem, Yeter Tan, Zana Kibar
Kapak Tasarım ve Dizayn: Zozan Eser

Göç İzleme Derneği
Adres: Şirinevler Mahallesi Meraşal Fevzi Çakmak Cad.
No:5 D: 50 Dönmez Apt. Bahçelievler/İstanbul
Tel: 0530 703 02 99
E-Posta: gocizleme@gmail.com / gocizlemedernegi@gmail.com
Wep: www.gocizlemedernegi.com

Baskı: Berdan Matbaa / Sadık Daşdöğen
Güven Sanayi Sitesi C Blok No: 239 Topkapkı / İstanbul Tel: 0212 613 12 11

DEVLET GELDİ

B

CİZRE YANLIZ
DEĞİLDİR !
BÜİ
BERĞE
DAN
CİZRE

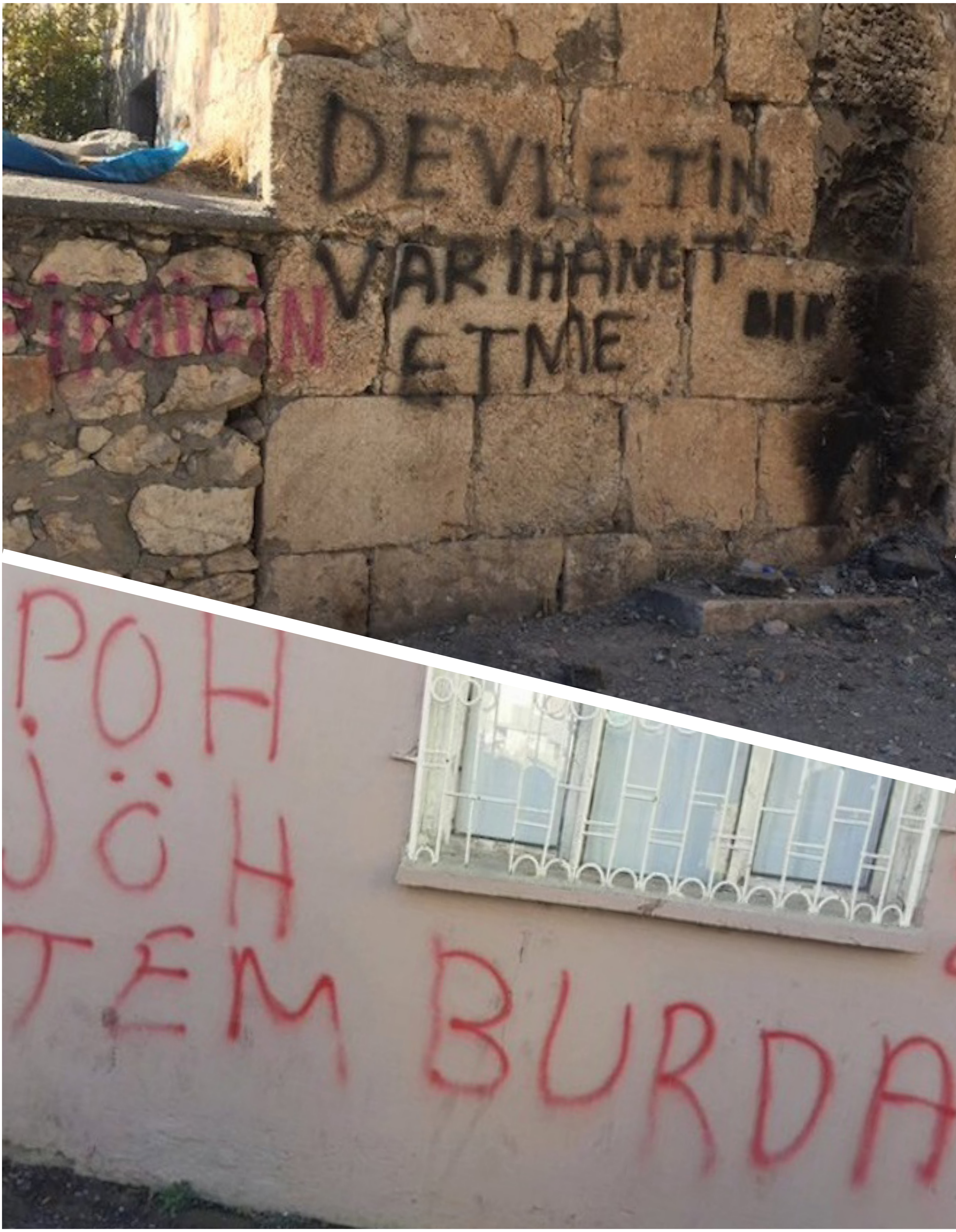
DEVLETİN
VAR İHANET
ETME
POH
JÖH
TEM BURDA

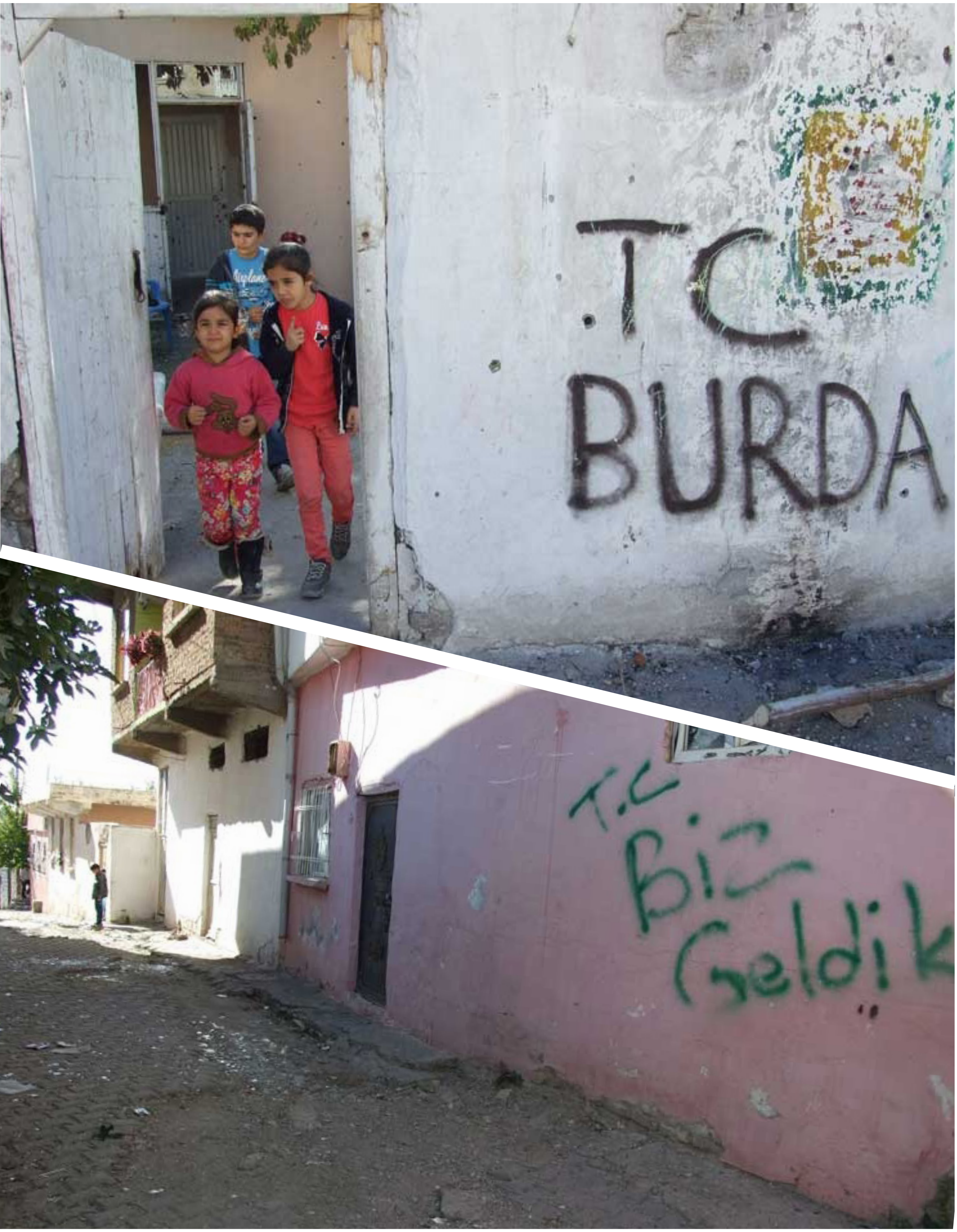
T.C
BURDA
T.C
Biz
Geldik

Devlet

Geldi

İÇİNDEKİLER

017 Önsöz

033 Varto / Gimgim

051 Silvan / Farqîn

077 Sur /Sûr

107 Bismil / Bismil

110 Lice / Licê

111 Dicle / Dicle

115 Cizre / Cizîra Botan

199 Silopi / Girgê Amo

225 Şırnak / Şirnex

255 İdil / Hezex

275 Nusaybin / Nisêbîn

307 Yüksekova / Gever

336 BM Raporu

352 Kronoloji

ÖNSÖZ

2013 yılından itibaren Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun barışçıl çözümü çerçevesinde sürdürülen Çözüm Süreci, 28 Şubat 2015'te Dolmabahçe mutabakatı ile müzakere edilmeye başlandı. Ancak sürecin buzdolabına kaldırılmasının[1] ardından 2015 yılının temmuz ayında Kürtler ile rejim arasında yeniden başlayan çatışmalar, otuz bir yıllık düşük yoğunluklu iç savaşın en şiddetli safhasına sahne oldu. On yıllardır süre gelen çatışma sürecinin önceki evreleri-

---

[1] Dönemin Türkiye Cumhurbaşkanı Reccep Tayyip Erdoğan 11 Ağustos 2015'te "Bundan sonra çözüm süreci buzdolabına kaldırılmıştır" dedi. https://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/08/150811_turkiyede_bugun_catisma_operasyon

nin aksine, bu kez silahlı çatışmalar Kürdistan'ın kırsal alanlarında değil, kent merkezlerinde yaşandı.
18 Ağustos'ta Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde bir dükkânın kepengine yazılan **"Devlet Geldi"** yazısı ile rejim, bütün silahlı güçleri ile bir savaş yürüteceğinin mesajını verdi.

Bu süreçte YPS (Sivil Savunma Birlikleri-Yekîneyên Parastina Sivîlan) toplamda 12 şehirde hendekler kazdı ve bu kentlerin tamamında çatışmalar yaşandı. Bu şehirler, Varto, Sur, Cizre, Nusaybin, Şırnak, Yüksekova Silopi, Silvan, Derik, Dargeçit, Bismil ve İdil'dir. Bu şehirlerin dışında Van ve Siirt'te de hendeklere dayalı olmayan hareketli çatışmalar yaşandı.

Aralık 2015'te bu çatışmalara Türk Silahlı Kuvvetleri'nin tank, top, helikopter ve ağır silahları dahil etmesiyle beraber Şırnak, Cizre, Sur, Nusaybin, Yüksekova gibi kentler yerle bir edildi.

16 Ağustos 2015'te Muş'un Varto ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı ile başlayan çatışmalarda, hayat bir bütün olarak sekteye uğradı. Sokağa çıkma yasağı ve çatışmalar kısa süre içerisinde birçok kent ve mahalleye yayıldı. Günlerce, aralıksız bir şekilde devam eden sokağa çıkma yasakları döneminde, abluka altındaki kentlerin dış dünyayla irtibatı kesildi. Çatışmaların olduğu kentsel alanlarda mekansal dokunun tamamıyla yıkıma uğratılmasının yanı sıra öldürme, yaralama, kitlesel yerinden etme gibi ağır insan hakları ihlalleri ve

özel mülke yönelik gasp planlı bir şekilde uygulandı.

Bu süre içerisinde kentlere giriş ve çıkışlara izin verilmedi. Kentlere girişler polis ve asker barikatları ile engellendi. Sivil toplum örgütlerinin, gazetecilerin, doktorların, avukatların, parti temsilcilerinin bu süre içerisinde kentlere girişleri önlendi ve araştırma yapmalarına izin verilmedi. Elektrik ve telefon şebekeleri de kesilerek kentlerde yaşananlara dair dışarıya bilgi akışı önlendi. BM dahil İnsan Hakları İzleme Örgütü, Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International) ve İnsan Hakları için Doktorlar (Physicians for Human Rights) gibi insan hakları alanında faaliyet gösteren uluslararası grupların, ihlalleri belgelendirmek amacıyla kentlere girmesine, çatışmalar bittikten ve sokağa çıkma yasakları kaldırıldıktan sonra bile ya engellenmeye çalışıldı ya da izin verilmedi.
İnsan Hakları İzleme Örgütü Türkiye araştırmacısı Emma Sinclair-Webb bu durum için:

“Türkiye Hükümeti’nin güneydoğuda birçok bölgeyi fiilen abluka altına almış olması, bir şeylerin örtbas edilmeye çalışıldığına ilişkin şüpheleri besliyor” dedi ve ardından “**aralarında çocukların da bulunduğu, beyaz bayrak sallayan, ya da bodrumlarda mahsur kalmış sivillerin, Türkiyeli güvenlik güçleri tarafından öldürüldüğü yönünde inandırıcı anlatımlar var ve bu anlatımların varlığı alarm zillerinin yüksek sesle çalmasına neden olmalıydı”** açıklamasında bulundu.

16 Ağustos 2015'ten 1 Mart 2018 tarihine kadar geçen süre içerisinde toplam 11 il ve en az 49 ilçede resmi olarak tespit edilebilen en az **299 sokağa çıkma yasağı** ilanı yapıldı:
DİYARBAKIR (169 kez),
MARDİN (48 kez),
HAKKÂRİ (23 kez),
ŞIRNAK (13 kez),
BİTLİS (14 kez),
MUŞ (7 kez),
BİNGÖL (7 kez), DERSİM (6 kez), BATMAN (6 kez),
ELAZIĞ (2 kez) ve SİİRT (4 kez).

Ayrıca Dersim (Tunceli), Hakkari, Mardin, Şırnak başta olmak üzere 127 bölge özel güvenlik bölgesi ilan edildi.

2014 nüfus sayımı verilerine göre sokağa çıkma yasaklarının ilan edildiği ilçelerde yaşadığı bilinen en az **1 milyon 809 bin kişi bu yasaklardan etkilendi; özgürlük ve güvenlik** hakkı; **özel ve aile hayatına saygı** hakkı; **toplanma** özgürlüğü; **örgütlenme** özgürlüğü; **din** özgürlüğü; **bilgi alma ve verme** özgürlüğü, **mülkiyetin korunması** hakkı, **eğitim** hakkı, **işkence ve insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele** yasağı, **yaşam hakkı ve vücut bütünlüğü** hakkı olmak üzere en temel hakları ihlal edilerek bu haklarından mahrum bırakıldı.[2]

Ölüm, yıkım ve kitlesel zorla yerinden etmelerin önemli bir bölümü, aralarında Cizre'nin de bulunduğu dokuz kentte gerçekleşti.

---

[2] TİHV, 16 Ağustos 2015 – 1 Mart 2018 Tarihleri Arasında İlan Edilen Sokağa Çıkma Yasakları

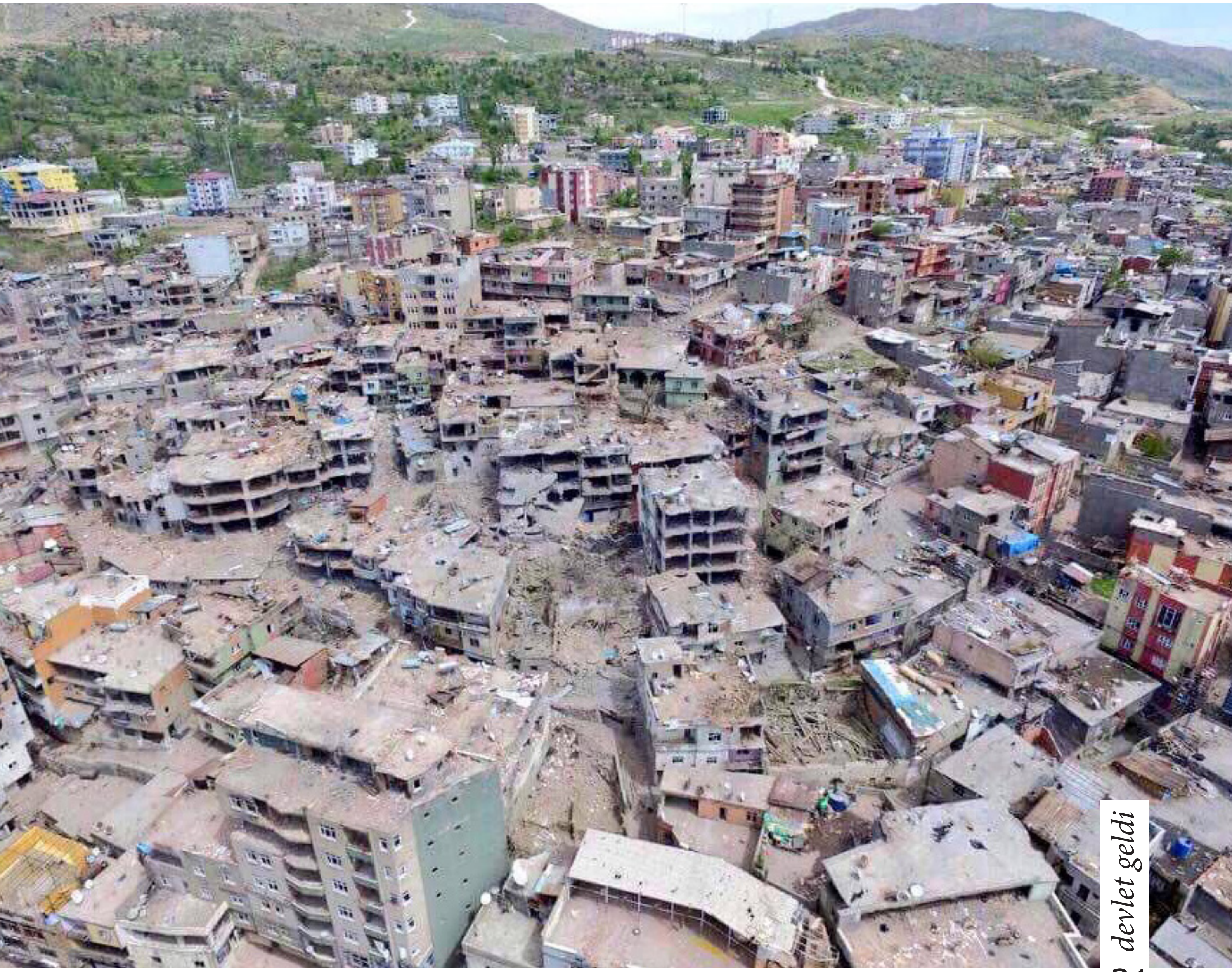

Bu kentlere daha sonra geri dönüşler olsa da ilk etapta yarım milyona yakın insan zorla yerinden edildi. **En az 3 bin 638 kişi öldü.** Sadece insanları hedef alıp onları yerinden etmeyi değil, **insanların kültürel değerlerini, yaşadıkları kentleri ve yaşam biçimlerini ortadan kaldırmaya yönelik olan kentkırımın** örnekleri yaşandı. Kentkırım olarak değerlendirilebilecek örneklerden biri de Şırnak oldu.

Şırnak'ta yasağın başlaması ile beraber kentin hakim tepelerine konumlandırılan tank, top ve obüsler ile kent merkezi vurulmaya başlandı. Saldırı öncesinde askeri değerlendirmelerde Şırnak'ta **"her eve mutlaka bir top mermisi değecek"** şeklinde bir yıkım taktiği tasarlandı. Kentte top ve havan mermisinin değmediği ev neredeyse bırakılmadı. 12 mahalleden oluşan kent merkezinin 9 mahallesi yerle bir edildi. Saraybosna örneğinde olduğu gibi Şırnak 2016 yılında Sur, Cizre, Nusaybin, Yüksekova gibi yerle bir edilen kentkırım örneklerinden birini yaşadı.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (OHCHR) aşırı güç kullanımı; öldürme; zorla kaybedilme; işkence; konutların ve kültürel mirasın yok edilmesi; nefrete teşvik; acil tıp hizmetleri, gıda, su ve geçim kaynaklarına erişimin engellenmesi; kadına karşı şiddet; düşünce ve ifade özgürlüğü ile siyasi katılım haklarının ciddi ölçüde kısıtlanmasına dair sayısız vaka belgelemiştir. En ciddi insan hakları ihlallerinin ise sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı dönemlerde meydana geldiği rapor edilmiştir. Bu dönemlerde bazı yerleşim yerlerinin dünya ile bağlantısı bütünüyle kesilmiş ve hareketlilik günlerce, gece gündüz aralıksız bir şekilde kısıtlanmıştır. [3]

UNITED NATIONS
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

---

[3] Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Türkiye'nin güneydoğusundaki insan hakları durumuna ilişkin rapor Temmuz 2015- Aralık 2016

Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Nils Muižnieks'in tecrübesine göre bölgede ilan edilen sokağa çıkma yasakları ve yaşananlar eşi benzeri olmayan bir uygulamadır. AİHM içtihadında da böyle bir uygulamanın izine rastlanmamıştır. Komiser raporunda, sokağa çıkma yasağının bundan daha ağır bir uygulamasını tahayyül etmenin zor olduğunu belirtmiştir. Bu nedenle komiser, söz konusu sokağa çıkma yasaklarının Venedik Komisyonu tarafından sayılan bütün hakları etkilemiş olması muhtemel olduğu görüşündedir. [4]

---

[4] Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Nils Muižnieks, Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki Terörle Mücadele Operasyonlarının İnsan Haklarına Etkilerine İlişkin Memorandum, 7. https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=2952754&SecMode=1&DocId=2393076&Usage=2

Bölgedeki sürece bir bütün olarak bakıldığında, bu sürecin, altyapıdaki değişiklikler ve nüfus transferi vasıtasıyla güvenliği sağlamak için söz konusu yerlerde ikamet eden kişileri yerinden etme ve bu yerleri yıkıp yeniden inşa etmeye yönelik önceden tasarlanmış bir planın olduğu izlenimini veriyor. Sokağa çıkma yasaklarının boyutu düşünüldüğünde, bölge genelinde sokağa çıkma yasağı ilan edilen ilçelerde yerinden edilen kişilerin toplam sayısının yarım milyonu aşmış olması kuvvetle muhtemeldir.[5]

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ

---

[5] https://www.amnesty.org/download/Documents/EUR4452132016TURKISH.PDF

Temmuz 2015’te Türk Güvenlik Güçleri, Kürdistan İşçi Partisi (PKK) ve ona bağlı gençlik milislerinin arasında açık düşmanlığın tekrar ortaya çıkması ile, özellikle Türk hükümeti tarafından, sağlık hakları ve tıbbi tarafsızlık ihlallerinin yaygın olarak meydana geldiği bir dönem başlamıştır. Türk güvenlik güçleri; güneydoğudaki kentleri tamamen kuşatmış, sağlık tesislerini kanunsuz olarak askeri amaçlarla kullanmış, acil sağlık hizmetlerine erişimi engellemiş ve bunlardan mahrum etmiş, sağlık tesislerini imha etmiş, sağlık çalışanlarına saldırmış ve zulüm uygulamış ve diğer yöntemlerle bölge sakinlerinin yaşam ve sağlık haklarını ihlal etmiştir. [6]

PHR
Physicians for
Human Rights

---

[6] http://hakikatadalethafiza.org/wp-content/uploads/2016/10/2016.08.09_PHR_southeastern-turkey-health-care-under-siege-TUR.pdf

CUD

Butt

ONLY GOD

Gimgim

Varto

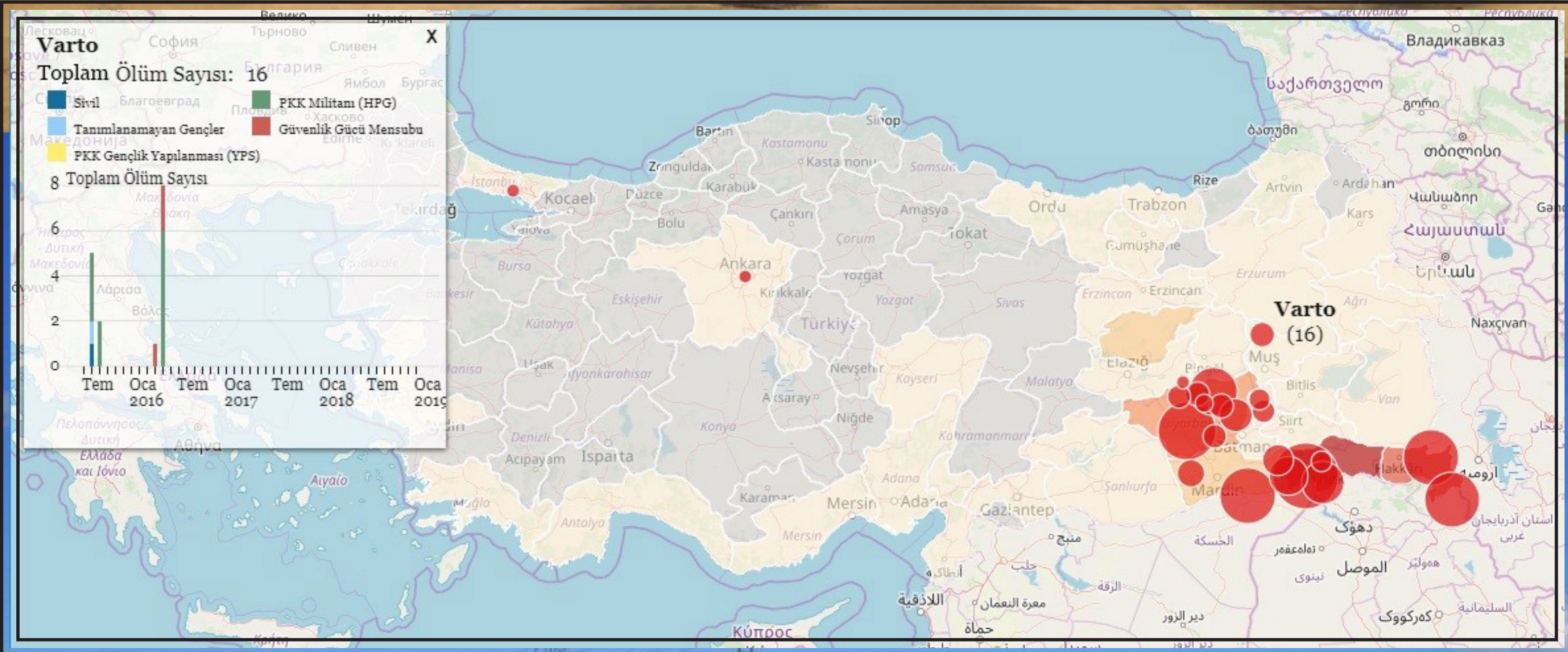
Varto
Toplam Ölüm Sayısı: 16
Sivil
PKK Militanı (HPG)
Tanımlanamayan Gençler
Güvenlik Gücü Mensubu
PKK Gençlik Yapılanması (YPS)
Toplam Ölüm Sayısı
8
6
4
2
0
Tem
Oca 2016
Tem
Oca 2017
Tem
Oca 2018
Tem
Oca 2019
Varto
(16)

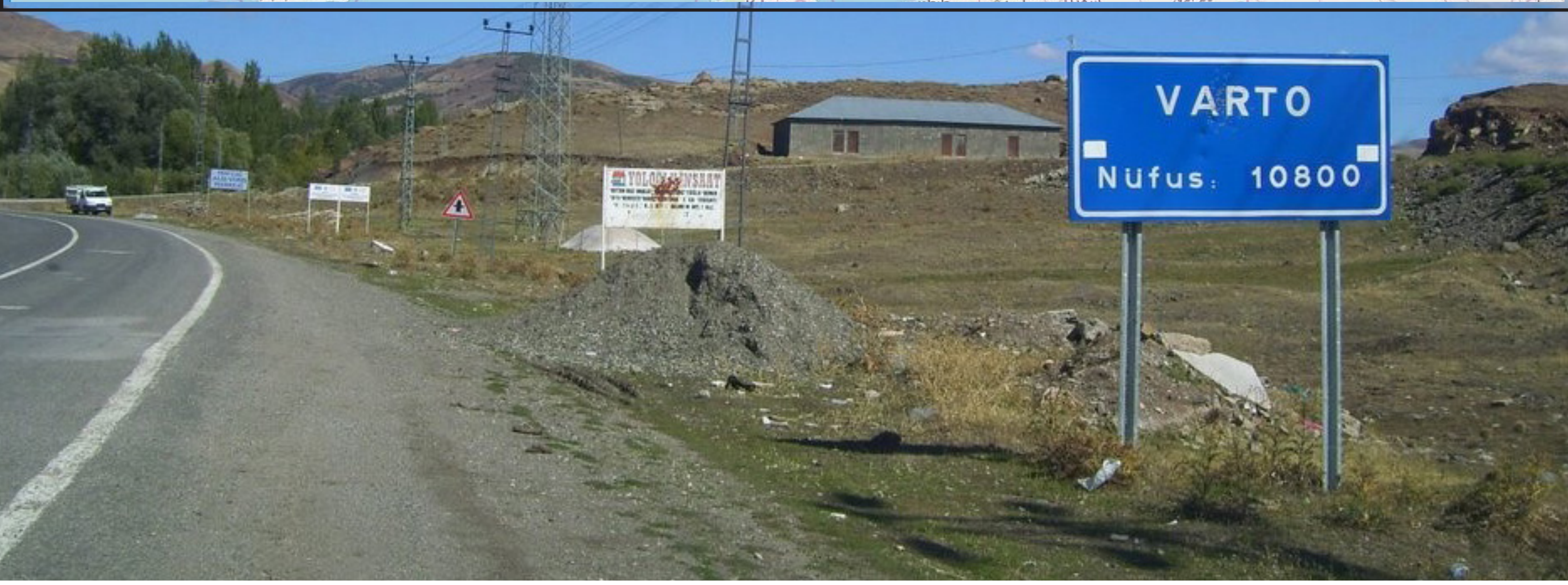
VARTO
Nüfus: 10800

GİMGİM - VARTO

7 Haziran 2015’te yapılan Türkiye Genel Seçimleri sonrası başlayan çatışmalı dönemin yaşandığı ilk yer Muş iline bağlı Varto ilçesidir. 16 Ağustos’ta Varto’da uygulamaya konan sokağa çıkma yasağı daha sonra 11 il ve 49 ilçe merkezine yayılacaktı.

VARTO
BAŞLANGIÇ
OLDU

10 Ağustos günü Varto-Muş karayolunda HPG gerillalarının yol kontrolü yaptığı sırada çıkan çatışmada HPG gerillası Ekin Wan kod adlı Kader Kevser Eltürk yaralı olarak esir düştü.

Esir alınan kadın gerillanın 15 Ağustos gecesi sosyal medyada yayınlanan sokak ortasında öldürüldüğü ve çıplak görüntülerinin sergilendiği kareler infial yarattı. Bu görüntüler bundan sonra **yaşanacak süreç için dönüm noktası oldu.**

- 2013 yılından itibaren sürdürülen çatışmasızlık sürecini etkileyen ve hem kent savaşlarının başlangıcını hem de kentlerde hendeklerin kazılmaya başlanmasına neden olan sürecin en önemli gelişmesi oldu. Aynı zamanda yeni süreçte rengini belli eden ilk ciddi göstergeydi.

- Batı seçim atmosferinden dolayı yaşanan durumu fark edemezken doğu öfke patlaması yaşıyordu. ‘Coğrafyayı koruyamazsan bedenini de koruyamazsın’ algısının özellikle gençlerde yerleşmesine neden oldu. Zaten 2013 yılından itibaren gençler, rejim güçlerini sokaklarından, evlerinden uzak tutmak için barikatlar ile küçük deneyimler yaşamıştı. Hendekler, bu yaşanan durum ile yeni bir boyut kazanıyor ve hem 2004 yılından beri talep edilen öz yönetimin fiili icrası hem de rejim güçlerini ‘bedeninden, hanenden ve mekânından’[7] uzak tutmak için başvurulan bir koruma sistemi oldu.

---

[7] Mersin, Şırnak Kadın, 52.

EKİN WAN
DİRENİŞİMİZİN
ÇIRILÇIPLAK
HALİDİR
KADIN BEDENİ
ÜZERİNDEN,
BİR HALKIN ONURUYLA
OYNAMANIN KENDİSİ
ONURSUZLUKTUR
İNTİKA
SEVM
Jin

Jin
Jiyan
Azadî
KADIN BEDENİ
ÜZERİNDEN,
BİR HALKIN ONURUYLA
OYNAMANIN KENDİSİ
ONURSUZLUKTUR
Ekin W

AKP
ONURUNU
GiYiNDE
GEL !!!

STOPPA MASSAKERN AV
CIVILA I KURDISTAN!

- **“Ölü bedenler önümüze bir özgeçmiş ile birlikte gelir. O özgeçmiş, bizim o ölü bedenleri onlarla aynı hayatı süren başka insanlarla özdeşleştirmemizi sağlar. Onların bedenine yapılanlar, hayattayken onlarla aynı kaderi paylaşanlara yapılmak istenilenin bir göstergesidir. Bedenleri hem ölü hem diridir. Fiziken ölü olsalar da, siyaseten yaşamaktadırlar. Ölü beden ve ölü bedene yapılanlar siyasetin en çıplak halidir.”**[8]

---

[8] (Verdery, Katherine. 1999. The Political Lives of Dead Bodies: Reburial and Postsocialist Change. New York: Columbia University Press aktaran Evren Balta, http://www.birikimdergisi.com/haftalik/7240/olu-bedenlerinsiyasal-yasamlari#.Vx5-Afl97IU)

Bir grup HPG gerillası, bu görüntülerin servis edilmesinden sonra Varto merkeze kadar indi. 15 Ağustos akşamı saat 20:30 civarında ilçe merkezinde HPG gerillaları ile asker ve polis arasında yaşanan çatışmanın ardından kent merkezi tüm sokaklar dahil HPG gerillalarının kontrolüne girdi. İlçede bulunan asker ve polis karakollara çekilirken Muş ve Hınıs yönünden asker ve polis takviyesi yapıldı.

2013 yılından itibaren Cizre, Lice, Nusaybin gibi yerlerde hendekler olmasına rağmen ilk ciddi hendek kazma olayı da Varto'da yaşandı. Önceki hendek kazma pratiği daha çok güvenlik nedeni ile gece yapılan ev baskınlarına karşı önlem amacı ile mahalleli gençlik tarafından kazılırken Varto da ise hendekler savaş cephesi olarak alan tutma ve oraya devlet güçlerini sokmama amacıyla kazıldı.

Muş Valiliği tarafından, sokağa çıkma yasağı 16.08.2015 tarihinde sabah 8.30'da, HPG'liler kent merkezinde iken, ilan edildi:

- *"15.08.2015 tarihinden itibaren, Varto ilçesi şehir merkezinde PKK terör örgütü mensupları tarafından çok sayıda mayınlama ve tuzaklama yapılmıştır. Bu tuzaklamaların imhası esnasında vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması başta olmak üzere, asayiş ve güven ortamının tekrar tesis edilmesi için, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/C maddesi gereğince, ilimiz Varto ilçesinde, 16.08.2015 günü saat 08.30 itibari ile ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir."*

Buna karşın HPG gerillaları 156 jandarma ve 155 polis imdat hatlarını arayarak devlet güçleri için sokağa çıkma yasağı ilan ettiklerini duyuruyordu:

- *"Varto'da demokratik özerklik ilan edilmiştir ve tüm sokaklar PKK gerillalarının denetimindedir. Siz polis ve askerlere sokağa çıkmak yasaktır. Kendi can güvenliğiniz için sokağa çıkmayınız. Bundan sonra Varto PKK gerillalarının denetimindedir."*

16 Ağustos akşam saat 20:00 civarında HPG'liler Varto merkezden çekildi, sokağa çıkma yasağı ise 17.08.2015 saat 05.00'te kaldırıldı. Bu sürede 4 kişi yaşamını yitirdi. İnşaat işçisi oldukları belirtilen Muş doğumlu Rahmi Kızıltaş (36) ve Abdullah Toprak'ın (26) araçlarına açılan ateş sonucu yaşamlarını yitirmiş oldukları ifade edilirken diğer 2 kişinin kimliklerine ilişkin ise bilgi edinilemedi.[9]

---

[9] TİHV Dokümantasyon Merkezi Verilerine Göre 16 Ağustos 2015- 16 Ağustos 2016 Tarihleri Arasında Sokağa Çıkma Yasakları ve Yaşamını Yitiren Siviller 21.08.2016

Kader Kevser Eltürk'e ait fotoğrafların infial yaratmasından sonra Muş Valiliği tarafından fotoğraf ile ilgili yapılan açıklamada ise şu ifadelere yer verildi:

- *"10.08.2015 tarihinde İlimiz Varto İlçesi kırsalında güvenlik güçlerimiz ile girdiği çatışma neticesi etkisiz hale getirilen PKK terör örgütü mensubu bayana ait bazı görüntülerin sosyal paylaşım sitelerinde yayınlandığı tespit edilmiştir. Kamuoyu ve Valiliğimizce kabul edilemeyecek şekildeki bu görüntüleri çeken, yayınlayan ve sosyal medyaya servis eden kişi veya kişiler hakkında adli ve idari soruşturma başlatılmıştır."*

Halkı tahrik etmeye yönelik

Sokağa çıkma yasağının kaldırılmasından sonra İnsan Hakları Derneği (İHD) tarafından oluşturulan bir heyet Varto'ya gitti. Heyet 15-16-17 Ağustos tarihlerinde Varto ilçesinde olaylara tanıklık eden, yaşananlar nedeniyle zarar gören kişilerle yaptığı görüşmelerden elde edilen anlatımları şöyle sıraladı:[10]

- Ekin Wan kod adlı **Kader Kevser Eltürk'ün yakalanıp infaz edildikten sonra sosyal medyada yayınlanan görüntüleri dehşet vericidir. Halkı tahrik etmeye yöneliktir.** Aldığımız duyumlara göre ve ailesinin otopside gördüğüne göre Kader Kevser Eltürk'ün kalçasından yaralandığı ve bunun öldürücü olmayabileceğidir, yine ailenin ifadesinde **boynunda ip izleri** olduğu iddiaları vardır.

---

[10] İHD, Muş İli Varto İlçesinde Meydana Gelen Olayları Araştırma Ve İnceleme Raporu

– Valiliğin kadın militanın çıplak cesedinin yayınlanması konusunda yaptığı “bu görüntüyü servis edenler tespit edilecektir” sadece bu açıklaması, “görüntüden önceki yapılanların işkence ve insanlık dışı muamele olduğunu” görmezden gelmesi sebebiyle toplumun değerlerini incitici ve dehşet vericidir.

İHD heyetinin tanıklar ile yaptığı görüşmelerin birkaçı yaşanan durumu şöyle ifade etti:

- “Varto merkezde güvenlik güçleri ile HPG militanları arasında çatışma yaşandığı iddialarının doğru olmadığını düşünüyoruz, sokağa çıkma yasağından sonra silah sesleri yoğunlaştı, sokağa çıkmamız yasak olmasa bile çatışma var mı yok mu bilgimiz olamaz çünkü kurşunlar evlerimizin içine kadar girdi.”

– “Elektrikler ve sular kesilmişti.“

– “Varto merkez çatışmaya uygun bir yerleşim yeri değildir, evlerimiz, iş yerlerimiz taranmıştır, buyurun fotoğraflarını! Mermi, kurşun delikleri gözle görülür haldedir, panzer mermilerini bizzat topladık, bixi tarzında silahlarla tarandık, roketler atıldı, bazı komşularımızın evleri kısmi yandı bir komşumuzun evi tamamen yandı, evden çıkmasalar kendileri de şu an yoklardı.”

– “Taranan evlerin ve iş yerlerinin arasında bulunan **Banka, ATM gibi kamuya ait binalarda hiçbir kurşun izi yoktur, bu ilgi çekici değil midir?”**

– “Sokağa çıkma yasağı boyunca hareketlilik tespit edilen her yer taranmıştır, sonrasında da özel harekatçılar bu taranan yerlere gelip kan izleri aramışlardır."

– "16 Ağustos akşamı çok büyük bir patlama oldu ve ondan sonra çatışma hafifledi ve duyduk ki infaz edilenler varmış. Sokağa çıkma yasağı bitmiş olmasına rağmen olay yerine yaklaştırılmadık, daha sonra gittiğimizde cenazeleri zaten götürmüşlerdi. Ağaçların üstünde, yerlerde et parçaları vardı, gördük, resimlerini çektik. Duyduk ki, Varto' da ikamet eden Rahmi Kızıltaş ve Abdullah Toprak isimli kişiler ile birlikte iki kişi daha infaz edilmiş."

– "İki komşumuzun öldürüldüğünü duyduk, onlar bizim komşularımızdı; arkadaşlarımızdı, her gün bir aradaydık, çay içip sohbet ediyorduk, cesetleri görmek için olay yerine bile yaklaştırılmadık."

– "Güvenlik güçleri, HPG'liler merkezdeyken evlerinde, karakollarda bekledi, sonrada evlerimizi taradılar."

Av. Eren Keskin, Leman Yurtsever ve İHD Varto Temsilcisi Av. Rumet Agit Özer'den oluşan ekip bir kez daha Varto'ya giderek, Muş İli Varto İlçesinde Meydana Gelen Olayları Araştırma ve İnceleme Raporuna Ek Olarak yeni bir düzenleme yayınladı. Yaşananların savaş suçu olduğu ifade edilen raporda, **ULUSLARASI HUKUK KAPSAMINDA OLAYA BAKIŞ** başlığı altında şunlar belirtildi:

“Uluslararası hukuk, kadına yönelik şiddet konusunda uzun yıllar çok yetersiz kalmıştır. 1. ve 2. Dünya savaşlarında milyonlarca kadın cinsel şiddete maruz kaldıkları halde, savaşlardan sonra kurulan Tokyo ve Nürnberg mahkemelerinde, bu suç yargılanmamış, gözden kaçırılmıştır. Ancak, Bosna ve Ruanda’da yaşanan çatışmalarda, çok sayıda kadına karşı taciz, tecavüz ve her türlü cinsel şiddet, özellikle kadınların çabaları sonucunda, ‘savaş suçu’,’ insanlığa karşı suç’ olarak tanımlanmış ve yargılanmaya başlanmıştır.

Yine Uluslararası Ceza Mahkemesi statüsünde de, kadına yönelik her türlü şiddet, bir ‘savaş suçu’ ve ‘insanlığa karşı işlenmiş suç’ olarak kabul edilmektedir. Her ne kadar Türkiye UCMY’e taraf olmasa da suç tanımı olarak Kader Kevser Eltürk’e (Ekin Van) karşı işlenen suç, savaş suçu niteliğindedir.

- **Varto’da yaşanan süreçte, afet ve kriz yönetim ilkeleri doğrultusunda bir çözüm geliştirme yöntemi denenmedi. Bunun yerine operasyonel bir perspektiften bakıldı. Özellikle Kader Kevser Eltürk’ün öldürülüp bedeninin çıplak sergilenmesi bütün bölgede infiale neden oldu.**

- *Savaşlarda ve silahlı çatışmalarda kadına karşı şiddet bir savaş aracı olarak kullanılmaktadır. Böylece kadına karşı şiddet bir yana, savaşın karşı tarafı olan halkın, toplumsal ve sosyal yapısı da tahrip edilmektedir.*[11]

---

[11] İHD, Muş İli Varto İlçesinde Meydana Gelen Olayları Araştırma Ve İnceleme Raporuna Ek olarak

Kader Kevser Eltürk olayının bölgede nasıl bir infial yarattığı, bölge insanı üzerinde nasıl bir tesir bıraktığını Şırnak'ta yapılmış aşağıdaki görüşme ortaya koyuyor.

Yasağa bir hafta kala gidiyordum yanına ağlıyordum. ''Gel! Bu çocuğu bırakma. Nasıl bizi bırakırsın?'' diye sürekli ağlıyordum. Birkaç defa kızımızı da götürdüm, kızımız babasına çok bağlıydı. Sabaha kadar ağlıyordu 'Baba gel!' diye, o zaman küçücüktü, yaklaşık 3 yaşındaydı. Babası, çaresiz bir insan nasıl bakar, öyle bakıyordu kızımızın yüzüne... ''Bunu bana yaşatma, ben ne yapacağım bundan sonra? Ben bu çocukla tek başıma baş edemem. Yani görmüyor musun amcamın kızına ne yaptılar? Siz Cizre'yi görmediniz mi?'' dedim. 'Kusura bakma, benim arkadaşlarım kaldıysa ben de kalacağım. Onların canı can değil mi?' dedi. ''Onların çocuğu yok, onların eşi yok. Yani seninle onlar aynı değil. Önce benim namusumu koru sonra git milletin namusunu koru.'' dedim. Kaç kere eşime, ''Ya yapma demiyorum, yap ama bu kadar da değil, çocuğun var akşam kalma.'' dedim. 'Seni o kadının yerine koyuyorum, sen olsaydın ben ne yapardım? Senin çırılçıplak bedenin o sokağa atılmış olsaydı, ben ne yapardım?' dedi. Evet, hep o korkuyu yaşadık, o fotoğraftan eşim çok etkilendi, neredeyse o fotoğraftan sonra hayatı mahvoldu. Ve eşim sokağa çıkma yasakları esnasında şehit oldu.[12]

---

[12] Kadınların Göç Hikayeleri, Şırnak s.32-34, 2018, İstanbul

Farqîn

Silvan

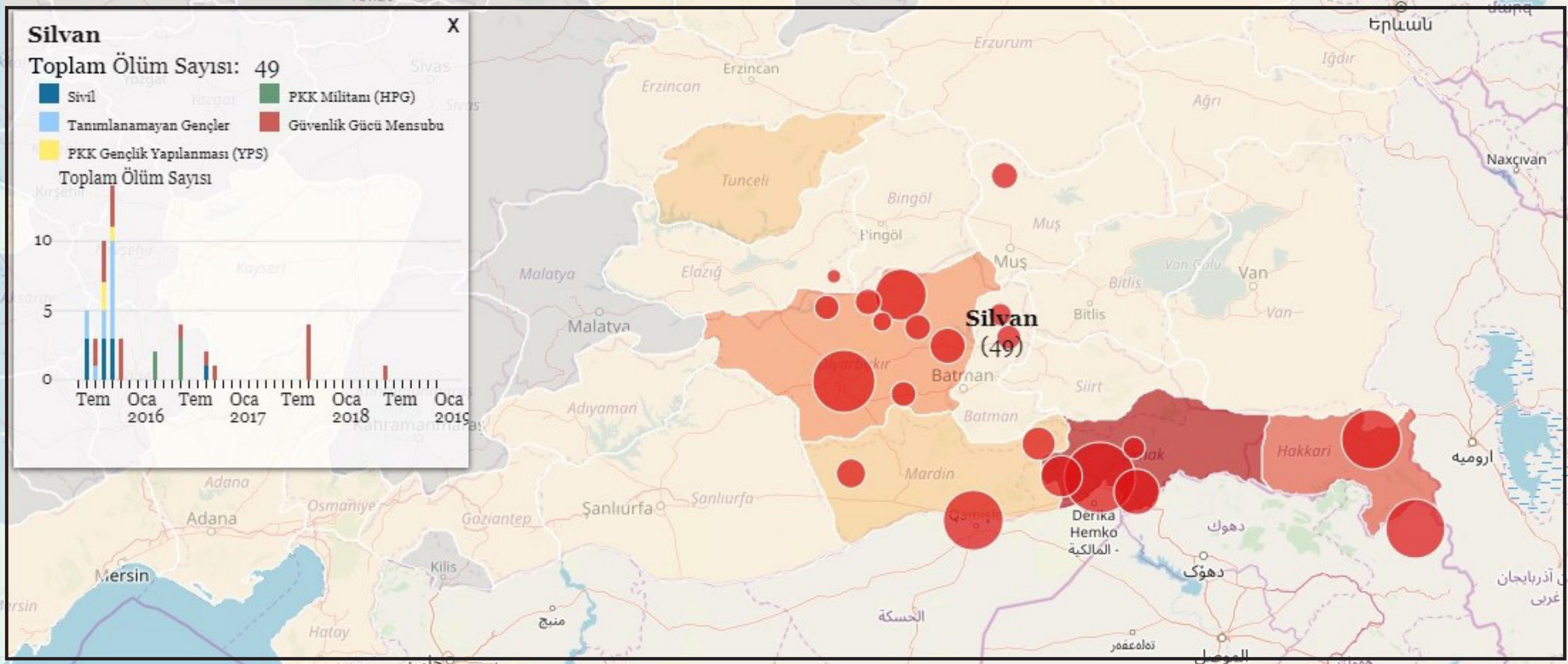
Silvan
Toplam Ölüm Sayısı: 49
Sivil
PKK Militanı (HPG)
Tanımlanamayan Gençler
Güvenlik Gücü Mensubu
PKK Gençlik Yapılanması (YPS)
Toplam Ölüm Sayısı
10
5
0
Tem
Oca 2016
Tem
Oca 2017
Tem
Oca 2018
Tem
Oca 2019
Silvan (49)
Erzurum
Erzincan
Iğdır
Ağrı
Naxçıvan
Tunceli
Bingöl
Muş
Malatya
Elazığ
Batman
Bitlis
Van
Siirt
Adıyaman
Mardin
Şanlıurfa
Hakkari
Gaziantep
Osmaniye
Adana
Mersin
Kilis
Hatay
Derika Hemko

SİLVAN
Nüfus: 86600

FARQÎN - SİLVAN

İLK DUVAR YAZILARI SİLVAN'DA YAZILDI

Varto'da yaşanan olaylar daha yatışmamışken ve heyetler yaşananlara dair araştırma yapmak üzere yola yeni çıkmışken bu kez Diyarbakır ili Silvan ilçesinde sokağa çıkma yasağı ilan ediliyordu.

Silvan'da 18-19 Ağustos, 24-25 Ağustos, 13-14 Eylül, 02-05 Ekim, 18- 21 Ekim ve 03-14 Kasım tarihleri arasında 6 kez sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

Ekin Wan'ın ölü bedeninin çıplak görüntüleri sosyal medyaya düştüğü gün olan 15 Ağustos tarihinde Silvan'da öz yönetim ilan edildi. DBP İlçe Başkanı Barış Gülenyüzlü 15 Ağustos'ta okuduğu öz yönetim ilanında şu beyanda bulunuyordu:

> *"AKP hükümetinin herkes benim emrimde olmalı ve istediğim şekilde hareket etmeli, dayatması kabul edilmez. Biz Ankara'dan yönetilmek istemiyoruz. Bu yüzden kendimizi ve kentimizi öz yönetimimizle yönetmek istiyoruz. Ve tabii ki de yöneteceğimiz bu alanda bu halkın önderi olan önder Apo ile bu sistemi uygulayacağız. Bu bizim en meşru hakkımızdır. Önder Apo'nun özgürlüğü Kürdistan halkının özgürlüğüdür. Bizler Farqîn'de (Silvan) yaşayan seçilmişlerin Demokratik Kent Meclisi olarak faşizan ve meşru olmayan rejime karşı toplumun öz yönetimi olarak kendimizi beyan ediyoruz.*
>
> *Halka karşı yapılan topyekün imha rejimine karşı bugünden itibaren halk olarak öz yönetim ve irade ile kendilerini yöneteceklerine inanıyoruz. Bütün kamuoyu ve meşru irade beyanımızı tanımaya ve sahiplenmeye çağırıyoruz. Bununla beraber geliştireceğimiz bu öz yönetime karşı gelişecek herhangi bir saldırıya karşı öz savunmamızı alacağımızı ya da halka yönelik herhangi bir katliam ya da saldırıya karşı en meşru hakkımız olan öz savunmamızı geliştireceğimizi belirtiyoruz. Farqîn'i (Silvan) Farqîn halkı yönetecektir."*

YDG-H'li (Yurtsever Devrimci Gençlik Hareketi) gençler devlet güçlerinin saldırılarını durdurmak ve mahallelerine girmesini engellemek için Tekel, Mescit ve Selahattin mahallelerinde sokaklarda barikat kurup hendek kazmaya başladı. Varto'da 15 Ağustos'ta ilan edilen ve 17 Ağustos 2015'de kaldırılan iki günlük sokağa çıkma yasağının ertesi günü, **18 Ağustos gece saat 01.00'de, Diyarbakır Valiliği tarafından Silvan'da sokağa çıkma yasağı ilan edildi.** Diyarbakır Valiliği, 19.08.2015'te yaptığı basın açıklamasında özel harekat ve diğer birimlerden oluşan 700 kişilik bir ekiple sabah saat 05.00'ten itibaren ilçenin tamamını kapsayacak şekilde operasyon başlatıldığını duyurdu. Kent bu operasyon ile tamamen abluka altına alınırken dışarıdan kente girmek isteyen heyetlere izin verilmedi. Elektrik, su, internet, mobil şebekeleri kesildi[1] ve ilçede olan bitene dair bilgi akışı da gerçekleşemedi.

---

[1] SİLVAN OLAYLARI İNCELEME RAPORU, 26 Ağustos 2015, heyette yer alan kurumlar:
- İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi
- Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Diyarbakır Temsilciliği
- Diyarbakır Barosu
- Mezopotamya Hukukçular Derneği (MHD) Diyarbakır Şubesi
- Diyarbakır Tabip Odası

Silvan'da yaşanan durumu yerinde gözlemlemek ve Varto'da yaşanan olayların burada tekrarlanmaması için Silvan'a doğru heyetler harekete geçti. Ancak heyetlerin kente girişine izin verilmedi. Kente girmek isteyen heyetin içinde yer alan HDP Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir yetkililer ile görüşmelerini şu ifadeler ile aktarıyordu: "Bölgede iletişim hatları kesik, elektrik kesik, bilgi alamıyoruz. Şu anda Silvan yolundayız. Valilikle görüştük, Valiliğin ifadesine göre, Valiliği aşan bir durum var. Ankara'dan emir gelmiş."[2] Erişim engeli, sokağa çıkma yasağının sona erdiği 19 Ağustos 2015 günü saat 07.00'ye kadar sürdü.

> *Diyarbakır Valiliği, 17 Ağustos'ta ise Silvan, Lice, Kulp, Dicle ilçelerinin kırsal kesimlerinde 20 bölgeyi güvenlik bölgesi ilan etti. Silvan'a bağlı yaklaşık 55 köy sınırının dahil olduğu 6 mıntıka ilan edilen güvenlikli bölgenin içinde yer aldı. Bu köylerin büyük bir bölümü ilçenin kuzey kesiminde yer alan dağ köyleri. Ancak ilçenin güneyi ve batısını da içine alan ova köyleri güvenlikli bölge kapsamına alındı.*

Sokağa çıkma yasağı kalktıktan sonra ilçe sakinleri seslerini duyurabildi. İlçede yaşayan Ahmet Altun BBC Türkçe'ye Silvan'da yaşananları şöyle aktarıyordu: *"Balkonlara çıkamıyoruz. Camiden, katliam olmasın diye insanlara canlı kalkan olma çağrısı yapıldı fakat polis sert müdahale etti. Azizoğlu Meydanı'nda büyük bir yangın var. Balkona çıkıp bakmak istedim, polis balkona ateş açtı. Bugün burası Kobanê gibi. Çatışma değil, burada savaş var. Silvan'ın dört tarafından dumanlar yükseliyor."*

---

[2] http://www.radikal.com.tr/turkiye/sokaga-cikma-yasagi-olan-silvanda-catisma-1-olu-1-yarali-1417402/

Silvan'da uzun yıllardır gazetecilik yapan İhsan Yılmaz yaşanan süreçte afet ve kriz yönetim ilkeleri doğrultusunda bir çözüm geliştirme yöntemi denenmediğini şu ifade ile aktarıyordu:

> "9 saat boyunca güvenlik güçleri müdahale etti. Çatışma yaşandı. Sanki Silvan düşman işgalindeymiş gibi. Oysa **diyalog yoluyla bu durum hasarsız, ölümsüz atlatılabilirdi. Bu hassasiyet gösterilmedi."**

Sokağa çıkma yasakları sürecinde çatışmaların olduğu kentlerde sıklıkla dillendirilen **bilinmeyen silahlı kişiler** ya da **sakallılar** da ilk kez Silvan'da ortaya çıkıyordu. Tanıklar, operasyon boyunca gördükleri bazı silahlıların hiç de polise ya da özel harekata benzemediklerini kaydediyordu. Bir kent sakini, **"Özel harekattan beterdi. Kime hizmet ettikleri belli değil. Yüzleri kapalı. Bazılarında uzun sakallar vardı. İlaç kullanıyor gibi bakıyorlardı."**

> Genç bir kent sakini de gördüklerini şöyle aktarıyordu: **"Hafif başımı uzatıp pencereden baktım. Buraya gelen devletin normal polisi değildi. Siyah, uzun sakallı, hiç polise benzemiyor. Ben onların polis olduğuna inanmıyorum. 'Çabuk içeri gir' diye bağırdı. Uzun sakallarıyla sanki devletin polisi değil de IŞİD'li gibi görünüyor. İnsanlara bakışını bir görseniz, vahşet içinde."**[3]

Yasak döneminde Serhat Bilen (25) Özel Hareket Timleri tarafından açılan ateş sonucu yaşamını yitirdi. Hanife Durak (80), Veysi Toraman (60) ise çatışmaların gerilimi nedeniyle geçirdikleri kalp krizi sonucu yaşamlarını yitirdiler.

---

[3] http://www.diken.com.tr/sur-izlenimleri-2-buraya-gelenler-devletin-normal-polisleri-degil/

YEŞİL BURDA

Tanık: *Ben şu penceredeydim. Kobra, gelip şu direğin önüne girdi ve ateş etmeye başladı. Karşımızdaki bütün evlere ateş ederek, tahrip etti. Sonra bize doğru geldi. Bütün dükkanlara ateş etmeye başladı. Tekel mahallesine 6 araçla geldiler sanırım. Kepçe de önlerindeydi. Arabamı önüne katıp sağa sola, direğe duvara vurmaya başladı. Parçalayıp getirip buraya attı. Ben izliyordum. Artık dayanamadım ve dışarıya çıktım. Köşe başındaki kobradan bana ateş ettiler. Camlar kırıldı ve ben üzerine düştüm. Güç bela kendimi tekrardan içeriye attım. Birkaç mermi de içeriye isabet etti. Adamlar bizi öldürmeye gelmişti. Pencere bırakmadılar bizde, hiçbir şey bırakmadılar. Evleri taradılar, sonrada bizi geçip gittiler. Evleri taradıkları sırada 'Allah-u Ekber' diye tekbir getiriyorlardı ve Ölürüm Türkiye'm marşları söylüyorlardı. Sadece ben değil, bütün mahalle gördü bunu. Bir de arabamı hırpalayan kepçecinin yanına gelen rütbeli bir komutan, ona 'gazan mübarek olsun' dedi. Bi de 'benzin yok mu?' diye bağırmaya başladı. Belli ki yakmak istiyorlardı. Bütün bunları bizzat duydum. Bunlarda iman, din yoktu.*[4]

---

[4] SİLVAN OLAYLARI İNCELEME RAPORU, 26 Ağustos 2015, heyette yer alan kurumlar

- İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi
- Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Diyarbakır Temsilciliği
- Diyarbakır Barosu, Diyarbakır Tabip Odası
- Mezopotamya Hukukçular Derneği (MHD) Diyarbakır Şubesi

16 Ağustos 2015 tarihinden itibaren Silvan'da farklı zamanlarda 6 kez sokağa çıkma yasağı ilan edildi. En uzun uygulanan yasak, 03-14 Kasım 2015 tarihlerinde ilan edilen ve 12 gün süren 6. sokağa çıkma yasağı oldu. Bu yasak ile süreç geri dönülemez bir noktaya geldi. Devlet bütün silahlı güçleriyle karşısında direnen gücü imha etmeye yöneldiği bir konsepti devreye koydu.

Tahribat, ölüm ve yaralanmaların en çok olduğu yasak süreci de bu dönemde gerçekleşti. Kentten, özellikle çatışmanın olduğu mahallelerden insanlar büyük oranda göç etmek zorunda kaldı.

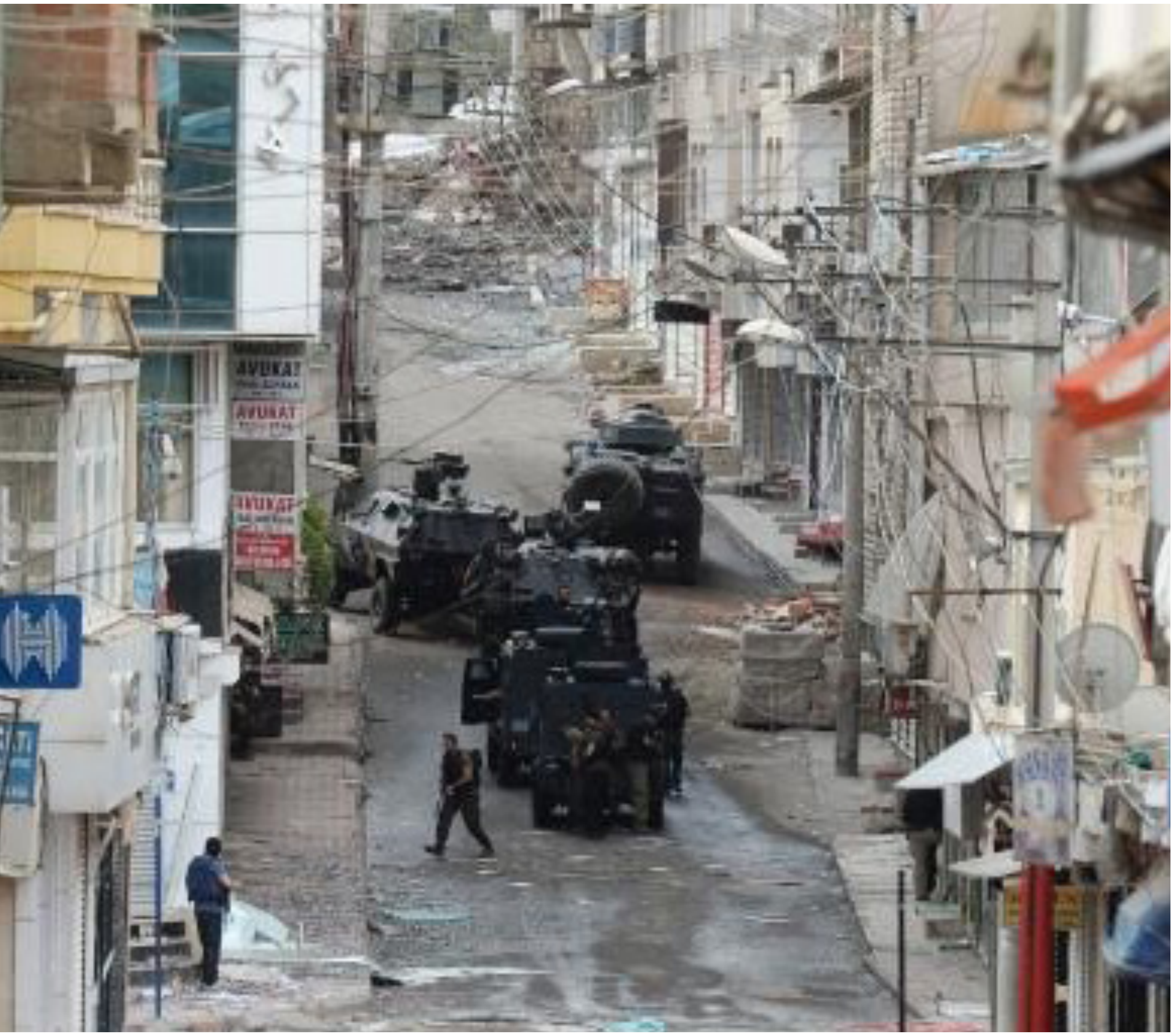

3 Kasım 2015 tarihinde saat 05.00’te başlayarak ikinci bir emre kadar Silvan’da **Tekel, Mescit ve Konak** mahallelerinde sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yasak ilanından sonra ilçeye daha önce sevki gerçekleştirilen savaş mühimmatı, ağır silah, asker, özel hareket timleri, sivil polislerin yer aldığı hava destekli bir saldırı gerçekleştirildi. Yasak, ilçe kaymakamlığı tarafından yapılan duyuru ile 14 Kasım 2015 tarihinde saat 14.00’ten itibaren sona erdirildi. Yasak sona erene kadar ilçede mobil şebeke kesintileri uygulandı.

Bu yasak döneminin en çarpıcı olaylarından biri **duvar yazıları** oldu. Silvan’da başlayan devletin duvara yazı yazma olayı bundan sonra çatışmanın yaşandığı tüm yerlerde görüldü. Devlet duvar yazılarında varlığını yaralayıcı bir şekilde sergilerken aslında yokluğunu da ifşa ediyordu.

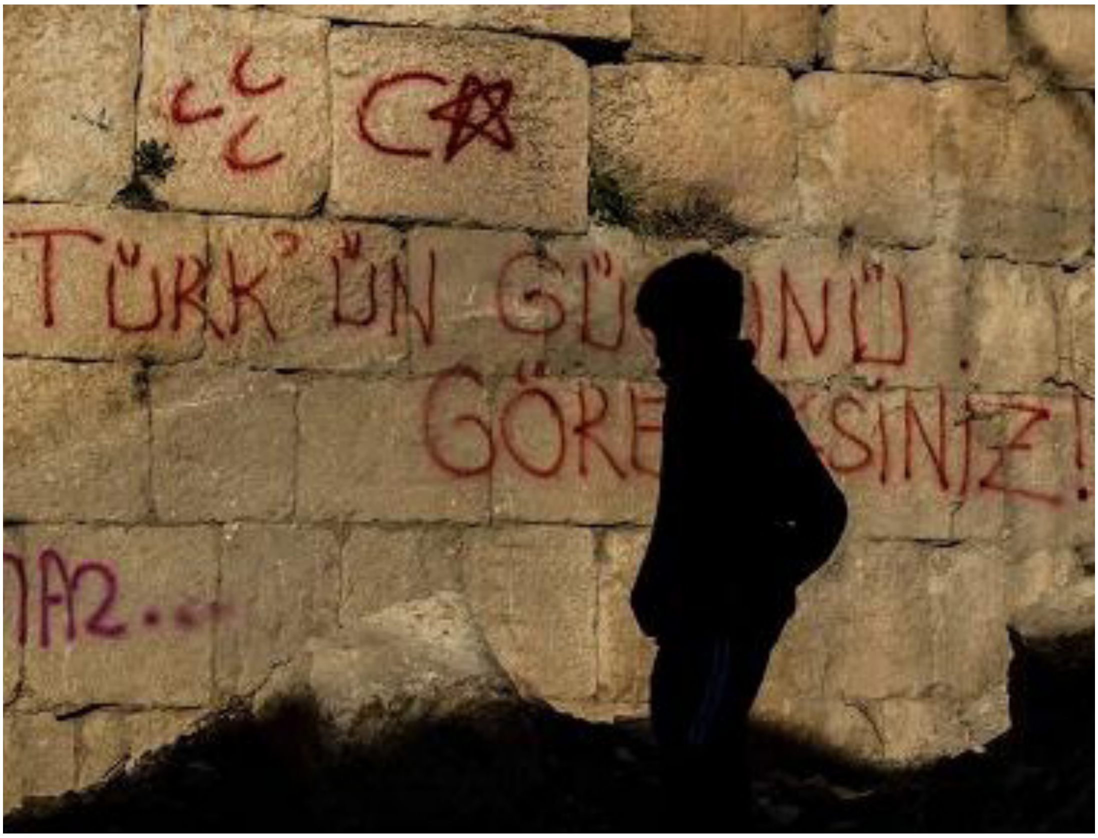

Duvar yazılarının bir örneği Filistin'de karşımıza çıkıyor. İsrail askerleri abluka altına aldıkları Gazze'de duvarlara Yahudî Yıldızı çizip, 'yakında geri geleceğiz' diye yazıyorlardı.

Sokağa çıkma yasağının ilk günü olan 3 Kasım 2015'te Diyarbakır Caddesi üzerinde, Müslüm Tayar (22) isimli genç zırhlı araçtan açılan ateş sonucu 4 kurşun ile yaralandı. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde tedavi altına alınan Tayar, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Aynı gün Tekel mahallesinde polis tarafından açılan ateş sonucu Sertip Polat (20) isimli bir genç daha yaşamını yitirdi. Abdulkerim Eleftos (27), Faysal Korkmaz (40) ise yaralandı. Yasağın ikinci gününde Engin Gezici (24) evinin önünde vurularak öldürüldü. İsmet Gezici (55) vurulup yere düşen yeğeninin imdadına giderken o da öldürüldü. 5 Kasım'da Mukaddes Arbağ (33), 6 Kasım'da Rıdvan Us (20) ile Adnan Bakır (?) 8 Kasım'da Mehmet Emin Çiçek (70) ise yaralandılar. 9 Kasımda kahvehane taranması sonucu Mehmet Gündüz (45) yaşamını yitirirken Seyfettin Kurt (44), Kudbettin Çiçek, Abdulsamed Kesici (50) ise yaralandılar. Mustafa Sağlam (26) da Selahattin Mahallesi'nde polisler tarafından açılan ateş sonucu yaralandı. 11 Kasım'da A.G. (5) bombaatar parçasının isabet etmesi socunu yaşamını yitirirken İ. Y. ise ağır yaralandı. 12 Kasım'da Hüseyin Yıldız 13 Kasımda Üstün Güneş (45) yaralandılar.

18 Ağustos'ta ilan edilen sokağa çıkma yasağı ve sonrasında yaşanan olayları araştırmak için kente giden sivil toplum örgütleri gazeteciler tanıklar ile yaptıkları görüşmelerde hemen hepsi ismini vermekten sakınca görmemiş; ancak 03-14 Kasım olaylarından sonra yapılan görüşmelerde tanıklar adlarının saklı kalma şartı ile konuşmuştur. İnsanların güvenlik riskini en üst boyutta hissetmeye başladığını gösteren önemli bir işarettir.

Öldürülen Süleyman Güleç için tanık beyanı: *Kendisi bekârdı. Market vardı, markete bakıyordu. Kahvenin yanındaydı marketleri. Zaten bizim vekiller oradaydı. Onlar, bizden daha iyi biliyor. Onları kurtarmaya çalışmış. Kendini onlara siper etmiş. Ayla Akat ordaydı, 4 milletvekilimiz oradaydı. Onlar dediler ki "biz nereye sığınmaya çalışıyorsak tank veya roketi, oraya doğru atıyorlar." Helikopter yukarıdan onları tespit ediyor. Olay anında vekillerle birlikte oradaymış. Tek bir kurşunla, kalbinin üzerinden vurmuşlar. Kurşun sırtından çıkmış... Onu çıkardığımızda aynen bizim gibiydi... Çocuk aniden düşmüş. Bunların kurşunları zehirlidir. Kana dokundu mu hemen insan gider. Bakın, iki-üç kişi de aynı bu olaylarda ayaklarından yaralanmışlar. Bu yara nedeniyle adamlar gitmişler.*

Tanık 2: *Bir tane kurşun da omuzuna değmiş. Yani gerçekten hocam, bu M16 mermileri hepsi zehirlidir. Öbürleri, kaleşnikof veya G3 ile vurulursa bir şey olmuyor. Yani yaralar büyüktür. M16 mermilerinde hemen yara kapanıyor, iç kanamadan gidiyorlar.*

Tanık 3: *12 gündür evime giremiyorum. Yeni geldim bütün kapılarım kırılmış, askerler yapmıştır. Kimsem yok, iki oğlum hapiste tek başıma kalıyorum. 12 gündür açız sokaklardayız. Yaşlıyım, benim evimi yakıp yıkmışlar. Ben şimdi ne yapacağım gücüm yok. Korkudan evimizde kalamıyoruz ki evde kalalım! Evde elektrik, su yok ateş ediyorlar nasıl kalalım. Biz ne yapmışız ki devletin askerleri evimizin kapılarını kırıp evimizi dağıtmışlar! Allah hakkımızı bırakmasın.*

Tanık 4: *4 aydır dışarıdayız dedim. 10 günde bir çocuklar gelir, devlet onları vurur… Eve gidemiyoruz. Perişanız. Evimizi yıkmışlar. 4 aydır ne Büyükşehir Belediyesi, ne Silvan Belediyesi, ne insan hakları kurumları… Kimse mağduriyetimiz için gelmedi. Açlığımız, hastalığımız, perişanlığımız… Amaç Kürdistan ise baş göz üstüne, ama bazıları keyiflerindeyse… Bak işte Silvan, şu yukarıya git güllük gülistanlık. Kahvede okey oynuyorlar. Ben burada açım, kira 150 liradan, 300 TL olmuş. Kürdistan eyvallah da, biz perişan olmuşuz.*

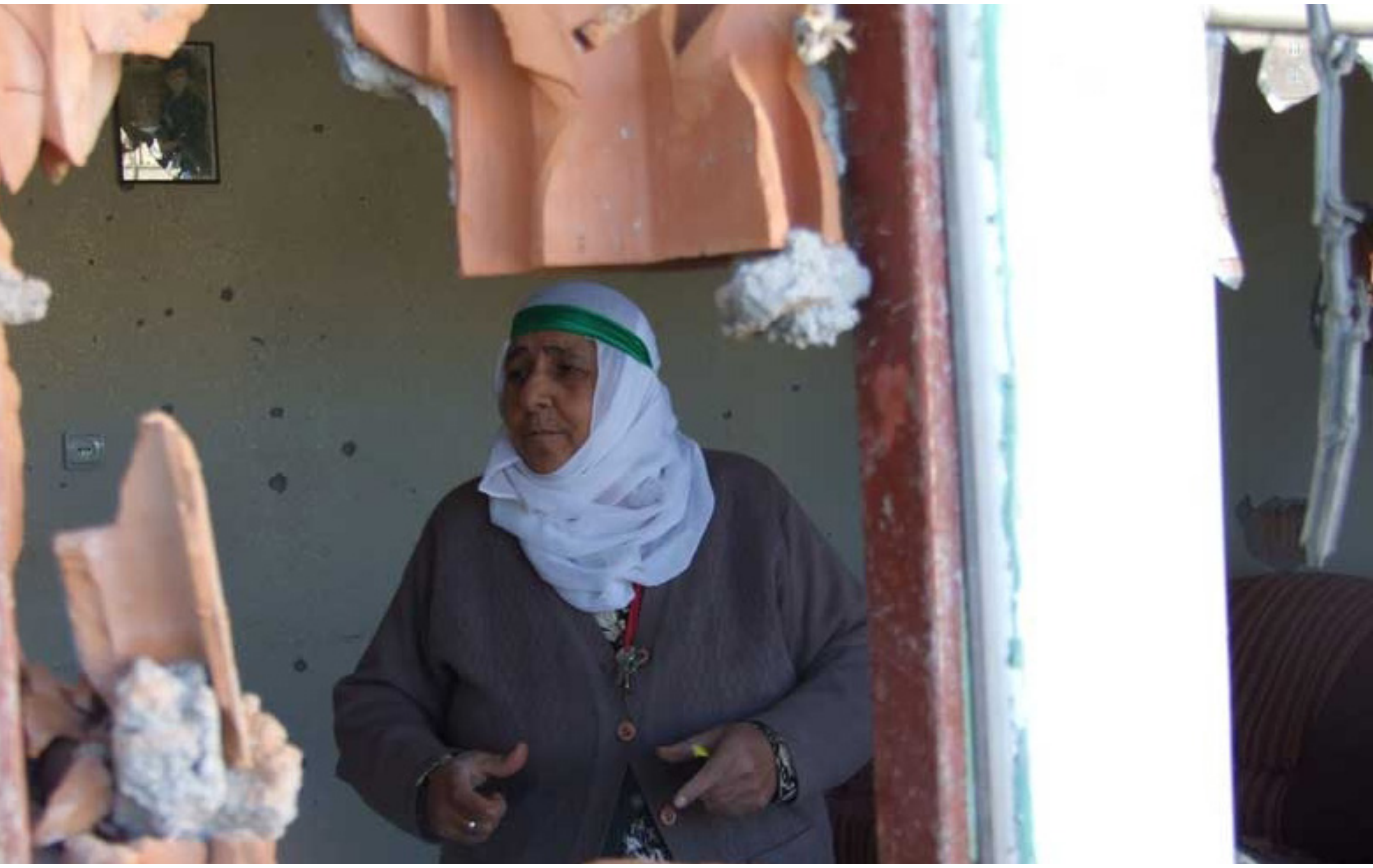

Vicdansızlar evi hedef aldılar. Bütün kurşunları dışarıdan attılar, bakınız kurşunlara. Yeni geldim kapıyı açtım. Askerler bizleri çıkartmışlardı, kolumuzdan sürükleyip çıkarttılar. Dolaplara bakınız kurşun izleri var, hepsini karşıdan attılar. Gelin odaya bakınız, Allah yanlarına bırakmasın. Bütün camları kırmışlar, her yeri taramışlar. Caddeden kurşun atıyorlardı. Keskin nişancılar Azizoğlu binasına yerleşmişlerdi. Kaç defadır böyle yapıyorlar. Halkın evini boşu boşuna taramışlar, ne gerillalar burada var ne de başka kimse. Kim burada var ki halkın evini boşu boşuna tarıyorsunuz.

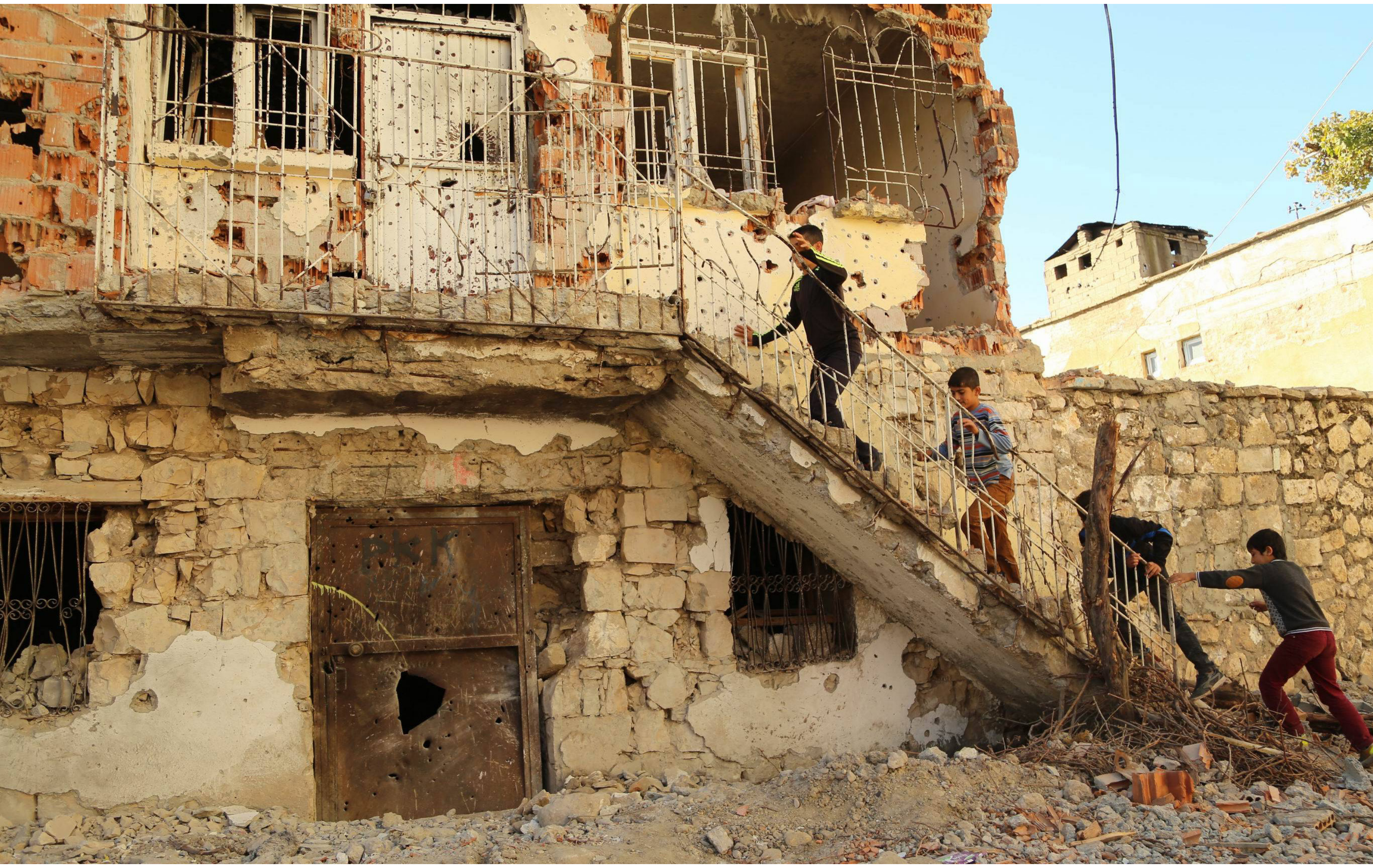

Nursel Aydoğan (HDP Diyarbakır Milletvekili)

Kırılmadık kapı, dağıtılmayan ev, hiçbir şey kalmadı. Öyle saldırı, operasyon değil, resmen savaş yani! 4 bin özel harekatçı ile gelmişler. İnsan öldürmeye odaklanmış, büyük bir kin, nefret taşıyan bir güruh. İnsan eve girer, arar, o başka mesele. Göreceksiniz evleri, evlere girmişler, kapıları, buzdolapları kırmışlar, çamaşır makinelerini dağıtmışlar. Yani nefretle, kinle ancak böyle izah edilebilir, başka türlü izah edilemez. Zaten evlerde tek bir insan kalmamıştı. Bizim bulunduğumuz noktalara roketatarlar, bombalar atıldıktan sonra biz hemen daha korunaklı olduğunu düşündüğümüz arka mahalleye geçtik, geçerken evlerde tek bir kişi bırakmadık, bıraksaydık hepsi öldürülürdü. Mahallelerde tek kediler kaldı, mahallelerin yüzde yüzü boşaltıldı. Çarşamba günü biz, “herkes mahallelerden çıksın” dedik. Çünkü tam cinnet geçirmiş, tam gözü dönmüş bir güruh vardı. Çoluk çocuk, genç, yaşlı, ihtiyar demeden herkesi öldürebilirlerdi.

Biz çatışmanın olduğu gün o ana caddenin arkasındaki bir evdeydik. Birkaç eve öyle dağılmıştık. O gece sabaha kadar yüzlerce mermi, bomba atarlar, top atışları yapılıyor, bulunduğumuz ev zangır zangır titriyordu. Kapıyı kilitlemiştik... bizi orada görselerdi büyük bir katliam olurdu, hepimizi öldürürlerdi. Biz Konak mahallesine, elektriğin olduğu, telefonların biraz çektiği mahalleye geçtik. Allah kimseye göstermesin diyorum, çok kötüydü gerçekten!

Kaymakam'a burada mesaj attım, yazdım dedim ki: Kaymakam Bey, burada korkunç bir durum var, durum sandığınızdan, tahmin ettiğinizden çok daha vahim, çok daha kötü, her an her şey olabilir. Biz Mescit Mahallesi'ndeyiz.

TÜRK SEN
ÖVÜN
DEĞİLSEN
İTAAT ET
26

Ona rağmen bulunduğumuz her noktaya tepeden ateş ediliyordu, helikopterlerle izliyorlardı. Biz bulunduğumuz noktada okuldan keskin nişancıların açtığı ateşle yaşamını yitiren Süleyman Güleç'i battaniyeye koyup hemen yan tarafta 50 metre ötedeki caminin içerisinde ölülerin yıkandığı taşın üstüne bıraktık. Zaten orada vurulduğu yerde vefat etmişti, ben baktım nabzı gitmişti atmıyordu. Bir de bulunduğumuz noktaya , tahmin ediyorum ki koordinatlar veriliyordu, bahçeye tepeden havan topları, atışları yapılıyordu. Ondan sonra biz camiye gittik, caminin her tarafını havan topları ile taradılar, caminin her tarafı parçalar ile doluydu. Korkunç bir şeydi gerçekten.

Murat ATEŞ (Muhtarlar Derneği Başkanı)

Sokağa çıkma yasağının 9. günü kaymakamlık anons yaptı sivillerin mahallelerden çıkması için. Bir gün çatışmasızlık kararı çıkarıldı; o arada çıkabilenler çıktı, çıkamayanlar içeride kaldı. Muhtar arkadaşlarımdan aldığım bilgiye göre diyebilirim ki %95 oranında insanlar çıkmıştır ama %5'lik kısım evlerinde kaldı. Onlar da hasta, yatalak veya maddi sebeplerden dolayı evlerini terk edemeyenlerdi. Silvan genelinde ise 25 bin insan göç etmiştir. Bunların bir kısmı yukarı mahallelere, bir kısmı Bismil, Batman, Diyarbakır'a bir kısmı da Mersin, Adana gibi şehirlere göç etmiştir. Bu üç mahalle Silvan nüfusunun yaklaşık üçte biri yani 14.365 kadardır. Sokağa çıkma yasağının 9. günü yapılan anonstan önce mahallelerin yaklaşık %30'luk kısmı evlerindeydi, ama anonstan sonra %95'i çıktı. Silvan'da en mağdur en fakir aileler gecekondulardan oluşan bu üç mahallede yaşamaktadırlar. Özellikle maddi durumu düşük ailelerin bu çatışmalarda maddi-manevi kayıpları olmuştur. Şunu da vurgulayayım; bazı fırsatçı insanlar Silvan'da kiraları 1000 TL ye çıkarmışlar ve sokağa çıkma yasağı bittiğinde ya da evler tamir edilirse gitmelerini engellemek için bir yıllık sözleşme imzalatmışlar.

Abdulmenaf MANAZ (CHP Silvan İlçe Başkanı)

60 yaşındayım böyle bir şey görmemiştim. Filistin'de İsrail'de bile böyle bir şey olmamıştır şimdiye kadar. Hedefleri belli değil şu an. Benim evim tepenin altında ve orada 11 tane tank var. Gelişi güzel tarıyorlar. Kendi bahçemden dışarı çıkamıyorum. Kurşunların adresi yok, kime denk geldiyse adres orasıdır. Bu masada iki taraf var. Biri

Abdullah Öcalan'dır diğeri de Erdoğan'dır.

Halk perişan durumdadır... Ana bacı dinlemeden küfrediyorlar. Devletin üniformasına güvenmezlerse bu kadarını yapamazlar. Devlet yetkilileri çıkıp burada sivil halkın can güvenliğini koruduklarını iddia ediyorlar. Hâlbuki burada 2-3 gerilla öldü, geri kalanların tümü sivil vatandaştır. Bu olaylar hakkında söylenecek tek bir şey var: Eskisi gibi çözüm süreci başlasın. Erdoğan Öcalan ile görüşürse ne Osmanlı Ordusu kalır burada ne de DAİŞ kalır. Biz abdestsiz Kur'an-ı Kerim'i elimize dahi almazken onlar gidip Kur'an kurslarını tarıyorlar, camileri tarıyorlar. Bu son olaylarda Esedullah timini henüz görmedik ama geçen defa gittiğimizde görmüştük. Özel harekât timinin içinden biri yetkililer ile Arapça konuşuyordu, Türkçe konuşamıyordu. Sosyal medyadaki fotoğraflarda zaten görülüyorlar. [5]

MAZLUM-DER Değerlendirmesi

Savaş ve çatışmaların en büyük psikolojik etkilerinden biri göç olgusudur. Yerel kaynaklardan alınan bilgilere göre bahsi geçen 3 mahalleden 25.000'e yakın insan evlerini terkederek, Silvan'daki diğer mahallelere veya farklı illere göç etmiştir . Göç sonucunda bu mahallelerde ticari faaliyetler durmuş ve yaklaşık 5.000 civarındaki öğrenci temel hakkı olan eğitimden faydalanamamıştır. Güvenlik güçlerinin operasyon yaptıkları sokaklara düşmanca hislerle duvar yazıları yazması ve bazı evleri tahrip etmesi psikolojik açıdan sağlıklı bireyler olmadıklarına, psikolojilerinin ciddi zarar gördüğüne ve toplumsal güvenlik hizmeti veremeyecek düzeyde olduklarına delil kabul edilebilir. Duvar yazılarının sıklığı ve içeriğine bakıldığında, yazılamaların farklı merkezlerde de aynı içerikte olduğu için münferit olmadığı kanısını güçlendirmektedir. Bu yazılamalar ça-

---

[5] Diyarbakır İli Silvan İlçesi'nde Meydana Gelen Hak İhlalleri inceleme raporu, MAZLUMDER, 17.11.2015

tışma mahallinde yaşayan sivillere karşı yerleşik bir nefret duygu durumunun yaşandığına işarettir.
Yaşananlara ve yazılamalara maruz kalan mahalle sakinleri ve özellikle çocuklar otoriteye karşı güvensizlik ve nefret duygularına sahip olma eğilimi taşımaktadır.

HDP Değerlendirmesi

Bu görüntülerde, ilçeye giden yüzü maskeli özel harekât polisi mensuplarının duvarlara “*Devlet geldi, “Kan koksun buram buram”, “Kurdun dişine kan deydi, korkun”, “Kızlar geldik ininize girdik”, “TC burda piçler nerde”, “Adam Olun!!!”, “Esedullah timi burada”, “Devletin var ihanet etme”, “TC ne derse odur”, “Türksen Övün Değilsen İtaat Et”* şeklinde milliyetçi, ırkçı ve cinsiyetçi tehdit içeren yazılar yazılmıştır.

Devlet Geldi

“Devlet geldi” yazısı devletin ‘yoktum ama şimdi buradayım’ ve ‘şiddetle burada olabilirim’ itirafında bulunmasıdır. Devletin varlığını Kürtlerin gözünde bir türlü süreklileştiremediğinin, “meşru” bir şekilde orada olamadığının da ifadesidir. Bu şiddet üzerinden kendini dayatan güç, sınırsız itaat beklentisi içerisinde olduğunu dile getirmektedir.

Silvan’da yazılan sloganlar, çizilen ay yıldızlar ve üç hilaller... Türk milliyetçiliğinin kuramsallaşmasında önemli bir mitin ve yol açtığı katliam hafızasını bugüne ve buraya taşımakla beraber devletin tehditkâr saldırganlığını tüm açıklığıyla ortaya sermektedir.

“Kızlar geldik ininize girdik”

Kadın bedeninin fethedilecek bir alan olarak kurgulanması ulus devletlerin temel mitlerindendir... Bu cinsiyetçi yazılamalar kadına dair devletin genel bakışın özeti ve yeniden üretimi niteliğindedir...

“Esedullah timi burada”

Esedullah timi kimdir? Kimlerden oluşur?.. ‘Esedullah Timi’... bölgedeki vali ve kaymakların inisiyatifi dışında faaliyet yürüttüğü, bu birimlerin doğrudan Cumhurbaşkanlığı’na bağlı olduğu iddialarını bir kez daha gündeme getirmiştir. 21 Ağustos Pazartesi günü Evrensel gazetesinde çıkan habere göre heyette yer alan milletvekilleri, “Burada valilik, kaymakamlık ve kolluk güçlerinin emirlerine uymayan, doğrudan Cumhurbaşkanı’na bağlı birliklerin olduğuna” dikkati çekerek, özel hareket timleri kıyafeti giyen bu kişilerden bazılarının Türkçe konuşmadığını ifade etmiş, söz konusu kişilerin Varto’da da olduğunu iddia etmiştir. [6]

---

[6] Diyarbakır Silvan’da (Farqîn) 03-14 Kasım 2015 Tarihleri Arasında Yaşanan Olaylarla İlgili İnceleme Raporu,
HDP Genel Merkezi, 18-Kasım 2015

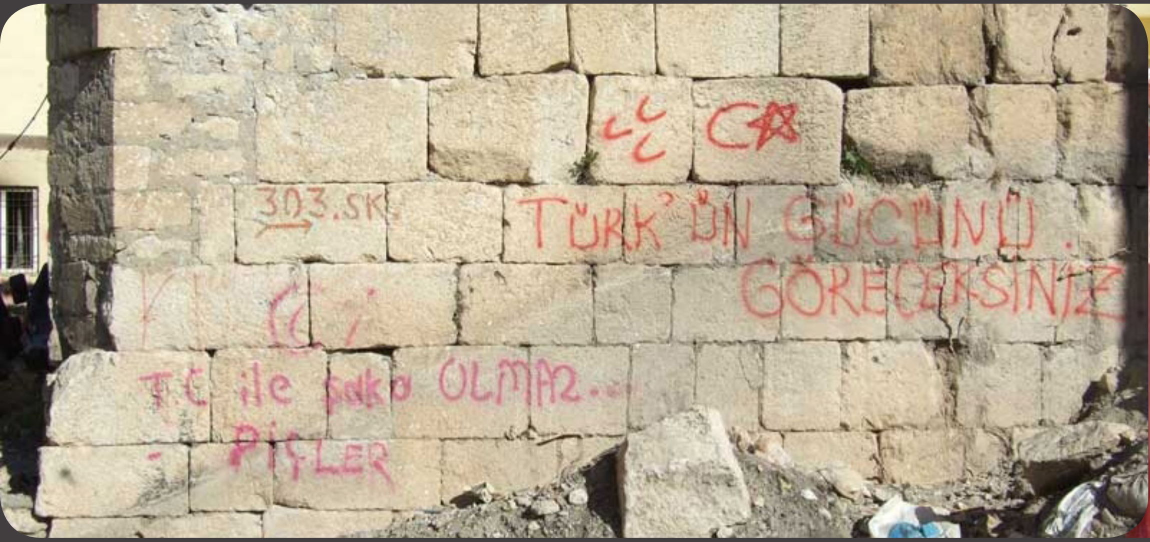
303.SK
TÜRK'ÜN GÜCÜNÜ GÖRECEKSİNİZ
T.C ile şaka OLMAZ...
PİÇLER

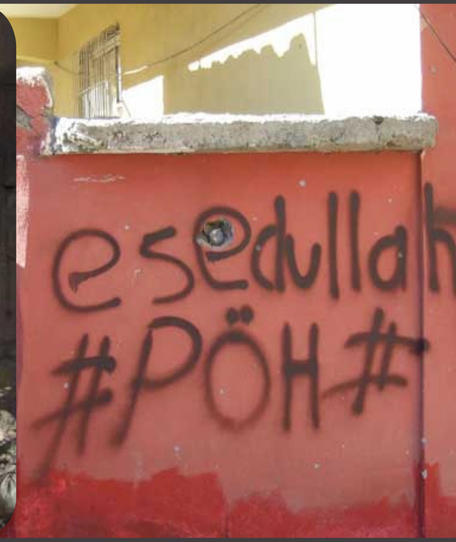
esedullah
#PÖH#

Sûr

Sur

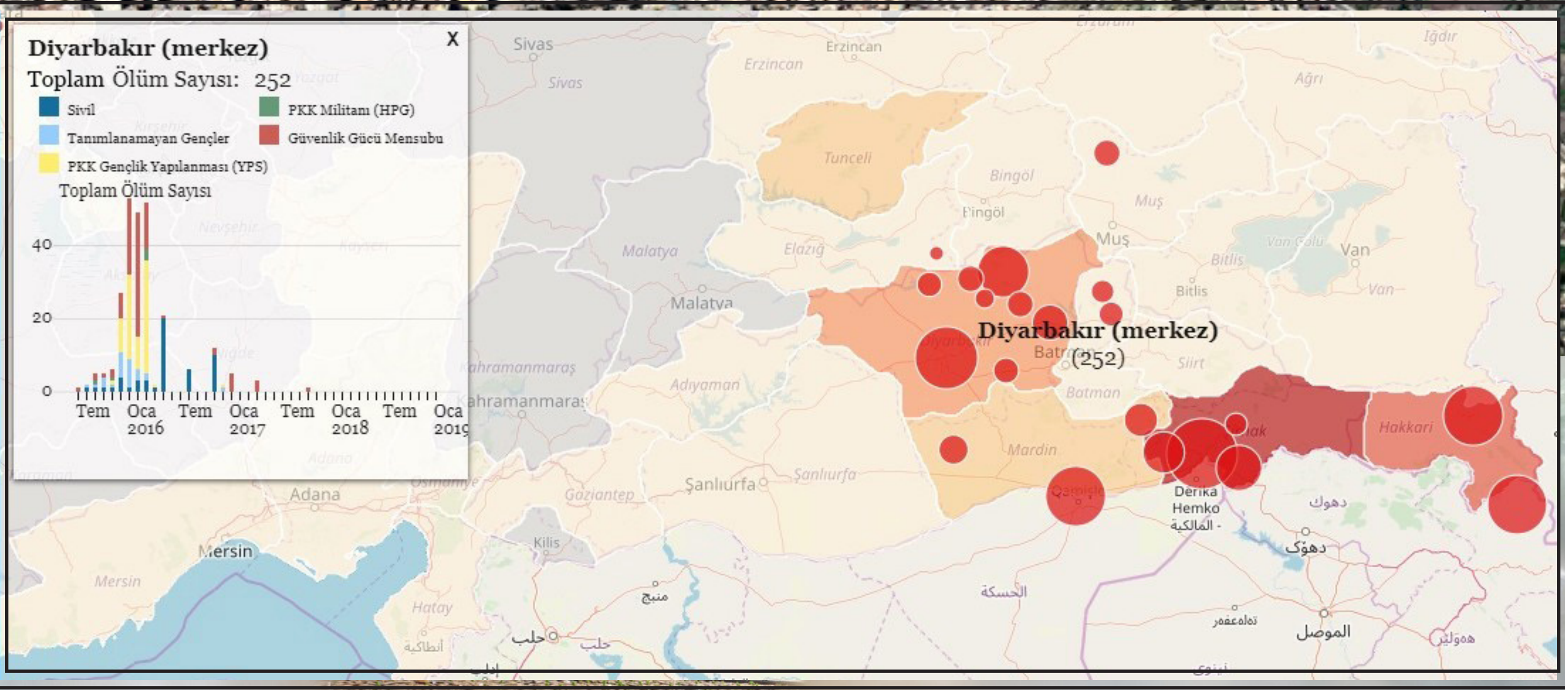
Diyarbakır (merkez)
Toplam Ölüm Sayısı: 252
Sivil
PKK Militanı (HPG)
Tanımlanamayan Gençler
Güvenlik Gücü Mensubu
PKK Gençlik Yapılanması (YPS)
Toplam Ölüm Sayısı
40
20
0
Tem
Oca 2016
Tem
Oca 2017
Tem
Oca 2018
Tem
Oca 2019
Diyarbakır (merkez)
(252)
Sivas
Erzincan
Tunceli
Bingöl
Muş
Ağrı
Iğdır
Malatya
Elazığ
Bitlis
Van
Batman
Siirt
Adıyaman
Kahramanmaraş
Mardin
Hakkari
Şanlıurfa
Gaziantep
Adana
Mersin
Kilis
Hatay
Derika Hemko
دهوك
الموصل
الحسكة
حلب
منبج

SÛR - SUR

EN UZUN SÜRELİ YASAK

Diyarbakır Sur ilçesinde 14 Ağustos 2015 tarihinde Sur Halk Meclisi; topyekûn, savaş konsepti çerçevesinde kendilerine katliamla yönelen devletin kurumlarını artık meşru görmediklerini, öz yönetim ile kendi kendilerini yönetmek istediklerini duyurdu.

Öz yönetim talebine rejimin şiddet ile karşılık verip baskıyı artırması üzerine yerel güçler, rejim güçlerini yaşam alanlarına sokmamak üzere barikatlar kurdu.

2015 yılında ilk olarak 6-7 Eylül'de ilan edilen sokağa çıkma yasağı,13-14 Eylül ve 10-13 Ekim tarihlerinde de uygulandı. 28-30 Kasım tarihleri arasında Sur'da 4. sokağa çıkma yasağı ilan edildi. 5. ve 6. sokağa çıkma yasağı ise 2 Aralık tarihinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı ile başladı. 10 Aralık'ta geçici bir süre kaldırıldıktan sonra 11 Aralık'ta tekrar başlatıldı ve 103 gün aralıksız devam etti.

Ağustos ayında polis ile yerel güçler arasında başlayan çatışmalar artarak dehşet veren bir şiddet dalgasına dönüştü. 2015 Aralık ayında bu çatışmalara Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ancak konvansiyonel savaşlarda kullanılan tanklar, toplar, ağır silahlar ve helikopterler ile dahil olmasıyla beraber 7 bin yıllık tarihi bir kent olan Sur ilçesinin 6 mahallesi harabeye çevrildi. 24 bin insan göç etti, onlarca sivil yaşamını yitirdi.

Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi 28 Kasım 2015 tarihinde 4 ayaklı minare önünde çatışmaların durdurulması ve tarihi yapılara zarar verilmemesi için basın açıklaması yaptığı sırada başından vurularak katledildi. Tahir Elçi'nin 4 Ayaklı Minare'nin dibinde vurulmadan önceki son sözleri şöyleydi:

Yıllar önce Afganistan'da Taliban güçlerinin Buda Heykeli'ni bombalama görüntülerini hep birlikte dehşet içinde izledik. Yine son birkaç yıl içinde IŞİD denilen o barbar grupların Palmira'da, Mısır'da, Ezidi yurdu Şengal'de, o insanlığın tarihi birikimlerine yönelik suikastlarını, bombalamalarını hep endişeyle, kederle izledik. Ve Türkiye toplumu olarak hep şunu derdik, aman bunlar bizden uzak olsun. Ne yazık ki, çok kısa bir süre içerisinde bizim de tarihi eserlerimize, tarihi değerlerimize yönelik benzer girişimler söz konusu oldu. Şu anda içinde bulunduğumuz Diyarbakır'ın tarihi Suriçi bölgesi, 9 bin yıllık geçmişe sahip bu alan içerisinde surlar, camiler, kiliseler ve daha başka tarihi yapılar bulunmaktadır.

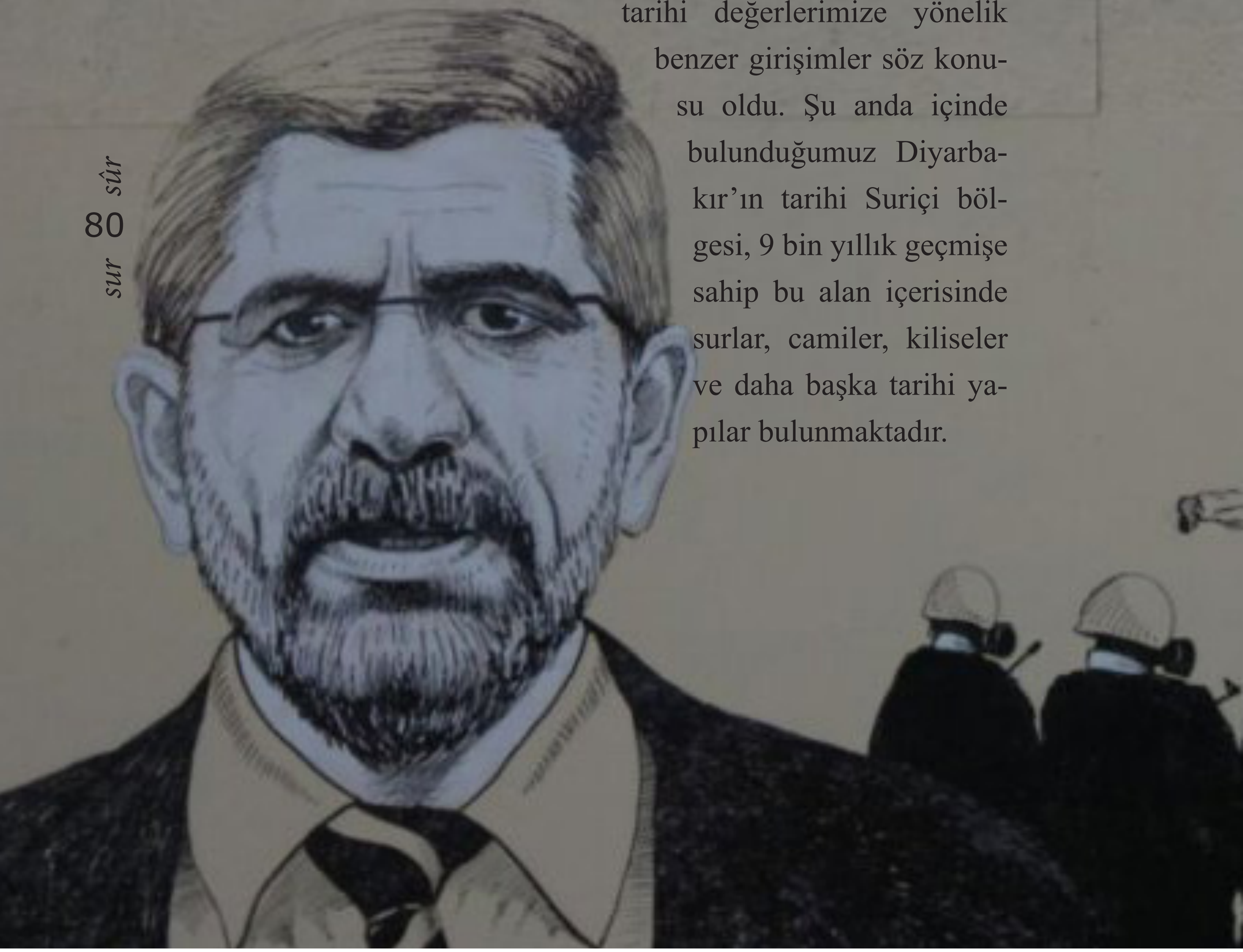

Diyarbakır deyince zihinlerimizde en çok canlanan, Diyarbakır ismiyle en çok anılan, zihinlerimizde en çok sembolize olan Dört Ayaklı Minare'yi, ne yazık ki iki gün önce şu anda gördüğünüz gibi ayağından vurdular. Şunu diyoruz:

Tarihi Dört Ayaklı Minare insanlığa sesleniyor. Beni ayağımdan vurdular; ne savaşlar ne felaketler gördüm, ama böyle ihanet görmedim diyor bize. Bu tarihi yapı Anadolu'da örneği tek olan bir eserdir. Dünyada bunun bir örneği daha yoktur. Diyarbakır salnamelerine göre, buradaki yazıtlara göre İslam'dan önce inşa edilmiş, tahminen bir Çan Kulesi gibi tasarlanmış, ancak İslamiyet'ten sonra, fetihten sonra Akkakoyunlu Hükümdarlığı döneminde Sultan Kasım tarafından hemen yanı başımızda Mutahar Camii inşa edilmiş ve bugüne kadar birçok felaketten sağ kurtulmuştur bu eser. ...Biz buradan çağrı yapmak istiyoruz. Biz bu tarihi bölgede birçok medeniyete beşiklik etmiş, ev sahipliği yapmış bu kadim bölgede insanlığın bu ortak mekanında silah, çatışma, operasyon istemiyoruz. Savaşlar, çatışmalar, silahlar, operasyonlar bu alandan uzak olsun diyoruz. Bu amaçla bugün arkadaşlarımla, Diyarbakır Barosu üyesi arkadaşlarımla ve Diyarbakırlılarla birlikte buradayız. Buradan demokratik tepkimizi ifade etmek için buradayız. Bu davranışı tarihe yönelik bu şiddet eylemini, tarihi bir değere yönelik bu suikastı, saygısızlığı kınıyoruz.

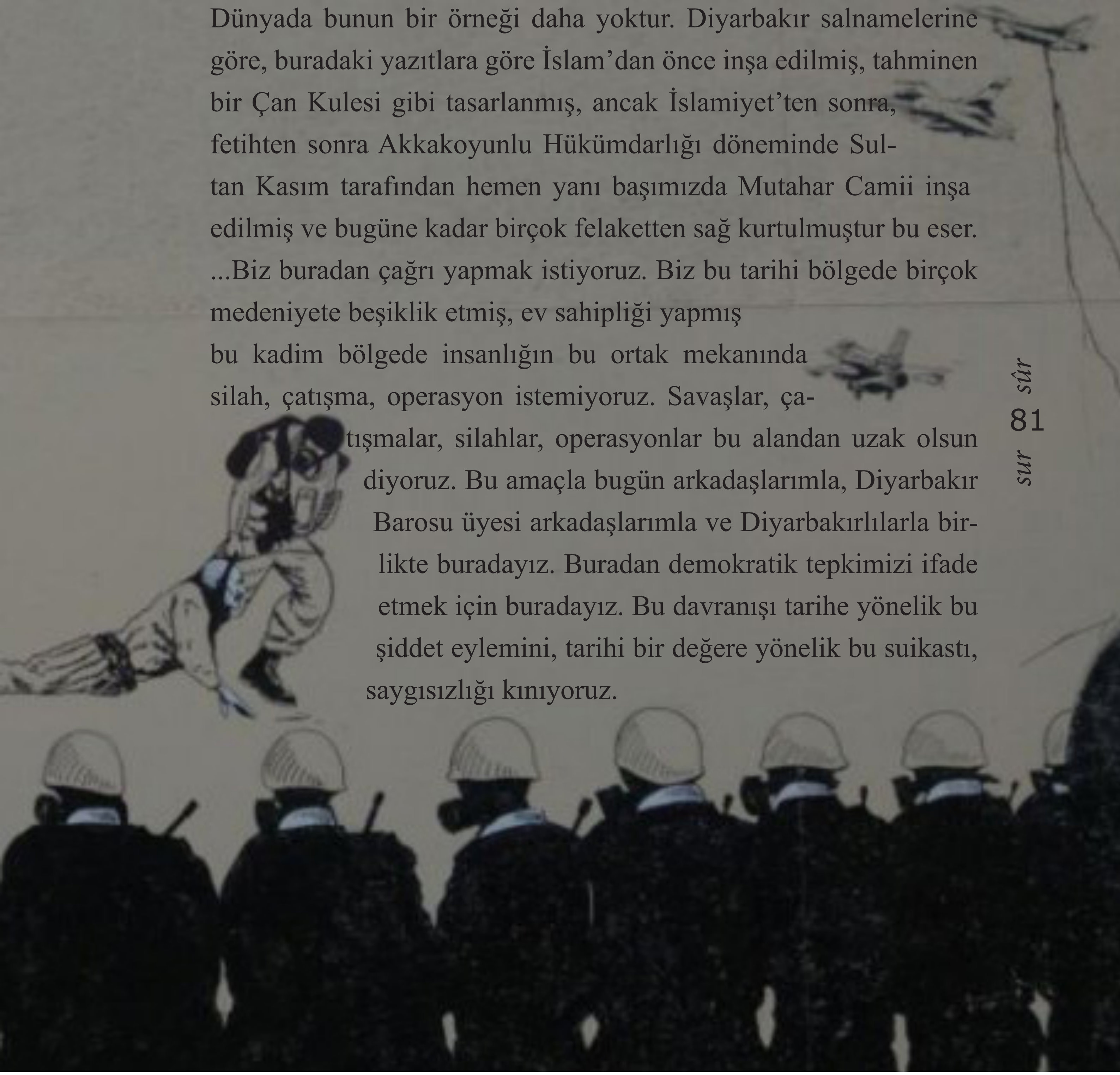

HIDR

FATIH PAŞA
CAMİİ

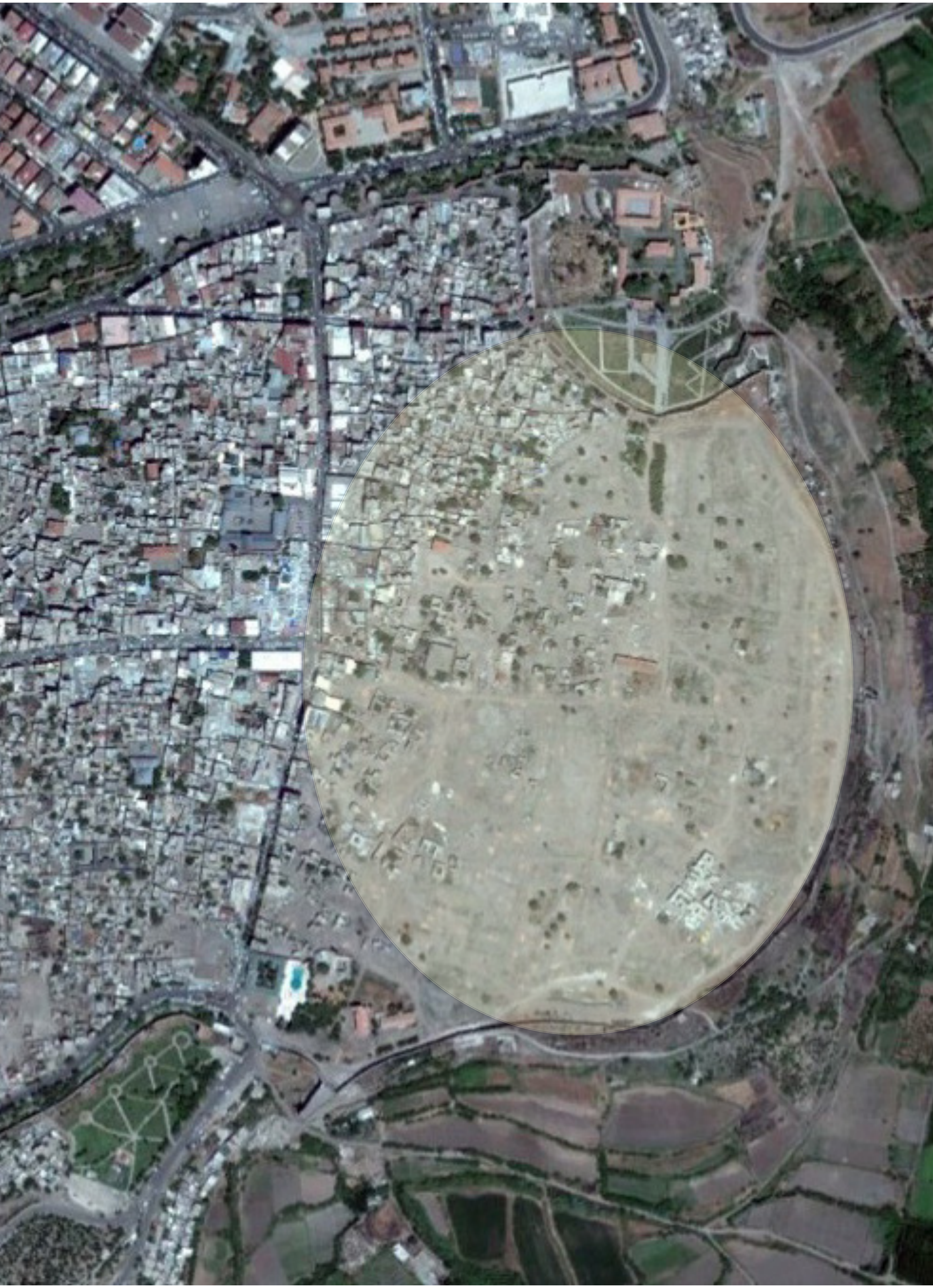

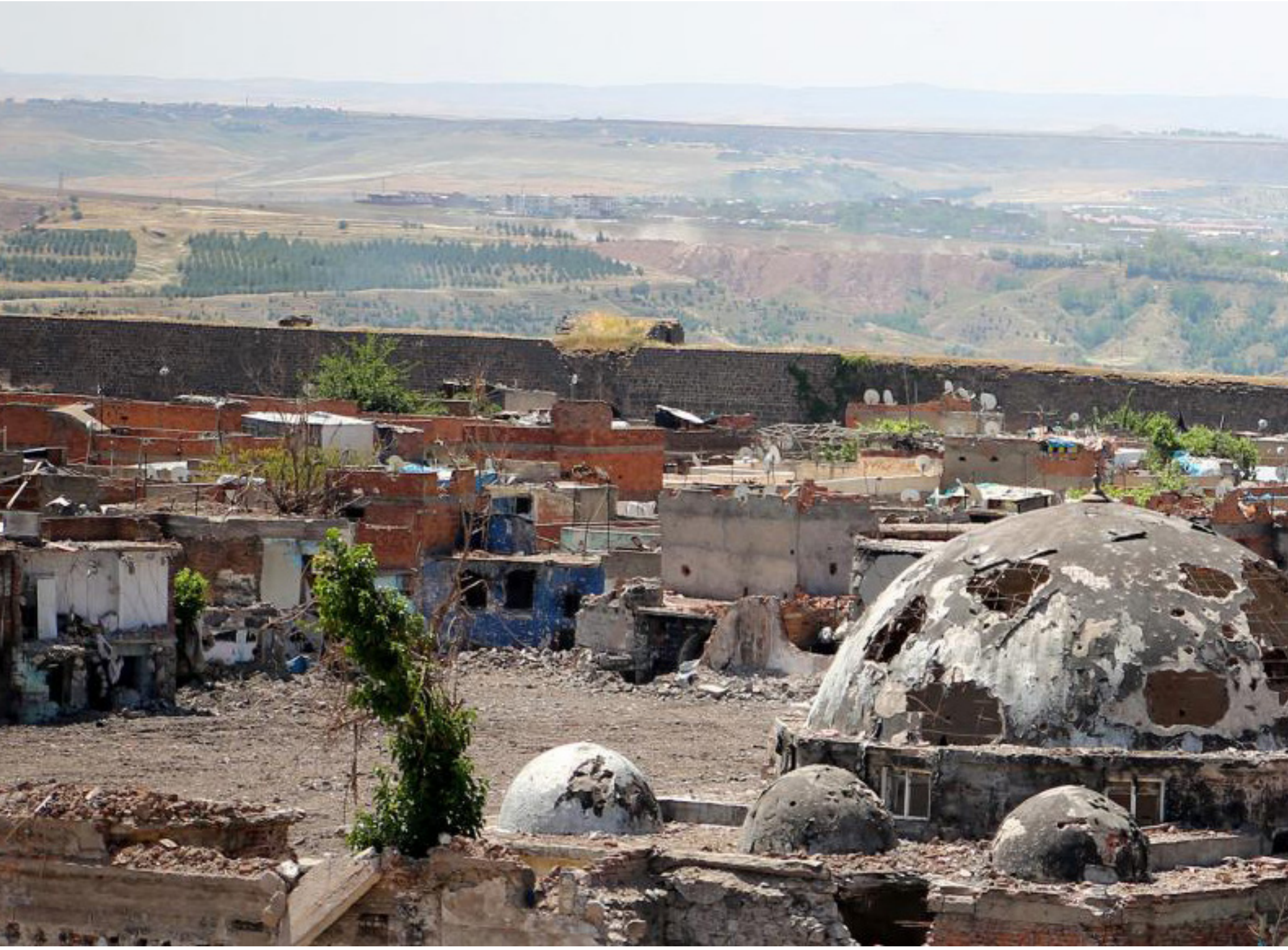

9 Mart 2016 tarihinde çatışmalar bitmesine rağmen Sur'daki bazı mahallelerde yasak devam etti. 22 Mayıs 2016 tarihinde 172 gün sonra Fatih Paşa, Dabanoğlu ve Savaş mahallelerinde 14 sokakta daha sokağa çıkma yasağı kaldırıldı. Ancak diğer yerlerde devam etti. Dünyanın en uzun süreli sokağa çıkma yasağı olarak kayıtlara geçerken bu yayının yayıma hazırlandığı Ağustos 2019 yılına kadar da 6 mahallede yasak devam ediyordu.

Cevat Paşa, Fatih Paşa, Dabanoğlu, Hasırlı, Cemal Yılmaz ve Savaş Mahallelerinde

2 Aralık 2015 yılında ilan edilen sokağa çıkma yasağı ile beraber bu mahallelerde yaşayan 24 bin kişi yerinden edildi. Mahalleler boşaltıldıktan sonra tüm ara sokaklar dahi beton bloklar ile kapatılarak mahalle sakinlerinin evlerine geri dönmelerine izin verilmedi.

Resmi Gazete'nin 25 Mart 2017'de yayınlanan sayısında Bakanlar Kurulu'nun aldığı karar ile 7 bin 742 parselden oluşan Sur ilçesinin 6 bin 300 parseli 'acele kamulaştırma' kapsamına alındı. Kararla beraber ilçenin yüzde 80'ine yakını kamulaştırıldı. Koruma İmar Planı'nın uygulanmadığı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı projesinde, plan değişikliği ile mevcut plandaki kentsel donatı alanları da kaldırıldı. Mülk sahipleri kamulaştırma kararı ile yerlerinden edilmenin yanı sıra evsiz de bırakıldı.

Sur’un yasaklı 6 mahallesinden sonra Lalebey ve Alipaşa’da da yıkım başladı. 2009 yılında uygulanmak istenen ancak halkın karşı çıkması ve belediyenin projeden çekilmesi ile gerçekleştirilemeyen kentsel dönüşüm olağanüstü durum fırsat bilinerek tekrar başlatıldı. Mülk sahiplerinin iznine başvurmaksızın evler bir bir yıkılarak binlerce insan evsiz bırakıldı. Dünyanın en eski yerleşim yerlerinden biri olan ve UNESCO tarafından koruma altına alınan kentten geriye dümdüz edilmiş araziler kaldı.

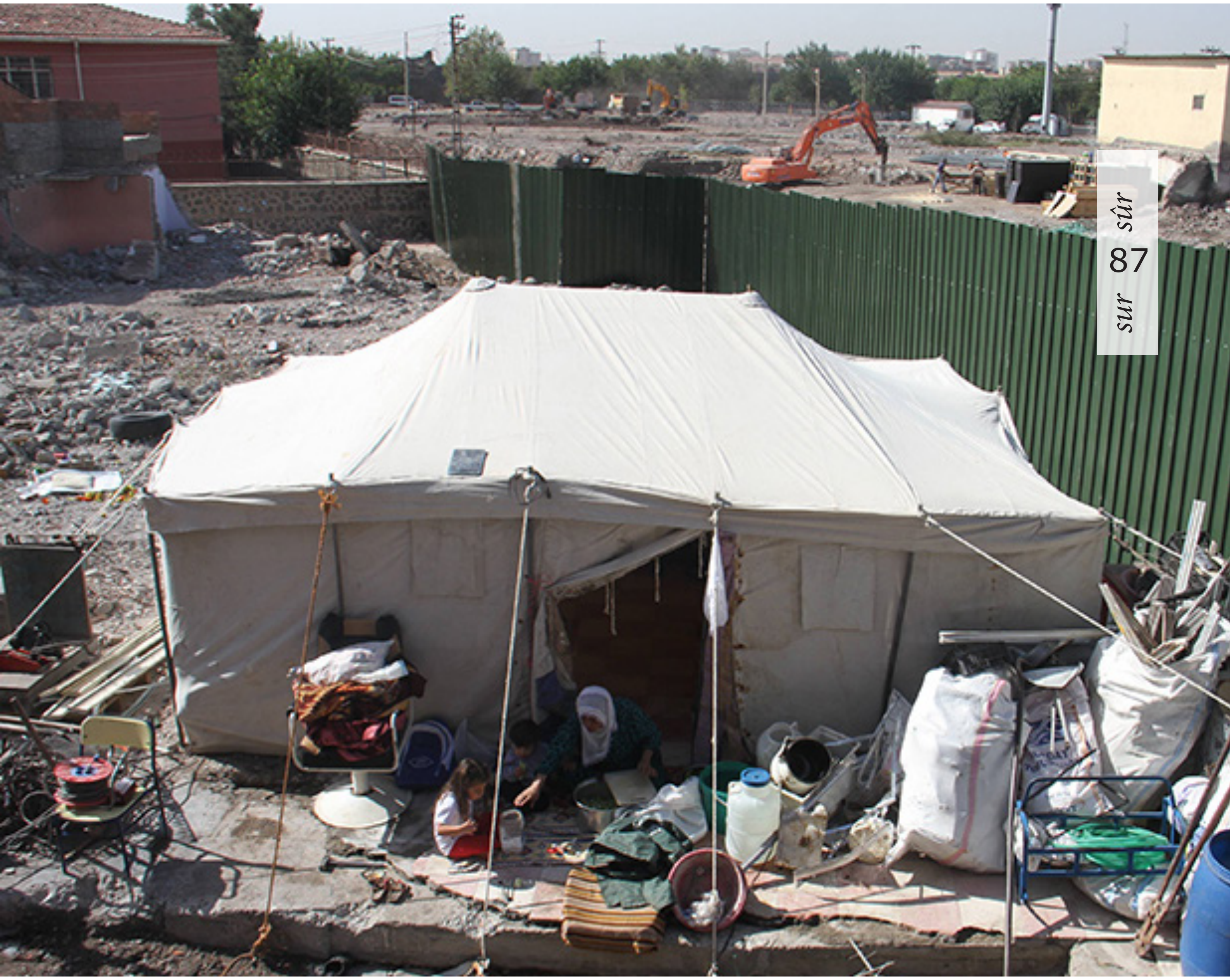

17 Şubat 2016 Çarşamba günü operasyonlar devam ederken Sur'da haber takibi yapan Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri Mazlum Dolan SMS mesajları ile yaşananları ajansa şöyle duyuruyordu:

Saat: 12.56

> "Durum kötü, bir bodrumdayız. Aileler ile birlikteyim çok yakında bir Cizre olayının benzeri olabilir. Çatışmalar çok şiddetli, olduğumuz yerler yoğun bir şekilde bombalanıyor, havan ve tanklarla vuruluyor. 'Havadan vuracağız hepinizi, öldüreceğiz' anonsları yapılıyor. Kendinize iyi bakın, arkadaşlara selamlar."

Saat: 14.57

> "Yaralılar var. Durumu ağır olanlar da var. Benim bulunduğum yerde 30 kişi. Diğer yerlerde de ortalama 200 kişi var. Bebekler, yaşlılar var. 4 aylık bebekler bile var. Şarj sorunu var."

26 Şubat 2016 tarihinde Sur'da mahsur kalan sivillerden Remziye Tosun, Dicle Haber Ajansı'na telefon ile bağlanarak şu aktarımda bulunuyordu: "Ne koridoru? Çocuklarımızı alıp bu mermilerin içine çıkma riskini göze almıyoruz. Heyet gelip bizi alırsa çıkarız. Yoksa burada ölürüz daha iyi. Yasak ve abluka kaldırılsın, öyle çıkarız, Sur'daki insanları sahipsiz bırakmayın." açıklamasında bulunduğu sırada çok sayıda patlama sesi geliyordu.

27 Şubat 2016 tarihinde DİHA'ya telefon ile tekrar bağlanan Remziye Tosun, şunları aktarıyordu:

> "Bulunduğumuz alana değil, resmen olduğumuz binaya düşüyor. Bugün son gündür. Ya girin ya da bizi ölüme bırakın. Bu zulümdür, vahşettir... Sur'daki herkes için bugün son gün, herkes katliamla karşı karşıya. Eğer biz burada ölürsek kimse gelmesin... Çocuklarım uyanıktır. Korkudan ağlıyorlar, 'bugün öleceğiz, öleceğiz' diyorlar. 9 yaşındaki kızım kendini ölüme hazırlamış. 'Anne korkma zaten öleceğiz' diyor. Sabah 04.00'ten bu yana binamız tankla vuruluyor. Biz en alt kattayız. Görseniz gerçekten şaşırırsınız, nasıl yaşadınız burada diye. Tankla vuruluyor... Gerçekten biz ölürsek, buradaki bütün aileler olarak öyle kararlaştırmışız, kimseyi cenazemizde istemiyoruz. Bomba, tank ne kullanmıyorlar ki. Eğer bu durumdan sağ kurtulursak size binayı göstereceğiz ne durumda diye. Şu ana kadar nasıl ölmemişiz ona şaşırıyoruz. Biz 6 kişi yan yanayız. 3 yetişkin, 3 çocuk... Yanımdaki arkadaşım sizinle konuşmak bile istemiyor. 'Bizi ölüme terk ettiler' diyor."

Tanık 1: *Biz iyiyiz. Sıkıntımız babam, 65 yaşında. 20 yıl boyunca köyde gevjal (yengeç) gibi çalıştı. Topraktan, çamurdan kendine ev yaptı. 90'larda babamın gözünün yaşına bakmadan gözünün önünde 20 yıllık emeğini ateşe verdiler. Babam Sur'a göç etti, bizim evimiz çatışmalı bölgede kaldı. Hala evimiz yarım yamalaktı, mutfağımız küçüktü. Bu yıl babam mutfağımızı büyüttü. 20 yıl boyunca tamamlayamadığımız evimizi bu sefer de toplarla yıktılar. Babam 40 yıl boyunca bir evi olsun diye çalıştı, her seferinde yıktılar.*

EuroCap
By KOÇAN

Tanık 2: *Çatışmaların yoğunlaştığı bir gece kocam evde yoktu. Uyuyamadım, çocuklarımı da alıp bahçedeki kömürlüğe saklanmak istedim, o sırada camlardan birine mermi isabet etti. Çocuklarım o sesle bir anda sıçradılar. Küçük kızım kustu. Zorla kömürlüğe indik. Kömürlüğün ne kapısı vardı ne de hava alan bir yeri. Gece boyunca kızım orada kusmaya devam etti. Biz üstümüz başımız her yerimiz kusmuk içerisinde bir gün boyunca kocamın mahalleye gelip bizi almasını bekledik. O dönemde hamileydim, stresten dolayı sürekli kanamam oluyordu. Mahalleden çıktıktan sonra çocuklarım halen yataklarını ıslatıyorlar. Büyük oğlum konuşamıyor kekeliyor. Geçenlerde evi görmeye gittik. Evimizin tamamen yandığını gördük. Tekrar kanamam başladı evi görmeye gittiğimizde. Ama kendimi kaybetmişim, oradan yarısı yanık bir battaniye alıp hastaneye gitmişiz. Doktor düşük riskimin çok yüksek olduğunu söyledi. Eski evimize karşı duygusal bağım vardı. Şimdiki evde çok mutsuzum, ne çocuklarımla ilgilenebiliyorum ne de beslenmeme dikkat ediyorum. Sık sık çocuklarıma şiddet uyguluyorum.*

Tanık 3: Ben Sur'a gidemiyorum çünkü her tarafta oğlumun hatırası var. Zamanla giderim belki...

Tanık 4: Önce helikopterden ateş ediyorlardı sonra keskin nişancılar ateş ediyorlardı. Bir gün evime giderken kurşun önümden geçti kendimi yere attım, atmasaydım vurulurdum. Hemen evimizin karşısında bulunan fırın, bir gün fırıncının oğlu dışardaki tahtaları toplamak için çıktı, havadan gelen top parçalarıyla gözümüzün önünde öldürüldü. Biz çıkmak istemedik. Orda ölsem dahi çıkmam dedim. Evimi bırakamazdım ancak yukardan o kadar bomba yağdırdılar ki baktım olacak gibi değil 27. Günde çıkmak zorunda kaldım. Biz 3 ev toplam on üç kişi çıktık. Çıkarken duvarlardan avlulardan açılan oluklardan çıktık.

Tanık 5: Ben 155'i aradığımda, ki sürekli arıyorduk, telefonu açan kişi bana dedi ki 'bayan tanktan toptan sesin anlaşılmıyor.' Ben de sinirlendim sizin attığınız tank top ben ne yapayım atmayın dedim. Telefondaki kişi içerde misiniz kaç kişisiniz dedi, ben de evet içerdeyiz yüze yakın kişiyiz dedim, gelin bizi çıkarın dedim. Biz çıkarken duvardaki deliklerden çıktık. Çıkınca tuğlalar üzerimize sürülmüş kırmızı olmuştu. Polisler çıkışta bana üzerinde kan var yaralı mı taşıdın deyince ben kızdım. Üç çocuk anasıyım belki kirlenmiştir deyince polis 'bunu alın' dedi. Beni Class otelin içine aldı. Makinaya koydu bir şey çıkmayınca öyle bıraktılar. O süreçte helikopter havadan keskin nişancılar yüksek yerlerden çoluk çocuk sivil demeden ateş ediyorlardı. Polis ile evimin arasında 50 metre kadar mesafe vardı. Rastgele ateş ediyorlardı. Baktım ölecez, çocuklarımı aldım on gün kömürlükte kaldım. 27 gün sonra baktım olmuyor çocuklarım ölecek dayanamadım, çocuklarımın gözlerine bakınca içim yanıyordu baktım olacak gibi değil çıktım. Çocuklarım o kadar etkilenmiş ki 3 çocuğum da ikinci dönem boyunca öğretmenleriyle hiç konuşmamış, derse katılmamış. Hala bir ses geldiğinde 'ana biz ölecez ana' diye bağırıyorlar. Bir hafta önce evimi görmeye gittim, baktım evim yakılmış yıkılmış, dört odayla mutfağım kül olmuş.

Tanık 6: Bir sabah kalktığımızda mahallemizde, sokağımızda tanımadığımız sakallı kişilerin dolaştığını gördük. Aklımıza Suriye'de tecavüze uğrayan, başları kesilen insanlar geldi. Evimizden hiçbir eşya almadan üstümüzdeki kıyafetlerle evimizi terk ettik.

Tanık 7: Evimiz Fatih Paşa Mahallesindeydi. 65 yaşındayım. Çatışmalar başladığında iki çocuğumu mahalleden çıkardıktan sonra evimi bırakmak istemediğim için iki ay boyunca kendim gibi üç kadınla bir evin bodrum katında kaldım. Yiyecek ve su sıkıntısı yaşadık ama polisler hareket eden her şeyi hedef aldıkları için hiçbir koşulda dışarı çıkamadık... Isınmak için herhangi bir şeyimiz yoktu, şeker hastası arkadaşımızın vücut ısısı yüksek olduğu için ona sarılarak ısındık.

Tanık 8: *Polisler bizim karşı dama mevzi kurdular. Çocuklarım balkona çıkınca onlara küfür ettiler. Birkaç defa balkonumuza gaz bombası attılar. Yatak odamıza fener tutuyorlar. Bunların hiçbiri önemli değil ama ben o öldürülen insanları aklımdan çıkaramıyorum. Yine de evde olmak evime bir şey olmaması diğer insanları düşününce beni vicdanen rahatsız hissettiriyor.*

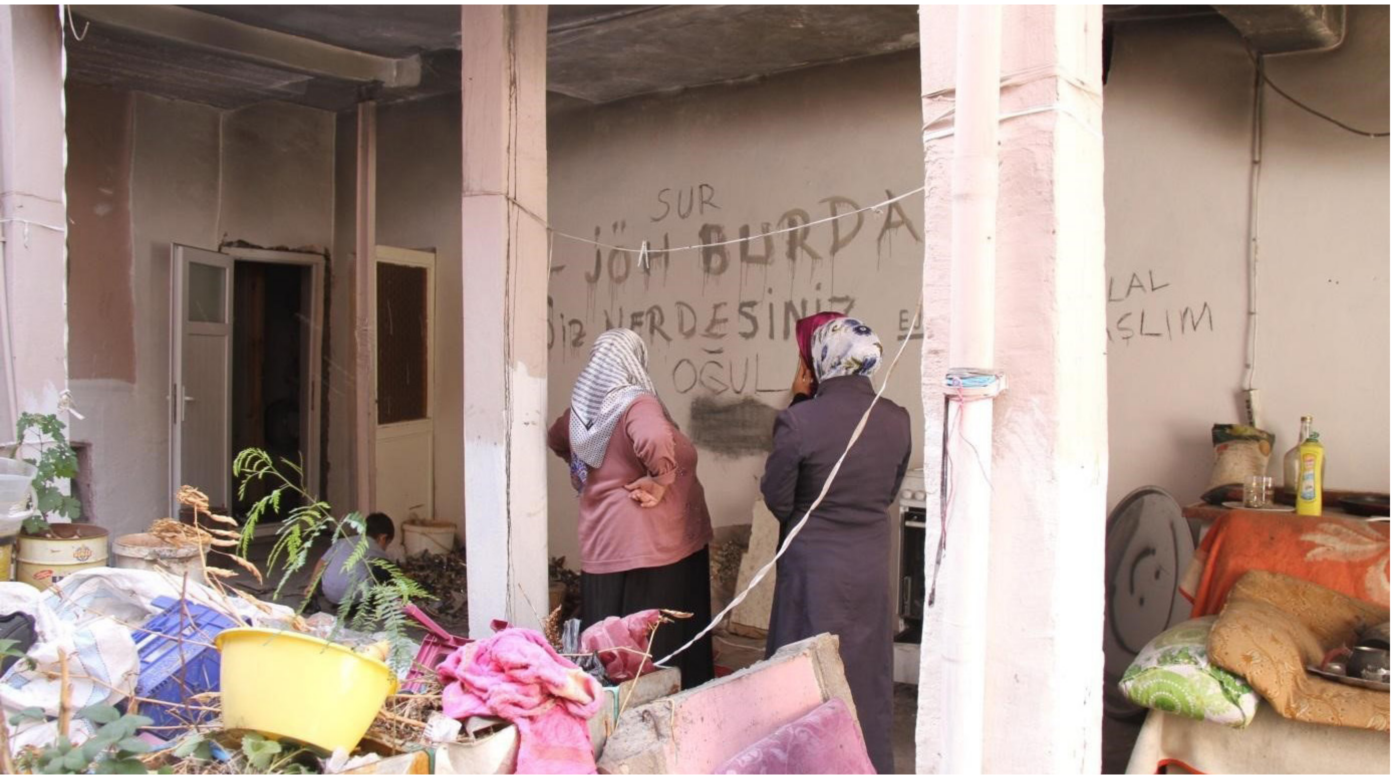

Tanık 9: *Süreç beni çok kötü etti, hiç normal olamıyorum. Sürekli gerginim, altı aydır adet görmüyorum. Eşime karşı tavırlarım sertleşti. Dokuz yaşındaki oğlum altına kaçırıyor.*

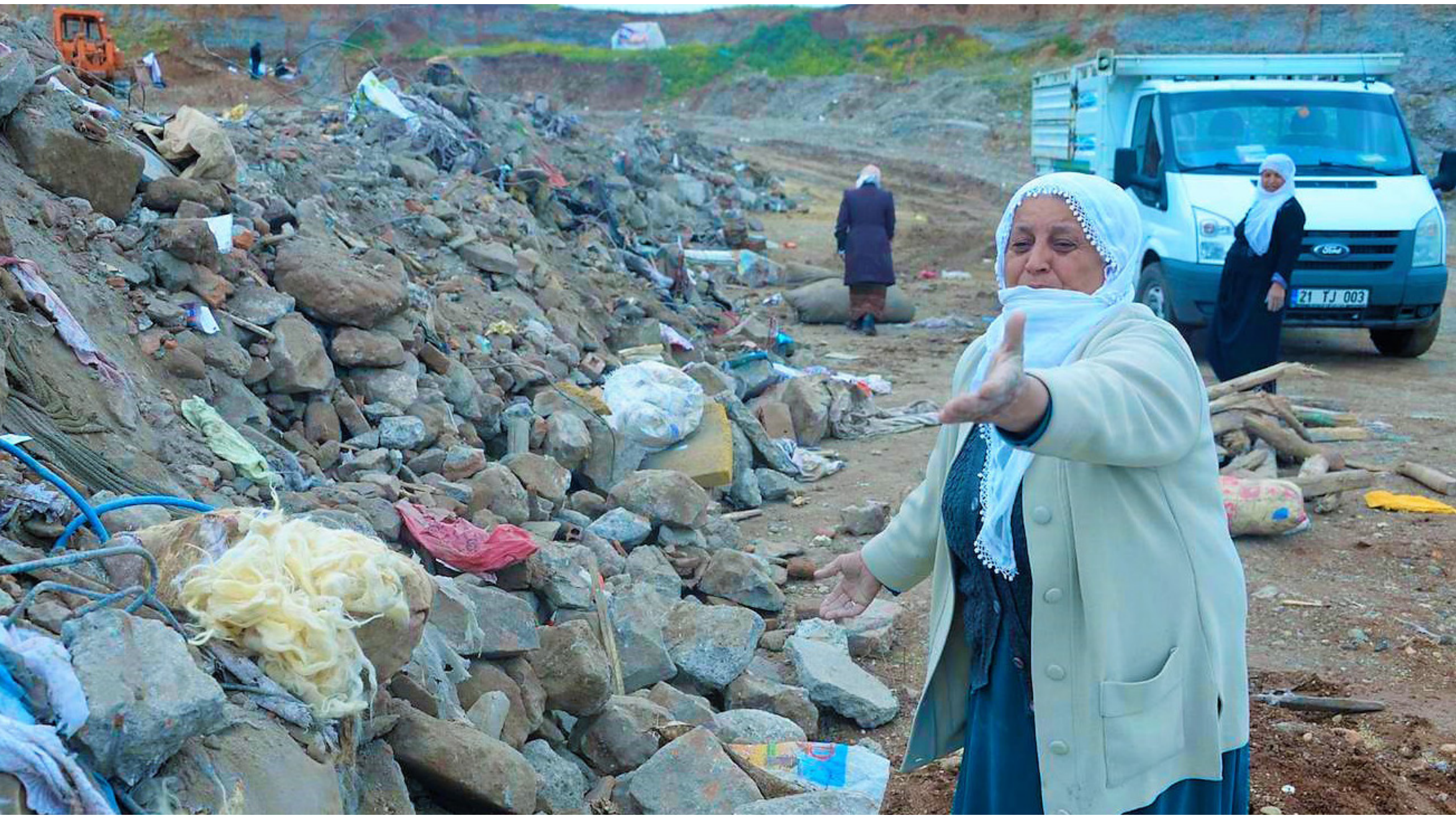

Tanık 10: Sur'un bir çakıl taşına dokunmayacaklardı. Anılarımızı yaşantılarımızı harap ettiler. Çivi çakmaya kıyamadığımız evimizi harfiyat kamyonlarıyla Dicle Nehrine boşalttılar.

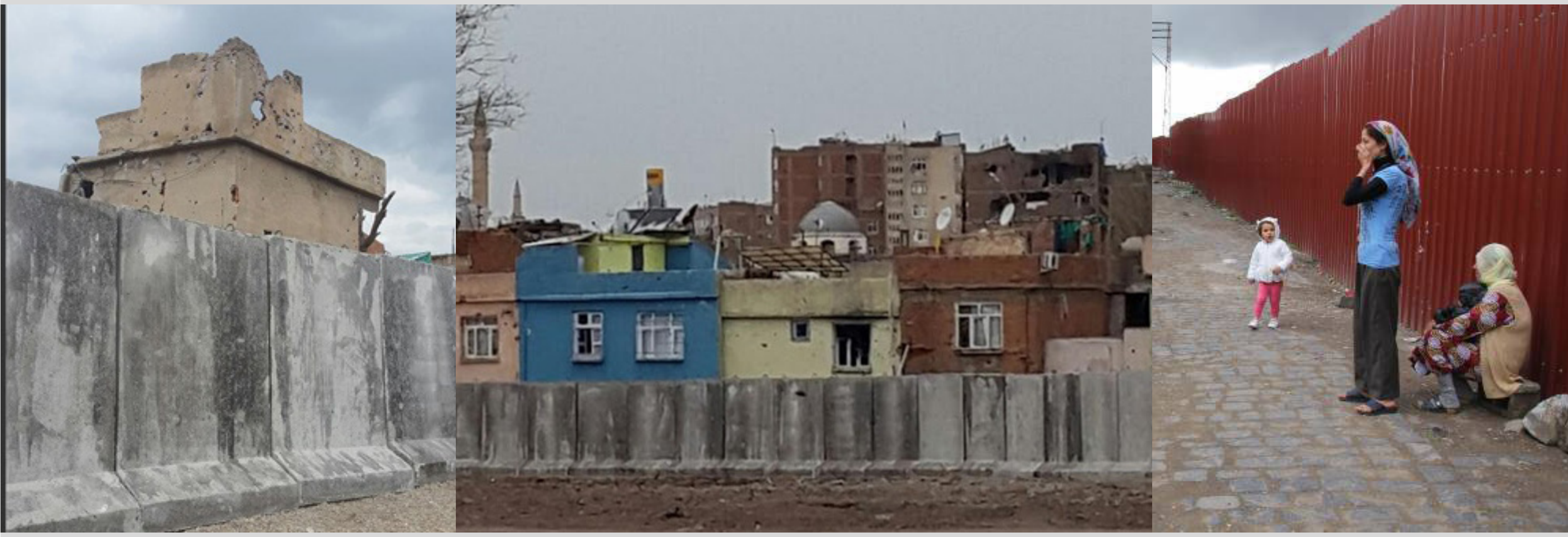

Tanık 11: Ta Haziran (2015) ayında beton blok ihalesi açıldı. Ben de ihaleye katıldım ama ne için olduğunu bilmiyordum. Bu süreç yaşandıktan sonra anladım ki bunun içinmiş.

Uluslararası Af Örgütü, **“Yerinden Edilen ve Mülksüzleştirilenler Sur Sakinlerinin Evlerine Dönme Hakkı”** raporunda şunlara dikkat çekti: Yetkililer, olağanüstü hal uygulaması altında muhaliflere yapılan kapsamlı ve sistematik saldırıların bir parçası olarak, Kürt medya organlarını kapatma, gazetecilerini tutuklama, bölgenin farklı yerlerinde, seçilmiş yerel yöneticilerin yerine kayyum atama ve sivil toplum örgütlerinin faaliyetlerine kitlesel bir biçimde son verme suretiyle muhalif Kürtleri hedef aldılar. Kentte yaşayan yerinden edilmiş ailelere destek sunan iki önemli aktör; Sur ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyelerinin bele-

diye eşbaşkanları yerine hükümet tarafından kayyum atandı ve **yine yerinden edilenlere doğrudan insani yardım ve destek sağlayan sivil toplum örgütleri kapatıldı.**

Etkin bir soruşturmanın yürütülememesi ve birbiriyle çelişen ifadeler, birçok ölüm vakasının nasıl gerçekleştiğine dair açık ve net bilgilere ulaşılmasını engellese de, Cizre'deki sokağa çıkma yasağının ardından Eylül 2015'te Uluslararası Af Örgütü'nün yaptığı araştırma, güvenlik güçlerinin sokağa çıkma yasağının ilan edildiği yerleşim yerlerinde ateşli silahları ihtiyatsız bir şekilde kullandığını ve operasyonun silahlı kişileri gözaltına alma niyetiyle değil, öldürme niyetiyle yürütüldüğünü gösteriyor.

Sokağa çıkma yasağının uygulandığı yerleşim yerlerinde öldürülenler arasında silahlı çatışmaya katılmaları ihtimal dışı olan küçük çocuklar ve yaşlılar da var.

Sur'da olduğu üzere, uzun süreli kesintisiz sokağa çıkma yasağının uygulandığı illerin tamamında, ağır top kullanımı ile güvenlik güçleri tarafından gerçekleştirilen operasyonlar esnasında ve bu operasyonların sonrasında altyapı ve binaların büyük ölçüde yerle bir edilmesine, **bu yerlerdeki nüfusun neredeyse tamamının zorla yerinden edilmeleri de eşlik etti...** Sur'daki belediye yetkilileri Uluslararası Af Örgütü'ne yaklaşık 40 bin Sur sakininin zorla yerinden edilerek ilçeyi terk etmek zorunda bırakıldığını aktardı.

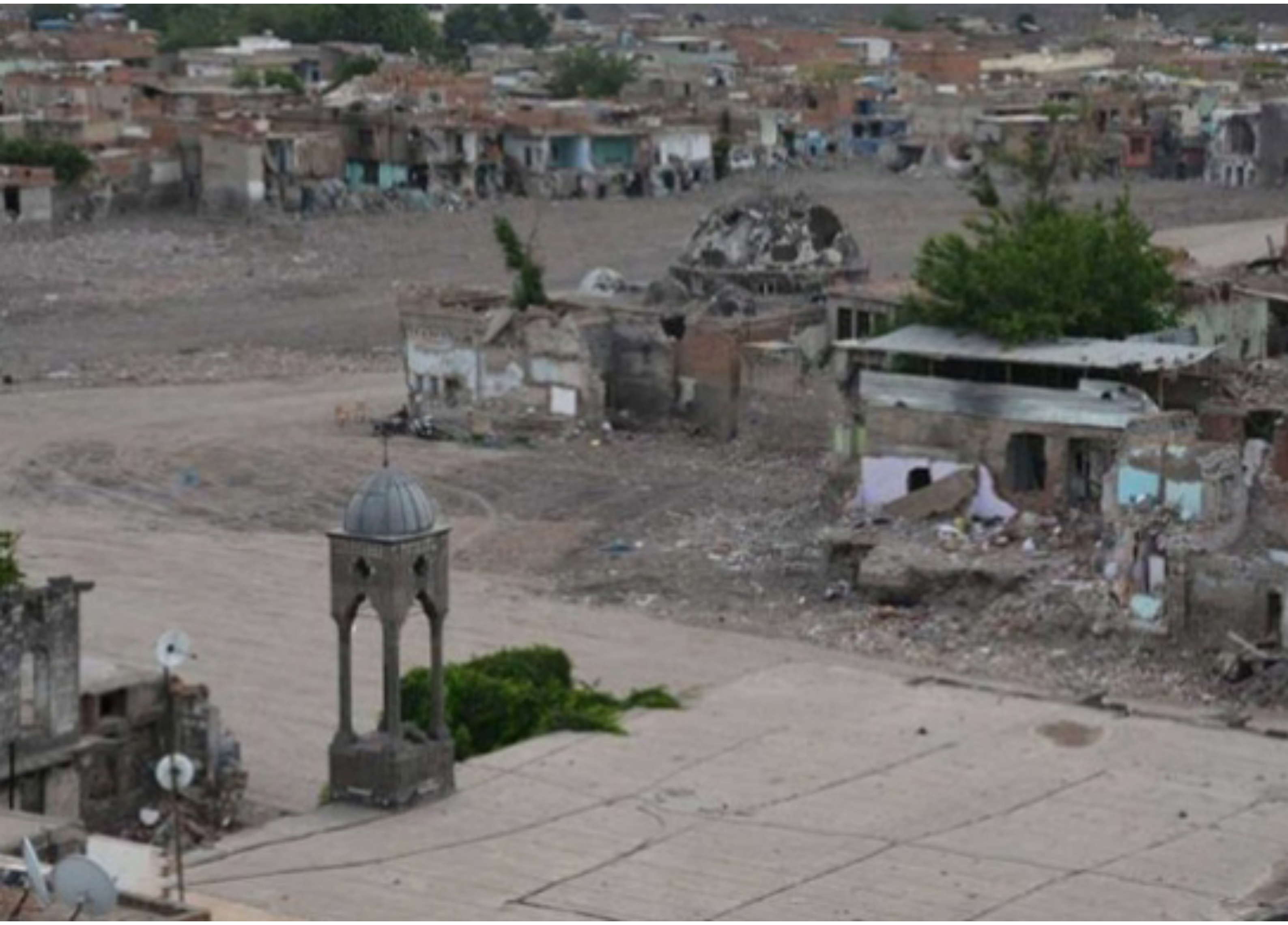

Sur'da çatışmaların sona ermesinin ardından, ilçenin yeniden inşası için mevcut binaların hemen hemen hepsi kamulaştırıldı ve birçok bina da zaten yıkılmıştı. Hükümet, sokağa çıkma yasağının uygulandığı alanlarda polis kontrol noktaları inşa edileceği gerekçesiyle Cizre, Silopi ve Yüksekova gibi merkezler için de "acele kamulaştırma" kararları aldı.

Bölgedeki sürece bir bütün olarak bakıldığında, bu süreç, altyapıdaki değişiklikler ve nüfus transferi vasıtasıyla güvenliği sağlamak için söz konusu yerlerde yaşayan kişileri yerinden etme ve bu yerleri yıkıp yeniden inşa etmeye yönelik önceden tasarlanmış bir planının olduğu izlenimini veriyor.

Pierre Nora: Bellek mekânları için orada daha önce yaşamış insanların bugün yaşamaması durumunu belirtir. Gidenlerin ardında bıraktıkları anıları, hatıraları, yaşanmışlıkları, geçmişleri orayı bir bellek mekânına çevirir. Onlar yoktur orada, fakat orası onların hatırası olarak vardır.

Andrew G. Ryden: Yerle olan derin etkileşim boyunca, insanlar kendilerini o yerin kavramlarıyla, o yere göre tanımlamaya başlayabilir, bu durum daha da genişletilirse, insanlar, çevrelerini saran ortam olmaksızın, gerçekten kim olduklarını ifade edemez hale gelebilir.

Bismil-Bağlar

Lice-Dicle

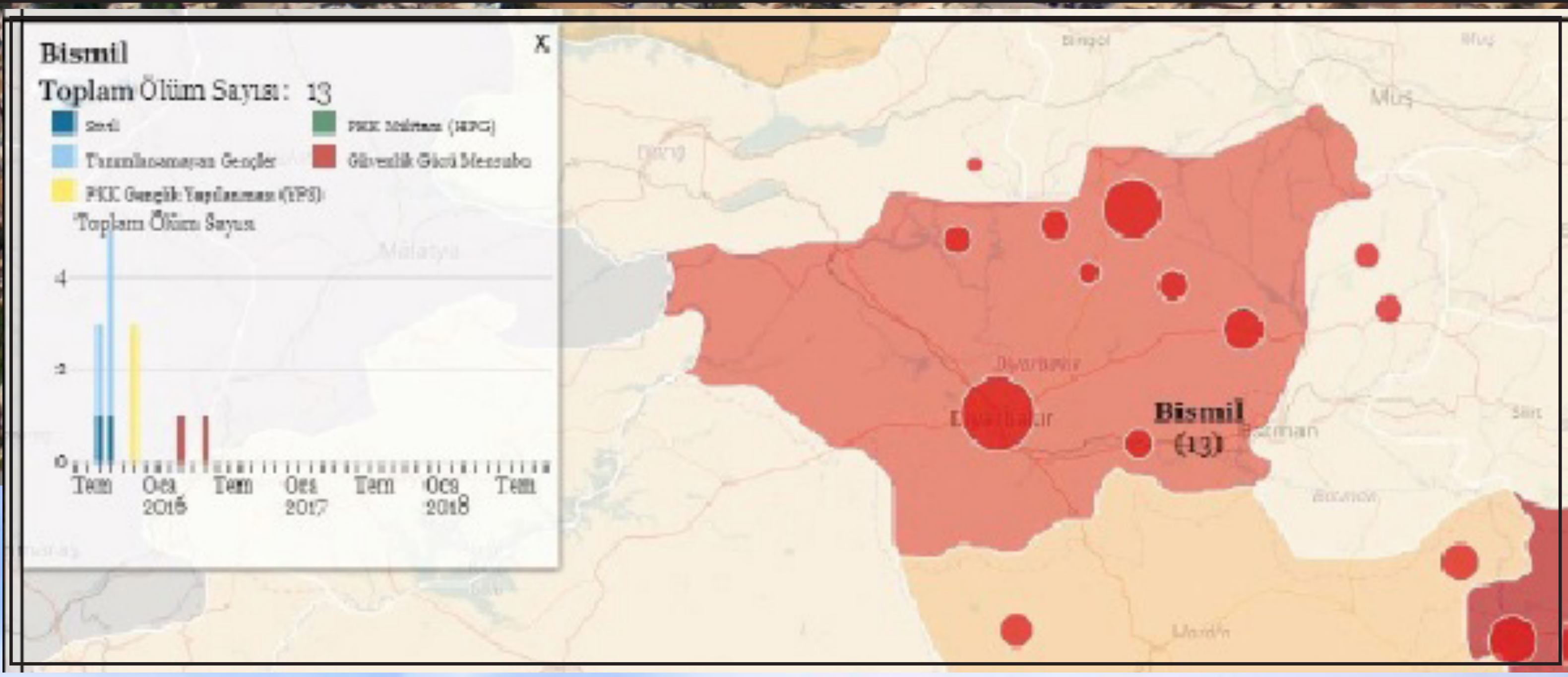
Bismil
Toplam Ölüm Sayısı: 13
Sivil
PKK Militanı (HPG)
Tanımlanamayan Gençler
Güvenlik Gücü Mensubu
PKK Gençlik Yapılanması (YPS)
Toplam Ölüm Sayısı
4
2
0
Tem
Oca 2016
Tem
Oca 2017
Tem
Oca 2018
Tem
Malatya
Bingöl
Muş
Diyarbakır
Bismil (13)
Batman
Siirt
Mardin

BİSMİL
Nüfus: 61200

BİSMİL-BİSMİL

Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde 08-09 Eylül, 27-28 Eylül, 29 Eylül ve 6 Ekim tarihlerinde 4 kez sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Sokağa çıkma yasağı özellikle Ulutürk ve Dumlupınar mahallelerini etkiledi.

27 Eylül 2015 tarihinde saat 14:30 ile 28 Eylül saat 00:30 arasında Bismil'de ilan edilen sokağa çıkma yasağında 3 kişi yaşamını yitirdi. 29 Eylül'de saat 11:00 ile 21:30 arasında ilan edilen sokağa çıkma yasağında 1 çocuk yaşamını yitirdi.

Aynı günün sabah saatlerinde Halil İbrahim Oruç Parkı'nda bulunan Berat Güzel (12) adında bir çocuk öldürüldü. Olayın tanıklarının verdiği bilgiye göre; kolluk güçleri tarafından açılan ateş sonucu ölen çocuğun cansız bedeninin yanına zırhlı araçtan inen polisler tarafından havai fişek kutusu bırakıldıktan sonra bu görüntünün fotoğrafı çekilip servis edildi.

> 6 Ekim 2015 tarihinde saat 12:00 ile saat 00:00 arasında Bismil'de ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında 4 kişi daha yaşamını yitirdi. Olayın görgü tanıklarına göre, 6 Ekim Rojava Mahallesi'nde özel harekat timleri tarafından Bilal Bozkur (19/22) ve Doğan İnce (16) infaz edildikten sonra cenazeleri sürüklenerek hastaneye getirildi. Aynı operasyonda yaşamını yitiren Abdullah Sügüci (32) ve Şeyhmus Düşerge'nin(18) baş bölgelerinin kimlik teşhisine imkan vermeyecek biçimde ateşli silahla tarandı. Öldürülen 4 kişinin aileleri "@J_l_T_E_M" isimli twitter hesabında yayınlanan fotoğraflarla çocuklarını tanıdı.

BAĞLAR: Diyarbakır Merkez Bağlar ilçesinde Bağlar kaymakamlığı tarafından 15 Mart 2016 saat 03:00'te sokağa çıkma yasağı ilan edildi. 21 Mart 2016 Pazartesi günü saat 06.00 itibari ile sokağa çıkma yasağı kaldırıldı. Sokağa çıkma yasağı süresinde biri polis beş kişi yaşamını yitirdi.

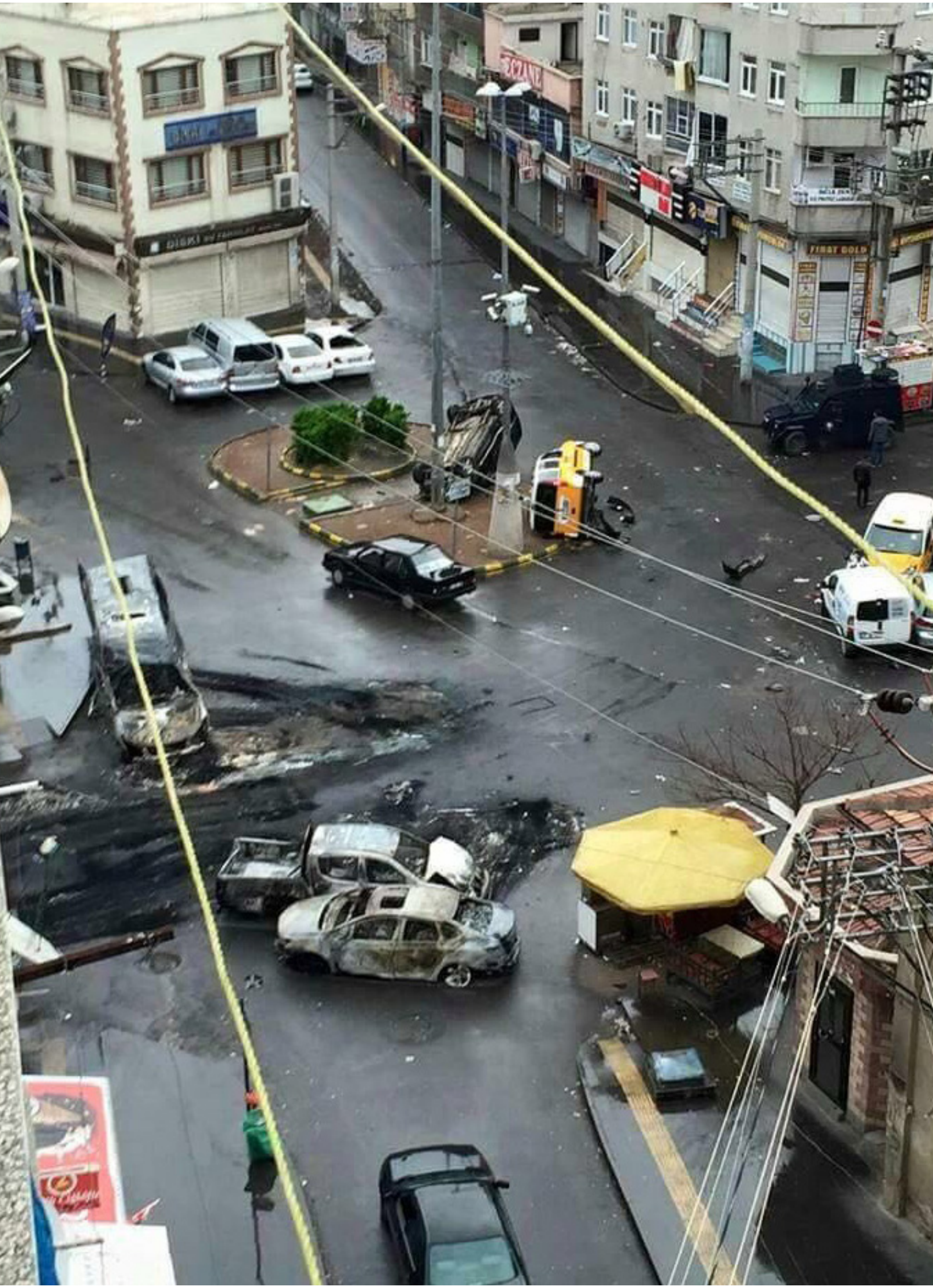
FIRST GOLD

LİCÊ/LİCE: Diyarbakır'ın Lice ilçesinde gergin atmosfer her zaman devam etti. 2013-2015 yılları arasında devam eden barış sürecinde dahi olaylar ve ölümler yaşandı. Barış sürecine rağmen kalekol inşaatlarının yapımına devam edilmesi üzerine 28 Haziran 2013'te yapılan protesto eyleminde Medeni Yıldırım (18) öldürüldü. 2'si ağır 9 kişi de yaralandı. Kalekol yapımlarının durdurulmaması üzerine protesto eylemleri de devam etti. 6 Haziran 2014 tarihindeki kalekol protestosunda polis ve askerler biber gazının ardından ateşli silah ile olaylara müdahele etti. Bu müdahalede Ramazan Baran (24) ve Hacı Baki Akdemir (50) öldürüldü. Yaralı olarak hastaneye kaldırılan Abdullah Akkulu ise 3 ay yoğun bakımda kaldıktan sonra yaşamını yitirdi.

Lice'de çatışmalar genelde kırsal alanda 2015 Temmuz sonu ve Ağustos başında yoğunlaşmıştı. Top atışları ve diğer ateşli silahlardan dolayı Lice'de sık sık ormanlık alanlarda yangınlar meydana geldi. Bu dönemde ilçe merkezinde iki hane de top atışlarından zarar gördü.

DİCLE: Dicle ilçesinde 2015 ekim ayında çatışmalar yaşandı. Bu çatışmalardan dolayı kent merkezinde bazı mekanlarda hasarlar oluştu. Çatışmalardan dolayı ilçeye giden TMMOB'e bağlı teknik ekipler şu sonuçlara ulaştı: Hasar gören yapıların 22 adet olduğu ve bunların konut ve yoğun olarak dükkânlardan oluştuğu tespit edilmiştir. 56.049,04 tutarında yaklaşık onarım maliyeti hesaplanmıştır.

Cizîra Botan

Cizre

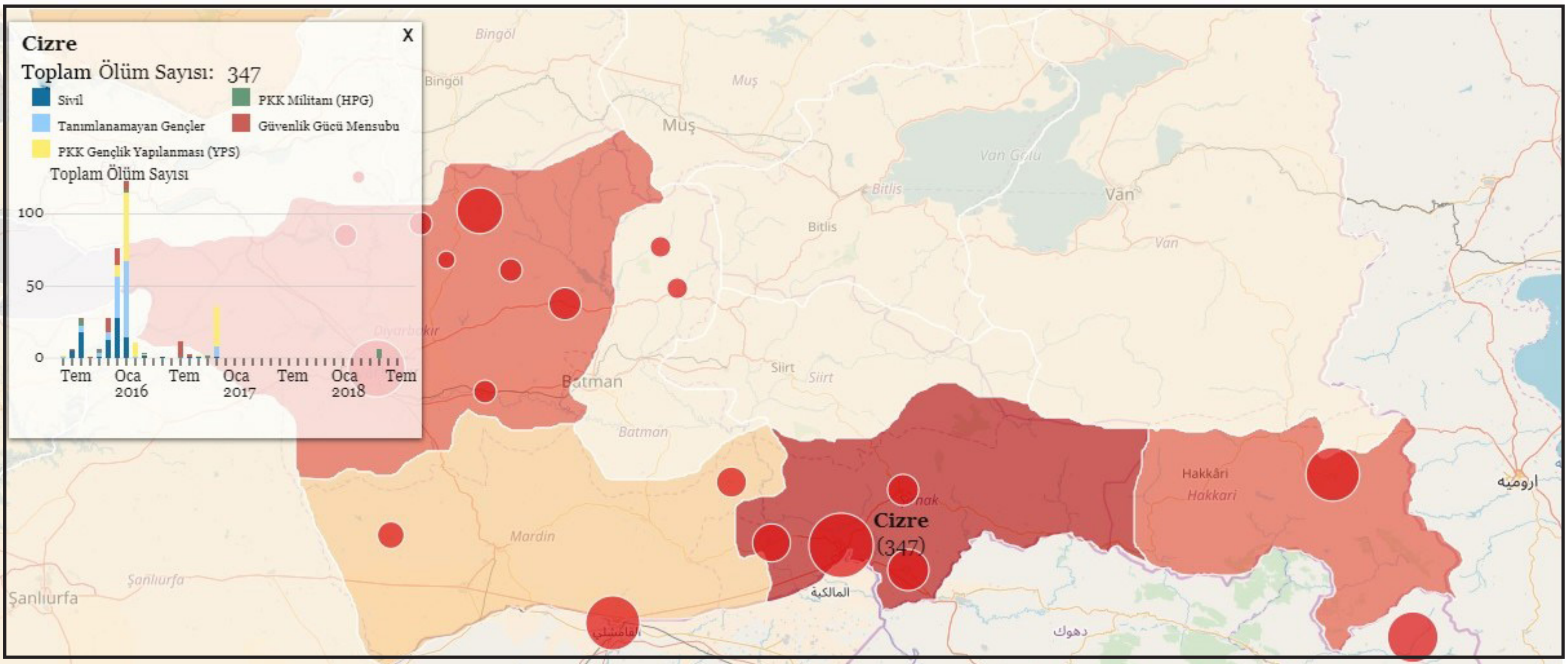
Cizre
Toplam Ölüm Sayısı: 347
Sivil
PKK Militanı (HPG)
Tanımlanamayan Gençler
Güvenlik Gücü Mensubu
PKK Gençlik Yapılanması (YPS)
Toplam Ölüm Sayısı
100
50
0
Tem
Oca 2016
Tem
Oca 2017
Tem
Oca 2018
Tem
Bingöl
Muş
Van Gölü
Bitlis
Van
Batman
Siirt
Diyarbakır
Mardin
Şanlıurfa
Cizre (347)
Hakkâri
المالكية
دهوك
ارومیه

CİZRE
Nüfus: 119000

CIZÎRA BOTAN-CİZRE

BODRUMLAR...

Cizre'de sokağa çıkma yasağı farklı tarihlerde olmak üzere 5 kez ilan edildi. İlk yasak 4 Eylül'de ilan edildi ve 12 Eylül 2015'e kadar 8 gün devam etti. 13 Eylül'de bir gün devam eden ikinci bir yasak daha ilan edildi.

14-15 Kasım tarihleri arasında Cizre'de 3. sokağa çıkma yasağı, 24-25 Kasım'da ise 4. sokağa çıkma yasağı yaşandı. 14 Aralık tarihinde ilan edilen 5. yasak gece ve gündüz kesintisiz bir şekilde 79 gün devam etti.

Yasağın ilan edilmesinin üzerinden henüz 1 hafta geçmemişken Cudi, Nur ve Yafes mahallelerinde saldırılar yoğunlaştı. Cizre; Nur Mahallesi'ni tepeden hakim olarak gören Aşk Tepesi'ne, Sur Mahallesi'ni tepeden hakim olarak gören Şahin Tepesi'ne, Cudî Mahallesi'ni tepeden hakim olarak gören Caferi Sadık Tepesi'ne, Yafes Mahallesi'ni tepeden gören Hastane Tepesi'ne konuşlanan tanklar tarafından gün boyu yoğun top atışı ve ağır saldırılara maruz kaldı.

Cizre'de yasak başladığında 110 bin olan ilçe nüfusu 10 bine kadar düştü. Özellikle son sokağa çıkma yasağının başladığı 14 Aralık 2015 tarihinden sonraki 20. günden itibaren ilçede göç hız kazandı. Göç, Cizre ve İdil ilçelerine bağlı köylere, Batman, Diyarbakır ve Mardin gibi yakın çevre illere ve Mersin, Adana, İstanbul gibi uzak illere gerçekleşti.

Sokağa çıkma yasağının kısmi olarak sona erdiği 2 Mart 2016 tarihinden sonra ilçe merkezine dönüşler başladı.[7]

Cizre ilçesi Nur Mahallesi'nde sokağa çıkma yasakları öncesinde 27 Ağustos 2015 tarihinde saat 11:30 civarında mahallede bulunan Garnizon Komutanlığı'na düzenlenen bombalı ve roketatarlı saldırının ardından, ilçe merkezinde silahlı çatışmalar meydana geldi. Saldırının ardından Garnizon Komutanlığı'ndan etrafa hedef gözetilerek ve rastgele ateş açtı ve 2'si çocuk 4 kişi yaşamını yitirdi. Öldürülen kişilerin çatışma bölgesinde bulunan Özel Harekat Timleri tarafından infaz edildikleri iddia edildi. **Bu katliam, Cizre'de olacakların habercisi gibiydi.**

27 Ağustos 2015 tarihinde PKK silahlı üyeleri veya bu örgüte bağlı YDGH (Yurtsever Devrimci Gençlik Hareketi) veya başka bir örgüt veya kişiler tarafından Cizre ilçesinde Dicle Nehri kıyısında, ancak Nur Mahallesi içinde kurulu askeri kışlaya bir veya birden çok roket atışı yapıldığı ve/veya diğer ateşli silahlarla da askeri birliğe silahla ateş açılmasından sonra bu askeri birlik binasından ve mahallenin üst tarafında, tepe yerde kurulu bulunan Cizre Tank Taburundan Botaş Caddesi ve bu caddeye açılan sokak başlarındaki evlere yoğun ve uzun süren etkili silahlarla ateş açıldığı, olayın başında roket atışı dışında karşılıklı bir çatışma yaşanmış ise de bu durumun çok uzun sürmediği ancak her iki askeri birlikten ve özellikle de nehir kıyısında ve mahalle içindeki askeri birlikten tek tek ve nokta atışı olarak tabir edilen belli hedeflere ateş açıldığı kanaatine varılmıştır. Bu atışların özellikle araçlara, önce lastiklerine ateş açılarak araçların etkisiz hale getirildiği, ardından içindeki insanların tek tek atışlarla hedeflenerek vurulduğu, sağlık personeli Eyüp

---

[7] 14/12/2015 – 02/03/2016
79 Günlük Sokağa Çıkma Yasağı Cizre Gözlem Raporu
31 Mart 2016. Diyarbakır Barosu, Gündem Çocuk Derneği, İHD, Sağlık ve sosyal hizmet emekçileri sendikası SES, TİHV

ERGEN'in, DEDAŞ görevlisi Mesut SANRI ve Emin YANAĞ'ın benzer şekilde aynı caddede farklı saat/dakikalarda seyir halindeyken tek tek atışlarla ve başlarından vurularak öldürüldükleri, bu durumun, askeri birliğin nöbetçi kulelerinden ve askeri birliğin istinaf duvarı üzerindeki kum torbalı mevzilerinden eğitimli keskin nişancılar tarafından açılan ateşle vuruldukları kanaatine varılmıştır.[8]

Eyüp Ergen vurulduğunda onunla aynı araçta bulunan sağlık personeli Sabri Enük tanıklığı;

"Ben, halen Cizre Devlet Hastanesinde sağlık personeli (erkek hemşire) olarak çalışmaktayım. Olay günü Cizre Nur Mahallesinde silah seslerinin geldiğini duyduk. Arkadaşım Eyüp ERGEN'in evi aynı mahallede olduğundan ve çocukları evde bulunduğundan tedirgin oldu. Ben Eyüp ERGEN ve arkadaşımız Şerif SAK ile birlikte bir araçla Nur Mahallesine doğru yola çıktık. Mahalleden ana caddelere çıkan yolların çoğu kapalı olduğundan, sadece Dicle kıyısındaki ve Nur Mahallesinin içinde bulunan, askeri birliğin yanından geçen bir yol açık idi. Buradan geçerek yokuş yukarı Cizre Tank Taburuna doğru mahallenin içinde Eyüp ERGEN'in evine doğru ilerlerken aniden cama bir cisim çarptığını ve dağılan camların üzerimize sıçradığını farkettik. Aynı anda aracın lastikleri de patladığından hızla araçtan çıkarak ve eğilerek yakınlardaki bir eve sığındım. Sığındığım evde yanımda araç şoförü Şerif SAK da vardı. Bu sırada arkadaşımız Eyüp ERGEN'in yanımızda olmadığını farkettik, önce cep telefonundan aradık, telefonu çalıyordu

---

[8] 27 Ağustos 2015 Tarihinde Cizre'de Yaşanan Olay ve Sivil Ölümlere İlişkin İnceleme Raporu
DİYARBAKIR BAROSU BAŞKANLIĞI
31 Ağustos 2015 / Diyarbakır

ELİN ECZANESİ
ECZANE
ESNET OTO GALERİ ve EMLAK
AYGAZ

EYÜP ERGEN
SİZLERE İNAT
SAVAŞA KARŞI BARIS
ÖLÜME KARŞI YAŞAM
SAVUNMAYA
DEVAM EDECEĞİZ

BARAN ÇAĞLI

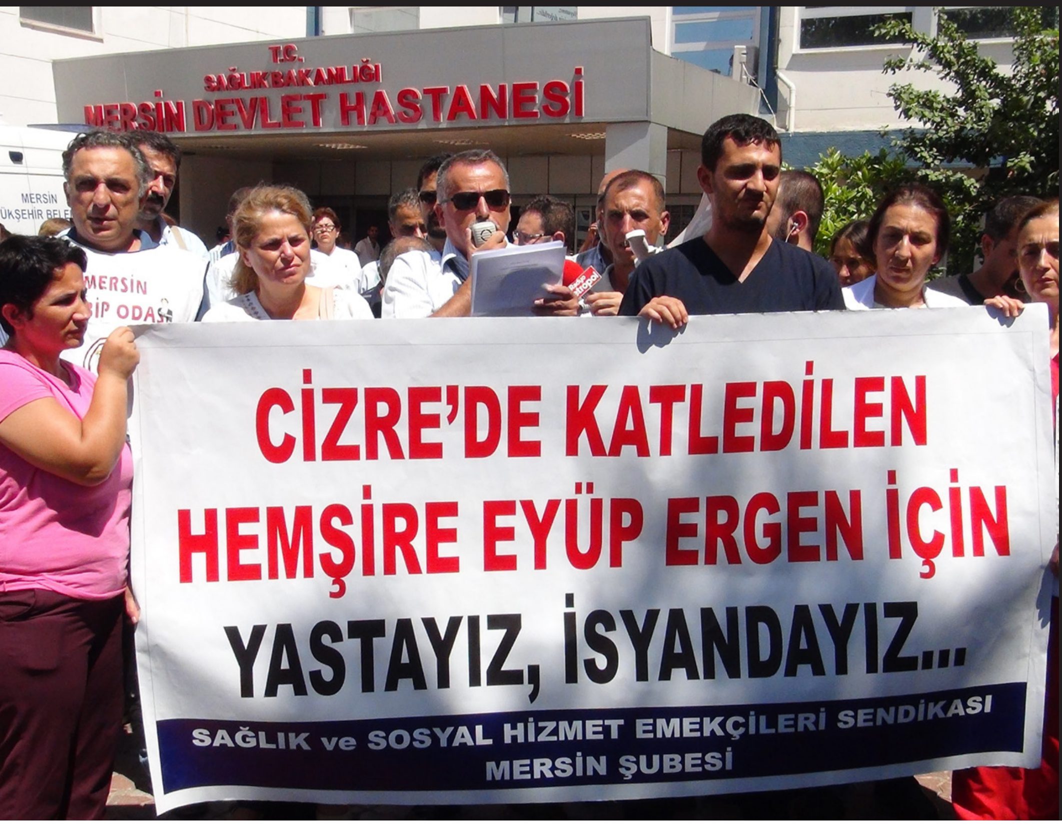
T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
MERSİN DEVLET HASTANESİ
MERSİN
CİZRE'DE KATLEDİLEN
HEMŞİRE EYÜP ERGEN İÇİN
YASTAYIZ, İSYANDAYIZ...
SAĞLIK ve SOSYAL HİZMET EMEKÇİLERİ SENDİKASI
MERSİN ŞUBESİ

ama cevap vermiyordu, tedirgin olduk, evden dışarı çıkarak araca doğru yöneldiğimizde bize ateş açılması üzerine tekrar eve geri döndük, evin sahibi olan kadın bir süre sonra her nasıl gittiyse aracın yanına gidip geri geldi, geri geldiğinde arkadaşımızın aracın içinde yaralı olarak yattığını söyledi, bunun üzerine 112 servisini ve Cizre Devlet Hastanesindeki personeli arayarak ambulans göndermesini ve yetkililere ulaşarak ateşin kesilmesini istedik, uzun süre ambulans gelmeyince bir kez daha 112 ve hastaneyi aradık, telefonda bize güvenlik görevlilerinin ambulansın mahalleye girişine izin vermediğini söylediler, yaklaşık 1.5-2 saat sonra ambulans Eyüp ERGEN'in içinde yaralı olduğu aracın yakınlarına kadar geldi, ancak tek tek ve nokta atışı biçiminde aynı bölgeye askeri birlik de açılan ateş nedeniyle 112 personeli inemedi ve Eyüp ERGEN'e müdahale edemedi, bir süre sonra mahalleli hep birlikte koşarak aracın yanına gittik, ERGEN'i ambulansa alarak hastaneye götürdük. Hastaneye vardığımızda Eyüp ERGEN'in yaşamadığını sanıyorum, Eyüp ERGEN'in ölümü tümüyle uzun süre ambulansı gelememesi ve hastaneye kaldırılamaması nedeniyle kan kaybından olmuştur."

Olayın görgü tanığı olan Zahide Ecer adındaki mahallede oturan kadın ile Diyarbakır Barosu adına olayı araştırmaya giden heyetin içinde yer alan Tahir Elçi arasında geçen diyalog:

Tahir ELÇİ- *Merhaba. Siz bu mahallede oturuyorsunuz. Olaya Şahit oldunuz mu?*

Zahide ECER- Ben her şeyi gördüm. Herkes sessiz olsun ben anlatacağım.

T.E - *İsminiz nedir?*

Z.E - Zahide Ecer.

T.E - *Evet dinliyorum.*

Z.E - Silah sesleri gelir gelmez kendimizi evlerimize attık. Silah seslerinden sonra herkes dağıldı. Küçük bir oğlum vardı sokakta. Silah seslerini duyunca sokağa fırlayıp onu içeri aldım. Evimin önünde bir araç durdu. Araca ateş ediliyordu. Biz bağırıp çağırmaya başladık. Ben ne olduğunu anlamadan iki genç erkek kendini evimin avlusuna attı. Ne oldu anneciğim? diye sordum. Bana "anne bu taraftan üzerimize ateş açıldı" dediler, gelin oturun dedim onlara. Bana araçta üç kişi olduklarını, diğer arkadaşlarının gelmediğini söylediler. Yolun yukarısından geldikleri sırada aracın tekerleklerine ateş açıldığını ve tekerleklerin patlatıldığını söylediler. Arkadaşlarının evi bu sokakta onu bırakmak için geldiklerini, burada çatışma olduğunu bilmediklerini söylediler. Hastaneden geliyoruz, hemşireyiz biz, arkadaşımızı evine bırakmak için geldik bize ateş ettiklerini söylediler. Arkadaşlarına seslendiler ses yoktu yanıt veren olmadı. Telefonla aradılar ona da cevap vermedi. Arkadaşlarına bakmak için dışarı çıkmaya çalıştıklarında onlara "Anne kurban, çıkmayın, vurulursunuz" dedim. Oğlumu da neredeyse öldürüyorlardı. Kendimi eve atmasaydım beni öldürüyorlardı. İnsanlara nişan alıp sıktıklarını bilmiyordum. Dışarı çıkınca gördüm ki insanlara ateş ediyorlar. Ben dışarı çıktım aracın içine bakmak için. Baktım araçta kimse görünmüyor. Yolun karşısındaki mahalleliye seslendim, araçtan bir kişinin çıkıp çıkmadığını sordum. Bana kimsenin çıkmadığını, kimseyi görmediklerini söylediler. Araca biraz daha yaklaştım. Arka koltukta bir karartı gördüm. Araçtaki gencin vurulduğunu anladım.

T.E - *Siz yalnız mıydınız, yanınızda kimse var mıydı?*

Z.E - Hayır yalnızdım. Kimse çıkmaya cesaret edemiyordu. Bana da kaç defa sıktılar ama etrafımdan geçti kurşunlar. Bulunduğum yerden doğruldum ve tekrar aracın içine baktım... Zavallı genç başı öne doğru düşmüş alnından aşağı kan akıyordu. O sırada bana ateş etmeye başladılar. Yolun karşısındaki mahalleli bana kendini yere at diye bağırdı. Kendimi eve attım. Evdeki iki kişiye arkadaşlarının başından vurulduğunu ve muhtemelen ölmüş olduğunu söyledim. Bağırıp çağırmaya, feryat etmeye başladılar. Hastaneyi arayıp çok acil ambulans istediler. İkisi de başta baygınlık geçirdi. Sonra kendilerine gelip ambulans istediler, ancak ambulanslar gelemediklerini söylediler. Ambulans bir süre sonra geldiğinde bu kez ambulansa ateş etmeye başladılar. O ambulanstaki görevliler de kendilerini evimin avlusuna attılar. Yetkilileri, devleti arayıp feryat ettiler. Biz sağlık görevlisiyiz, araçtan yaralıyı almaya geldik bize ateş ediyorlar dediler... Ambulanstaki sağlık görevlisi telefonda ağlıyor ateşin kesilmesi ve yaralıyı almak için yalvarıyor. Arkadaşları nerde bu devlet, sesimizi duyan yok mu, arkadaşımız aracın içinde kan kaybından ölecek ama onu alamıyoruz, ona müdahale edemiyoruz bu nasıl iştir deyip feryat ediyorlardı. Gelen ambulansa da ateş açıldığı için onlar da avludan dışarı çıkamadıkları için onlar da mahsur kaldı ve başka bir ambulans çağırdılar. Yetkilileri aradılar. Bir süre sonra ikinci bir ambulans geldi. Onlara da ateş açtılar. Onlar da kendilerini zor avluya atıp canlarını zor kurtardılar. Bu defa etraftaki halk buna dayanamayıp bağırıp çağırmaya, isyan etmeye başladı. Halk ayaklanarak ölümü de göze alarak, şuradaki bidonu kendilerine siper yaparak kendini yola atıp araçta vurulan kişiyi çıkarıp bir ambulansa koydular. Daha sonra insanların üzerine tekrar ateş açıldı. İnsanlar dört bir yana dağılmaya başladı.”

Cizre'de ilk yasak: 4-12 Eylül

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/C maddesi gereğince Şırnak Valiliği tarafından 4 Eylül 2015 günü saat 20.00'den itibaren Cizre'de sokağa çıkma yasağı ilan edildi. İlan edilen sokağa çıkma yasağı gece ve gündüz kesintisiz olarak 12 Eylül 2015 tarihine kadar devam etti.

Bu süre içerisinde Cizre'ye giriş çıkış sağlayan tüm yollar barikatlarla kapatılıp ilçenin etrafı asker-polis tank ve zırhlı panzerlerle çevrilerek tam olarak bir kuşatma altına alındı. Bu süre boyunca su, elektrik, çöp, sağlık, eğitim gibi tüm temel yaşam gereksinimlerinden yoksun bırakıldı. Özellikle su, elektrik, ambulans ve sağlık gereksinimlerinin engellenmesi sonucu halk sağlığı etkilendi ve buna bağlı olarak ölüm olayları yaşandı.[9]

---

[9] Cizre sokağa çıkma yasağı yaşanan olaylar inceleme raporu, 04 eylül 2015-12 eylül 2015, Diyarbakır barosu

Sokağa çıkma yasağı süresince ilçe nüfusunun yüzde 70'ini oluşturan Sur, Cudi, Yafes ve Nur mahalleleri askeri tank, top, panzer ve ağır silahlar ile ateş altına alındı. Yüksek noktalara yerleştirilen keskin nişancılar hedef gözetmeksizin hareket eden hemen her nesneye ateş etti. Bu saldırılar birçok ölüme neden oldu.[10] Bu operasyon, saldırı ve çatışmalarda 15 sivil ateşli silah ya da şarapnel parçalarıyla hayatını kaybederken 6 yaralı da hastaneye kaldırılamadığı için yaşamını yitirdi.[11]

8 günlük yasak ile beraber 12 Eylül'e kadar Cizre'de 29 sivil öldürüldü. Bunların 22'si 4-12 Eylül tarihleri arasındaki sokağa çıkma yasağı sırasında öldürüldü. Aralarında 35 günlük Muhammed Tahir Yaramış ve çocukların da bulunduğu 16 kişinin cenazeleri ancak sokağa çıkma yasağı kalktıktan sonra Şırnak ve Cizre devlet hastanelerinden alınarak toplu bir şekilde cenaze törenleri düzenlenip toprağa verildi.

---

[10] Cizre Olayları Gözlem Raporu,
Çatışma İzleme ve Çözüm Grubu, MAZLUMDER 12.09.2015
[11] A.g.e

EAUTIFUL

Tanık 1: *Normalde gerçekten mesela bir aile evin penceresinden ya da kapısından beyaz örtü sallıyor, ondan sonra gel diyorlar... Esas olan 8 gün boyunca bir mahalleyi, bir şehri abluka altına alıyor, bütün her yeri... Yani bakın orada insanlar yaşıyor. Herhangi bir "terörist" yaşamıyor. Ölenlerin çoğunun 12 yaşında, 15 günlük... 53 yaşında bir annenin olayla ne alakası var. Yani öldürülenler tamamen sivillerdi.*

Tanık 2: Biz şuradan şuraya girmenin derdinde değiliz. Sonuçta eğer gerçekten öldürme amaçlı değilse, tutuklama amaçlı değilse, yakalama amaçlı değilse girebilir, girsin. Kimse bu devletin gücünü kabul etmiyor iddiasında değil. Bir ormanımız yakıldığında onu söndürmeye gidemiyorsak, yaralımız olduğunda hastaneye gidip yaralımızı tedavi edemiyorsak, hastanelerimiz gündüz gözüyle taranıyorsa biz bu devletin yönetim anlayışından ne anladık? O zaman buradaki halk dedi ki: Biz bu şekilde bir sistemi kabul etmiyoruz, devleti reddetmiyoruz ama yönetim anlayışını reddediyoruz. Bir vali 9 gündür bir şehri böyle bir zulümle yönetiyor. Kim kabul edebilir bunu?

Tanık 3: Bizim hanımın dayısının oğlu, buz mu getirecek ne getirecek 16 yaşlarında çocuk (14 yaşında). Vuruyorlar. Çocuk yaralı. Ambulans geliyor, onlar bu sefer ambulansı tarıyorlar. Çocuk elini kaldırıyor yaralı olduğu halde.

Ondan sonra beynine vurup öldürüyorlar. Eli öyle kalıyor. Öldükten sonra da eli inmedi. Öylece morga kaldırmışlar.

Tanık 4: Yaralanıyor, ambulans çağırıyor, emniyete haber veriliyor bir yaralı var diye, yaralıyı getireceğiz diye tamam onu getirin diyor. Dört tane genç sedye ile bu yaralıyı getiriyor şuraya, o anda hem sedyedeki hem de normal götürenlerin hepsi taranıyor! Orada bırakma durumunda kalıyor, kendi canlarını kurtarmak için mecburen orada bırakıyor ve bir kurşun da Bünyamin İrci diye (bundan iki gün önce-Selman AĞAR'dan sonra) bu çocuğu orada bırakıyorlar bir kurşun almış, ondan sonra polis geliyor üzerine, sözde ambulans gelecek ama gelmiyor. Polis geliyor üzerine iki saat sonra orası biraz sakinleşince gençler sedyenin orada olduğunu görüyorlar ve o çocuğun vücudunda üç kurşun izi var. Bir kurşun şuradan girmiş şuradan çıkmış, resmen infaz... Yani 14 yaşındaki bir çocuk...[12]

---

[12] Cizre Olayları Gözlem Raporu, MAZLUMDER Genel Merkezi adına. Çatışma İzleme ve Çözüm Grubu, MAZLUMDER 12.09.2015

Tanık 5 (sağlık personeli): *Çatışma sonrası polisler doktorları tehdit etmiş, onun üzerine acil servisi de yoğun bakım bölümünden çıkarmışlar. Kızıltepe'den gelen sağlık ekibi ve bazı uzman doktorlar buradaydı. Pratisyen doktor yoktu, ilk gün burada mahsur kalan sağlık personeli buradaydı. Uzun süreden beri burada olan sağlık personeli idi. Gece 01:00'de 2 zırhlı aracın çarpışması sonucu 3 ya da 4 polis ve sivil getirildi. Onların müdahalelerini yaptık, daha sonra da patlama sesleri gelmeye başladı. Top atışlarını duyduk. O anda polis memuru "korkmanıza gerek yok, onlar bizimkilerdi" tarzında sevincini ifade eden bir cümle kullandı: "bombardımanı yapan bizimkilerdi."*

Patlamalar ve silah sesleri ara sıra geliyordu. Ama sabaha kadar sakin geçti. Sabah 07.00 gibi yaralılar gelmeye başladı. İlk başta 4-5 hasta geldi. Bu yaralılar gece 01.00'de yaşanan bombardımanda yaralananlardı. Onların ifadesine göre sabaha kadar evde beklemişler. Birisinde arter kesiği olduğunu düşünüyorduk. Diz bölgesinde yoğun hematom vardı. Ona müdahale ettik. Diğerleri daha hafif yaralıydı. Şarapnel parçalarıyla yaralanmışlardır.

Cizre
BAŞHEKİMLİK

Bir kadının ayağına şarapnel parçasının isabet etmesi sonucu kırık vardı. O esnada sabah bir patlama olmuş. Bir çocuk toprakta patlamamış bir bombayı eline aldığı sırada, elinde patlamış. 13 yaşındaydı, sağ eli kopmuştu. Sağ ve sol ayak bilekten itibaren tamamıyla dağılmıştı, kemikler parçalanmıştı. Sadece doku kalmıştı. Arter kanaması vardı. 2 saat sonra Diyarbakır'a sevk ettik. Mahallelerde çok yaralı olduğu söyleniyor. Ancak korkudan gelemiyorlar. Kendi imkânlarıyla tedavileri yapıyorlar. Dün gelen yaşlı birisi getirildi, kafasından vurulmuştu. Yaşamını yitirmişti. Gece kimse gelemiyormuş, gündüz gelenler de ölümü göze alıp geliyorlardı.

2 gün önce gelen bir çocuğu anlatayım. Çocuk 6-7 yaşında. Hastaneye acile geldiği zaman, etrafa bağırıp çağırıyormuş, gözünü çıkarmaya çalışıyor. Sağa sola devamlı bağırıyordu. 'Kendimi öldüreceğim' diye sürekli bağırıyordu.

Bu sabah gelen çocuk, yaşıtı olan kuzenleriyle birlikte geldiler. 10 yaşında çocuklar. Onlar da bu şekilde bağırıyorlardı. "Kendimizi öldüreceğiz, kendimizi patlatacağız" diyorlardı. Bu yaştaki çocukların psikolojilerinin ne hale geldiğini gösteriyor.

7 yaşında, 10 yaşındaki bu çocuklar 'kendimi öldüreceğim, kendimi patlatacağım' diye bu şekilde bağırıyor artık, yapabilecek bir şey yok.

Tarık İrci: Bünyamın İrci'nin babasıyım, Nur mahallesinde kardeşimin çocukları kalmıştı. Orada soğuk su yoktu, bizden buz istediler. Ben de 'götür' dedim. O da buzu alıp gitti. Sabaha kadar orada kaldı. Sabah da 'ben eve gideceğim, annem, onlar merak ederler' demiş ve evden çıkmış. Dönüşte bir panzer önünü kesmiş, o da elini havaya kaldırmış ve eve gitmek istediğini söylemiş. Ancak polisler onu alıp panzere koymuşlar ve orada onu öldürmüşler. Kalbine bir mermi sıkılmış. Kulağı da kesilmiş, bir elinin içine de mermi isabet etmiş, işkence edilmiş, kaburgası da kırılmış. Beyin kanaması sonucu yaşamını yitirmiş. Daha sonra bir çöpe atılmış, onu görenler bir camiye götürmüşler. Sabah kalkınca Bünyamin'in yaşamını yitirdiğini öğrendim. Oğlumla birlikte onu almaya gittim. Yolda panzerler bizi durdurdu ve yüzükoyun yere yatırıldık ve tehdit edildik 'sizi öldüreceğiz' dediler. Biz de 'evimiz orada' dedik, 'gitmeliyiz' dedik, sonra gitmemize izin verdiler. Mahalleye gittik, onu camide gördük. Ambulansı çağırdık, o da gelmedi. Faysal Sarıyıldız (HDP milletvekili) ambulans çağırdı, sonra onu alıp hastaneye götürdük. O arada etrafımızı 3 panzerle sardılar, bize hakaret ettiler, küfür edip tehdit etiller. Hastane önünde IŞID gibi olan 500 kişi vardı. Yüzlerce polis ve askeri araç vardı.

Ramazan Çağırga: *Gerçek ismi Cizira Botan idi, ama izin verilmediği için Cemile koyduk. Cudi mahallesinde oturuyoruz. Akşam saat 17.00 ile 20.00 arası idi. Her tarafta çatışmalar vardı. Yasağın 3. günü idi, herkes dışarıda idi, evimizin kapısı da caddeye bakıyor. Herkes kapının önünde duruyordu. Mahallede olay yoktu, burada hendekler de yok. Kapımızın tam karşısında keskin nişancıların noktası vardı. Kapının eşiğinde oturduğumuz sırada vuruldu. Uçaksavar, kobra, silahlarla vuruyorlardı. O esnada, o da vuruldu ve yaşamını yitirdi. 92 yılında da evimize yine top atılmıştı o zaman da 7 aile ferdimiz katledilmişti.*

Cemile ÇAĞIRGA

Ahmet Edin: Evimiz Cudi Mahallesinde bulunuyor. Ben olay sırasında Irak'taydım. Ekrem Dayan ismindeki amcam, Ayşe Edin ve 3 aylık bebek olan Berxêdan Taşkın yaralı ve hala Şırnak Devlet Hastanesindeler. Olay 8 Eylül günü yaşanmış. Ben Irak'taydım ve medyadan çıkan haberleri izliyordum. Ailemi merak ettim ve ağabeyimin evini, sabit hattı aradım. Eşim ve çocuklarımı çağırmalarını söyledim. Eşim geldi, konuştuk kendisiyle, bana iyi olduklarını söyledi. O zamana kadar bir şey yoktu. Ağabeyimin evi zaten bizim evin hemen bitişiğindeki evdir. Görüşmemiz bitti, telefonu kapattık. Eve giderlerken ilk olarak yengem avlu kapısından çıkmış ve vurulmuş üstelik o sırada üç aylık bebeği Berxwedan Taşkın da kucağındaydı. Bebek de yaralanmış. Ayağından ve kulağından vurulmuş. Eşim ve amcam, yengemin vurulup düştüğünü görünce yardıma koşmuşlar hemen ama keskin nişancılar her çıkanı vurmuş, onları da vurmuşlar. Amcam kapının iç tarafına, avlu tarafına düşerken karım da yengemin hemen yanına, kapının dış tarafına düşmüş. Bunlar yaşanırken bebek yaralı halde ve hala yerde ağlıyormuş. Yengem yaralıyken yerde bebeğe daha fazla kurşun gelmesin diye üstüne kapanmış, kendini ona siper etmiş. Annesi ve eşim o yerde hayatını kaybetti. Bebek ise iki saat boyunca cesetlerin arasında vurulmuş halde kalmış. Kimse bebeği alamıyor her çıkanı taramışlar.

Bir terör devleti uygulaması: Sri Lanka modeli

Hareket eden her canlıyı yok Et

Sri Lanka Modeli, devlet aygıtının şiddet ve baskı araçlarını tekelinde tutmak ve meşrulaştırmak için kullandığı; adalet, insan hakları, demokrasi v.b. maskelerini hiçbir sakınma göstermeksizin bir kenara bıraktığı ve karşısında duran, hareket eden her canlıyı yok etmek üzere güdümlenmiş çıplak bir terör devleti uygulaması olarak literatüre girdi.

Sri Lanka devleti ile Tamillerin özgürlüğünü savunan Tamil Kaplanları (TEKK) örgütü arasından 1983 yılında iç savaş başladı. 2002'de hükümet ile Tamil Kaplanları arasında Türkiye'de çözüm sürecinde de önemli bir yer olan Oslo'da Norveç hükümetinin gözetiminde ateşkes imzalandı. Hükümet Tamil Kaplanları yasağını kaldırırken TEKK'de bağımsız devlet talebinden vazgeçti. Ancak ateşkesin ömrü bir yıl sürdü. 2004 yılında Tamil Kaplanları Başkent Kolombo'da intihar saldırısı düzenledi ve dişişleri bakanı öldürüldü. Sri Lanka'da olağanüstü hal ilan edildi. 2009 yılında Sri Lanka devleti deniz kuvvetleri ve hava gücü de bulunan Tamil Kaplanları'nı yok etmek üzere askeri bir strateji geliştirdi. Literatüre Sri Lanka Modeli olarak geçen bu stratejide hareket eden her canlı yok edilmek üzere hedef alındı. Askeri operasyonda sivil-militan ayrımı gözetmeksizin hareket eden her nesne vuruldu. Operasyon sonucunda, Tamil Kaplanları'nın silahlı kanadı yok edildi. 40 bin sivil öldürüldü, yüzbinlerce sivil yerinden edildi ve bir daha yaşam alanlarına dönmelerine izin verilmeyen kamplarda tutuldu. Hedef, sadece Tamil Kaplanları değil Tamil nüfusunu yenilgiye uğratmak olarak seçildi.

Baren
İzlanda
İsveç
İrlanda
Polonya
Avusturya
İtalya
İspanya
Türkiye
Kayseri H
Tunus
Fas
Irak
Cezayir
Libya
Mısır
Batı Sahra
16 sa
Mali
Nijer
Çad
Sudan
Yemen
Burkina Faso
Gine
Yemen Den
Nijerya
Gana
Etiyopya
Gine Körfezi
Somali
Gabon
Demokratik Kongo Cumhuriyeti
Kenya
Tanzanya
Angola
Zambiya
Mozambik
Namibya
Zimbabve
Botsvana
Madagaska
Güney Atlas Okyanusu
Güney Afrika

Sri Lanka Modeli, dünyada çatışma ve iç savaş yaşayan ülkelerde otoriter hükümetlerin muhaliflerinİ sindirmek ve tehdit etmek için kullandığı bir korkutma unsuruna dönüştü. Bu model, Türkiye'de çözüm sürecinde tarafların müzaekere ile barış arayışında olduğu dönemde dahi gündemden düşmedi.

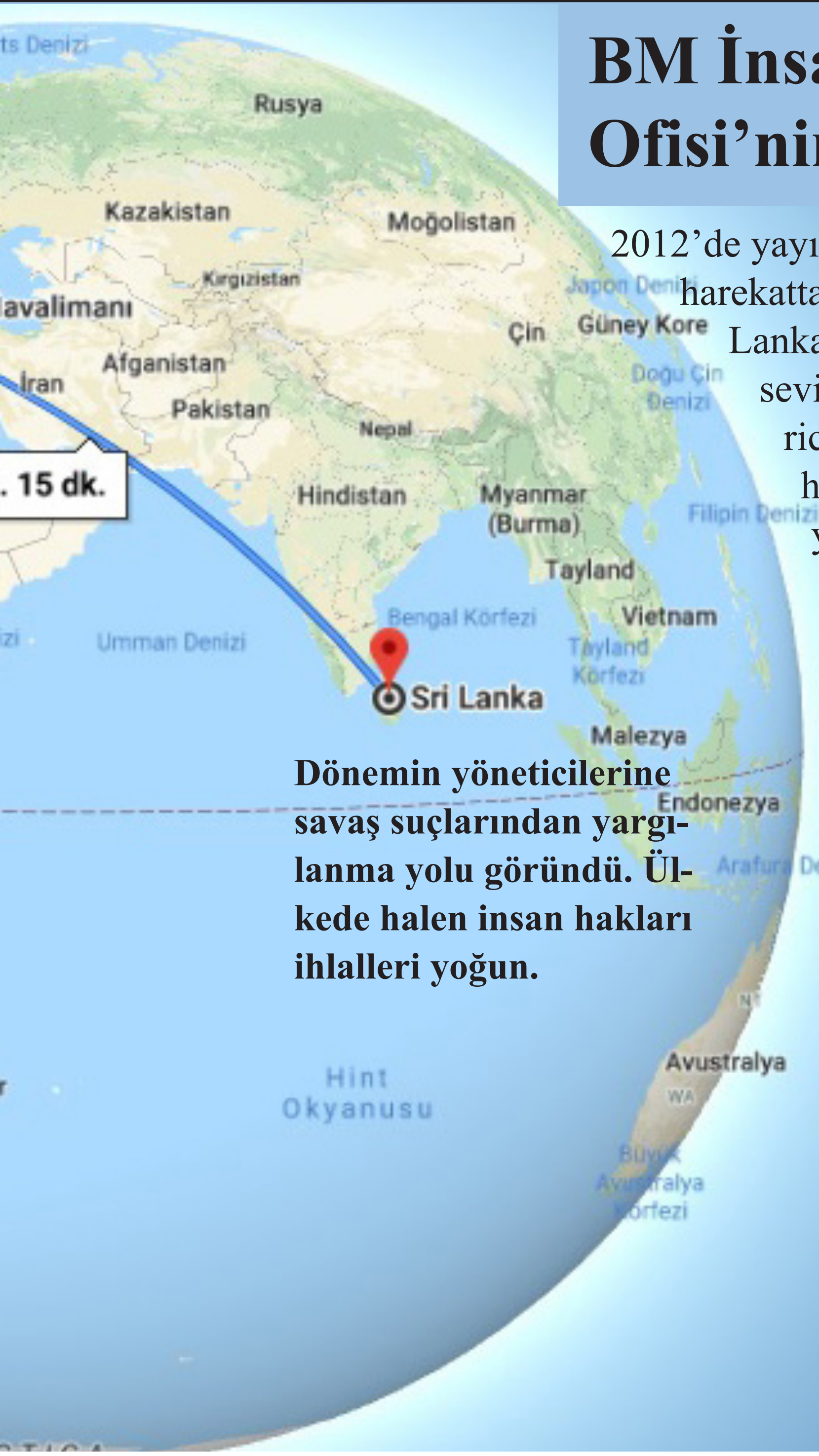
Rusya
Kazakistan
Moğolistan
Kırgızistan
avalimanı
Çin
Güney Kore
Japon Denizi
Doğu Çin Denizi
Afganistan
İran
Pakistan
Nepal
. 15 dk.
Hindistan
Myanmar (Burma)
Filipin Denizi
Tayland
Bengal Körfezi
Vietnam
Umman Denizi
Tayland Körfezi
Sri Lanka
Malezya
Endonezya
Arafura Denizi
Hint Okyanusu
Avustralya
Büyük Avustralya Körfezi

BM İnsan Hakları Ofisi'nin

2012'de yayınladığı rapora göre, 2009'daki harekatta 40 bin Tamil öldürüldü. BM, Sri Lanka'daki hak ihlallerinin 'korkunç' seviyede olduğunu, çatışmaların haricinde on binleri bulan faili meçhul suikast, zorla kaybetmelerin yaşandığını, askerlerin operasyon sonrası işkence, kadın ve erkeğe cinsel şiddetin yoğun olduğunu açıkladı.

Dönemin yöneticilerine savaş suçlarından yargılanma yolu göründü. Ülkede halen insan hakları ihlalleri yoğun.

Sri Lanka ordusu askerleri öldürdükleri Tamilli bir kadının bedenini sokakta teşhir edip başında resim çekerken.

Cizre'de en uzun yasak:
14 Aralık 2015 - 2 Mart 2016
bodrumlar dönemi

8 günlük sokağa çıkma yasağıyla beraber Cizre'de 12 Eylül'e kadar 29 kişi yaşamını yitirdi. Konut ve işyeri başta olmak üzere; fırın, eczane, camii, okul, kültür merkezi, 1000'e yakın yapı kurşunların hedefi oldu.[13] Bu sürecin toplum üzerinde yarattığı şok etkisi devam ederken bu kez kentin etrafının tank, top ve ağır silahlar ile bütünen kuşatmaya alındığı, hareket eden her nesnenin ateşli silahların hedefi olduğu yeni bir sürece giriliyordu.

---

13 Bölgesel Hasar Tespit Raporu, Ağustos 2015 - Ocak 2016, GABB, (Güneydoğu Anadolu Bölgesi Belediyeler Birliği)
8 günlük yasak sonrasında hasar tespiti yapılan yapı türleri:
- 652 adet konut, 204 adet işyeri, 2 adet fırın, 2 adet eczane, 1 adet sağlık merkezi, 1 adet kültür merkezi, 2 adet okul, 5 adet camii, 2 adet ahır, 27 adet araç, 27 adet araç.

Devlet yetkililerinin basın üzerinden verdikleri bilgiye göre, sadece Şırnak iline 14 General, 26 Albay ve 15 bin asker sevkedildi.[14]

Şırnak Valiliği Cizre'de 79 gün ve gece kesintisiz bir şekilde devam edecek olan sokağa çıkma yasağını 14 Aralık 2015'te saat 23:00'de şu duyuru ile ilan ediyordu:

> *"İlimiz Cizre ve Silopi ilçe merkezlerinde Bölücü Terör Örgütü ve mensuplarının etkisiz hale getirilmesi, örgüt mensupları tarafından mayın ve patlayıcılarla tuzaklanmış barikat ve hendeklerin bertaraf edilmesi ve vatandaşlarımızın can, mal güvenliğinin ve kamu düzeninin sağlanması amacıyla 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince 14.12.2015 günü saat 23:00'ten itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.*
>
> *Bölücü Terör Örgütünün vatandaşlarımızın başta yaşam hakkı olmak üzere özgürlük, güvenlik, mülkiyet gibi temel hak ve hürriyetlerini hedef alan saldırılar gerçekleştirdiği mayınlı, patlayıcı tuzaklı barikat ve hendekler yaptığı bu eylemlerle vatandaşlarımızın gündelik yaşamını sürdürmesini ve başta sağlık olmak üzere temel kamu hizmetlerinden faydalanmasını engellediği ve vatandaşlarımıza her türlü maddi ve manevi zararlar verdiği kamuoyumuzun malumlarıdır.*

---

[14] A.g.e.

Cizre ve Silopi ilçe merkezlerinde vatandaşlarımızın temel hak ve hürriyetlerini kullanabileceği huzur ortamını ve kamu düzenini sağlamak maksadıyla vatandaşlarımıza her türlü maddi ve manevi destek sağlanacaktır. Bu anlamda vatandaşlarımızın müsterih olmasını diliyor bütün vatandaşlarımıza en içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

14.12.2015 Şırnak Valiliği”

Sokağa Çıkma Yasağının Hukuki Sorunu

Kürt illerinde kentsel alanlarda ilan edilen sokağa çıkma yasakları hem uluslararası hukuka ve uluslararası alanda imzalanmış temel hak ve özgürlüklere dair sözleşmelere, hem de Türkiye Anayasasında yer alan temel hak ve özgürlüklere dair maddelere aykırıydı:

Uluslararası insan hakları belgelerinin yanısıra, Türkiye Anayasa'sının 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırıldığı durumların anayasa ve kanunlarda açıkça yazılması gerektiği belirtildiğinden, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. Maddesi il valisine sokağa çıkma yasağı ilan etme yetkisi vermemektedir. Kanunda böyle bir ibare yoktur... Olağanüstü hal veya sıkıyönetim halinde bile günler süren "aralıksız sokağa çıkmama" tedbirleri gündeme gelmediği gibi doğal olarak her düzeyde hak ihlallerine yol açan günler süren "aralıksız sokağa çıkma yasağı" uygulamalarının hayal edilmesi bile olanaklı olmamalı. Hükümetin valiler ve kaymakamlar aracılığı ile bu tip hukuka aykırı işlemlere başvurması AİHS'in 15. maddesindeki yükümlülüklerden kaçınmayı da beraberinde getirdiği gözlenmektedir.[15]

---

[15] Rapora Çavdêrîya Cizîrê ya Qedexeya Derketina Derve ya 79 RojÎ Baroya Amedê, Komaleya Gündem Çocuk, İHD, SES, TİHV. 31.03.2016

Cizre'de sokağa çıkma yasağının ilanından bir gün önce 13 Aralık 2015'te Türkiye tarihinin nadir örneklerinden biri yaşandı. Rejim topyekün kuşatmaya aldığı kentten memurlarını çekiyordu. Cizre ve Silopi İlçeleri'nde görevli öğretmenlere SMS ile mesaj gönderilerek 'hizmet içi eğitime' alındıkları bildirildi. Mesajda tüm öğretmen ve yöneticilerin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 14 Aralık 2015 tarihinden itibaren hizmet içi eğitim seminerine alındığı belirtilerek, "Öğretmenlerimiz seminerlerini memleketlerinde alabilir" denildi. Cizre'de 104 okulda eğitim veren 1298 öğretmenin çoğunluğu bunun üzerine ilçeyi terk etti.

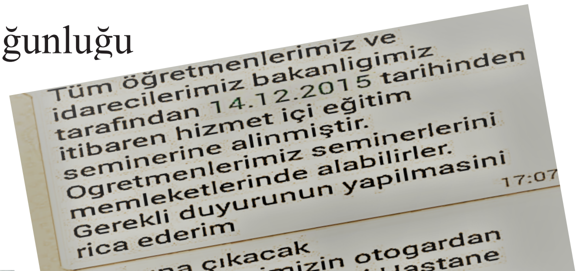

Tüm öğretmenlerimiz ve idarecilerimiz bakanligimiz tarafından 14.12.2015 tarihinden itibaren hizmet içi eğitim seminerine alinmiştir. Ogretmenlerimiz seminerlerini memleketlerinde alabilirler. Gerekli duyurunun yapilmasini rica ederim

17:07

il dışına çıkacak öğretmenlerimizin otogardan araçlara binmemesi.Hastane kavşağından yada farklı imkanlarla ilçe dışına çıkılması hususunu öğretmenlerinize duyurmanızı rica ederim.

17:08

79 gün boyunca kente kimse giremedi

14 Aralık'ta 2015'te Cizre'de ilan edilen ve 79 gün süren sokağa çıkma yasağı süresinde hiçbir kurum, kişi, siyasetçi, gazeteci ya da heyetin ilçeye girişine izin verilmedi.

79 gün boyunca Cizre'nin etrafı askeri bir kuşatma altına alınarak kentin hâkim noktalarına yerleştirilen ağır makinalı silahlar, tanklar, havan topları ile kent amansız bir ateş altında tutuldu. Onlarca insan evlerinde, evlerinin mutfağında yemek yaparken, oturma odalarında çay içerken, gıda ve sağlık ihtiyaçlarını gidermek için beyaz bayrakla dışarı çıkarken sokak ortasında bazen gündüz bazen akşam öldürüldüler.

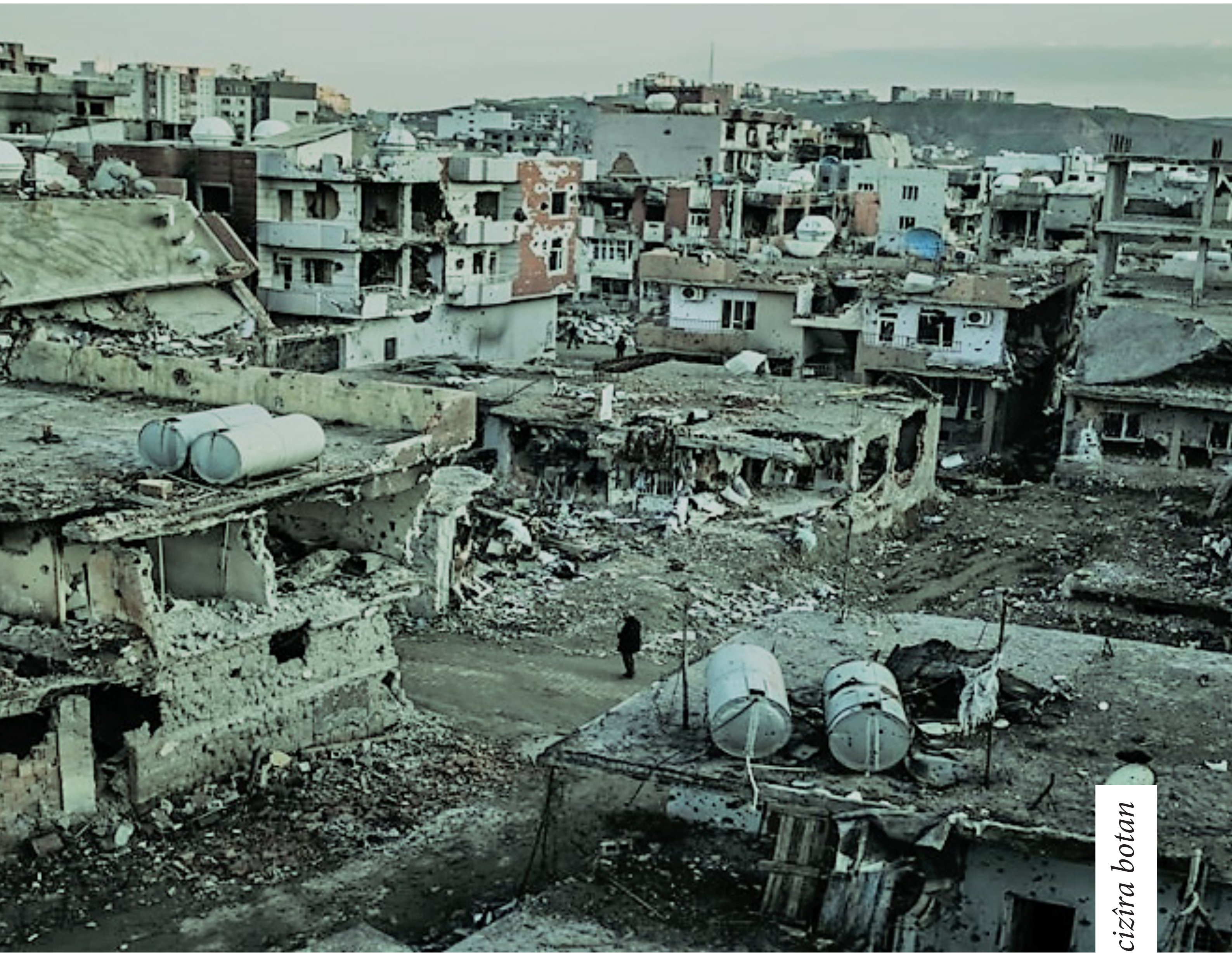

Cizre'de neredeyse bütün evler ağır ateşli silah atışları ile zarar gördü; evlerin bir kısmı havan toplarıyla yıkıldı, bir kısmı ise çeşitli şekillerde yakılarak oturulmayacak hale getirildi. Güneydoğu Anadolu Bölge Belediyeler Birliği'nin yapmış olduğu hasar tespit çalışmaları neticesinde; 1.200'ü ağır hasarlı olmak üzere 10.000 ev ve işyerinin hasar gördüğü belgelendi. Evlerin damlarındaki su depoları ve evlerin dışındaki klima motorlarının kasıtlı olarak hedef alındığı belirtildi. Yaşam alanlarının tümden yok edilmek sureti ile geri dönüşlerin imkânsız hale getirilmeye çalışıldığı tespiti yapıldı.

Rejim güçleri sokağa çıkma yasağı öncesi anonslarla Cizre'de yaşayan herkesi, **'sokağa çıkma yasağı başlamadan evlerini terk etmeleri, aksi halde olacaklardan sorumlu olunmayacağı'** konusunda tehdit etti. Tanık anlatımlarına göre, sokağa çıkma yasağının 22. gününde 05.01.2016 tarihinde rejim güçleri, **evlerini terk etmemeleri halinde kimyasal silah kullanılarak hepsinin gebertileceği** tehditleri/ölüm ihtarları anons edildi. Bu tarihten sonra evlere yönelik silahlı saldırılar daha da yoğunlaşmış özellikle 29. 30. Günlerde kimyasal silah korkusu nedeniyle kent sakinleri beyaz bayraklar ile evlerini terk etmek zorunda kaldı.

AK AL
ERMER
BEDO
OTO SERVİSİ

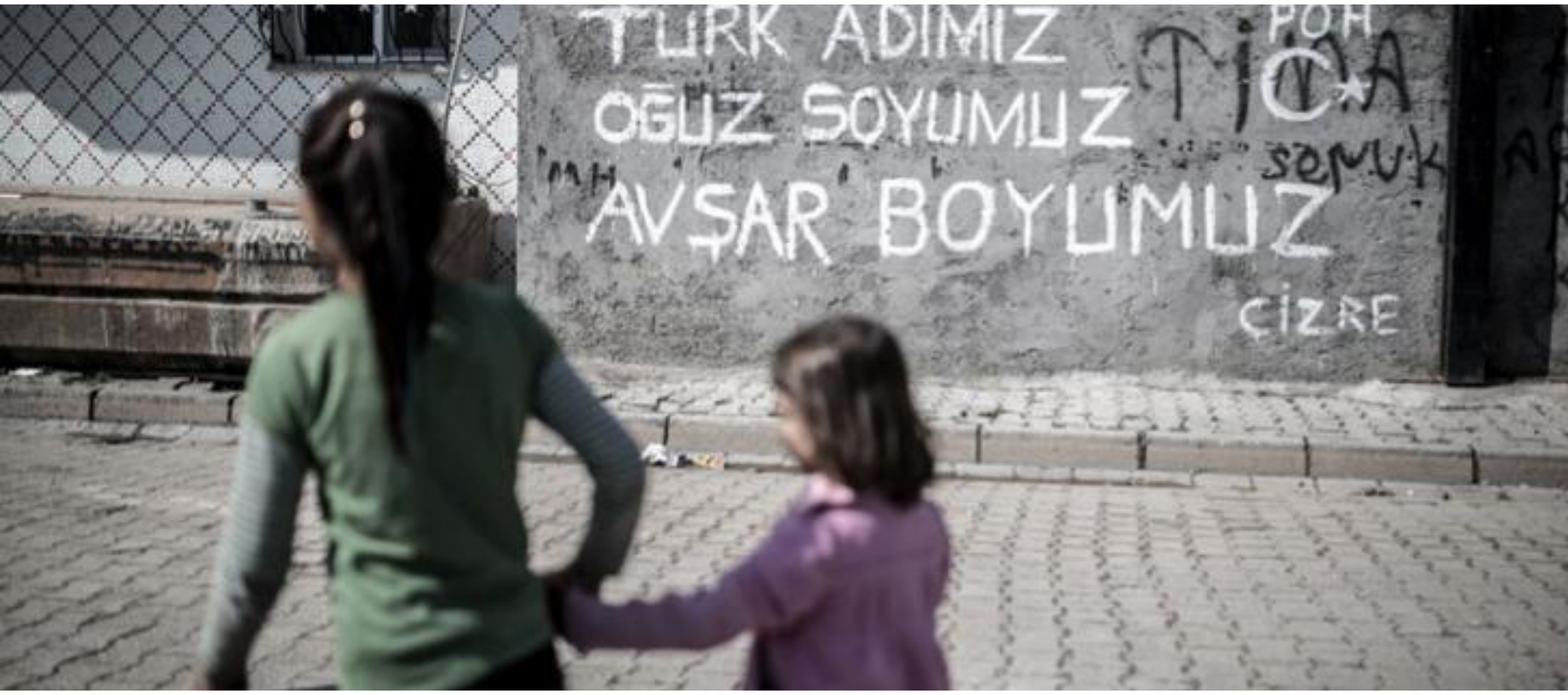
TÜRK ADIMIZ
OĞUZ SOYUMUZ
AVŞAR BOYUMUZ
ÇİZRE
PÖH

İlk kez Silvan'da görülen duvar yazılamaları Cizre'de de yapıldı. Irkçı, cinsiyetçi ve nefret içerikli anonslar yapıldı: Ermeni Piçleri..., Kökününüzü Kurutacağız, Türk'ün Gücünü Göreceksiniz...

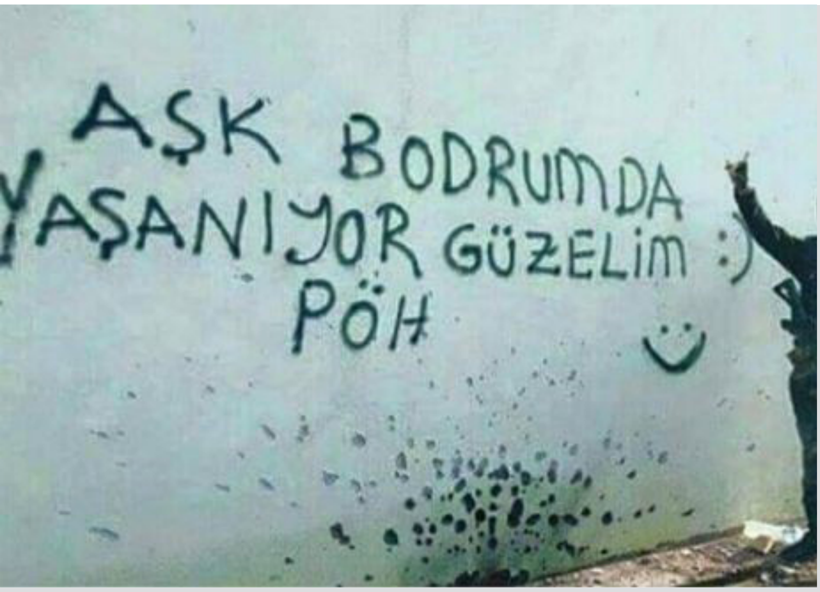
AŞK BODRUMDA
YAŞANIYOR GÜZELİM :)
PÖH

Açlık ve susuzluk beni etkilemiyordu, onların anonsları, ettiği küfürler beni çok etkiledi. Cansız bedenlerin yerlerde kaldığı gün ben ölmüşüm. Artık bana sağ demesinler, artık yaşayan bir ölüyüm.

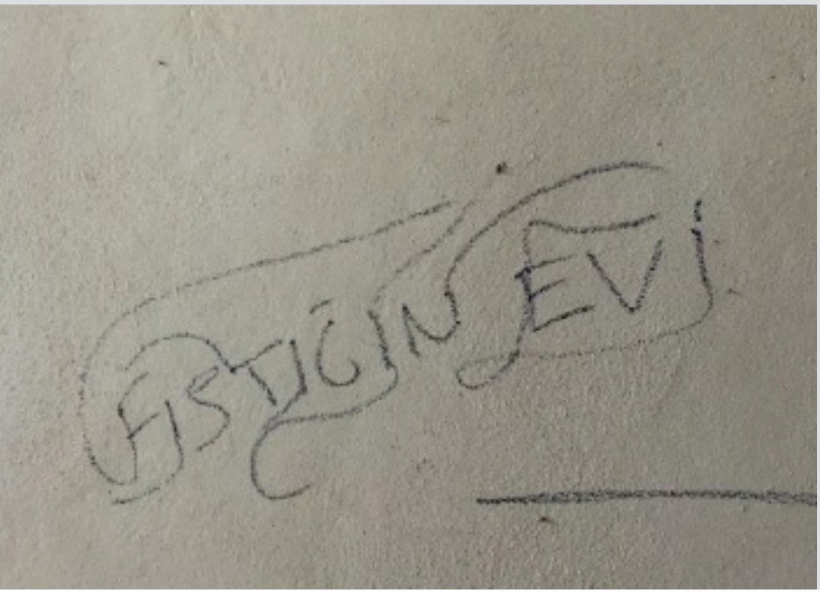
FISTIĞIN EVİ

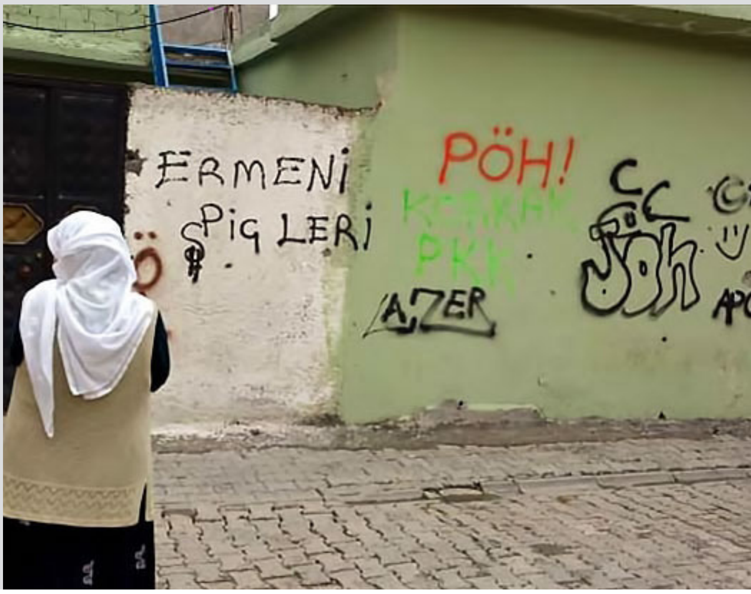
ERMENİ
PİÇLERİ
PÖH!
KORKAK
PKK
AZER
Pöh

Cizre ablukası boyunca 3 bodrumda tespit edilen 177 kişi olmak üzere 251 insan katledildi. Bu kişilerden biri bebek olmak üzere 41'i çocuk, 22'si kadındı. Yine bu kişilerden 79'unun kimliği henüz tespit edilemedi. Bazı cenazelerin Cizre'de gömülmesine izin verilmeyerek farklı illere gönderildi ve oralarda defnedildi.

Adım adım bodrum katliamları

23 Ocak 2016 günü beş katlı bir binaya top atışlarının isabet etmesi sonucu iki kişi yaşamını yitirdi, 11 kişi yaralandı. Binada bulunan ve sağ kalabilen 31 kişi bodruma sığındı. 2016 yılı 4 Şubat günü ikinci bir bodrumda yaralıların bulunduğu ve tıbbi desteğe ihtiyaçları olduğu öğrenildi. 2016 yılı 10 Şubat günü üçüncü bir bodrumun daha olduğu basına yansıdı. Bodrumlarda bulunan insanların çoğunluğu ilerleyen günlerde yakılarak öldürüldü. Binaların enkazları ve civar sokaklar dahil, bodrumlar ve çevresinden 24'ü çocuk olmak üzere 177 cenaze çıkarıldı. Öldürülenlerin içinde Cizre ile dayanışmak için gelen üniversite öğrencileri de bulunuyordu. Sayıları 40-50 olarak veriliyor.

> *"Aslında o bölgede 20 tane bodrum daha var. 90'lı yıllarda köyleri yakılıp Cizre'ye gelen insanlar savaş tedbiri olarak, sığınacak bir bodrumu olan evler inşaa ettiler..."*
> *(28, erkek, Cizre)*

Bodrumda katledilenlerden biri olan Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanı Mehmet Tunç, 27.01.2016 tarihinde Avrupa Parlamentosu'nda düzenlenen 12. Uluslararası Kürt Konferansı'na telefonla katılarak çağrıda bulunuyordu:

"...Sokağa çıkma yasağının cezası 100 TL'dir ama biz çıkıyoruz öldürme cezası veriyorlar. Havan toplarıyla vuruyorlar. Cizre'de havan topları, tanklar, obüsler hepsi kullanılıyor. Cizre'de büyük bir katliam yaşanıyor ve büyük bir soykırımla yüz yüzeyiz. Bütün evler bombalanmış, tanklar

kullanılıyor. 21'inci yüzyılda düşmana karşı kullanılan silahlar kendi halkına karşı AKP hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti devleti tarafından kullanılıyor. Cizre'de bir trajedi yaşanıyor. 60 gündür bu halk aç susuz. 120 bin nüfustan 10 bin kalmış ya da kalmamış. Halkı zorla göç ettirmişler...Gerçekten Cizre'de bir trajedi yaşanıyor. 28 yaralı bir evde yaralandı. 4 yaralı yaşamını yitirdi. 24 yaralı içinde Nusret Bayar (konuşmasından kısa süre sonra yaşamını yitirdi), Veli Çiçek ve Sultan Irmak'ın durumu çok çok ağır. Su tamamen tükenmiş. Su almaya çıkıyoruz keskin nişancılar tarafından vuruluyoruz. Çıkamıyoruz. 4 kat bina havan topları ile tamamen yıkılmıştır. Yayına bağlanmak için şu an o yıkık binadayım. Ve durum çok çok kritiktir. Bunun için oradaki dostlarımıza söylüyoruz. Lütfen bu vahşeti durdurun. Cizre'de bu katliamı durduracak güçtesiniz. AKP Hükümetini uyarıp Cizre üzerindeki bu ablukayı kaldıracak güçtesiniz. Aksi takdirde oluşacak bir katliamda sizleri de bunun suç ortağı olarak görmek durumundayız...''

Bodruma sığınan yaralıları kurtarmak için HDP heyeti açlık grevine başladı. Dönemin HDP Şırnak vekili Faysal Sarıyıldız 25 Ocak tarihinde Cizre Kaymakamı Ahmet Adanur'a bölgeye bombardımanın durdurulması için birinci bodrumun bulunduğu adresi iletti. Bodrumun adresinin devlet yetkilileriyle paylaşıldığı tarihten itibaren, binaya saldırılar yoğunlaştırıldı ve bina askeri bir ablukaya alındı.

AİHM'in tedbir kararına rağmen ambulans gönderilmediği için Ege Üniversitesi Coğrafya bölümü öğrencisi Cihan Karaman 23 Ocak günü yaşamını yitirdi.

> 29 gün kaldık yasakta ve döndüğümüzde çocuklarımın güvercinlerinin başını koparmış camlara asmışlardı. Halen bir sürü kayıp var, aileler çocuklarına ulaşamıyor. Keşke benim tüm evim barkım yansaydı, tüm çocuklarım ölseydi de bizler için gelen o öğrenciler bodrumlarda yanmasaydı.

Ertesi gün ismi öğrenilmeyen bir erkek ve dayanışma için gelen üniversite öğrencisi bir kadın daha yaşamını yitirdi.

> Biz ölüme alışmışız. Bizim için önemli değil de, asıl yüreğimizi yakan bizim için gelen üniversiteli gençlerin ölmesi... (38, kadın, Mersin)

2016 yılı 25 Ocak günü birinci bodrumda yaralı halde bulunanlardan biri olan Cizre'nin Hisar köyü nüfusuna kayıtlı Selami Yılmaz da hayatını kaybetti.

25 Ocak 2016 tarihinde bodrum katındaki yaralılardan, Faysal Sarıyıldız'a şu SMS gönderildi: "Şu an üzerimizdeki binayı yıktılar. Nefes almakta zorlanıyoruz."

25 Ocak'ta Faysal Sarıyıldız ile ambulansların gönderilmesi üzerine mesajlaşan Mehmet Tunç'un mesajı: Dünya Cizre'nin sesini duymus gibi gürünüyor olmasada artik ne yapalim yoldas üzmüşsem li me bibore iyi degilim sultan adinda agir yarali bir kiz var bana sürekli baba beni birakma diyor burda kahroluyorum. Sürekli su isteyen on üç yasinda bir çocuk var ve içkanama oldugu icin onada su veremiyoruz...

26 Ocak günü, Faysal Sarıyıldız ile bodrumda olduğu öğrenilen kişilerin ailelerinden oluşan 15 kişilik bir grup, yeniden bodrumun olduğu yere gitmeye çalışmış, ancak grubun geçişine izin verilmemiştir.

27 Ocak günü, İçişleri Bakanlığı'na giden HDP heyetinin temasları sonucu yaralıların alınmasına izin çıktı.Ankara'dan yapılan görüşmelerin ardından Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız da Cizre Kaymakamı ile bir görüşme gerçekleştirerek ambulansların yaralıları almak için yola çıkmasını sağladı. Ancak, kısa bir süre sonra ambulanslar yerine zırhlı araçların binanın bulunduğu alana gittiği öğrenildi. Ambulansların ise önü kesilerek zırhlı araçlar eşliğinde Konak Mahallesi'ndeki Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

Bodrumda bulunan kişiler ile onlara tıbbi yardımın ulaşması için açlık grevinde olan HDP heyeti arasında saatler süren görüşmeler yapıldı. Bu görüşmelerin tümü HDP heyeti tarafından kayıt altına alındı. Bu kayıtların en önemlisi bodruma yapılan baskın esnasında gerçekleşti. Yaralılar arasında bulunan ve baskında katledilen DBP PM üyesi Mehmet Yavuzel ile Meral Danış Beştaş arasında, daha ambulans hareket halindeyken yapılan görüşmelerde yaşanan diyalog ve baskın anı: (Söz konusu bu diyalog aynı anda hükümet yetkilileri tarafından da dinlendi.)

Birinci Kayıt:

Meral Danış Beştaş: Şu anda ambulansı takip ediyoruz. Yolda.

Mehmet Yavuzel: Evet.

Meral Danış Beştaş: Bir ulaşsın sizi arayacağız.

Mehmet Yavuzel: Tamam heval. Bizim burda herhangi bir ses yok yani...

Meral Danış Beştaş: Tamam, tamam. Şu anda ambulans ulaşınca ben sizi arayacağım.

Mehmet Yavuzel: Bilginiz olsun hiçbir ses yok.

İkinci Kayıt:

Meral Danış Beştaş: Şimdi Bakanlık ile görüştük. Her birimiz bir telefonda olacak.

Mehmet Yavuzel: Evet.

Meral Danış Beştaş: Şimdiden siz hazırlıklarınızı yapın şu anda onay verdiler ama...

Mehmet Yavuzel: Tamam.

Meral Danış Beştaş: Biz sizi arayınca çıkacaksınız.

Üçüncü Kayıt:

Meral Danış Beştaş: Sesler kesildi mi? Polislerin sesi.

Mehmet Yavuzel: Ha buradadır. Buradadır heval koridordadır.
Meral Danış Beştaş: Hemen sizin çıkacağınız kapının önündeler.

Mehmet Yavuzel: Evet evet içerideler.

Meral Danış Beştaş: İçerdeler.

Mehmet Yavuzel: Belki sizin sesinizi de duyuyorlar. Telefon açıktır zaten. İçişleri Bakanı da yanınızda mı?

Meral Danış Beştaş: Şu anda o telefonun…(Bu esnada telefonun diğer ucundan patlama, silah ve bodrumda bulunanların çığlık sesleri geliyor)

Dördüncü Kayıt:

Meral Danış Beştaş: Alo

Mehmet Yavuzel: Heval. Benim kulaklarım kötü ben duymuyorum.

Meral Danış Beştaş: Şu anda sesimi alıyor musun?

Mehmet Yavuzel: Çok az alıyorum.

Meral Danış Beştaş: Çok az. Bağırıyorum şu anda. Bak bağırıyorum. Siz oradan çıkacak durumda değilseniz başka bir formül bulmamız lazım.

Mehmet Yavuzel: Enkaz altındayız. Ben nasıl anlatayım ya!

Meral Danış Beştaş: Tamam tamam çıkabilecek durum değilsiniz yani.

Mehmet Yavuzel: Enkaz altındayız enkaz!

Meral Danış Beştaş: Tamam telefon açık kalsın. Açık kalsın. Çıkamıyorlar, çıkamıyorlar.

Ankara'daki HDP heyetinin ve Cizre'de bulunan Faysal Sarıyıldız'ın yaptığı telefon görüşmeleri sonrasında, Cudi Mahallesi Bostancı Sokak 23 numaralı binanın bodrumunda bulunan yaralı ve bitkin durumda olan insanlar ile irtibat tamamen kesildi. 12 Şubat günü, 26 cenaze, Cizre Devlet Hastanesi morguna kaldırıldı.[16]

---

[16] Bir Vahşetin Anatomisi, Genişletilmiş ve Güncenllenmiş Cizre Ablukası Raporu, HDP, 5 Mart 2018

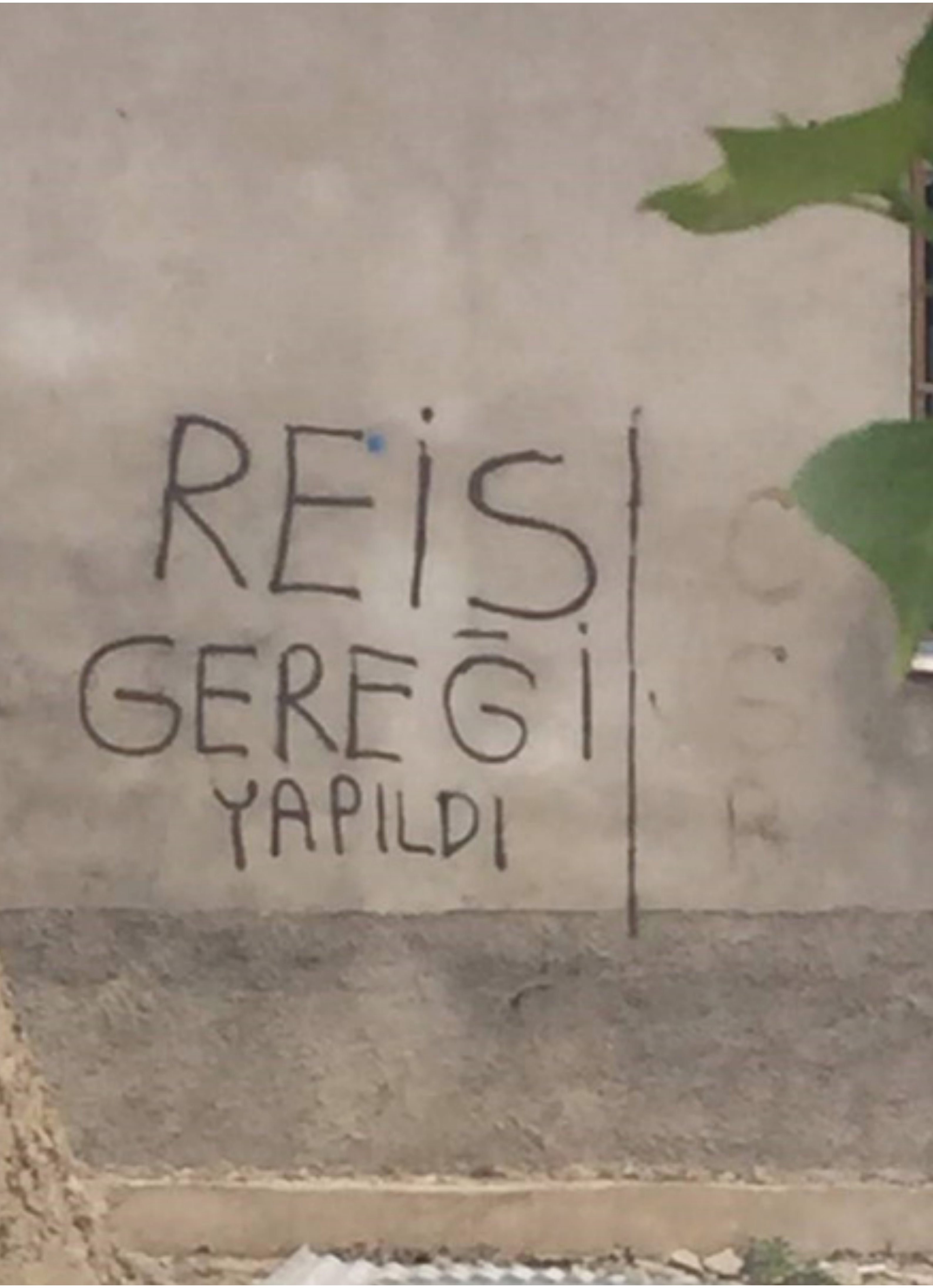
REİS
GEREĞİ
YAPILDI

79 günlük yasakta vahşet bodrumları olarak hafızalara kazınan katliam tarihin en trajik olaylarından biri olarak kayda geçti. Bombardımandan korunmak için sağlam kalan 3 bodruma sığınan ve tespit edilen 177 insan katledildi.

İnsanlar birinci bodrumda katledilenlerden geriye kalan yanmış insan parçalarının fotoğraflarını çekiyor.

Bodrum olaylarından önce 85 kişi hayatını kaybetti. Bu 85 kişinin hepsi Cizre halkıdır, ikametleri buraya kayıtlı, nerde oturduklarını, kim olduklarını bildiğimiz kişiler. Bunların hepsinin bilgisi bizde var... Bodrumda kalanlardan ise bizim de haberimiz yoktu. Yasaktan bir gün önce Cizre'ye dayanışma amacıyla gelen üniversiteli gençler çoğunlukta. Sonradan öğrendik ki yasak başlayınca Cizre'den çıkamıyorlar, net sayılarını bilmiyoruz ama bu gençlerin 40-50 arası olduklarını tahmin ediyoruz... 3 bodrum katta 176 kişi topluca katledildi.[17]

---

[17] Cizre Belediyesi Eş Başkanı Kadir Konuk.

Varto'dan sonra çıplak şiddet Cizre'de

Varto ve diğer kentlerde hendeklerin kazılıp çatışmaların şiddetlenmesine neden olan en önemli olaylardan biri olan Kevser Eltürk (Ekin Wan)'ın öldürüldükten sonra çıplak bedenin sergilendiği olayın bir benzeri Cizre'de yaşandı. Cizre'de abluka devam ettiği sırada askeri hesaplardan, iki kadının öldürüldükten sonra elbiseleri çıkarılarak çıplak halde çekilmiş fotoğrafları paylaşıldı.

Almanya'nın Hamburg kentinde protesto eylemi.

Cizre'de teşhis edilen cenazelerden biri, 16 yaşında bir kız çocuğu, Sultan Irmak. Devlet, 16 yaşındaki çocukları öldürerek mi bu topraklara huzur getirecek? Tam tersi olduğunu şu geçen 40 yılda öğrenemedik mi?[18]

---

[18] Mehveş Evin: Soyulmuş ölü kadın bedeni, neyin intikamı?

Sokağa çıkma yasağının 79'uncu günü olan 2 Mart 2016 tarihinde, 05.00-19.30 saatleri arasında sokağa çıkma yasağı kaldırıldı. Bu tarihten sonra yasak geceleri devam etti. 28.03.2016 tarihinde ise yasak 21.30-04.30 arasındaki saaatlere alındı.

(Mehmet Tunç, öldürülmeden önce) “Buradaki olayları anlatmak için burada olmak lazım. Bir evdeyken bombanın patlaması ve bize katılanlarla beraber 4-5 gün önce 28 yaralıydık. Maalesef sağlık ihtiyaçlarını gideremediğimiz için 4 kişi hayatını kaybetti. Cenazeler kaldığımız evin içinde. Battaniyelere sardık. Yavaş yavaş kokuyorlar. Havasızlıktan zaten yaşanılmıyor.”

“Elimiz kolumuz bağlı. Dün Selami Yılmaz adlı kişinin ayağını kayışla bağladım, morardı. Bırakıyorum kan akıyor. Çocuğu kan kaybından kurtaramadım. Kendimi onun katili olarak görüyorum. Dışarı çıkıyorsun vuruluyorsun, evde kalıyorsun bombalanıyorsun.”

Mehmet Tunç’un annesi Esmer Tunç, “Bana bir avuç kül verdiler ‘Al bu senin oğlun’ dediler. Neydi günahımız, Cizre’de doğmuş Kürt olmak mı?”

Mehmet TUNÇ
CENAZE TAS

Bodrumda öldürülen Mahmut Duymak'ın yakını:

"Biz gittik bodrumun oraya. Biz on kadındık. Dedik ki yaralılarımızı getirelim. Cafer Sadık Sokağı'na geldik. Dört tarafımızı sardılar. Bodruma iki üç metre kalmıştı. Polislerle aramızda 10 metre vardı. Polisler bize dedi ki burada ne işiniz var. Biz yaralılarımızı almaya geldik, dedik. Dediler ki, 'siz bilmiyor musunuz orada mayınlar var.' Madem onlar ölecekse biz de ölelim, dedik. Onlar giderse biz de gideriz. Biz konuştuk derdimizi onlara anlattık. Karşıdan biri geldi. Zebani gibiydi, insana benzemiyordu. Keleşi elinde başımıza tuttu. Sanki elimizde silahlıymışız gibi, onlarla savaşa gitmişiz gibi davrandılar. Hepimizi topladılar, arkamıza dört panzer düşüp bizi emniyete götürdüler... Biz bodrumun oraya giderken hiç bomba falan görmedik, biz yolumuzda gittik, yolumuzda geldik. Bomba hiç yoktu, sadece elektriğin kopan telleri vardı. Devlet hep yalan söyledi. Kendileri ambulansı tarıyordu, orada çatışma var diyordu. Biz oraya gittiğimizde hiç çatışma yoktu... Kimse cenazesini teslim alamadı, ya bir parça kemik aldılar, al bu senin cenazendir dediler."

Bodrumda ölen 15 yaşındaki Abdullah Gün'ün yakını:

"Abdullah 29. günde evden gitti. Arkadaşlarını terk etmek istemediği için bodrumda kaldı. 5 Şubat'ta bodrumdan dışarı çıkıyor ambulansın gelip gelmediğini kontrol etmek için. Keskin nişancı çıkar çıkmaz onu vurmuş. O çocuk olduğu için, küçüktür, karışmazlar diye onu çıkartmışlar. Ambulans gelmişse hepsi dışarı çıkacaktı. Vurulduktan sonra cenazesi dışarıda kalmış. Bodrumdakiler içeri alamamış, ne olmuş bilemiyoruz. Naaşını daha bulamadık. Vurulduğunda sokakta ölmüş Abdullah, bir saat falan sağ kalmamış. Ambulans hiç yakına gelmemiş. Ama yakında panzerler vardı."

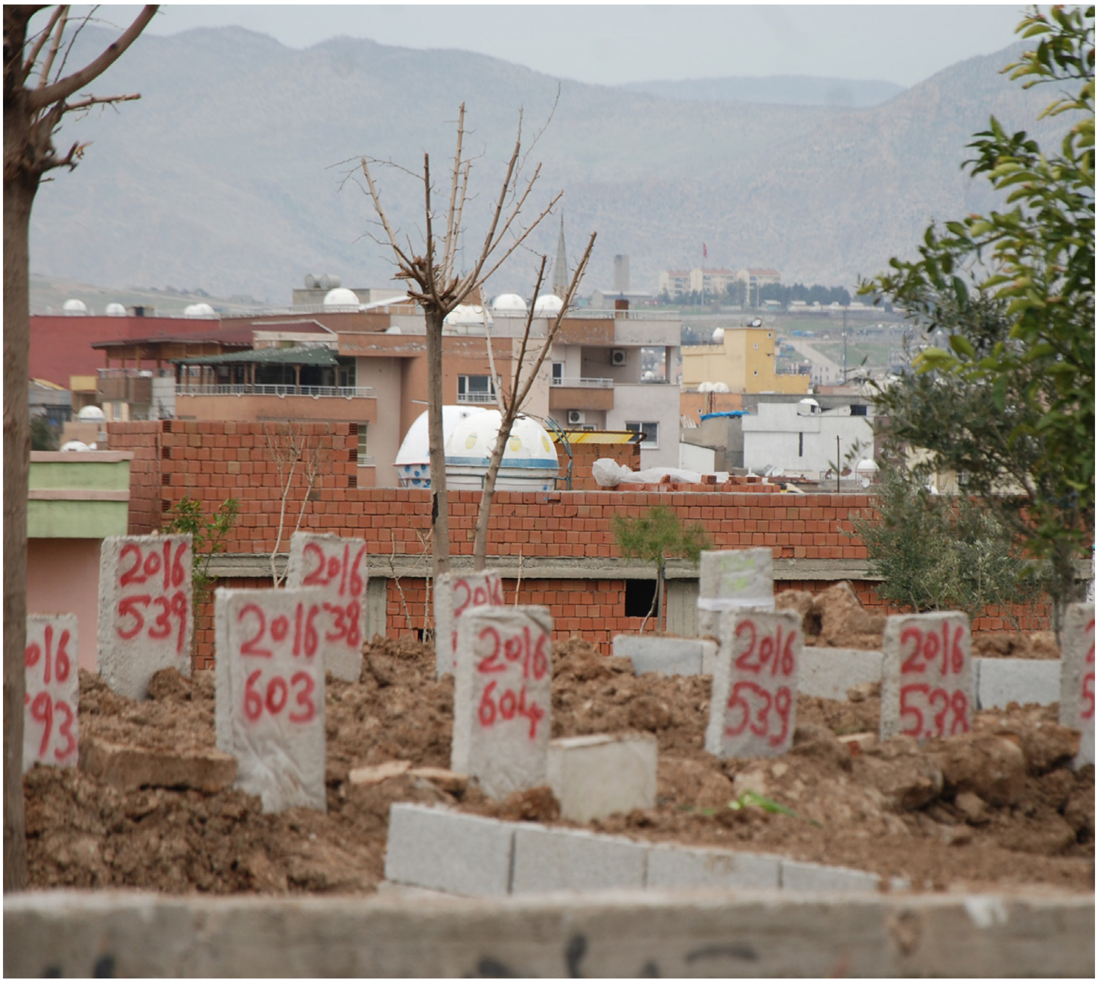

Tanık 1: (Cizre Belediye Eş Başkanı Kadir Kunur)

Kimyasal tehdidi ile göç edildi

“Biz Belediye olarak, yasak süresi boyunca belediyede kalmak gibi bir görevlendirme gerçekleştirdik. İtfaiye ve su dağıtım ekibi, bir de yönetim; bir başkan bir başkan yardımcısı, belediye encümen üyesi, daimi üyemiz ve sağlık çalışanlarımızla beraber burada görevlendirdik. Koşullar ne olursa olsun burada kalacak, yapılabilecekleri yapacaktık. Bu dediğiniz göç olayı aslında o öğretmenlerin mesaj almasıyla beraber kısmı bir dalgalanma ile yaşandı Cizre’de. Birçok vatandaş da o zaman çıkmıştı ama vatandaşın geneli o zaman yerinde ikamet etmeye başlamıştı. İşte yasağın 30. gününden sonra bir dedikodu yaydılar. Hem top atışını hem bu baskı şiddetini artıracak bir de kimyasal silah kullanılacak diye abuk subuk bir dedikodu yaydılar internet ortamında, sosyal medya ortamında bir dalga yaydılar. Göç noktasında dağılma bu oldu. Bu dedikodunun çıkması, bu söylemin ortaya çıkması ile beraber bütün mahallelerde, o zaman zaten Yasef Mahallesi boşaltılmıştı ama Sur, Cudi ve Nur Mahallelerinde herkes ikamet ediyordu. Nüfusun büyük çoğunluğu kendi yerinde ikamet ediyordu. İşte o açıklamadan sonra bir göç dalgası başladı.

Tanık 2: (Sokağa Çıkma Yasağı başladıktan iki gün sonra, 16.12.2015 günü rejim güçlerinin ateşiyle ilk ölüm olayı gerçekleşti) Evin avlusuna çıktığı sırada bedeninin çeşitli yerlerine çok sayıda kurşun isabet etmesiyle hayatını kaybeden Hediye Şen’in eşi Mahmut Şen tanıklığı:

> “Bir anda fırladım, Hediye çığlık atmıştı. Karanlıktı. Hediye diye bağırdım, elimle yokladım karanlık olduğu için göremedim. Bulunduğum yerin gerisine döneyim derken ayağım ayağına takıldı düştüm. Gözüm karanlığa alıştı. Boğazına kurşun saplanmıştı. Yarım saat kadar boğazından nefes aldı. Hırlıyordu. Hediye, Hediye diye bağırıyordum. Kalktım 112’yi aradım. 155’i aradım. 112 bana Dörtyol’a getirin dedi. Dedim “evden dışarı çıkamıyorum siz diyorsunuz ki 3 km yoldan getirin”. Nasıl getireyim? 155’i aradım. “Eşimi vurdunuz” dedim. “Burada çatışma yok. Polis araçları 100 metre ileride. Gelin alın, 112 gelmiyor” dedim. Bu şekilde bir 112’yi bir 155’i defalarca, onlarca kez aradım. Tabii o esnada yani kendimi kaybetmiştim. Bağırıp duruyordum. Çocuklar ne olduğunu anlamıyordu. Onları tehdit bile ettim. “Burada ne hendek var, ne barikat var, ne çatışma var. Nasıl karımı vurdunuz?” dedim. “Gelin yaralıdır” dedim, “eğer gelmezseniz canlı bomba olacağım bir gün hepinizi öldüreceğim” dedim. Bu şekilde yarım saat sürdü. Sonra Hediye’ye döndüm. Ölmüştü. Bağırdım, komşuları çağırdım.

Tabii fakirdirler, kimse korkudan gelemedi. Sesleniyorlardı ama gelemiyorlardı. En son Mele Mansur geldi, dayanamadı. Üç ev vardı aramızda. Gelene kadar taradılar onu da. Bir kurşun tesadüfi ayağını sıyırmıştı. Onda Faysal Vekilin telefonu vardı. Bende yoktu. O aradı, sesimizi duyurdu. Mele Mansur müftülüğü aradı, müftüyle konuştu. Ama kimse dinlemedi. Sabaha kadar Hediye öylece yerde kaldı...''

Tanık 3: 12. Sınıfa gidiyorum. Bu yıl okula gidemedim. Ninemle beraber yaşıyorum. Sokağa çıkma yasağının 20. gününde babaannemin ablasının evine Kumçatı'ya gittik... Önceden erzak stoklamıştık ama çoğu küflendi. Bu nedenle ben damdan atlayıp birkaç defa markete gittim. Markete ulaşmak için evlerin içinden açılan oyukları takip ederek markete ulaştım. Çünkü görseler bize de ateş ederlerdi. Suyumuz yok, elektriğimiz yok. Sokağa çıkma yasağının 20. Gününde 155'i aradık. Silah ve saldırı seslerinin çok artığını ve çıkmamız gerektiğini söyledik ve elimizde beyaz bayrak olacağını söyledik. O şekilde evimizden çıktık, Kumçatı'ya gittik. Ancak komşumuz Şükrü evimizin arkasında sokak ortasında vuruldu. Akşam saat 20.00 dan sabah 08.00 a kadar 12 saat boyunca yerde yaralı olarak kaldı. Sabah komşular kendi imkânları ile öldürülmeyi göze alarak Şükrü'yü battaniyeye sararak hastaneye ulaştırdılar.

ILYAS AKENGIN / AFP

Tanık 4: ‘‘Ben Cudi mahallesinde oturuyorum. Dayımın oğlu 22 yaşındaki Murat Ekinci de Cudi mahallesinde otururdu. Murat, 20 Ocak’ta keskin nişancılar tarafından vuruldu, cenazesi iki gün yerde kaldı. Daha sonra cenazesi ailesi ve HDP Milletvekili Faysal Sarıyıldız tarafından alındı. Ancak Murat vurulduktan sonra diğer kuzenlerim Muharrem Erbek (16), Mahsun Erdoğan (20) ve Sabri Sezgin (18, öğrenci) Murat’ın cenazesini almak için mahallede kaldılar. Sonra buradan çıkamayıp 1. Bodruma sığınmışlar, daha sonra polisin saldırısıyla orada öldürüldüler. Bu yasakta bizim ve amcamların evi yakılmış, yıkılmış. Şimdi bir amcamda kalıyoruz, mutfakları yıkılmış, evin diğer yerleri duruyor, 25 kişi birlikte aynı evde kalıyoruz. Evin kapısı, penceresi yok, suyumuz, elektriğimiz yok.’’

Tanık 5: Abluka sürecinde 20 gün kaldık. Ben hamileydim ve rahatsız olduğum halde doktora gidemedim. Eltim doğum yapacaktı ve hastaneye gidemedi. Onun doğumunu hiç deneyimim olmamasına rağmen ben yaptırdım. Elektrik yoktu, telefon ışıklarıyla hareket ediyorduk. Makas bulamadığımız için bıçakla kestim göbeğini. Doğumu çok zor geçti. Bebek mosmor kesilmişti.

Tanık 6: Keşke ölümler olmasaydı, ama aç kalsaydık, evimiz yıkılsaydı ama ölümler olmasaydı. Üç akrabam hayatını kaybetti. Korucular evimize girmişler. Tavukları, hindileri yataklarımızın üstünde kesmişler. Evimize bomba atmışlar. Kızım baygınlık geçiriyor durmadan. Duvarlarımıza yazı yazmışlar "uslu durmazsanız geri geleceğiz."

Tanık 7: Sürekli pencereden izliyorduk, cenazeler yerlerdeydi, ölenlerin görüntüleri gözlerimizin önünde. "Evden çıkın!" diye sürekli anonsla geçiyorlardı. "bu mahallenin kızlarının güzel olduğunu duyduk, biz geldik siz nerdesiniz?" anonsu yapıyorlardı. Yengem düşük yaptı. Ben de sürekli bayılıyorum, nefessiz kalıyorum. Yiyeceğimiz bittiği zaman ve tecavüz korkusundan hepimiz evden ayrıldık. Evimizi altüst etmişler. Tuvaletlerini bile evin içinde yapmışlar. Duvarımıza "o emretti, biz yaptık." Ve "biz değil, Allah bunu yaptı size" diye yazmışlardı.

Tanık 8: Çaremiz olduğu kadar kaldık. Hiç iyi değiliz. "ermeni piçleri" diye anons ediyorlardı. Korkudan hastalandım. Gece titreme geliyordu bana. Vücudum kaşınıyor durmadan. Elektrik yoktu, su yoktu. Yiyecek yok. Hava soğuktu.

Korkudan soba yakamıyorduk. Evden çıktık. Döndüğümüzde ev perperişan durumda. İç çamaşırlarımızı dağıtmışlar. Bazılarını aynaya asmışlardı. Diğerlerini yatağa sermişlerdi. Hepsini yaktım. Diğer kadınlara da yakmalarını söyledim.

Tanık 9: Okula gidiyorum elimde kitap olduğu halde beni tutup nereye gidiyorsun diyorlar. Yani istedikleri an bizi tutup öldürebilirler. Bize hakaret ediyorlar. Bir şey diyemiyoruz. Geçen beni tuttular 'bize niye bakıyorsun' dediler ve küfür etmeye başladılar. Burada hayat kalmadı, her şey onlara göre ayarlanıyor. Kardeşlerim uykudan uyanıp 'kapıyı kapatın' diyorlar, 'geldiler' diye çığlık atıyorlar. Her şey gözümün önüne geliyor, ölenleri gözlerimizin önünde sürükleyip götürdüler. Geri dönüp geldiğimizde tüm battaniyelerimiz kan içindeydi, dayanamadık hepsini attık. Unutamıyorum. Okula gitmek istemiyorum. O duvara yazılanları görünce sinirleniyorum, utanıyorum.

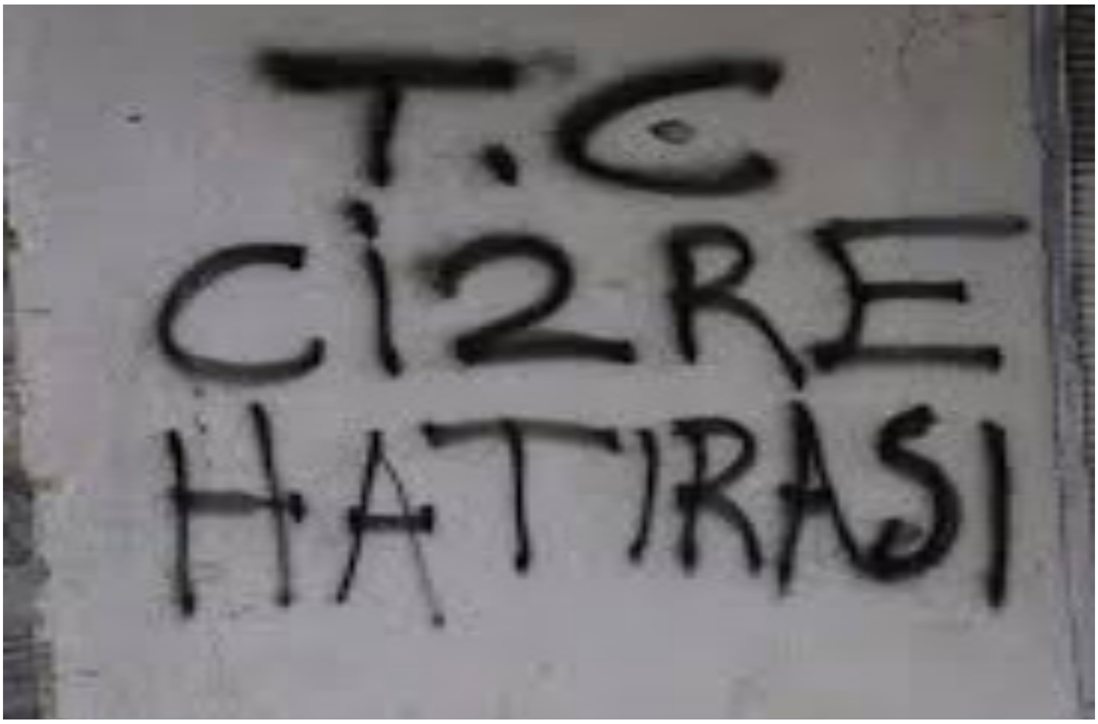

Tanık 10: İnsanlar burada bodrumda yakıldı. Yakınlarımız da vardı bodrumun içinde. Ölecek miyiz, sağ mı kalacağız gibi sorular vardı hep aklımda. Kurşun sesleri gelince kardeşlerimi alıp odaya gidiyordum ve korkmasınlar diye yanlarında duruyordum. Zırhlı araçlar mahallemizde gezince çok zoruma gidiyor, tanıdıklarımızı yaktılar. En çok silah oyunlarını seviyorum artık. Borudan kendime silah yaptım. Kendimi savunuyorum bunla. Öğretmenlerimiz bizi bırakıp gidince bir daha okul olmayacak sandım, hepimiz öleceğiz diye düşündüm. Yasak süresinde polis görünce korkuyorduk. Bir kez futbol oynuyorduk polis geldi oynamak istedi, bende dedim ki, Biz Kürdüz siz de Türksünüz. Gelin bakayım kim kazanıyor.

Tanık 11: Şu yıkılan bina benim. Burada dokuz dairem vardı şimdi görüyorsunuz geriye hiçbir şey kalmamış. Ne yapacağım? Nasıl geçineceğim şimdi? Bunların hesabını kim verecek? Şimdiye kadar neredeydiniz, insanlar ölmeden önce, bunca vahşet yaşanmadan önce gelmeliydiniz. Burada yapacağınız bir şey yok. Gidin Nusaybin'de, Şırnak'ta bekleyin; oralar da bu hale gelmeden...

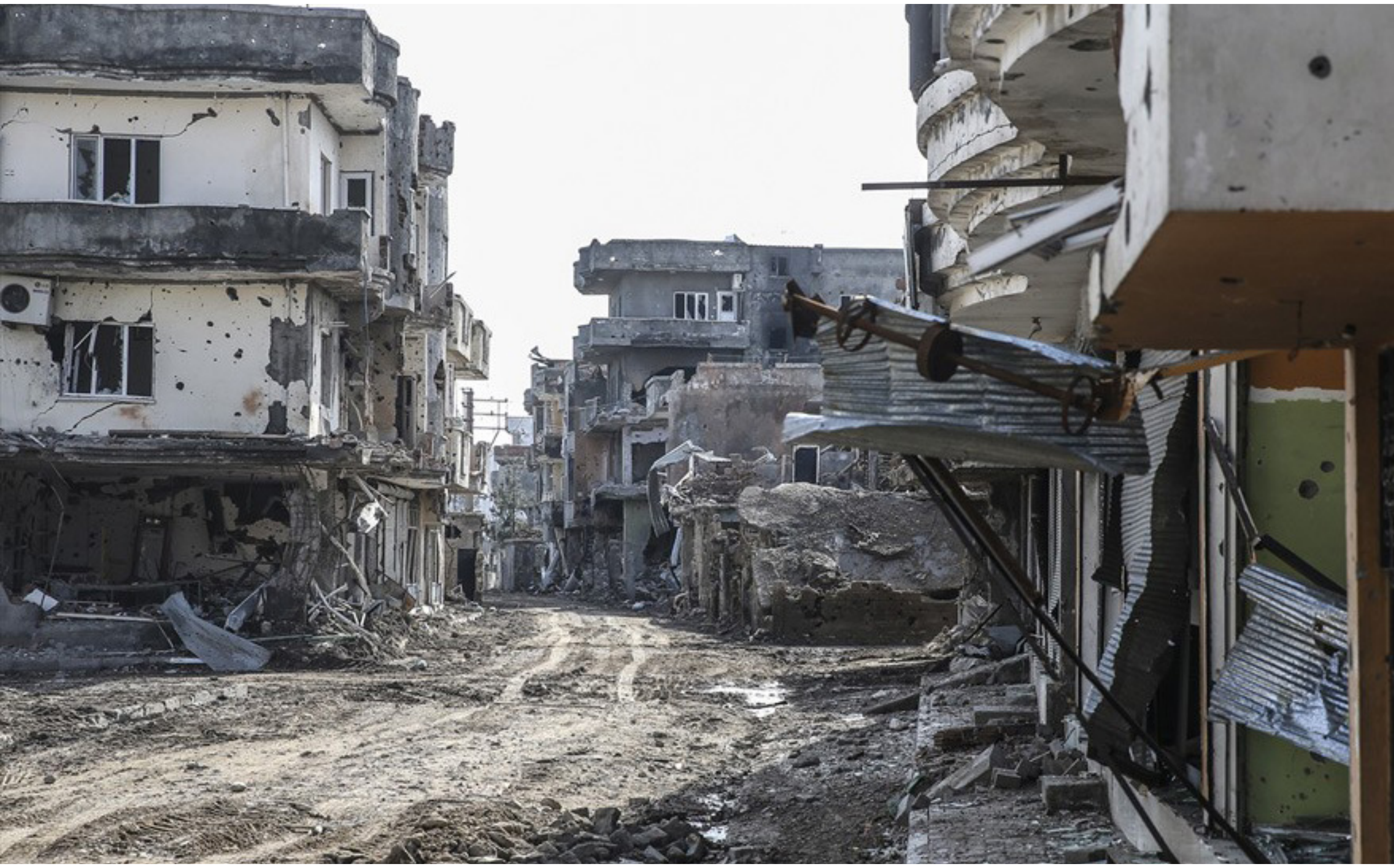

Tanık 12: Burada devlet bir soykırım yaptı. İnsanlar bodrumlarda yakıldı. Sokağa çıkma yasağı vardı buna rağmen insanlar keskin nişancılar tarafından evlerinde vuruldu. Bunları yaparak Cizre şahsında Kürtlerin onur ve şerefini kırmaya çalıştılar. Ama Cizre halkı diz çökmedi. Devlet 3 aylık bebek ile 70 yaşındaki dedeye terörist dedi. 'Hendek' diyorlar hendekler önceden çok yukarıda, sokak başlarındaydı. Hendekler problem olsaydı hendekler yukarıda, sokak başında olmasına rağmen, tepelerdeki keskin nişancılarla hareket eden her şeye ateş etmezlerdi. Devlet hendek sorunun inceden de çözebilirdi. Sorun hendek değildi, devlete göre sorun Kürtlerdi. Yasak kalktıktan sonra sivil giyimli kişiler bir iki defa eve geldiler, yeğenimi sordular. Sürekli baskı altındayız...

Tanık 13: Bir oğlum özel harekatçıların açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi. Bir oğlum yaralıydı durumu çok ağır değildi. Hastaneye götürdüler. Beni hastaneye götürmeyin öldürecekler dedi. Allah'ıma hastanede polisler öldürdü... Şimdi onun pişmanlığını yaşıyoruz. Ölümüne biz sebep olduk...

Tanık 14: 2 Ocak 1994'te mahalleye baskın yapıldı. Polisler eve gelip mahkemeniz var diyerek Kemal'i ve beni alıp götürdüler. Bizi Nusaybin'e götürdüler. Nusaybin'de bizi karakola götürdüler. Sonra beni bıraktılar. O günden beridir Kemal'den hiçbir haber alamadık. Cenazesi de nerededir bilmiyoruz. Bu olay olduktan aylar sonra Garip dünyaya geldi... O babasının bize emanetiydi tabii. O, diğer tüm çocuklarımdan daha kıymetliydi... 30. günden sonraydı. Garip gündüzleri eve geliyordu. Gece gidiyordu. Geldiğinde gitmemesi için uğraşıyordum. Ama arkadaşlarımı bırakmam diyordu. Kaçmam diyordu. Sabah saat 10'da geldi hep birlikte kahvaltı yaptık, çıktı. Gitme dedim. "Gidiyorum ve daha da gelmem" dedi. Gitti, saat 1-2 gibi aradım telefonu kapalıydı. Saat 4 oldu telefonu hala kapalı. Bombaatar ve toplardan başımızı bile dışarı çıkaramıyorduk. Gece oldu. Oğlum taziye evine gitti. Döndü ve Garip'in şehit olduğunu ve taziye evinde olduğunu söyledi. Gidip baktım. Gülümsüyordu.

Tanık 15: *Önce tepeden bombardıman yapıldı, her taraf bombalanıp yıkıldıktan sonra sokaklara girdiler. Defalarca 155'i aradık, çıkmak istediğimizi söyledik, biz bunu söyledikten sonra bizim bulunduğumuz yere daha çok ateş ediyorlardı. Kendimizi ihbar etmiş gibi olduk. Mesele hendek meselesi değildi, öyle olsaydı daha önce de hendekler açılmıştı fakat diyalog ile kapatılmıştı, yine diyalog ile kapatılabilirdi. Zırhlı araç ve zırhlı kepçelerle işgal kuvvetleri gibi sokaklara girdiler.*

Tanık 16: *Geleceğim kalmadı demiyorum ama ister istemez kalmadığını biliyorum...*

Faysal Sarıyıldız: İlk hendeklerin kapatılmasında daha önceki valinin de çabaları vardı, bizimle görüşmeye, beraber bu sorunu çözmeye çalıştı. Ben de o zaman epey uğraştım. O dönem İmralı'ya giden arkadaşlarımıza dedik ki 'özellikle Cizre'ye ilişkin durumu anlatın lütfen, gençler bizi dinlemiyor, ama oradan gelecek bir mesaj bağlayıcı olabilir.' Sonra Hatip Bey buraya geldi 'hendekleri kapatın' dedi. O zaman 50 bine yakın insan toplandı, ama Hatip Bey giderken, daha hastanenin oradayken, Nihat Kazanhan isimli çocuk katledildi. Hemen o gün oldu. Birkaç gün sonra, o ölüme rağmen belediyenin araçlarıyla biz hendekleri kapatırken, kapattığımız hendeklerin üzerinden geçen zırhlı araç o akşam mahallenin içinde Ümit Kurt'u öldürdü. Bunlar olunca artık zorlandık. İmralı'dan mesaj gelince hendekleri kapatmak için ikna edebildik, ama o dönem buradaki valiyle de irtibata geçebiliyorduk. Fakat şu anda buradaki idareciler hakikati katlediyor, baştan sona kamuoyuna yalan söylüyorlar. Teşhir edilen kadın bedeni vardı, onun fotoğrafını da operasyonel, karanlık askerlerin sosyal medya hesaplarından aldık. Biz bunu inceledik, insanlar geldi dedi ki, 'burası bizim evin önüdür.' Adresin neresi olduğunu söyledik, hangi ev olduğunu söyledik. Ama bunun için hiçbir soruşturma olmadığı gibi yalan söylediler.

AYM ve AİHM ihtiyati tedbir kararı vermedi

Bodrumlarda mahsur kalan yaralılar için avukatlar, Anayasa Mahkemesine (AYM) ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) sağlık yardımına erişim ve devam eden müdahalenin durdurulması için ihtiyati tedbir talebinde bulundu. Her iki yüksek mahkeme başvurucuların sağlık hakkına erişim ile ilgili Şırnak Valiliği ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetine yazı yazmış ancak talep edilen ihtiyati tedbir kararını almadılar. Mahkemelerde ihtiyati tedbir talebiyle ilgili süreçler devam ederken 7 Şubat 2016'da resmi devlet kanalında "bodrum katına düzenlenen operasyonda 60 teröristin öldürüldüğü" yönünde bir haber geçti. Bu tarihten itibaren bodrumlarda kalan insanlardan sadece ölüm haberleri ve yakılmış beden görüntüleri yansıdı. Başvurucuların tamamı öldürüldü.

AYM ve AİHM'e yapılan Başvurular:

1. **Bodrum:** Mehmet Yavuzel ve diğerleri/Türkiye (AYM Başvuru No: 2016/1652)/(AİHM Başvuru No: 5317/16)
2. **Bodrum:** Mehmet Balcal ve diğerleri/Türkiye (AİHM Başvuru No: 8699/16)
3. **Bodrum:** Derya Koç ve diğerleri/Türkiye (AİHM Başvuru No: 8536/16)

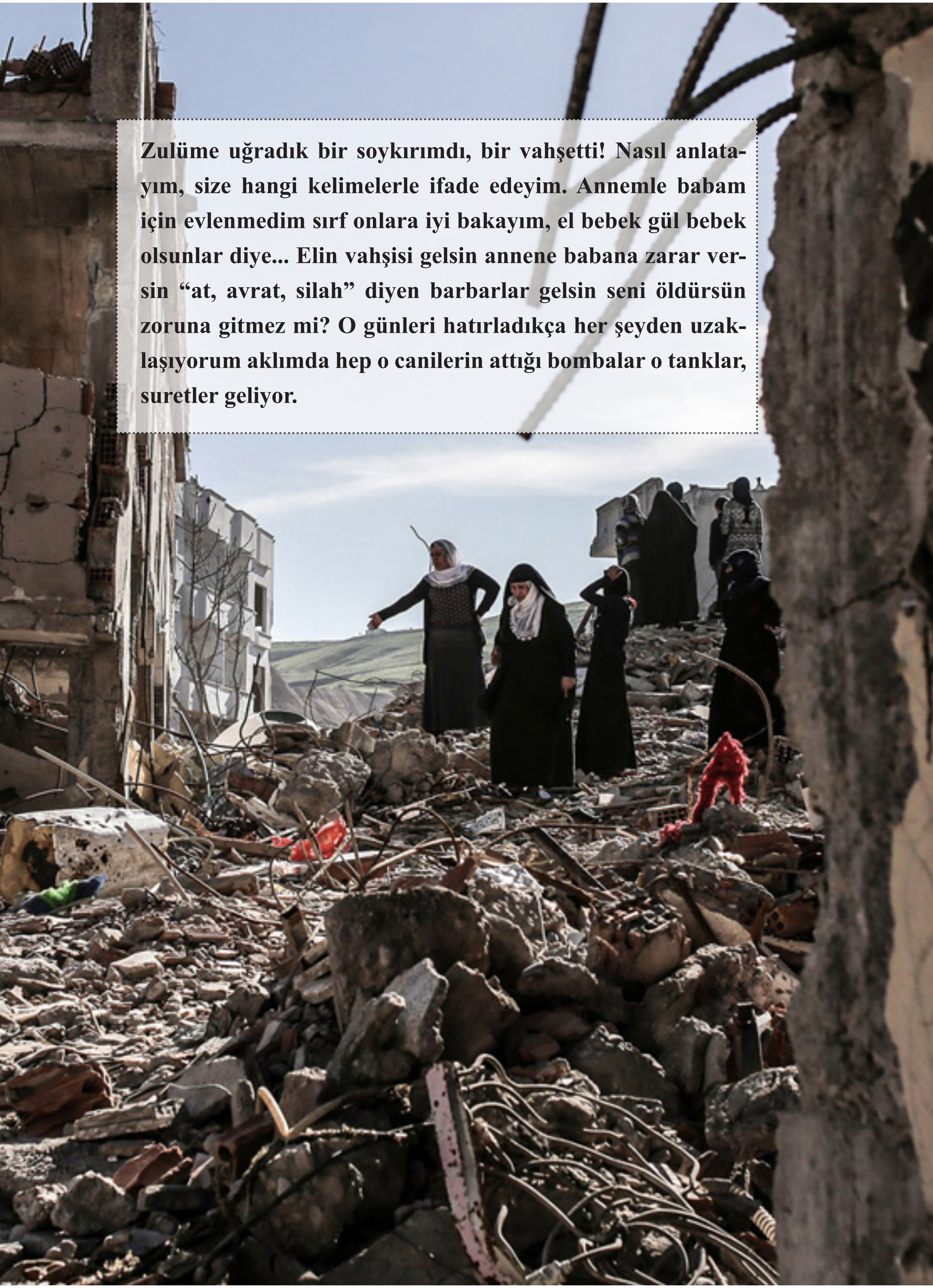

Zulüme uğradık bir soykırımdı, bir vahşetti! Nasıl anlatayım, size hangi kelimelerle ifade edeyim. Annemle babam için evlenmedim sırf onlara iyi bakayım, el bebek gül bebek olsunlar diye... Elin vahşisi gelsin annene babana zarar versin “at, avrat, silah” diyen barbarlar gelsin seni öldürsün zoruna gitmez mi? O günleri hatırladıkça her şeyden uzaklaşıyorum aklımda hep o canilerin attığı bombalar o tanklar, suretler geliyor.

Cizreye geldiğimde Cizre yoktu. İnsan korkuyordu girmeye. Ölü bir şehir olmuştu; ev yoktu, iş yoktu, dükkan yoktu... Ben yaralandım kimse yardım etmedi iki komşum hariç. Ben de artık kimseyle görüşmüyorum, inancım da kalmadı zaten. İçime kapandım. Keşke evlerimizi yıksalardı da insanlar ölmeseydi. Ev gelir insan geri gelmez. Üç yerimden vuruldum ilk bacağımdan vurdular düşeyim diye düşmedim. Oğlumu eve kadar getirdim. Bırakırsam onu da öldürecekler dedim.

Ben yasaktan beri adet olmuyorum korkudan. Her şeyimizi kaybettik, solunum bozukluğu yaşıyorum nefes almakta güçlük çekiyorum. Hayatımız boyunca unutmayacağız, gözlerimizden yaş eksilmeyecek. Kadınlığımıza ettikleri o küfürler asla kaybolmayacak, kulağımızda çınlayacak. Direnmeyi seven bir halkız, direndik başardığımız da kesin direndik ve asla yok olmayacağız. Bugün yine şehir direnişi olursa gözümü kırpmadan katılırım.

Çocuklarda dengesizlik durumu belirmiş... Çok fazla havan topu atıldığı için kendi kendilerine bir yöntem belirlemişler, ellerini ağızlarına götürüp sıkıyorlarmış mide kanamasını engellemek için.

Çocuğum önceleri çok korkuyordu sonra tepki vermemeye başladı. Evden çıkma nedenimiz askerlerin İŞİD ile bağlantılı olduğunu duyduk. "Ölmekten değil, namusumdan korkuyordum."

Yasaktan döndüğümde çocuğum "Anne bisikletimi de yakmışlar" dedi. Bunu asla unutmam bir anne olarak.

Abluka sürecinde sokağımızdan birkaç cesedi battaniyeyle taşıdıklarına şahit olduk. Kim olduklarını bilmiyorum. Evimiz büyük hasar gördü. Çocuklarım için tatlı bir şeyler almaya bakkala gittim. Hiçbir şey kalmamıştı baktım lokum vardı, çocuklarım da çok severdi aldım eşit bir şekilde dağıttım. Ertesi güne de kalsın diye sonra oğlum bana dedi ki anne beş tane olsun noolur çok açım dedi. Yok oğlum yarına da kalsın dedim. Ertesi gün oldu göç ettik ve o lokumlar içerde kaldı çok üzüldüm oğluma veremedim diye hala da içimde.

Biz o sürede eşimin akrabalarının köyüne gittik. Oğlumun şehit olma haberini televizyondan öğrendik.Ciğerim yandı oyy... daha cenaze tespiti için kan vermeye gittik Mardin'e... 7-24 saat telefonunuz açık olsun her an arayabiliriz sizi dediler. Kaldığımız yerde telefon çekmiyordu. Oğlum sürekli ayakta dikiliyordu ulaşabilsinler, haber alabilelim diye. Sonra haber geldi, gittik cenazemizi almaya. Birkaç zırhlı araç da eşlik ettiler bize. Cizre'ye geldik bizim evin oradaki mezarlığa gömmek için ama izin vermediler. Silah üzerime doğrultup kımıldama kımıldama diyordu. Oğlumun cenazsine elimi süremedim. Öylece içim paralaya paralaya ağladım...

Aradan zaman geçti, evdeyiz telefon geldi diğer oğluma. Haberi alır almaz yere düştü oğlum. Önceki cenaze bizim değilmiş. Tekar gittim kan vermeye. İki kere öldürdüler beni de oğlumu da. Tekrar gittik cenazeyi almaya. Mezarlığın etrafını çepeçevre sardılar, kuş uçurtmuyorlar. Kimsenin de cenazemize gelmesine izin vermediler ... Ben hala diyorum, oğlum şu kapıdan girecek. Bir kere yanlış oldu, belki yine yanlışlık olmuştur, bilmiyoruz.

10

Çocuklarımla birlikte Cizre'den çıkmak zorunda kaldığımızda top ve silahların hedefi olduk. Biz kaçıyorduk, gözümüzün önünde 2 kişi yere düştü, öldüler mi bilmiyorum. Daha sonra göç ettğimiz yerde o kişileri hafızamdan bir türlü çıkaramadım. Dalmıştım… Cizre'yi düşünüyordum. Saçlarımı tarayacaktım. Tarağı saçlarımın arasına gezdirirken kendi kendime dedim ki, sen nasıl olur da onları orada bırakıp saçlarını tararsın! Aldığım gibi makasla saçlarımın en dibinden, gücümün yettiğince kestim.

Girgê Amo

Silopi

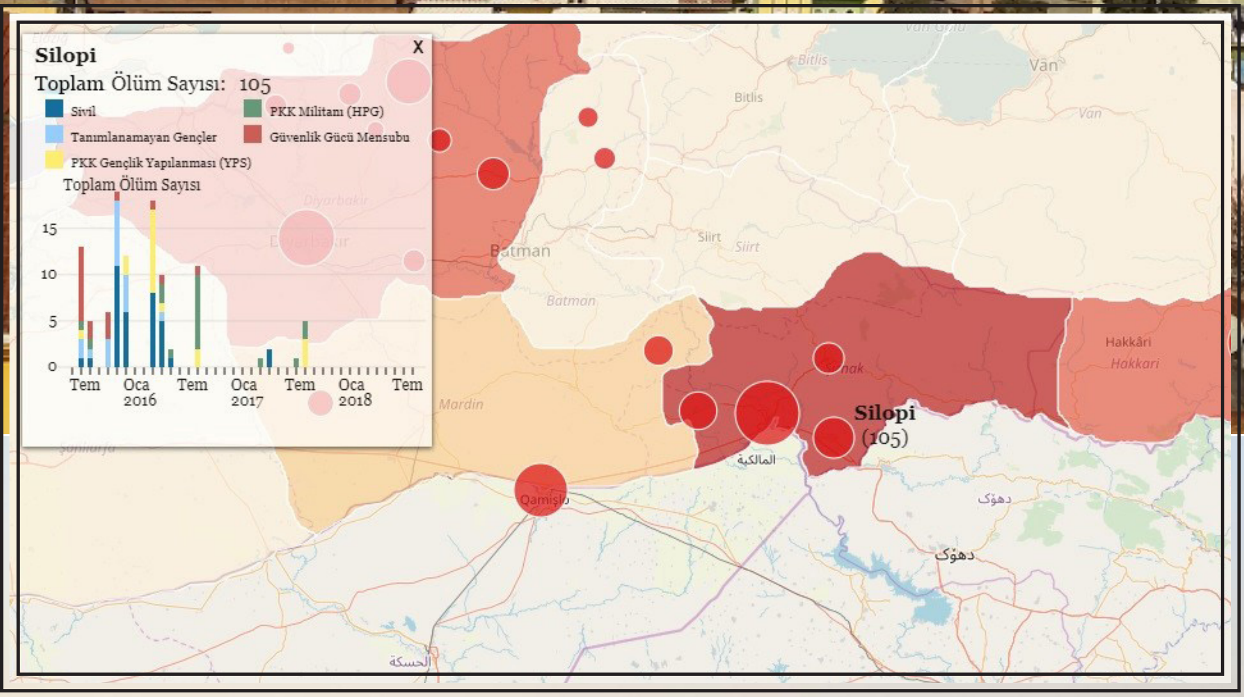
Silopi
Toplam Ölüm Sayısı: 105
X
🟦 Sivil
🟩 PKK Militanı (HPG)
🟦 Tanımlanamayan Gençler
🟥 Güvenlik Gücü Mensubu
🟨 PKK Gençlik Yapılanması (YPS)
Toplam Ölüm Sayısı
15
10
5
0
Tem
Oca
2016
Tem
Oca
2017
Tem
Oca
2018
Tem
Bitlis
Van
Batman
Siirt
Mardin
Hakkâri
Şırnak
Silopi
(105)
Qamişlo
المالكية
دهوك
الحسكة

SİLOPİ
Nüfus: 89100

GIRGÊ AMO - SİLOPİ

3 kez sokağa çıkma yasağı ilan edilen Silopi’de ilk yasak 07.10.2015–09.10.2015 tarihleri arasında 3 gün kesintisiz bir süre ile uygulandı. Cizre ile birlikte 14 Aralık 2015’te ilan edilen sokağa çıkma yasağı 37 gün aralıksız devam etti.

19 Ocak 2016’dan itibaren yasak gece saatlerinde devam etti. 5 Nisan 2016 tarihinden sonra 19 gün daha kesintisiz bir şekilde sokağa çıkma yasağı uygulandı. Yasak ancak 10 Nisan 2017’de tamamen kaldırıldı.

Silopi, Cizre ile birlikte 14 Aralık 2015'te ilan edilen yasak sürecinde büyük bir saldırıya maruz kaldı. Belediye binası, okullar, hastane ve evler karargah olarak kullanıldı. **Cumhuriyet İlkokulu, Süleyman Demirel İlkokulu, Yenişehir İlkokulu, Sevgi İlkokulu/23 Nisan Ortaokulu** sokağa çıkma yasağı sürecinden karargah olarak kullanıldı.[19] Çatışmalar yoğunluklu olarak Nur, Cudi, Başak ve Barbaros mahallelerinde meydana geldi. Yasağın gündüz saatlerinde kaldırıldığı 19 Ocak 2016 tarihine kadar 29 kişi yaşamını yitirirken 17 kişi de yaralandı.

---

[19] Şırnak ili Silopi ilçesi sokağa çıkma yasağı - meydana gelen hak ihlalleri tespit ve gözlem raporu, İHD, TİHV, Mezopotamya Hukukçular Derneği, Diyarbakır Barosu. 24 mart 2016.

Bu süreçte yaşanan bazı ölüm vakaları, şu şekilde oldu:

- 19 Aralık 2015’te askeri tanklardan atılan top mermisinin Nuh Mahallesi’nde bulunan bir eve isabet etmesi sonucu, Reşit Eren (17) ve Axîn Kanat (16) isimli çocuklar yaşamını yitirdi.

- 19 Aralık 2015’te rejim güçleri tarafından açıldığı iddia edilen ateş sonucu, İbrahim Bilgiç (18) isimli genç göğsünden vurularak yaralandı. Silopi Devlet Hastanesinde tedavi altına alınan Bilgin, yaşamını yitirdi.

- 20 Aralık'ta Cudi Mahallesi'nde evinin damına çıkan 9 çocuk annesi 44 yaşındaki Ayşe Buruntekin isimli kadın, özel harekât polisleri tarafından açılan ateş ile vurularak yaşamını yitirdi.

SPORTSWEAR
76
BICYCLE

- 21 Aralık'ta tanklardan atılan top mermilerinin bir eve isabet etmesi sonucu, evde bulunan Mehmet Mete Kutluk (11) isimli çocuk, top mermisine ait şarapnel parçasının kafasına isabet etmesi sonucu ağır yaralandı. Hastaneye götürülmek istenen Mete, hastaneye yetiştirilemeden yaşamını yitirdi.

- 29 Aralık'ta Barbaros Mahallesi'nde telefonunu şarj etmek için evinden komşusuna gitmek üzere dışarı çıkan 2 çocuk babası Seyfettin Sidar'dan 4 gün boyunca haber alınmadı. Sidar'ın cesedi sırtından kurşunla vurulmuş halde sokak ortasında bulundu.

- 30 Aralık'ta Nuh Mahallesi'nde yaşayan 4 çocuk babası ve Silopi'de esnaflık yaptığı öğrenilen İsmail Yevşan (55) isimli yurttaş, başından vurulmuş ve işkence edilmiş şekilde cansız bedeni bulundu. JÖH/PÖH elemanları mahlası ile bir sosyal medya hesabından paylaşılan ve Yevşan'a ait olduğu belirlenen bir fotoğrafa ulaşıldı. Fotoğrafta Yevşan'ın başından vurulduğu, boynunda ip olduğu ve başında da asker ve polislerin beklediği görüldü.

- 31 Aralık'ta evinden komşusuna gitmek için çıkan Necati Öden (18) isimli çocuktan 3 gün haber alınamadı. 3. günde Öden'in kaçırılarak infaz edildiği ortaya çıktı. Sokağa çıkma yasağı sürecinde sıkça yaşanan olaylardan biri daha yaşandı. Öden'i katledenler resmini çekip sosyal medyada yayınladı.

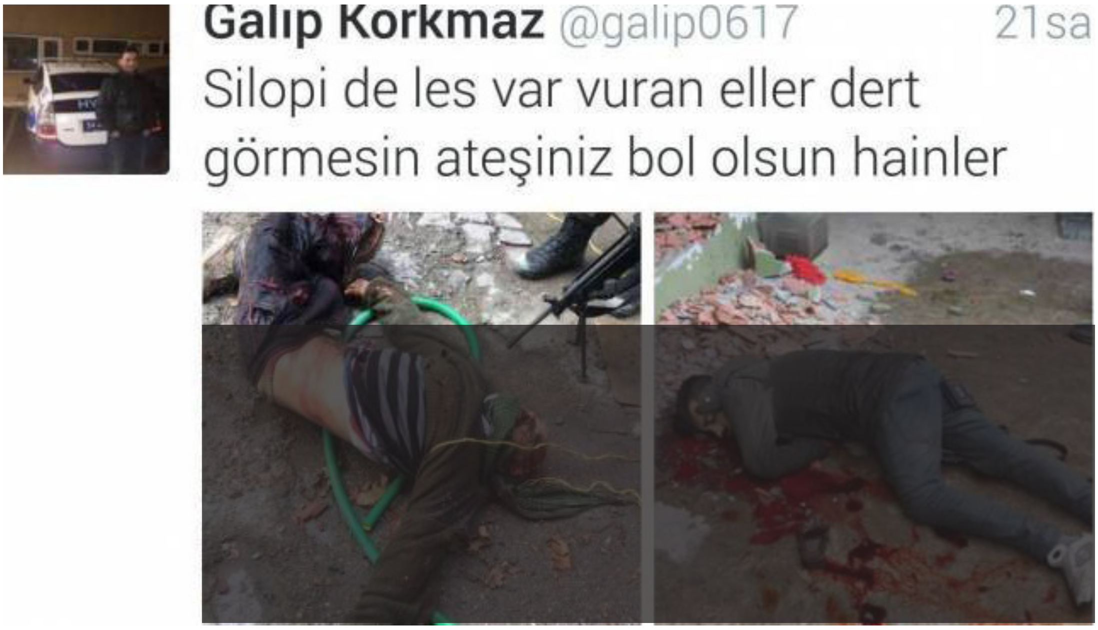

Galıp Korkmaz @galip0617 21sa

Silopi de les var vuran eller dert görmesin ateşiniz bol olsun hainler

- Twitter hesabında @galip0617 ismini kullanan kişinin yaptığı paylaşımda, 4 gündür kendisinden haber alınmayan 4 çocuk babası 55 yaşındaki İsmail Yevşan'ında Necati Öden gibi katledildiği ortaya çıktı. Her iki cesedin de başında özel harekat polisi olduğu anlaşılan uzun namlulu silahlı kişiler görülüyordu.

- 4 Ocak 2016’da DBP Parti Meclisi üyesi Seve Demir, Özgür Kadın Kongresi çalışanı Fatma Uyar ve Silopi Halk Meclisi Eş Başkanı Pakize Nayir ve onlara eşlik eden bir erkek Karşıyaka mahallesinden Yeşilyurt mahallesine geçmeye çalıştıkları sırada öldürüldüler.

FATMA UYAR
04.01.2016
PAKIZE NAYIR
SEVE DEMIR
ÇETIN TAŞAR
06.01.2016

- Seve Demir ile Fatma Uyar ve Pakize Nayir’in otopsi raporuna göre, 3 kadının cesedinde toplam 19 kurşun saptandı. DHA ‘nın haberine göre, Seve Demir’in cesedinde 11 kurşun, Pakize Nayir’in cesedinde 5, Fatma Uyar’ın cesedinde ise 3 kurşun bulundu.

DAHA KAÇ İNSAN
ÖLDÜRÜLECEK
#FatmaSêvêPakize
P-HDK KADIN KOORDİNASYONU
Saat oğlu Optik

Pakize Nayır'ın yakınının beyanı: Mesleği kuafördü. Aynı zamanda HDP'de siyaset yapıyordu. Cudi Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'nin de üyesiydi. Çalışmalarda aktif bulunurdu. Bir barış savunucusuydu. Pakize'yi ve yanındaki diğer kadınları infaz ettiler. Pakize, olay günü Yeşiltepe mahallesinde ikamet eden teyzesinin evindeydi. Devlet anonslarla "mahalleyi boşaltın" diyor. Pakize ve yanındakiler Yeşiltepe'den Ofis'e güvenli mahallelere geçmek istemişler. Üçü de silahsız kadın. Güvenli geçiş için menfezin altından geçiyorlar. Bu esnada Seve Demir yaralanmış. Milletvekillerini arıyorlar. Vekiller üzerinden Bakanlıkla, Emniyetle görüşmeler yapılıyor. Devlet yetkililerine yerlerini bildiriyorlar. Bu yer bildiriminden sonra ateş ve top atışları burada yoğunlaşıyor. Saat 21.00'den saat 00.04 e kadar orada kalıyorlar. Saat 0.04 dolaylarında üçü de infaz ediliyor. Kanalın içinde üç kadın da öldürülüyor. İnfaz ediliyorlar... Geçtikleri yerden daha önce de siviller beyaz bayrak alıp geçiyorlardı. Bu bölge sivillerin güvenli geçiş bölgesidir. Bunu devlet çok iyi biliyor. Aynı gün cenazeleri alındı. Cenazeler Şırnak'a gitti, oradaki akrabalar gidip cenazeleri gördüler... Yasak nedeniyle cenazeler buraya getirilemedi. Cenazeler orada defnedildi. Buradan, Silopi'den ailesi sokağa çıkma yasağı nedeniyle cenazeye katılamadı.

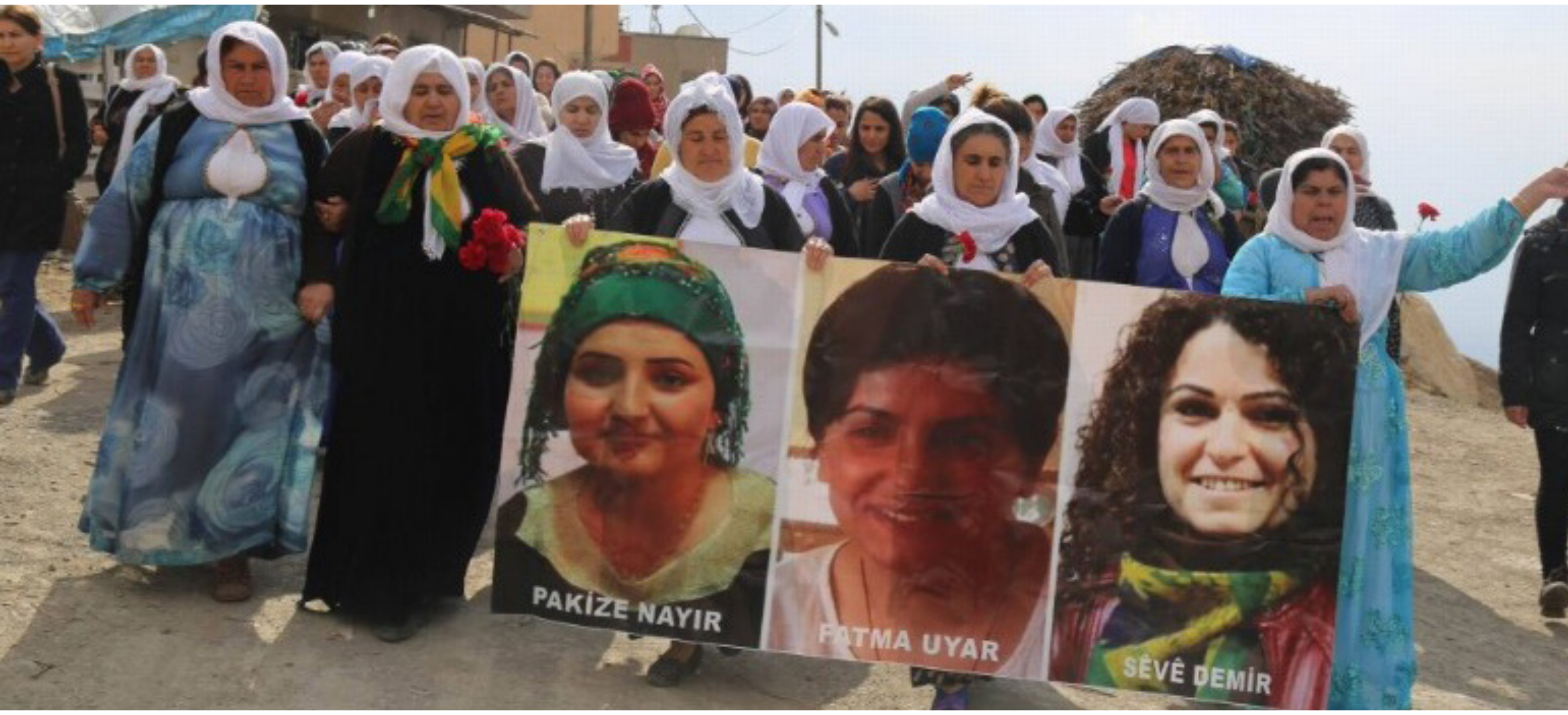
PAKIZE NAYIR
FATMA UYAR
SÊVÊ DEMIR

- Aralık 2015 sürecinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 18.01.2016 tarihinde kaldırıldı. Yasağın kaldırılmasından sonra Silopi'de hasar tespit çalışması yapıldı. Bu çalışmaya göre;

- 69 adet yıkık durumda yapı; 147 adet ağır hasarlı, yıkılması gereken riskli yapı; 72 adet kısmen onarılabilir orta hasarlı yapı; 125 adet az hasarlı yapı tespit edildi. Merkezi hükümet tarafından Barbaros, Başak, Cudi, Karşıyaka, Şehit Harun Boy, Nuh, Yenişehir ve Yeşiltepe mahalleleri hakkında 6 Mart 2016'da "Acele Kamulaştırma Kararı" çıkarıldı. Hasar tespit çalışmasından sonra da kentte yıkıma devam edildi. Silopi'de göç etmek zorunda bırakılan aileler Van, Batman, Antep, Mersin ve Adana'ya göç etti.

Hayvanların durumuna bakın bizim neler yaşadığımızı anlarsınız. Nasıl delirmediğimizi biz de bilmiyoruz.

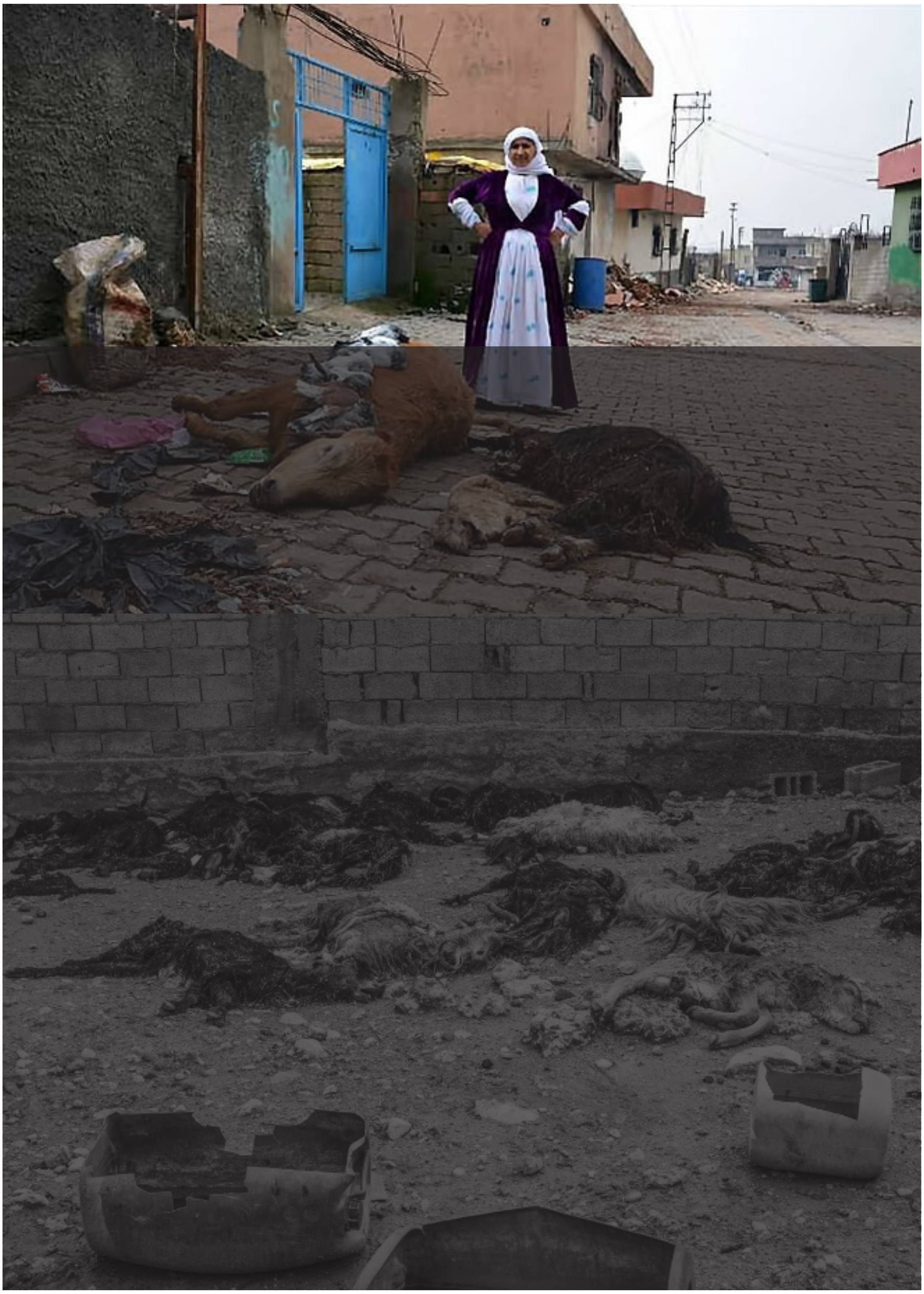

Evimizi yıkmaya gelmişlerdi yalvarırım yıkmayın dedim. Ben bu evi yapmaya başladığımda saçlarım simsiyahtı bitene kadar saçlarımda siyah tel kalmadı. Allah rızası için yapmayın dedim oğlum yapmayın...

Mesela şimdi panzer üstümüze doğru gelse biz görmesek çekilmesek ezip geçer yani.

Panzer geldi. Oğlum yapmayın bak benim kızım özürlü bu tür kalabalıklar ona iyi gelmiyor, yapmayın dedim. Teyze anlamıyorum dedi. Sonra kepçedeki çocuğu çağırdım o söyledi ona. Çocuğu dövdüler. Kızımı dövme dedim. Baktım 'ben de özürlüyüm, benim de raporum var' dedi. Özürlü kızımı dövdüler, ayağını kırdılar gözlerini morarttılar. Caddenin üstünde polis yaptı. Kızım dört kere bayıldı orda. Evi yıktılar, öyle kızım anne anne diye ağladı, gözleri görmüyordu artık, kan dolmuştu. Amcamın oğlu var şehit olan onun evine gittim, onlarla polise gittik. Polis o döven bizden değildi, polis kıyafeti giymiş birisiydi dedi. Örtpas etmeye çalışıyordu… Sonra kızım demiş siz bizim evimizi yıkıyorsunuz, hakaret etmişler. Ben de savcı da gelsin, polis de gelsin bu kızı tek başına bir odaya koyun, saatlerce bir şey anlatın, anlarsa bir şey demeyecem, kız özürlü yani dedim. Neyse mahkemem altı ay sürdü, mahkememi de iptal ettiler. Zaten korkuyoruz, devlet bizimle uğraşıyor. Eşimi devlet kaybetmiş hala ne istiyorlar. Bu beşinci evimiz, kızımın bağırması yüzünden psikolojik sorunları olmuş ondan. Yani ne kadar rezillik varsa gördük ortada kaldık görmediğimiz şey kalmadı yani.

Ben eskiden gece olunca kapının önüne yatağımı serer, gece boyunca yıldızları izler, öylece dışarıda uyurdum. Ancak şimdi kapımı açmaya bile cesaretim yok.

Tanık: *Biz komşumuzun bodrumuna sığınmıştık. Ancak annemle beraber arka bahçeden dolanıp hayvanlarımıza yem vermeye gittik. Sonra annem tek başına sokağın başındaki markete kardeşime süt almak için kapının önüne çıkınca keskin nişancılar tarafından hedef alındı ve vuruldu. Yengem ve babamın yardımıyla annemi içeriye çektik. Sonrasında evde kalma durumumuz olmadığı için tekrar bodruma sığınmak zorundaydık. Kendi imkânlarımızla sedye tarzında bir şey yapıp ucuna ip bağladık, cenazemizi üzerine bırakıp ipin ucunu komşulara attık ve onların yardımıyla bodruma tekrar döndük. Annemin cenazesiyle 6 gün aynı yerde kaldık. Küçük kardeşim annemin cenazesinin olduğu odanın kapısını çalıyor ağlıyor kapıyı aç diyordu. O günden sonra ben kendim hiç uyuyamadım kardeşim ise gece uyuyan kadınların yüzlerine sırayla dokunuyor annemi arıyordu. 6 günün sonunda cenazemizi ucuna ip bağladığımız sedyeyle camiye ulaştırdık. Cenaze oradan devlet güçleri tarafından alınıp Şırnak Devlet Hastanesi morguna otopsi için götürülmüş, oradan da Habur'daki soğuk hava deposuna gönderilmiştir. Sonrasında bizden habersiz annemi gömmüşler. Mezardaki, annem mi değil mi bilmiyoruz. Uğraşlarımızın hiçbirine cevap gelmedi ve biz hâlâ annemin mezarına gitmedik.*[20]

---

[20] Silopi ve Cizre'de Sokağa Çıkma Yasağı Süresince ve Yasak Kalktıktan Sonra Geri Dönüşlerde Kadın ve Çocukların Yaşamış Olduğu Psikososyal Süreçlere Yönelik Araştırma Raporu, GABB, Mayıs 2016

PAKPEN

Tanık: Güvenlik güçlerinin evdeki sert hareketi üzerine biraz yumuşak olmalarını söyledim. Bana (evdeki kadınları kast ederek) "şu an tecavüz edebilirim, öldürebilirim, alıp götürebilirim, bunlara yetkim var" dedi.[21]

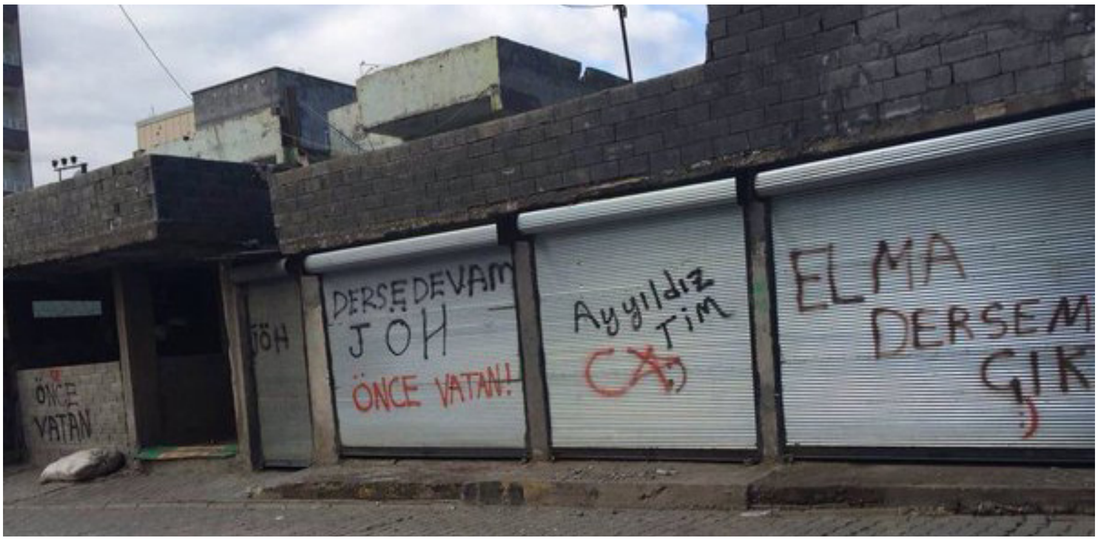
ÖNCE VATAN
JÖH
DERSE DEVAM
JOH
ÖNCE VATAN!
Ayyıldız TİM
ELMA DERSEM ÇIK

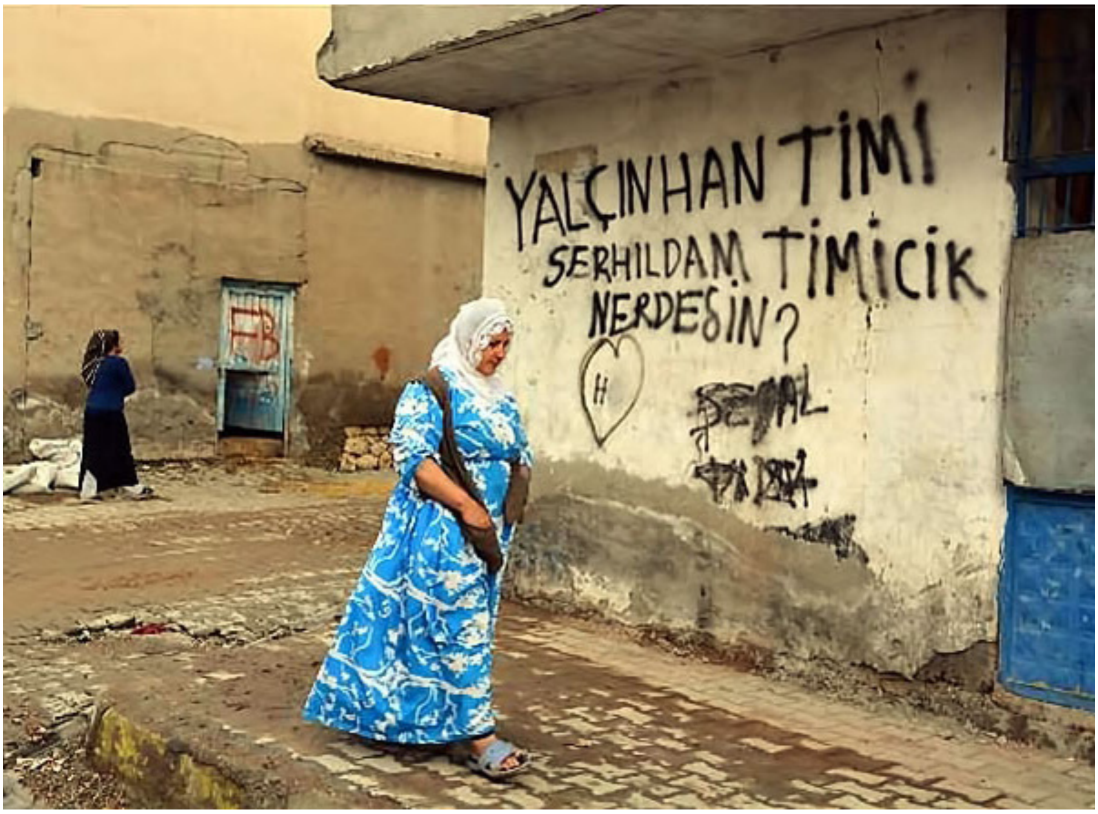
FB
YALÇINHAN TİMİ
SERHILDAM TİMİCİK
NERDESİN?
H

---

[21] MAZLUMDER Şırnak İli Silopi İlçesi İnceleme ve Gözlem Raporu, 04.02.2016

Vurulduğu yerde bedeni 7 gün boyunca kalan Taybet İnan'ın oğlunun, annesinin ardından yazdığı satırlar:

Annem ilk vurulduğunda, haber verdiler koştuk, biz daha varmadan amcam gitmek istemiş onu da vurmuşlar. Gittiğimde amcamı taşıyordu komşular, annem dedim sokakta kaldı dediler, ben gitmek istedim tuttular, ağladım ağladım ağladım...

Annem sokağın ortasında kaldı öylece önce belli belirsiz kıpırdıyordu, sonra saatler geçtikçe hareketleri azaldı... Kimi aramadık ki vekilleri, kaymakamı, valiyi, dedik çeksinler şu kargaları öldü ölmesine de cenazemizi alalım... Annem ne hissetti acaba, canı çok yandı, yanmıştır... Biz sevgi nedir hiç dile getirmezdik, ama bir sarılması vardı dünyaya değerdi, binlerce söz gelse anlatamazdı o sevgiyi...

Annem tamı tamına 7 gün sokakta kaldı... Hiçbirimiz uyuyamadık, köpekler gelir, kuşlar konar diye, o orada yattı biz 150 metre ilerisinde öldük...

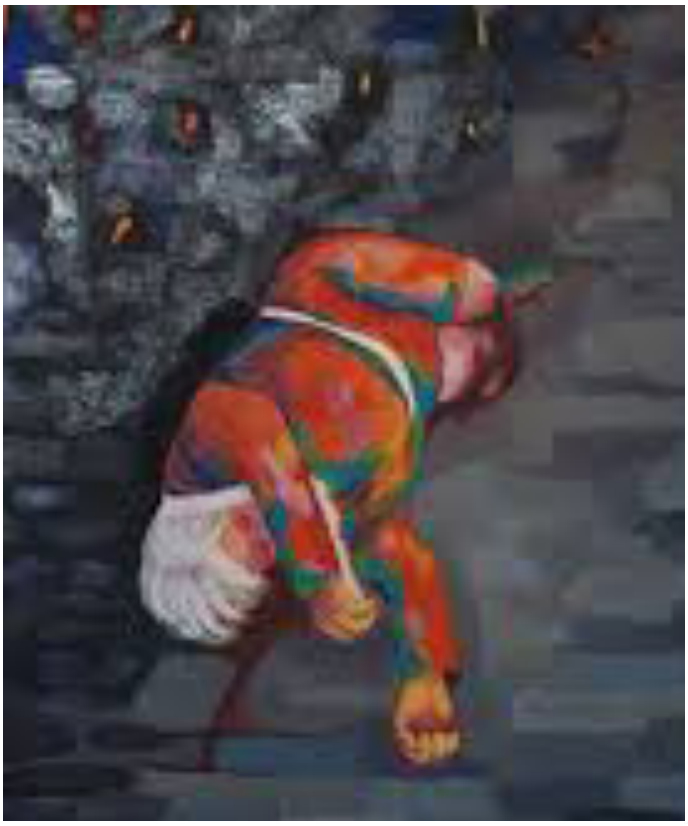

Bir insan bir insana ne kadar acı çektirebilirse devlette bize 7 günde bunu yaptı. 7 gün tam 7 gün annenizin cenazesi sokak ortasında kalsın... İnsan çok iyi olamıyor, insan kalamıyor...

Annemin elleri kaskatı olmuş ve öyle sıkmış ki eşarbını belli ki canı hayli acımış, öptüm ellerinde helal et hakkını diye ama... Kanı kurumuş annemin, elleri, yüzü ki yüzü düşerken toprak olmuş, elbiseleri kandan ıslanmış sonra kurumuş, sonra taş olmuş annemin...

Kokusu gitmiş, toprak ve kan kokuyor annem, saçları sertleşmiş, kirlenmiş, annemin canından can almışlar Allah'a inananlar! Gözleri açık kalmış annemin, yüzü eve dönük, ayakları toplanmış bir takat gelsin diye belli ki çabalamış. Benim annem, siz benim annemi öldürdünüz, çocuklarınız var mı bilmiyorum sizin yoksa bile sahiplerinizin var, nasıl bir acı demeyeceğim zira ağır...

7 gün benim annem 7 gün kara kış soğuğunda kaldı, en acısı kaç saat yaralı kaldı bilememek, keşke diyorum hemen ölmüş olsa. Siz benim annemi öldürdünüz.

ron
B
S
Z.M.b

ALTUS
AUER

Şirnex

Şırnak

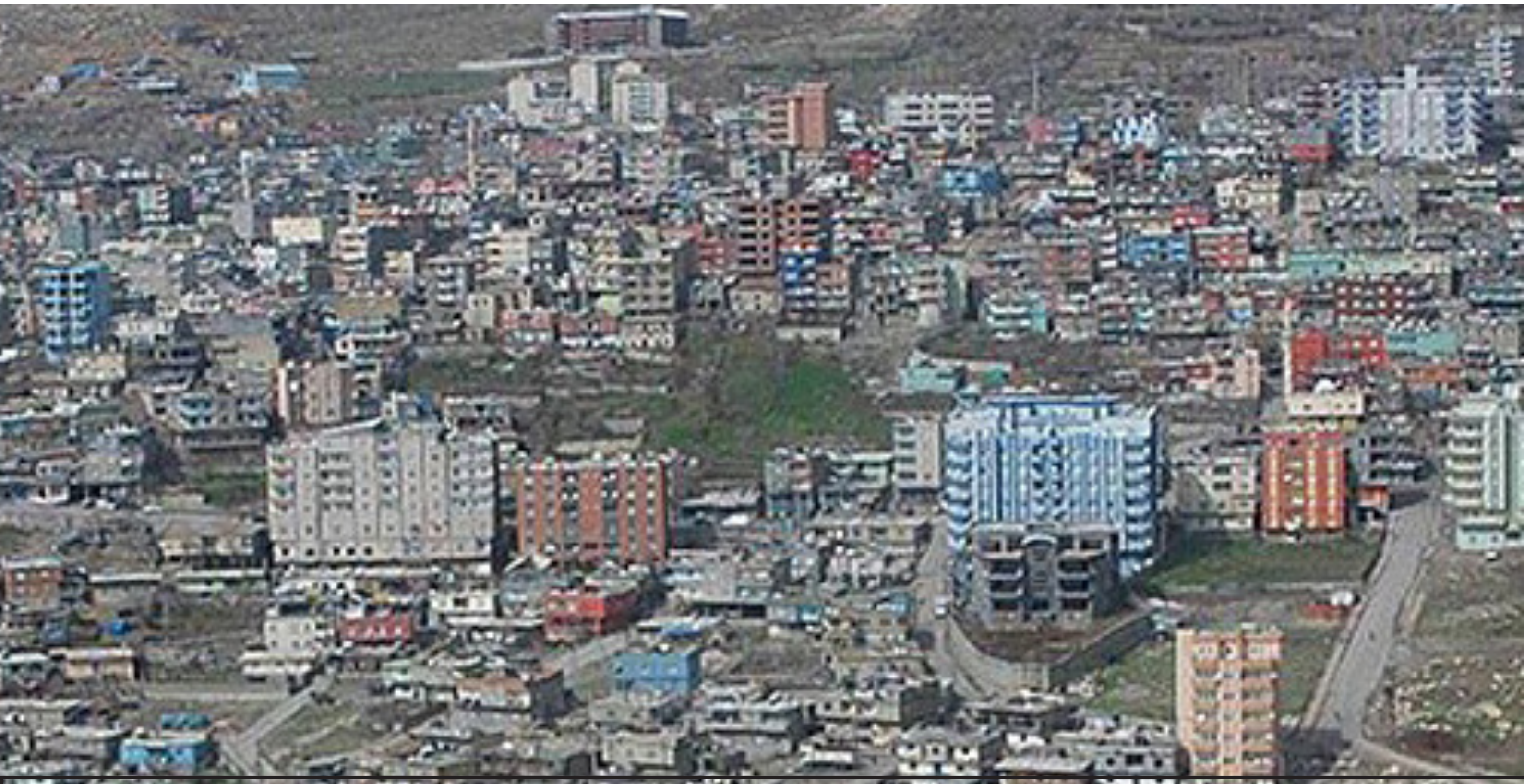

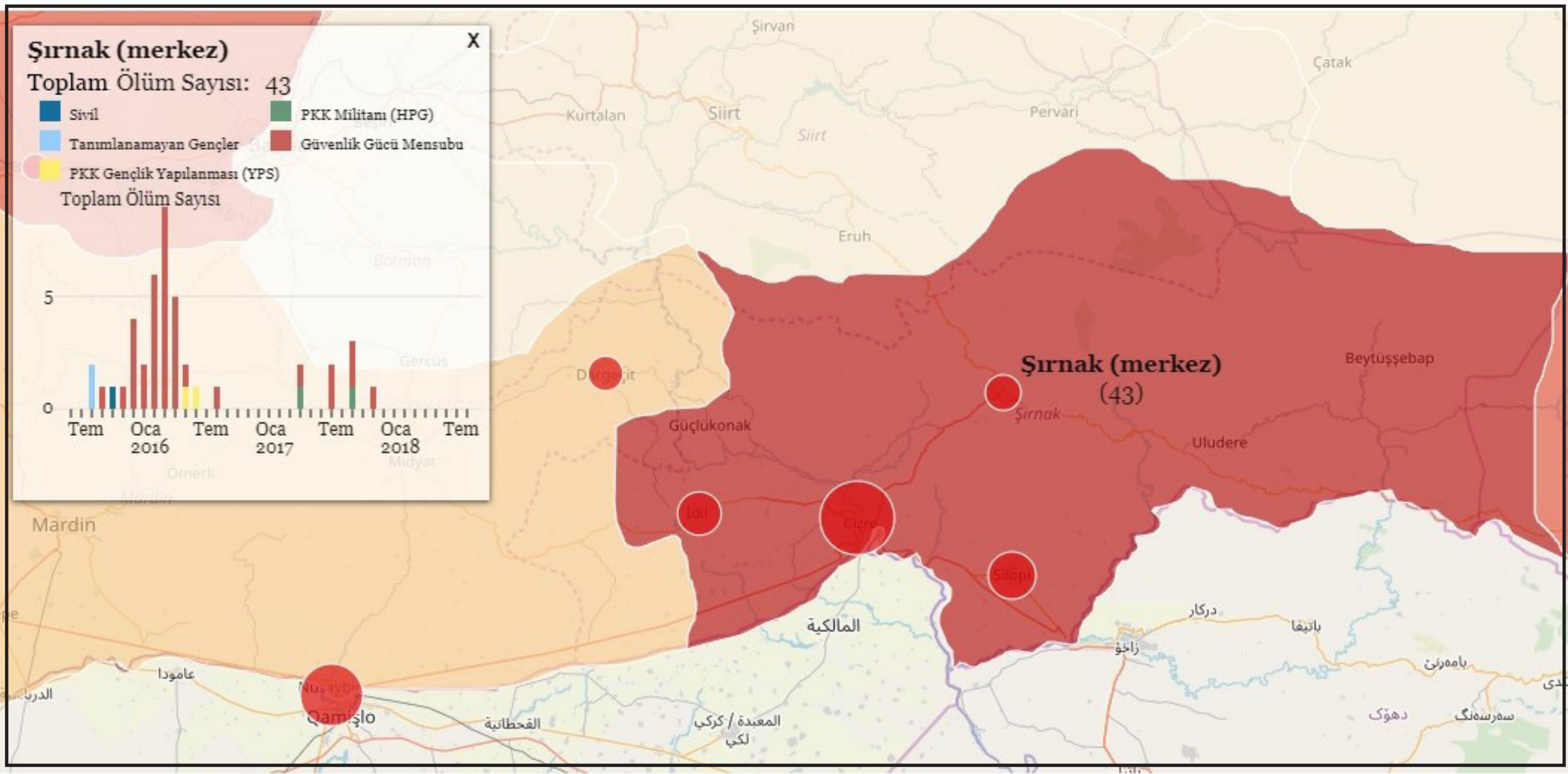
Şırnak (merkez)
Toplam Ölüm Sayısı: 43
X
Sivil
PKK Militanı (HPG)
Tanımlanamayan Gençler
Güvenlik Gücü Mensubu
PKK Gençlik Yapılanması (YPS)
Toplam Ölüm Sayısı
5
0
Tem
Oca 2016
Tem
Oca 2017
Tem
Oca 2018
Tem
Şirvan
Çatak
Kurtalan
Siirt
Siirt
Pervari
Eruh
Batman
Gercüş
Dargeçit
Şırnak (merkez)
(43)
Şırnak
Beytüşşebap
Güçlükonak
Uludere
Ömerli
Midyat
Mardin
İdil
Cizre
Silopi
المالكية
دركار
باتيفا
زاخو
Nusaybin
Qamişlo
عامودا
الدرباسية
القحطانية
المعبدة / كركي لكي
دهۆك
بامەرنێ
سەرسنگ

ŞIRNAK
Nufus: 63000
Rakım: 1380

ŞIRNEX - ŞIRNAK

HER EVE BİR TOP MERMİSİ DEĞECEK!

Cizre'de 79 gün devam eden sokağa çıkma yasağı 2 Mart 2016 yılında kısmi olarak kaldırıldıktan sonra sıra Şırnak'a geliyordu. Cizre'den 12 gün sonra Şırnak'ta 14 Mart 2016 yılında ilan edilen sokağa çıkma yasağı 8 ay devam etti.

8 ay sonra 14 Kasım 2016 tarihinde sokağa çıkma yasağı gündüz saatlerinde kaldırıldığında Şırnak yerle bir edilmişti. Kentin 12 mahallesinden 9'u yok edilmiş.

Geriye 3 mahalle tek bırakılmıştı. En çok can kaybı Cizre'de olsa da kente ve mekana verilen zarar yönüyle şimdiye kadarki en büyük yıkım Şırnak'ta meydana geliyordu. Şehrin yüzde 70'i haritadan silindi. Cizre'de yaşanan olaylardan dolayı Şırnak'ta halk sokağa çıkma yasağından önce kenti boşaltmaya başladığı için Cizre kadar büyük bir vahşete tanıklık etmedi. 14 Kasım 2016'da yasağın kısmi olarak kaldırılmasından sonra dahi kentte yıkımlar devam etti.

Gece uygulanmakta olan sokağa çıkma yasakları süresince kentin insanıyla, tarihi ve kültürel değerleriyle, mahalleleri ve sokaklarıyla, doğal yapısıyla bir bütün olarak ağır zarar gördüğüne dair ciddi veriler ve insan hakları kurumlarına yapılan başvurular söz konusudur.[22]

Şırnak bölgesi 40 yıla yakın dönem boyunca çatışmaların ve şiddetin her zaman en sert geçtiği yerlerin başında oldu. Şırnak kent merkezi 40 yıllık iç savaş süreci boyunca birçok kez ağır saldırılara ve katliamlara tanıklık etti. Şırnak 1990 yılında "garnizon şehre" dönüştürüldü. 1992 yılında kentte iki büyük kitlesel katliam gerçekleşti. Biri Newroz'da diğeri Ağustos'ta olmak üzere yapılan bu saldırılarda yüzü aşkın insan katledildi. "PKK Şırnak'ı bastı" söylentisi ile kentteki yüzlerce ev ve işyeri yakıldı, yıkıldı. Şırnak'ta yapılan özel uygulamalar nedeniyle Şırnak Cumhuriyeti namını aldı. Ancak sokağa çıkma yasağı döneminde kentin yaşadığı yıkım hiçbir dönem ile kıyaslanmayacak kadar ağır oldu. Kent bu kez tamamen yok edilmek üzere bir kuşatma ve saldırı altına alındı. Göç eden nüfusun geriye döneceği bir kent bırakılmadı. Bu çalışmanın yayınlandığı tarihe kadar nüfusun halen büyük oranı kentin dışında kalıyordu.

---

[22] 240 Günlük Sokağa Çıkma Yasağının Ardından Şırnak: Tespit ve Gözlem Raporu (5 – 8 Aralık 2016)

HIDROMEK

Tanık: Süreçten önceki gibi keyfim yok, pencerede oturuyordum ve ateş sönene kadar ağlıyordum. Çocuklarım arıyordu neden böyle yapıyorsun diyorlardı. Komşularım geliyordu, meyve sebze getiriyorlardı ama yiyemiyordum. Eski gülüş keyif yok artık. Çocuklarımı özlüyordum bu süreçte. Kızım Silopi'de evliydi, onu düşünüyordum. Yasaklarda başıma gelenlerden dolayı felç olacaktım. Operasyonlarda çıkmıyorduk dışarı ama operasyonlar bitince az da olsa birbirimize gidip gelmeye başladık. Yasak kalktıktan sonra kalbim güm gün atıyor, şimdi de nefesim daralıyor... Bazen duruyorum duruyorum, siniyi (tepsiyi) alıp buzdolabına gidiyorum, açıyorum ama ne alacağımı unutuyorum. Yasak kalktıktan sonra, ailem gelene kadar elimi hiçbir şeye süremiyordum. Dükkanlar açılınca su almaya başladık. Paramız olunca alıyorduk olmayınca alamıyorduk. Bulanık su içiyorduk, doğrusunu söylersem. Hatta bazen bulanık suyu bile bulamıyorduk susuz kalıyorduk... Ben nerdeyse tek başımaydım mahallede... Ama komşularımın evlerine gidiyordum, bakıyordum. Bahçelerini suluyordum. Evlerine girmiyordum ama bahçelerine bakıyordum. Sular gelince onlara da su alıyodum. Aradıklarında bana evdeki erzakları al diyorlardı, ya da bahçedeki meyveleri al diyorlardı, çocuklarını aç bırakma diyorlardı ama elim gitmiyordu. Çok şekersiz kaldım, çaysız kaldım.. ama yine de evimdeydim, rezilliği yaşadım kabul ettim ama başkasının evinde olmaktan iyidir.

Tanık: Acaba bugün kim ölecek, kaç yaralı olacak. artık gündemimiz buydu bizim. Toplam 3500 kişilik okulda her sınıfta sadece 2-3 kişi en en fazla olan 5 kişi oluyordu. O da en fazla 3. derse kadar kalıyorduk sonra eve gönderiyorlardı. O süreç hiç YGS düşünecek süreç değildi. Baya iğrenç bir süreçti gerçekten.

Artık alışmıştık, normal geliyordu. ses gelmediğinde anormal geliyordu daha ürkütücü geliyordu bize.. bir şey var diye.. hepimiz aynı katta toplanıyorduk çatışma olduğunda, çünkü elektrik yoktu, nereye top atıcaklarını bilmiyorduk. Evin etrafında güvenlik kameraları vardı, onlara attılar. Mesela camların hepsi çatladı.. şuan çatlamış durumda...

Hep küçük küçük daireler yapılmış, aslında zaten Şırnak'ta her evde en az ailenin 5 tane çocuğu var. ama küçük küçük daireler yapılıyor. Acaba bu da bir mesaj mı? Olabilir, artık böyle çekirdek aile mesajı mı veriliyor?

Mesela Şırnak'taki her aile çok geniş, apartman dairesinde yaşamıyorlar, müstakil evlerde yaşıyorlardı ama şimdi kalabalık ailelere apartman dayatıldı, bunlar birlikte yaşamak zorunda kalacaklar ve sorun çıkacaktır aralarında.

Kentten çıkmak zorunda kalanların bir kısmı bir süre çadırlarda veya evlerine bir göz mesafade yıkımların kenarında konaklamak zorunda kaldı. Daha sonra civar köy, kasaba ve kentlere yerleşmek mecburiyetinde kaldı. 1990'lı yıllarda "garnizon şehri"ne dönüştürülen Şırnak, 2016 yılında yıkıldıktan sonra "inşaat şehri"ne dönüştürüldü. Yıkılan evlerin yerine mülk sahiplerin izni dahi alınmadan konutlar inşa edilmeye başlandı.

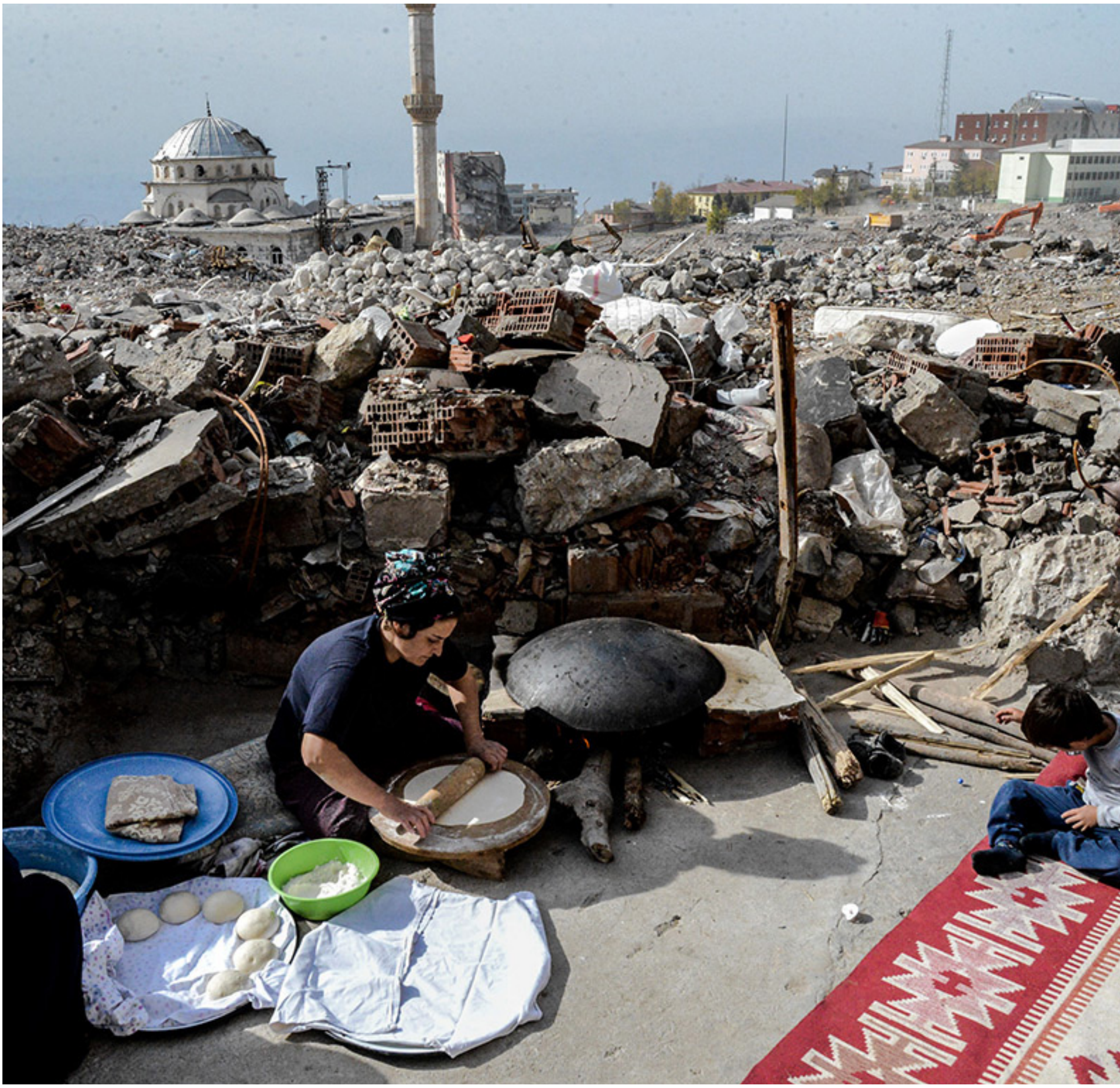

Şırnak’ta sokağa çıkma yasağının başlaması ile beraber hakim tepelere konuşlandırılan tank, top ve obüsler ile kent vurulmaya başlandı. Saldırı öncesinde askeri değerlendirmelerde, “her eve mutlaka bir top mermisi değecek” şeklinde bir yıkım taktiği tasarlandı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın, “gerekirse kentten uzaktan vurulmak suretiyle terör örgütü mensuplarından temizlenir” söyleminden sonra kente yapılan ağır bombardıman daha da yoğunlaştırıldı.[23] 45 gün aralıksız kent bomba yağmuruna tutuldu.

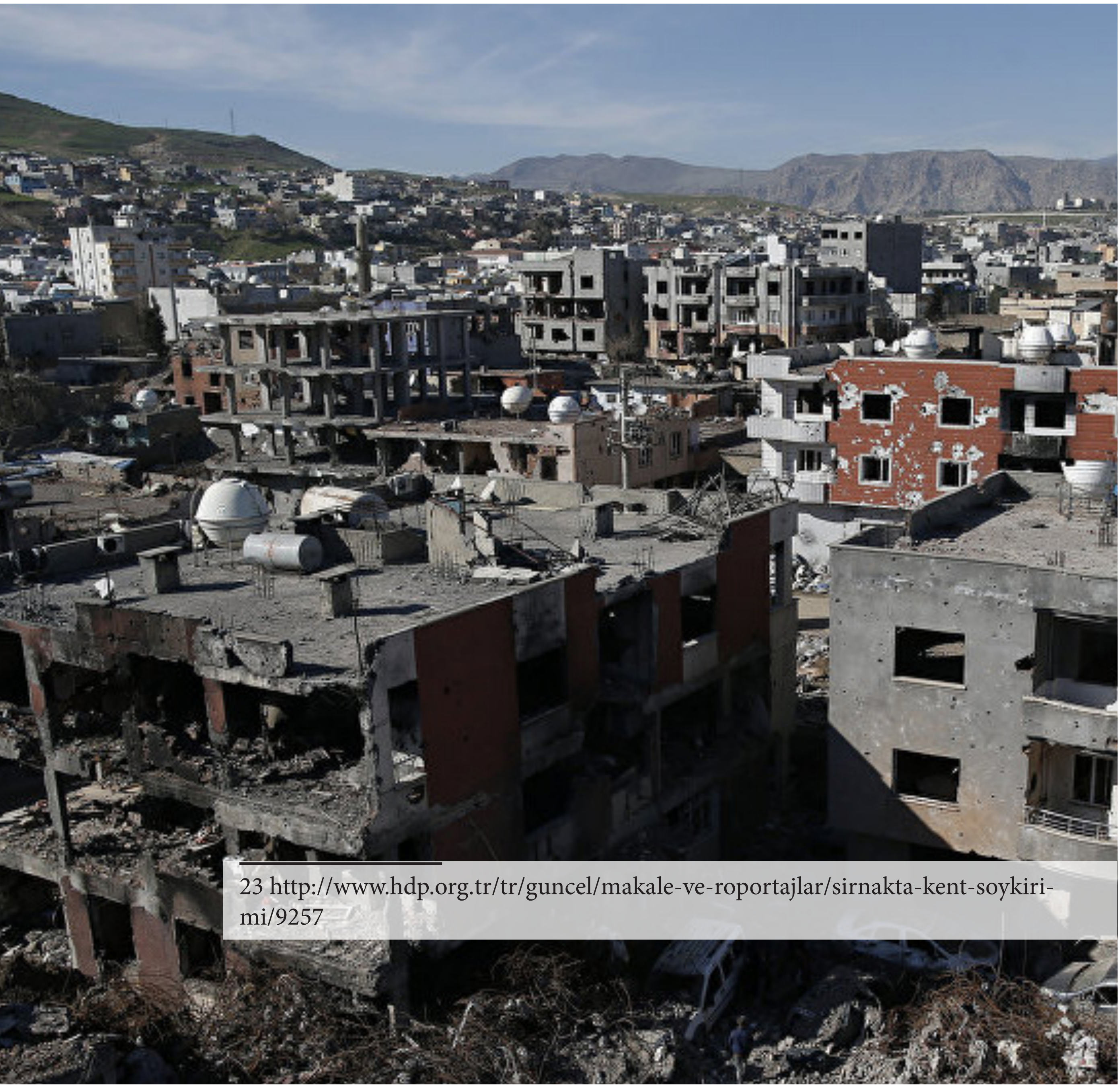

---

[23] http://www.hdp.org.tr/tr/guncel/makale-ve-roportajlar/sirnakta-kent-soykirimi/9257

Kent tank, top ve ağır silahlarla yok edilmek üzere ağır bir saldırı altına alındı. Kentte neredeyse top ve havan mermisinin değmediği ev bırakılmadı. 16 Ağustos 2015 yılından itibaren kent merkezlerine ağır silahlarla yapılan saldırıların en yıkıcı ve kapsamlı olanına Şırnak maruz kaldı. Bir kentkırım örneği olarak Saraybosna'da olduğu gibi Şırnak'ta da mekansal örüntüyle beraber kent halkı da sistematik saldırıların hedefi oldu.

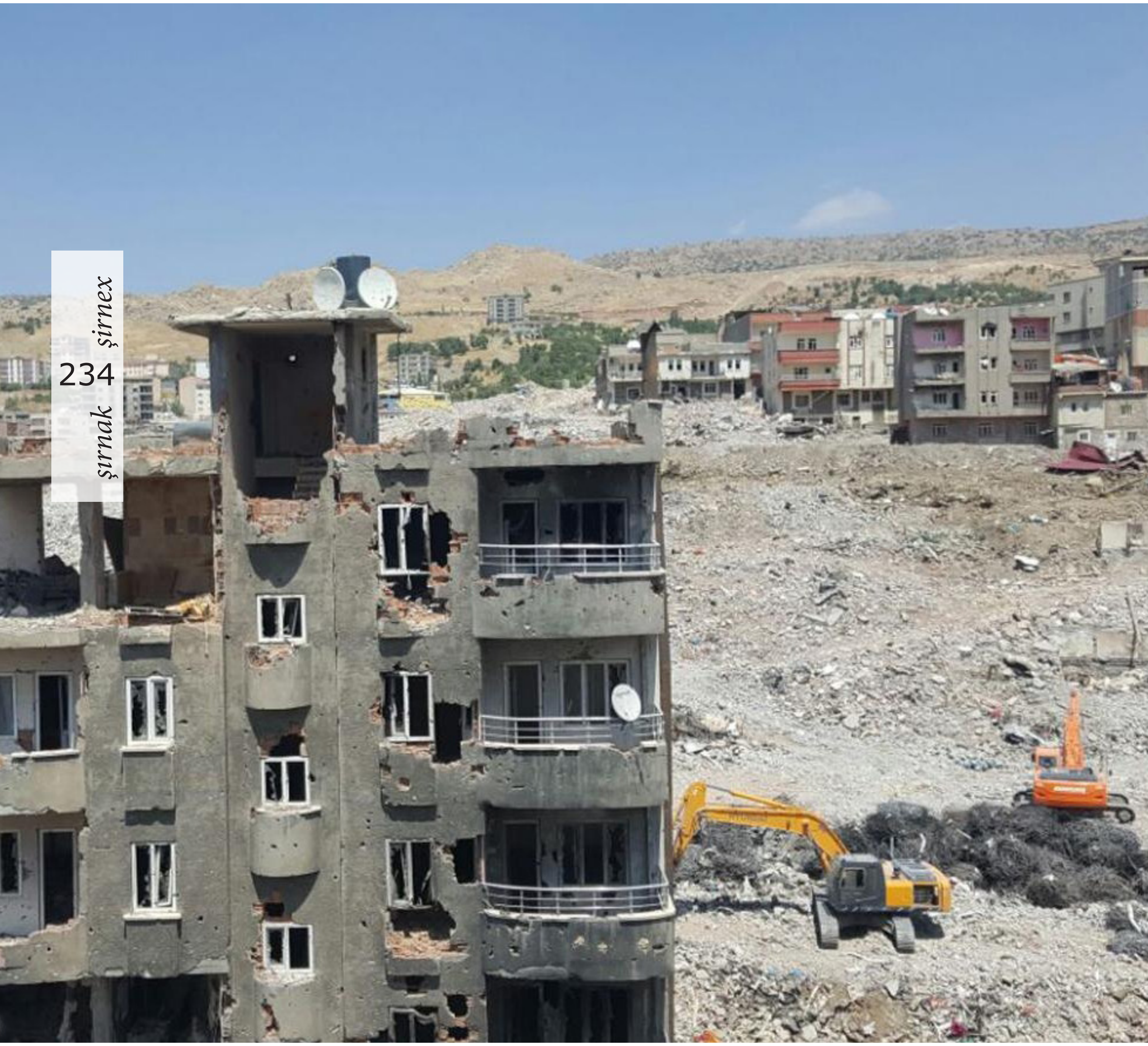

Evlerinden kopmak istemeyen veya gidecek yeri olmadığı için evlerini terk edemeyenlerin önemli bir bölümü elektrik ve suların kesilmesi sonucunda kentten göç etmek zorunda kaldı. Sonrasında kentin etrafında çadır kuran pek çok kişi kentin bombalandığına ve yıkıldığına saniye saniye tanıklık etti.

Tanık: Bir mekanı, ölüm ve yıkım mekanına dönüştürmek için sadece fiziksel şiddet yeterli değil, fiziksel şiddet işin olmazsa olmaz başlangıç noktası. Ancak, Endonezya Devleti'nin Doğu Timur'daki nüfusa karşı izlediği baş eğdirme politikalarını incelerken söylendiği gibi mekanın ölüm ve yıkım mekanına dönüştürülmesi bundan çok daha fazlasını içeriyor. Buna göre ilk taktik muazzam geniş bir işkence repertuarıyla birlikte insan öldürmek ve fiziksel şiddetin kendisi. İkinci taktik devletin karşı karşıya geldiği gücün tüm pratiklerini, sembollerini, dilini ve örgütlenme biçimlerini bir bütün olarak hedef alan sembolik şiddet. Özellikle sorgulamalarda kullanılan dil ve çatışma bölgelerinde yürütülen askeri kampanyaların üslubu buna örnek olarak verilebilir. Üçüncüsü ise 'düşmanın şeytanlaştırılması' diyebileceğimiz süreç; yani, çatışmanın diğer tarafının sürekli 'şeytani' birtakım kötücül pratiklere referans vererek söylemsel olarak yeniden kurulması ve devletin farklı aktörlerinin kendi hukuk-dışı pratiklerini bu şeytanlaştırmaya dayanarak meşrulaştırmaları. Son taktik ise zorla göç ettirme gibi pratiklerle çatışmaya konu olan bölgenin nüfusunu sürekli olarak denetleme ve dönüştürme çabası.[24]

---

[24] http://hakikatadalethafiza.org/bir-olum-ve-yikim-mekani-olarak-cemal-temizozun-sirnaki/

Bugüne kadarki en büyük yıkım!

Şırnak'taki durumu yerinden incelemek için bölgeye giden Diyarbakır Baro Başkanı Ahmet Özmen'in gözlemi şöyle:

"Şu ana kadar gidip gördüğümüz yerler arasında en büyük yıkımı yaşayan Şırnak idi. Türkiye Cumhuriyeti'nde bugüne kadar yaşanan en büyük yıkım diyebiliriz. Kent merkezindeki 12 mahallenin 7'si tamamen yıkılmış durumda. Yıkılan mahallelerde evlerin, binaların enkazları toplanmış durumda. Bu bölgeler boş arazilere dönüşmüş halde. Artık bir mahallenin varlığından konuşmak mümkün değil. İnsanların halen başlarını sokacak bir evleri yok. Bir kısmı Şırnak merkeze yakın muhitlerde çadırlarda kalıyor. Bir kısmı da Cizre'de ya da köylerde akrabalarına sığınmış durumda. Kira yardımı olduğunu biliyoruz ama tam boyutlarını bilemiyoruz. Yerinden edilenlerin dönebilecekleri bir evleri yok... Halen söz konusu yedi mahalleyi terk etmek zorunda kalan insanlar sığınmacı durumunda yaşamlarını sürdürüyor.[25]

Dönemin Şırnak HDP Milletvekili Aycan İrmez 25.07.2017 tarihinde Meclis'te Şırnak İlinin Sorunlarına İlişkin Gündem Dışı Konuşması:

---

[25] http://www.diken.com.tr/sirnakin-hali-harap-bugune-kadar-yasanan-en-buyuk-yikim/

"...Evet, şimdi sizlere olmayan kentin bitmeyen sorunlarından bahsedeceğim sayın milletvekilleri.

Şırnak genelinde iki yılı aşkın bir süredir sistematik olarak uygulanan ve tarihte örneğine rastlanmamış bir zulüm rejimi devrededir. AKP Hükûmeti, devletin tüm zor ve ikna aygıtlarını devreye koyarak Şırnak'a özel bir konsept uygulamaktadır. Şırnak kenti, aylarca süren ablukalarda, sonrasında hükûmetin özel yıkım ekipleri tarafından haritadan silinmiştir. Şırnak'ın insansızlaştırılması, Şırnaklıların kimliklerinin, tarihlerinin, hafızalarının silinmesi için AKP Hükûmeti, özel yıkım politikalarını maalesef devreye koymuştur. Öyle ki:

Şırnak'ın İkinci Dünya Savaşı sırasında yüzde 90 oranında yıkılan Polonya'nın Gdansk şehrinden hiçbir farkı maalesef bulunmamaktadır.

Değerli milletvekilleri, Şırnak ilimizde aylardır özel bir rejim türü uygulanmaktadır. Bu rejimin en önemli özelliği, hukuku, ahlakı ve insanlık değerlerini tanımıyor olmasıdır. Kent merkezini tamamen haritadan silecek şekilde, öncesinde yağmalayan, talan eden, kendi toprağında kendi yurttaşını mülteci pozisyonuna getiren bir rejim uygulanıyor. Her geçen gün, sağlam kalan evler de yıkılmaya maalesef devam ediliyor. Kendi kentinde mülteciye dönüştürülen Şırnak halkına ilk anda yaşayabilecekleri alternatif bir yer sunulmamıştır.
Aylarca çadırlarda kalan yurttaşlarımız dâhil, genel olarak Şırnak etrafında kenetlenerek ilçe ve beldelere yerleşen yurttaşlarımızın dönüşlerinin engellenmesi için dünyanın her yerinde olağanüstü bir durumda âdeta ezbere dönüşmüş geçici konteyner kentler bile maa-

Bir ayımız banyoda geçmiş, bir ayımız tuvalette geçmiş, bir ayımız alt katta geçmiş.. ne bileyim ömrümüz çürümüş.. Hala Şırnak'tan çıkmak istemiyoruz, çünkü toprağımız olduğu için mecburen.

lesef kurulmamıştır.Şırnak'ta tarihte görülmeyen bir rejimi devreye koyan AKP Hükûmeti, haritadan kenti silmekle yetinmiyor, kente giriş çıkışlar ve kentin içindeki polis kontrol noktalarının sıklığı ile dümdüz arazide yürünmesini bile eziyete dönüştürüyor; güvenlik gerekçesiyle ormanları yakarak, barajlar yaparak doğasını katletmeye devam ediyor; bununla da yetinmiyor, bizzat genel başkanları tarafından il statüsü sürekli gündeme getirilerek siyasi bir cezai yaptırımı da uygulamaktan geri durmayacağını gösteriyor... Hükûmet yetkilileri şunu bilmelidir: Tarih boyunca kendi iktidar hırsları uğruna insanları katleden ve kentlere karşı acımasız yıkım politikaları gerçekleştirenler, her zaman lanetle anılmıştır.[26]

Tanık 1: *"Şehri top ve obüslerle vurmaya başladılar. Şehri terk edenler köylerine, başka şehirlerdeki tanıdıklarına gitti. Gidecek yeri olmayanlar çadır kurdular. Mahallelerin bazılarında hendek vardı. Hendek olan mahalleler tamamen yıkıldı. Hendek olmayan mahalleler de yıkıldı. Devlete ait olmayan tüm binalar hasarlı. Hasarlı olmayan binaların da kapıları kırılmış. Gündoğdu ve Yenimahalle de yıkım yok. Bu mahallelerde de kapılar kırılmış, camlar top ve obüs atışlarından kırılmış. Yıkılmayan bu mahalleye güvenlik güçleri yerleşmiş. Eşya çalınması ve kaybı fazla. Şehirdeki tüm evlere girilmiş, kapılar kırılmış ve arama yapılmış. Avukat bürolarına ve tüm iş yerlerine ve her yere girilmiş. Avukat bürolarında tabelalar kırılmış, dava dosyaları parçalanmış, ruhsatlar yırtılmış, kitaplar parçalanmış. Özellikle Kürtçe kitaplar parçalanmış.*

Yıkılan mahalleler; İsmet Paşa, Dicle, Cumhuriyet (bir kısmı), Bah-

---

[26] https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/genel_kurul.cl_getir?pEid=61080

çelievler (bir kısmı), Yeni Mahalle (bir kısmı), Vakıf Kent (bir kısmı) obüs ve toplarla vuruldu. Diş Hastanesi ve Devlet Hastanesi halen mevcut. Diş Hastanesi'ne güvenlik güçleri yerleşti ve tamamen karargâh oldu. Hâlen bu şekilde. Devlet Hastanesi boşaltıldı. Polisler ve diğer güvenlik güçleri için özel tedavi ekibi getirildi. Şehirde sağlık personeli kalmadı. Aile hekimlerini ve sağlık memurlarını Cizre'ye yolladılar...

Yasak ilan edilmeden iki gün önce sağlıkçıların tamamını Cizre'ye gönderdiler. 8 ay boyunca elektrik güvenlik güçlerinin kullandığı yerlerde vardı. Su da öyle.

İlk 40 gün ve sonrası farklı: Önce evleri vuruyorlar sonra gözaltı yapıyorlar. Mahallelerden çıkamayan kişiler gözaltına alındı. Çıkmak isteyen aileler 155'e telefon açıyor, "biz çıkmak istiyoruz" diye bilgi veriyorlar, 155'ten "araban varsa kontrol noktasına gel" deniliyor, sonra GBT kontrolü tüm aileye yapılıyor, orada da gözaltılar oluyordu. İlk 40 gün mahallelerde gözaltı yok. Çıkmak isteyenler gözaltına alınıyor. Bu süreçte toplam 90'ı aşkın tutuklama yapıldı.

Tanık 2: *Yasaktan önce, baskılar arttıkça hendekler başladı. Eğitimciler olarak çok zorlandık. Yasak bittikten iki gün sonra, ayın 16'sında kente döndük. Döndüğümüzde evimiz ağır hasarlıydı. Psikolojik sorunlar yaşadık. Ev yok, kalacak yer yok, eşya yok. Kiralık bir yer olsa bile eşya yok. Evimden eşyamı çıkarmak istedim. Bir iki tane ücretli genç buldum, eşyaların çıkartılmasına izin vermediler. Gençleri tartakladılar, hiç bir şey alamadık. Yıkım kararını görmek istedik annemle, ağabeyimi zor bela polislerin elinden*

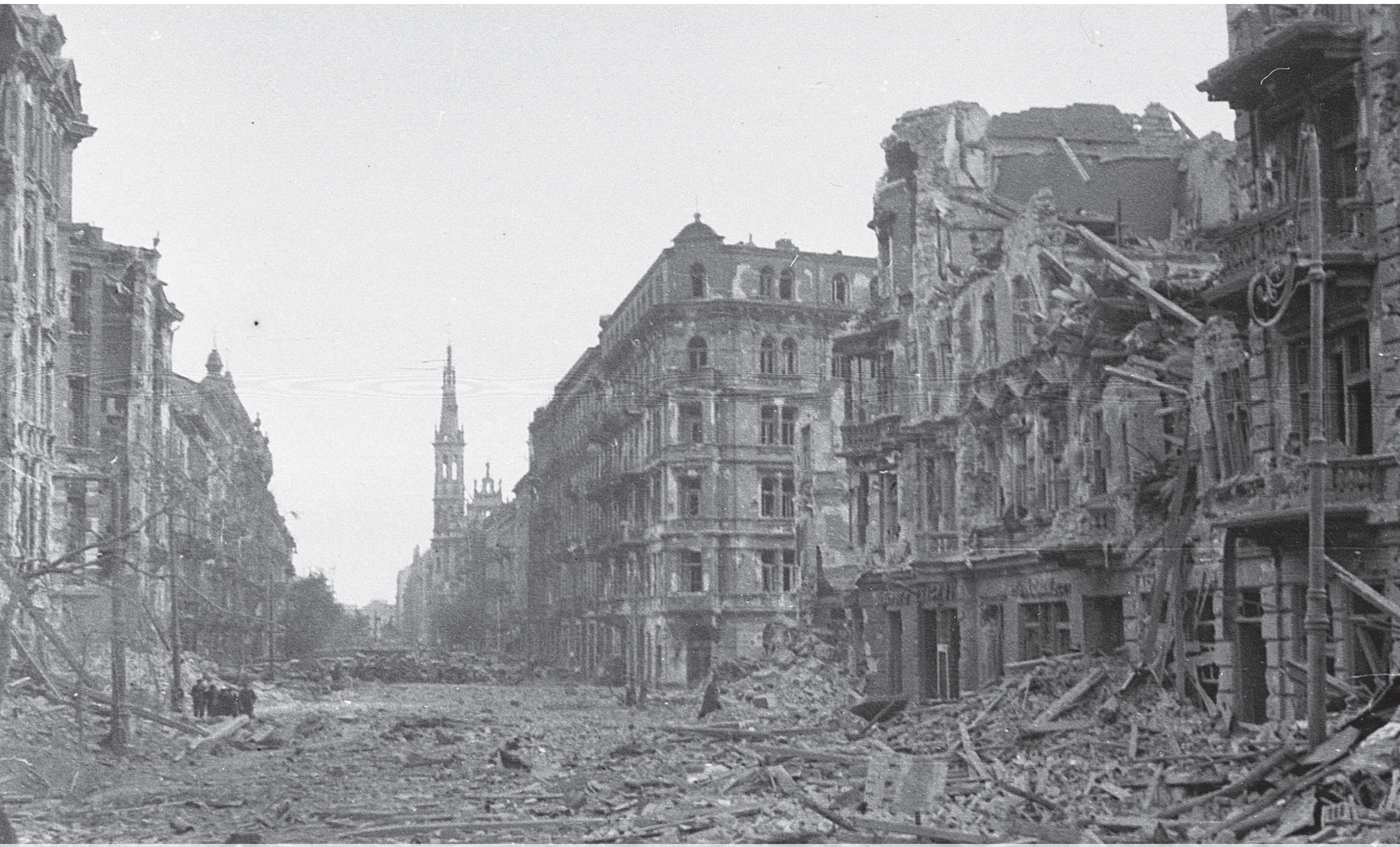

1940 **Varşova.** Nazilerin saldırısı sonucu kentin yüzde 90'ı yıkıldı.

2016 **Şırnak**. Bombaların yarım bıraktığı yıkımı kepçeler tamamlıyor.

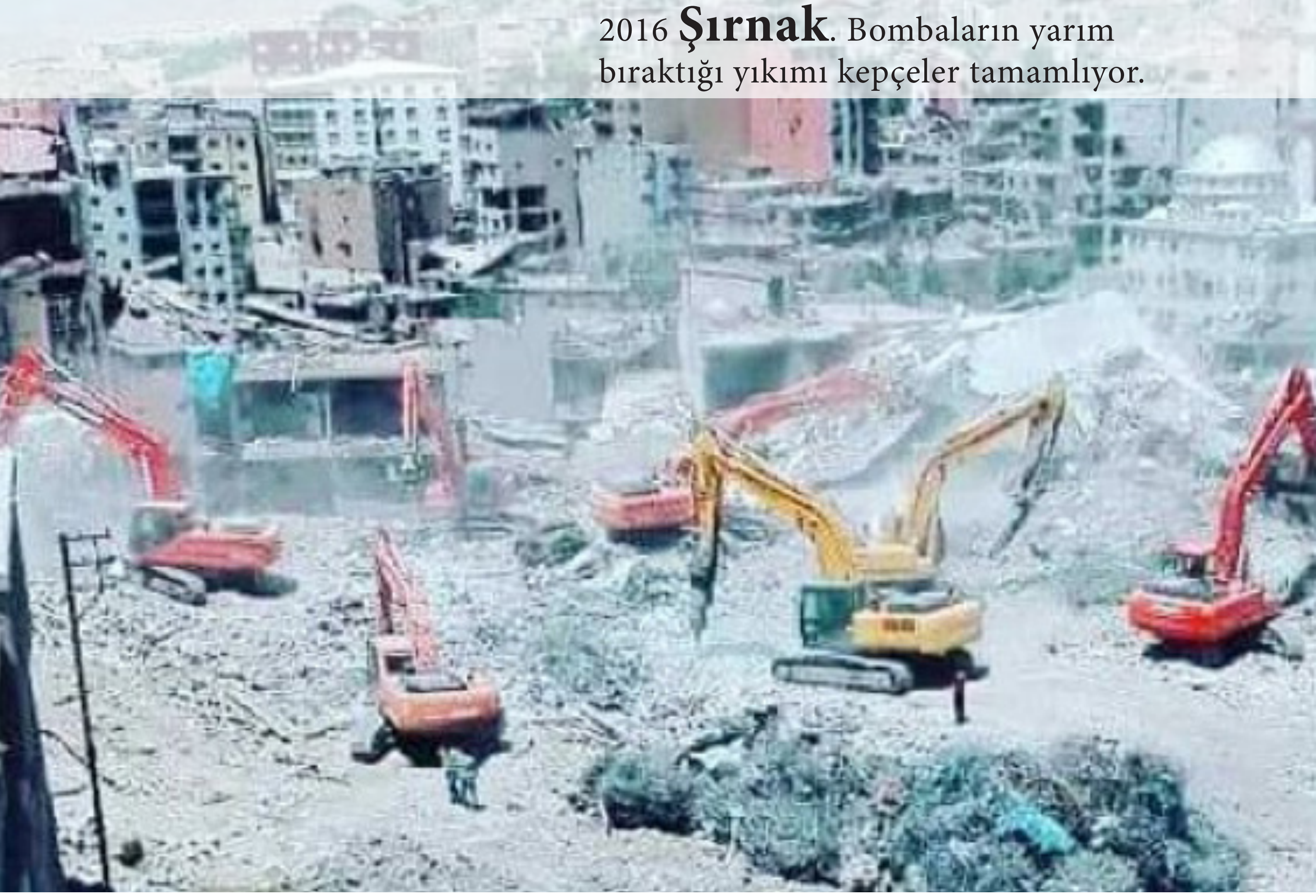

aldık...Ben çocukken 90'lı yılları yaşadım. Çocuklarım da bunu yaşadı. Bunları yaşamalarını hiç istemezdim.

Tanık 3: *Sokağa çıkma yasağının 84. günü operasyonlar sonlandırıldı. Sonraki 6 ayda kimsenin dönmesine izin verilmedi, yıkım çalışmaları yapıldı. 14 Mart'tan 14 Kasım'a kadar yaklaşık 2 bin bina 6 bin hane tamamıyla yıkıldı. Yaklaşık 700 ile bin arası iş yeri yıkıldı ya da kullanılamaz hale geldi. Bazı enkazların altından cenazeler çıkıyor, 6 kişi çıkarıldı. Hala cenazeler olduğu düşünülüyor.Tespitli ölü sayısı, gidip cenazelerini alan ailelerin bilgisi: 115 kişi öldürülmüş. Fakat henüz kesin bir sayı vermek mümkün değil.*

Tanık 4: *Gözaltında bize çok dayak attılar. Gizli tanık var dediler. Teröristsiniz dediler, ekmek su vermediler. Mahkemeye çıkarılmadan önce Şırnak Devlet Hastanesi'ne götürdüler. Hastaneye varmadan yolda arabayı durdurup kelepçemi açtılar ve bana sen hapiste uzun kalırsın, sana şans veriyoruz, kaç kendini kurtar dediler ama kaçarken beni vururlar diye kaçmadım. Hastaneden sonra da cezaevine teslim etmeden son bir kere daha dövelim deyip dövdüler, küfür ettiler.*[27]

Tanık 5: *Cizre'ye geldiğimde en büyük pişmanlığım gençleri orada bırakmak oldu. Evli olmasaydım ben de gençlere katılırdım. Evliliğime rağmen çocuklarım olmasaydı yine katılırdım.*

---

[27] 240 Günlük Sokağa Çıkma Yasağının Ardından Şırnak: Tespit ve Gözlem Raporu (5 – 8 Aralık 2016)

Polis aracına bağlanarak yerde sürüklenen Hacı Lokman Birlik olayı ile ilgili Leyla Birlik'in tanıklığı: "*Görgü tanıkları Hacı'nın yaralı ele geçirildiğini, hatta yarasını sardığını, daha sonra kobradan açılan ateşle tarandığını söylediler. Sonra da 100 metre yerde sürüklemişler. Yetmemiş zırhlı araçla üzerinden geçmişler. O hesaptan bana gönderilen bir fotoğrafta Hacı'nın yaralı olduğu görülüyor ve fotoğrafta vücudu sağlam.*"

Gerçekte ölü bedenlere işkence yapanlar, onu bir mezardan mahrum bırakanlar, rutin bir güvenlik uygulamasından ziyade, bir bedenin inandığı bir dava uğruna ölmüş olmasının yarattığı kutsal haleyi yok etmek isterler. Ölüye saldırma ve ölümü değersizleştirme, ölen kişiye benzer hayatlar yaşayanlara yönelik bir mesajdır aslında. Siyasetin önümüze serilen en çıplak, en maskesiz hali.[28]

---

[28] http://www.birikimdergisi.com/haftalik/7240/olu-bedenlerinsiyasal-yasamlari#.Vx5-Afl97IU)

Dönemin DBP'li Şırnak Belediye Başkanı Serhat Kadırhan'ın tanıklığı: Şırnak'ın nüfusu 65 bin. Şu an itibarıyla 40-45 bin insan evsiz kaldı. Şırnak'ın 12 mahallesinin 9'u yıkıldı. Cumhuriyet, İsmetpaşa, Dicle, Yeni mahallede yıkım büyük. Bahçelievler, Gazipaşa ve Yeşilyurt, Aydınlıkevler ve Atatürk mahal-

lerinde de kısmen yıkım var. Şehri olmayan bir belediye başkanıyım. Talan da var. Mesela sanayide bir park yapmıştık, açamamıştık ama kurulumu tamamlanmıştı. Orada ne var ne yoksa JÖH, PÖH ve korucular söküp götürmüşler. Geriye hiç bir şey kalmamış.[29]

---

[29] http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/552647/Burasi_Sirnak.html

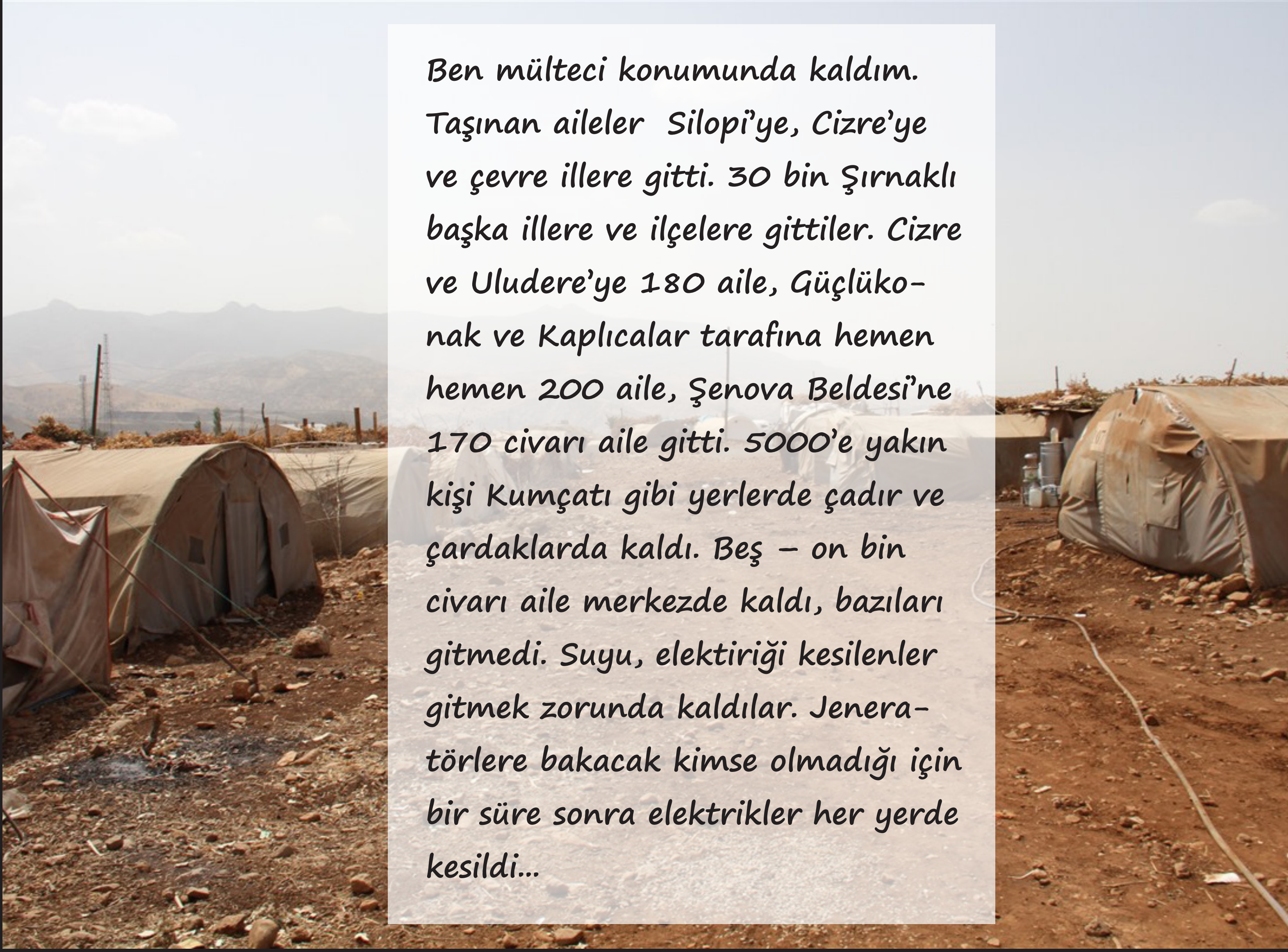

Ben mülteci konumunda kaldım. Taşınan aileler Silopi'ye, Cizre'ye ve çevre illere gitti. 30 bin Şırnaklı başka illere ve ilçelere gittiler. Cizre ve Uludere'ye 180 aile, Güçlükonak ve Kaplıcalar tarafına hemen hemen 200 aile, Şenova Beldesi'ne 170 civarı aile gitti. 5000'e yakın kişi Kumçatı gibi yerlerde çadır ve çardaklarda kaldı. Beş – on bin civarı aile merkezde kaldı, bazıları gitmedi. Suyu, elektiriği kesilenler gitmek zorunda kaldılar. Jeneratörlere bakacak kimse olmadığı için bir süre sonra elektrikler her yerde kesildi...

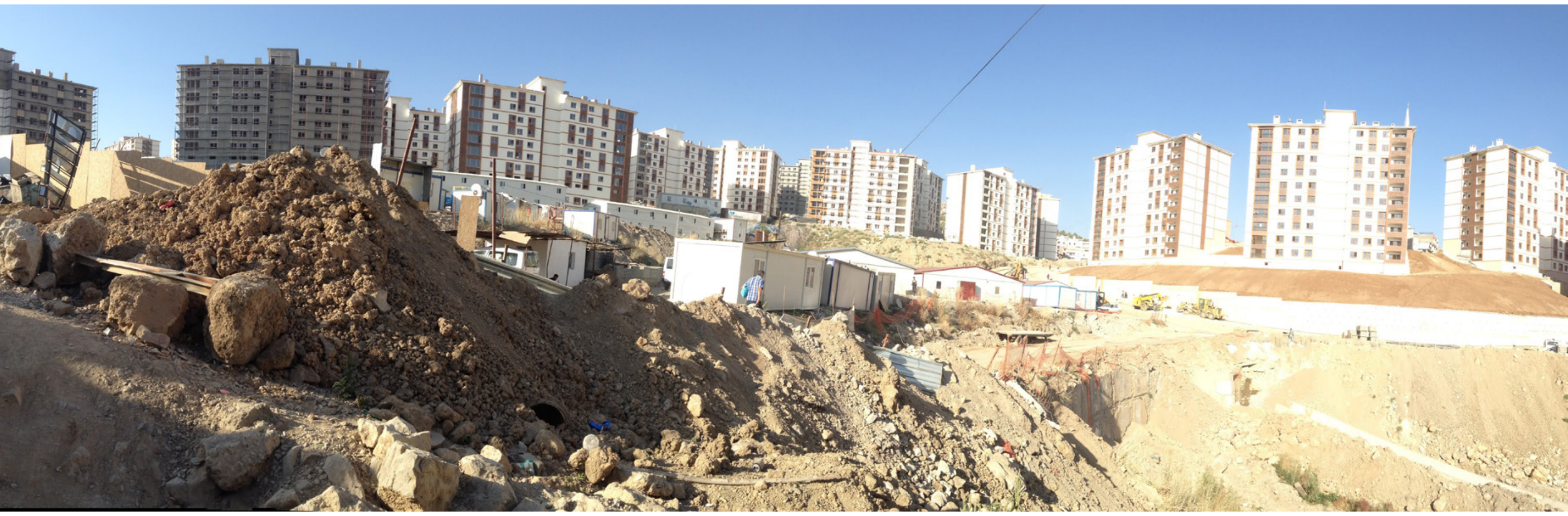

1990'LI YILLARDA "ŞIRNAK CUMHURİYETİ", "GARNİZON ŞEHRİ" DİYE ANILAN KENT, KOCA BİR "İNŞAAT ŞANTİYESİ"NE DÖNÜŞTÜRÜLDÜ

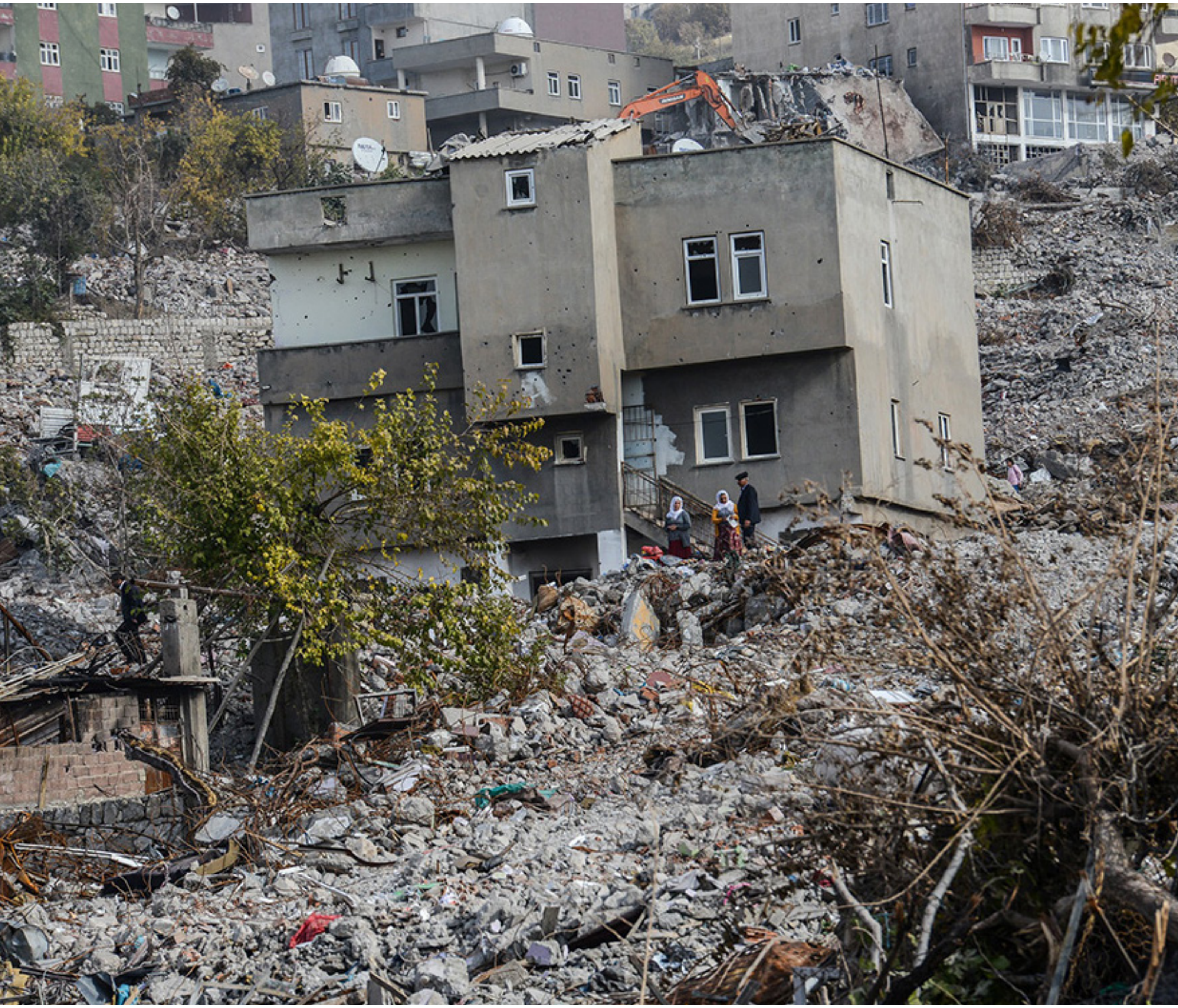

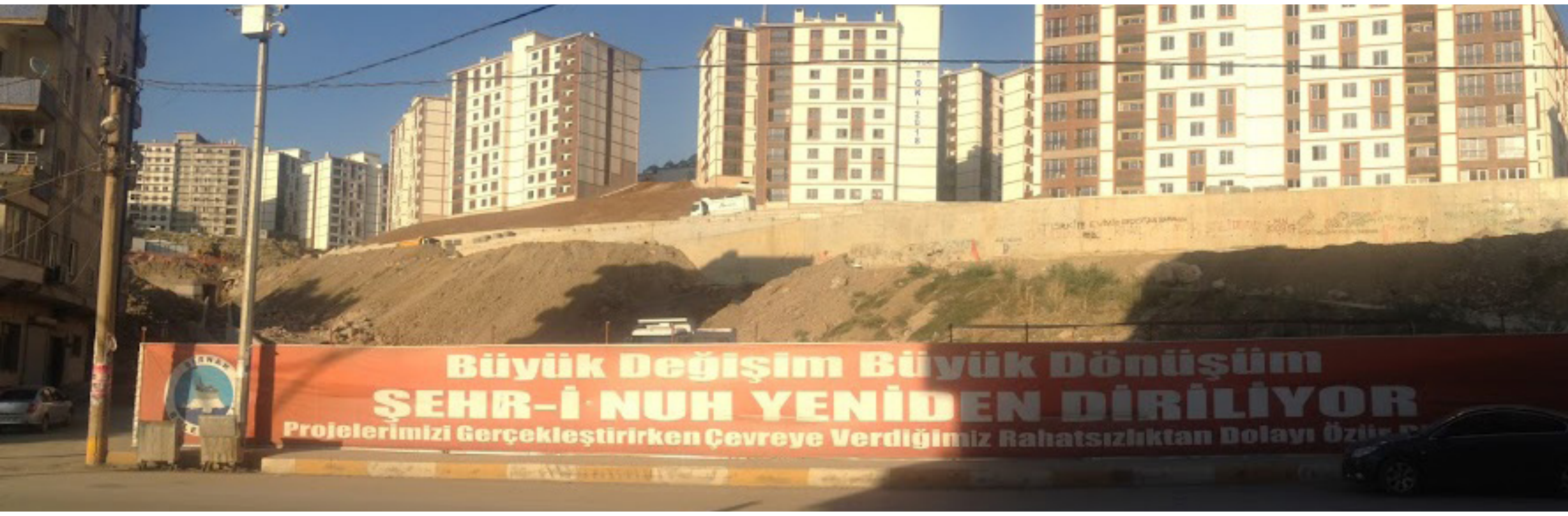
Büyük Değişim Büyük Dönüşüm
ŞEHR-İ NUH YENİDEN DİRİLİYOR
Projelerimizi Gerçekleştirirken Çevreye Verdiğimiz Rahatsızlıktan Dolayı Özür

Bir kentin ölümünü müjdeliyorlar: Şehr-i Nuh Yeniden Diriliyor

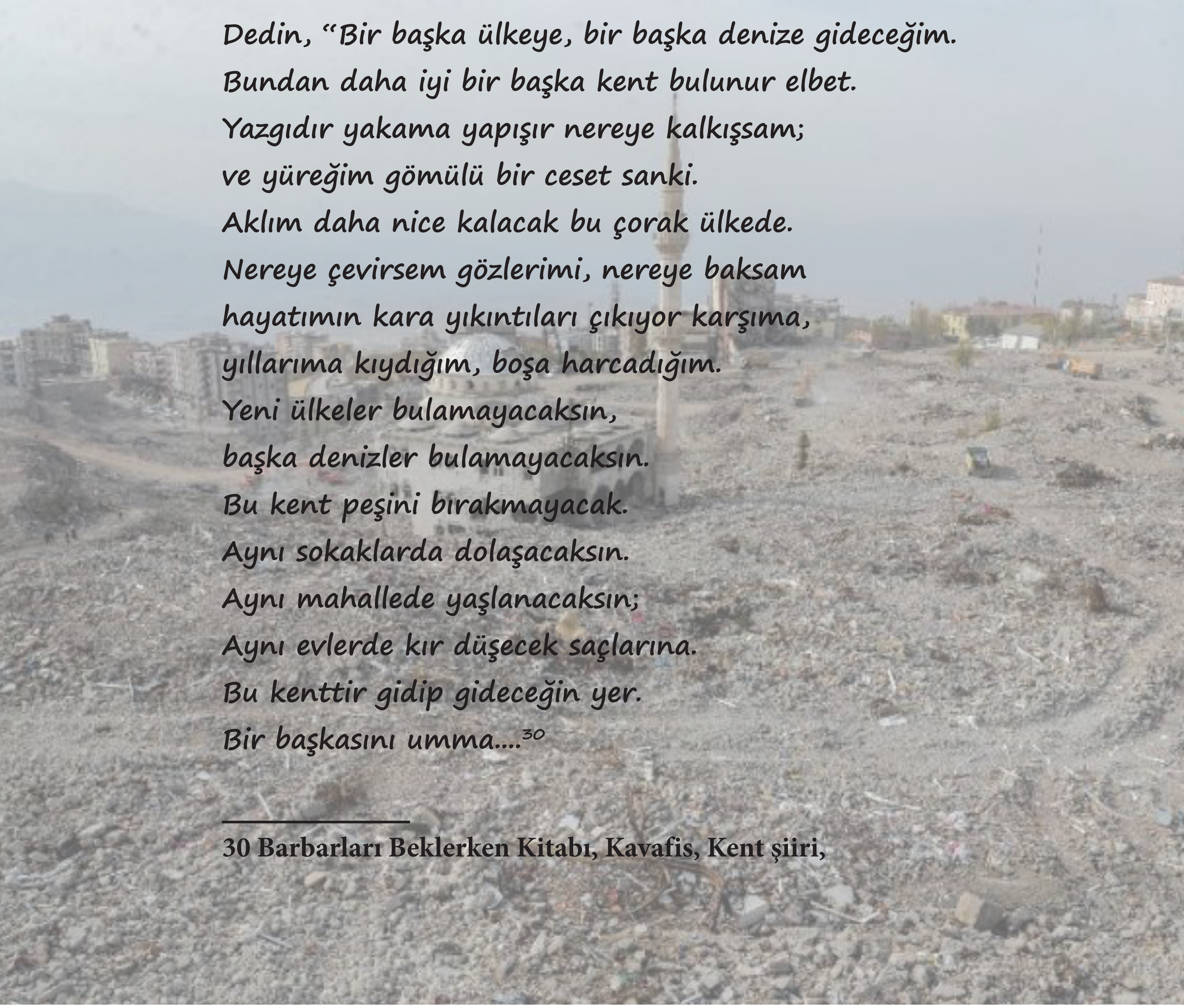

Dedin, "Bir başka ülkeye, bir başka denize gideceğim.
Bundan daha iyi bir başka kent bulunur elbet.
Yazgıdır yakama yapışır nereye kalkışsam;
ve yüreğim gömülü bir ceset sanki.
Aklım daha nice kalacak bu çorak ülkede.
Nereye çevirsem gözlerimi, nereye baksam
hayatımın kara yıkıntıları çıkıyor karşıma,
yıllarıma kıydığım, boşa harcadığım.
Yeni ülkeler bulamayacaksın,
başka denizler bulamayacaksın.
Bu kent peşini bırakmayacak.
Aynı sokaklarda dolaşacaksın.
Aynı mahallede yaşlanacaksın;
Aynı evlerde kır düşecek saçlarına.
Bu kenttir gidip gideceğin yer.
Bir başkasını umma....[30]

---

[30] Barbarları Beklerken Kitabı, Kavafis, Kent şiiri,

Hezex

İdil

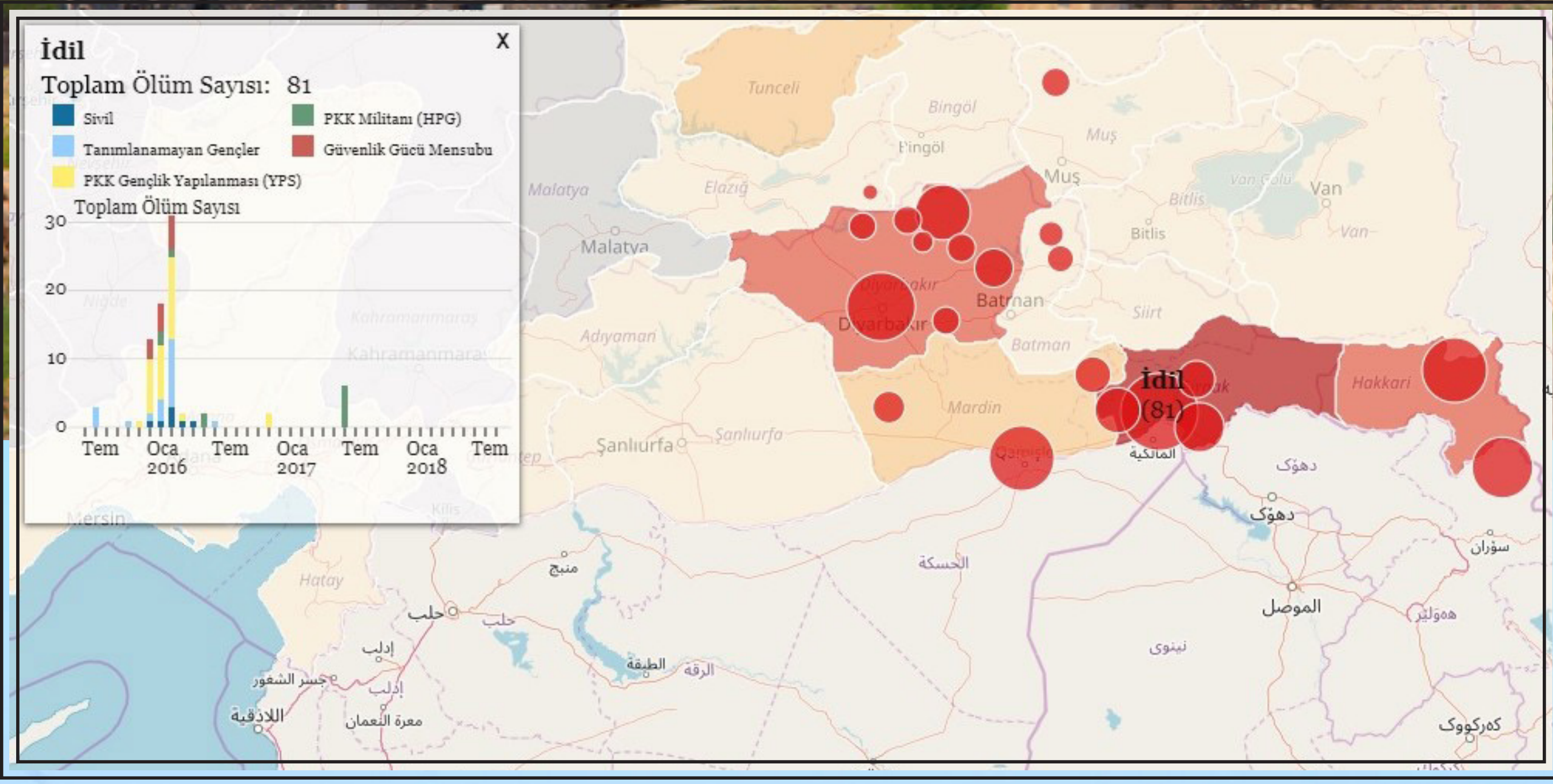
İdil
X
Toplam Ölüm Sayısı: 81
Sivil
PKK Militanı (HPG)
Tanımlanamayan Gençler
Güvenlik Gücü Mensubu
PKK Gençlik Yapılanması (YPS)
Toplam Ölüm Sayısı
30
20
10
0
Tem
Oca 2016
Tem
Oca 2017
Tem
Oca 2018
Tem
Tunceli
Bingöl
Muş
Malatya
Elazığ
Van Gölü
Van
Bitlis
Diyarbakır
Batman
Siirt
Adıyaman
Kahramanmaraş
Şanlıurfa
Mardin
İdil
(81)
Hakkari
Qamişlo
المالكية
دهۆک
الحسكة
الموصل
سۆران
هەولێر
نینوى
منبج
حلب
إدلب
الطبقة
الرقة
جسر الشغور
اللاذقية
معرة النعمان
کەرکووک
Hatay
Mersin
Kilis
Niğde

HEZEX - İDİL

14-15 YAŞINDA ÇOCUKLAR ÖLDÜRÜLDÜ

Şırnak ili İdil ilçesi Aralık 2015’ten itibaren ablukaya alındı. Valilik tarafından 16 Şubat 2016 saat 23:00 itibarıyla başlatılan sokağa çıkma yasağı 44 gün boyunca kesintisiz bir şekilde devam etti.

31 Mart 2016 günü saat 04:30 itibariyla yasak gün içinde kaldırılarak akşam 21:30 ile sabah 04:30 saatleri arasında uygulama devam etti.

Sokağa çıkma yasağı İdil'e hâkim bir noktada bulunan Dirsekli köyü ve bütün ilçe merkezinde uygulandı. 44 gün boyunca İdil'deki çatışmalar ve yaşanan hak ihlalleri ile ilgili bir bilgi alınamadı. Sokağa çıkma yasağının hemen öncesinde Cizre ve diğer kentlerde yaşanan durumun yarattığı korku ve endişe haliyle 26 bin 500 nüfusu bulunan ilçe merkezinde önemli bir göç yaşandı. Nüfusun en az %80'i ilçeden ayrılarak komşu ilçe ve köylere göç etti.

İdil'de 16 Şubat'ta ilan edilen sokağa çıkma yasağı ile beraber ağır bir saldırı ve yıkım süreci başladı. Yasağın sadece ilk 19 günü çatışmalar yaşanırken, çatışmalar bitmesine rağmen mahalleler yıkılmaya devam etti. Yasak süresi içinde 1'i kadın ve 9'u çocuk olmak üzere 23 sivil yaşamını yitirdi.

Yasağın kalkması ile birlikte mahallelerine dönen kent sakinleri yakılmış, yıkılmış evleri ile karşılaştı. Ancak yine de mekanlarından kopmak istemediler. Evlerinin harabeleri üzerine çadır kurmak istediler. Fakat bu istekleri "görüntü kirliliği" gerekçesi ile kaymakamlık tarafından reddedildi. Yine de çadır kuran ailelere ceza kesildi. Halka yardım etmek isteyen Belediye ve Dernekler sürekli bir cezalandırma ve engellenme girişimi ile karşı karşıya kaldı.

Çatışmalar bittikten ve sokağa çıkma yasakları kaldırıldıktan sonra İdil'in %80'ine yakını Bakanlar Kurulu tarafından riskli alan ilan edilerek yapıların yıkımına devam edildi. Çatışmaların yoğun yaşandığı Turgut Özal Mahallesi ve Yenimahalle'de GABB ve TMMOB tarafından gerçekleştirilen genel hasar tespit çalışmasında 1200 yapının hasar gördüğü (yaklaşık 1600 hane) tespit edildi.[1]

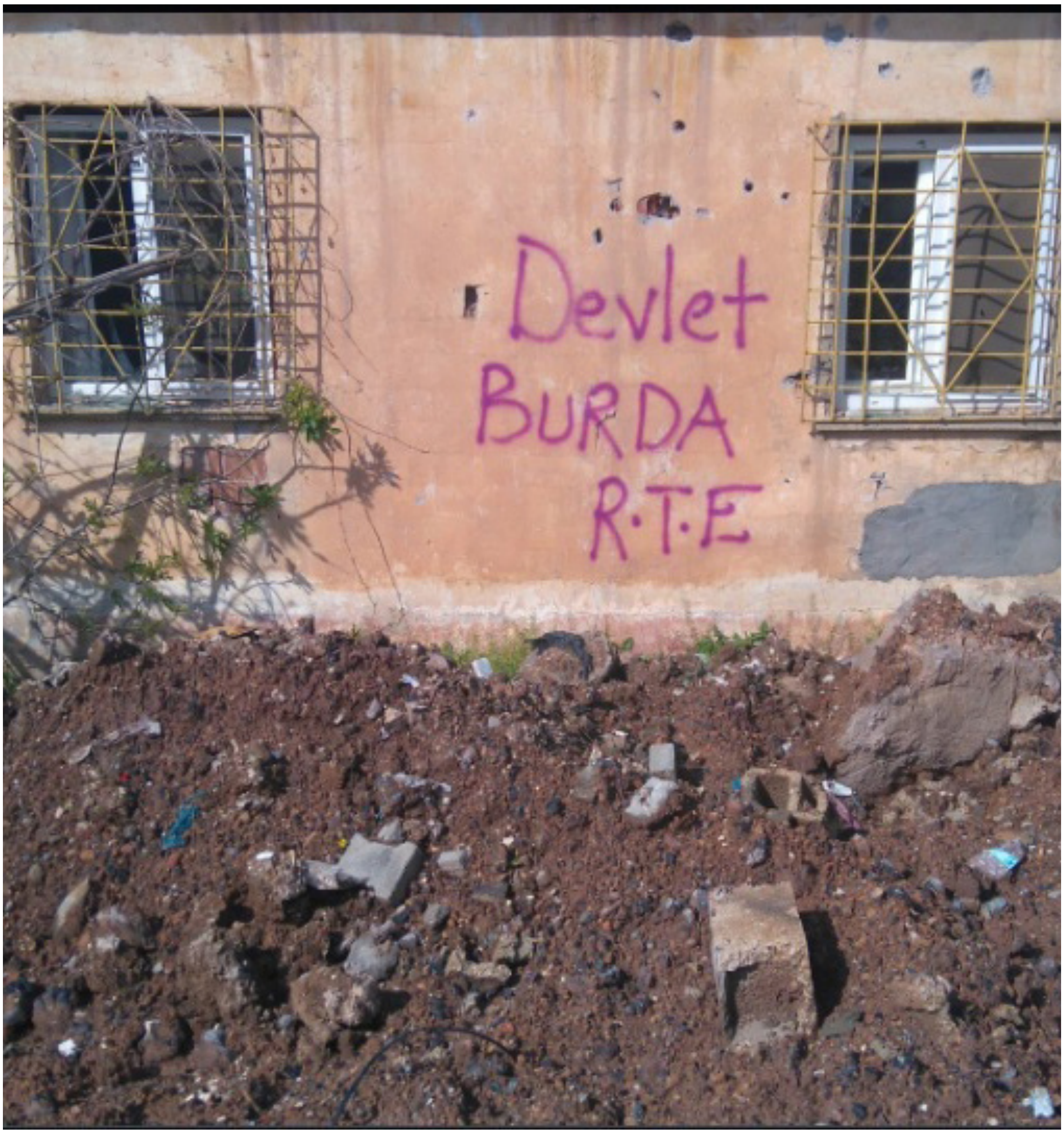

---

[1] GABB Bölgesel Hasar Tespiti ve Göç Raporu, TR-EN, 2 Temmuz 2016. http://gabb.gov.tr/MansetAyrinti.aspx?ID=2419

Tanık 1: 6 aylık hamileydim o kadar silah sesleri geliyordu ki, biber gazı atılıyordu. Bir gün çok büyük bir bomba sesi geldi. Çok korktum, o gün düşük yaptım. 6 aylık bebeğimi kaybettim.

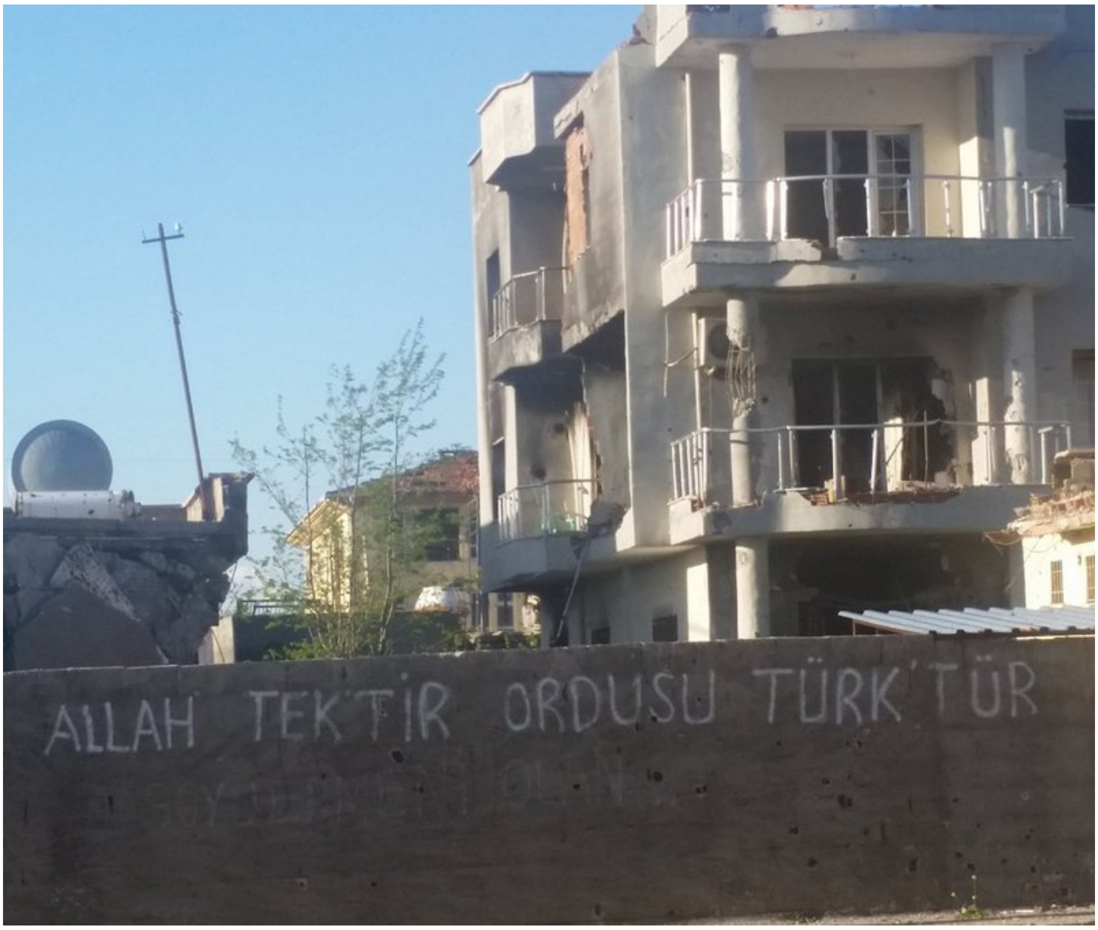

Tanık 2: 30 yıldır bunları yaşıyoruz. 93'te de bunları yaşadık bu gün de aynı durumdayız. Bu kadar genç öldü yazık günah değil mi? Bize zulüm ediyorlar. Geceleri saat 2'de 3'te evimin damına çıkıp marş çalıyor, silah sıkıyorlar. Kapılarımızı kilitleyip içerde oturup dinliyoruz ve çok zorumuza gidiyor. Ölsek de evsiz kalsak aç da kalsak topraklarımızı terk etmeyeceğiz.

Tanık 3: *Evet, sokağa çıkma yasağında biz gittiğimizde o burada kaldı. Biz diyorduk böyle bir şey yok zaten çocuktur. Hani çocuktur, kadındır, sivildir. Hani biz bilmiyorduk bir vahşet düşmüş dünyaya. Hani 7'den 70'e herkes terör ilan edilmiş. 2 yaşında çocuk da teröristmiş 6 aylık bebek de, daha doğmamış bebekte teröristmiş. Bizim tavuklarımız da teröristmiş. Ağaçlarımız da, evlerimiz de yani tepeden tırnağa anlayacağınız devletin gözünde biz teröristiz. Biz çocuğumuzun, çocuklarımızın çocuk olduğunu biliyorduk. Bizim çocuğumuz evin bahçesinde katledildi. Çocuğumuzun tankı yoktu, topu yoktu, silahı yoktu ne bileyim uçağı yoktu hiçbir şeyi yoktu çocuktu. Çünkü 14 yaşında hadi 15-16*

olsun yine de çocuktu. Burada katledildi. Mardin morgundan almaya gittik. Ordaki herkes de biliyor onlardan çektiğimiz rezaleti 4 gün 5 gün boyunca oralarda perişan bir haldeydik. Hiçbir şekilde bir ölü yakınıdır, evladını kaybetmiş bir annedir, hiçbir saygı hiç bir şey göremedik. Buraya getirdik cenazemizi araya girdiler getirip İdil mezarlığına defnettik.

Sokağa çıkma yasağında biz evi Batman'a götürdük, ev bulamadık ev sıkıntısı yaşadık. Uzaktan bir akrabanın evinde iki gece misafir olduk yere battaniye serip yattık baktık olmuyor geri döndük. Dedik bizi öldüreceklerse de öldürsünler. Cizre'ye Silopi'ye ne yaptıklarını gördük korktuk ama ölümden değil. Gerçekten ölümden korkmadık. Yani şu anda bile deseler ki biz sizi öldüreceğiz buyursunlar gelsinler ama genç kızlarımızın, kadınlarımızın, annelerimizin bedenlerini soyup sokağa atıyorlar. Çünkü buraya girenler kim ne derse desin kimse beni buna inandıramaz, buraya giren sadece jandarma değildi, polis değildi, özel harekat değildi, DAİŞ'e benzeyenlerdi. İdil'e girip bu insanları bu gençleri bu kadınları katlettiler. Hem maddi hem manevi, hem canımız hem malımızla çok zarar gördük. Kaç kere buradan gidip geldik. Hala yol için alıp ödeyemediğimiz borçlarımız var.

Eşim 57 doğumlu gelmiş 60-70 yaşına, hala çobanlığa gidiyor, bu borcu çobanlıkla ödemeye çalışıyor. Kimseye zararımız dokunmamıştı bizim biz bunları hak etmedik. Bizim oğlumuzun elinde silah yoktu. Bizim oğlumuz öğrenciydi. 14-15 yaşında çocuk sana silahla gelse bile senin onu öldürmemen gerek çünkü o daha çocuk. Sen diyorsun ha şöyle ha böyle işte destanlar okuyorsun, Allahım beni vatansız bırakma diye televizyonlarda boy gösteriyorsun. O zaman milleti kendi vatanından sürdürmeyeceksin. Biz kendi vatanımızda kendi toprağımızda sürgün hayatı yaşıyoruz hala da yaşamaya devam ediyoruz. Bizim çocuklarımız sokağa çıkamıyor korkudan. Bakın ben bir kadınım Kuran'a gidiyorum kapımı kilitleyip gidiyorum. Korkuyorum çünkü 13-14 yaşında çocuğum var evde bir şey olur mu biri gelir mi diye. Ben kendi milletimden, toprağımdan, komşumdan korkmuyorum. Komşuma emanet edip gidebilirim ama memleketimize öyle insanlar dolmuş ki kimin ne olduğunu bilmiyoruz ondan.

Biz kimsenin bayrağına saygısızlık etmedik, kimsenin liderine önderine kötü bir şey demedik, bizim tek derdimiz haklarımızdır. Çünkü bizim haklarımız ihlal ediliyor. Bizim kadınlarımız tacize uğruyor, gençlerimiz öldürülüp panzer arkasında sürükleniyor. Hangi din, hangi ırk, hangi İslam bunu kabul ederdi ki bizler kabul edelim. Bize bir şiddet uygulanıyor. Biz bir şiddet altındayız sokağımıza çıkamıyoruz, marketimize, pazarımıza gidemiyoruz. Niye neden gidemiyoruz? Çünkü her adım başı bir karakol yapmış. Bizi kime karşı koruyorlar ki bizi önce kendilerine karşı korusunlar. Yani devletin öldürdüğü insanların bize hiçbir zararı yoktu. Gençlerimizin hiçbir kötü şeyi yoktu. Ne varsa onlar yaptı. İstediklerimin hepsini dile getirdiğimi düşünüyorum inşallah beni anlamışlardır ben kendimi anlatabilmişimdir. Tekrar söylüyorum bizim her millete, her dine, her inanca saygımız sonsuzdur. Biz de kendi özgür hak ve hürriyetlerimizi istiyoruz. Biz de kendi kimliğimizi kendi dilimizi istiyoruz. Biz senin ırzına malına hiçbir şekilde tacizde tecavüzde bulunmuyoruz. Kimsenin hiçbir şeyinde gözümüz yok. Bizim tek isteğimiz insanca barış içinde kardeşçe yaşamak. Başka bir şey istemiyoruz. İnşallah oğlumun hakkı yerde kalmaz. Güveniyorum insanlara güveniyorum. Oğlumu katledenler çocuk olduğunu biliyordu, bile bile katlettiler inşallah hakkı yerde kalmaz.

Çocuğum bana ve çocuklarıma babalık görevi yapıyordu. Ben onu büyütmüştüm ama artık çocuğum beni büyütüyordu benim bütün hayatım ona endeksliydi. 4 çocuğum daha var ve hepsine babalık ediyordu. Her şeyle o ilgileniyordu. Anne evlat gibi

değildik arkadaştık. Hani sokakta bir arkadaşınız olur ya atışırsınız tartışırsınız ama vazgeçemezsiniz öyleydi işte ilişkimiz. O benim annemdi, babamdı, toprağımdı vatanımdı. Belki ben onu dünyaya getirdim ama o içime kök saldı büyüdü o benim toprağımdı. O beni olgunlaştırdı o beni büyüttü. Benimle çarşı pazara gelirdi. Şimdi siz diyorsunuz ya bir kadın olarak ne yaşadın? Ben bir insan olarak daha ne yaşadığımı fark edemedim ki bir kadın olarak duygularımı kişileştireyim. Ben bir kadınım diyeyim. Ben bir anne olarak ne yaşadım, bi yakın arkadaş olarak ne yaşadım, ben bir arkadaş olarak ne hissediyorum? Ben çocuklarımın babasını kaybettim ben anne babamı kaybettim, ben en yakın oyun arkadaşımı kaybettim.

Ben toprağımı kaybettim belki en iyi anlatabileceğim kelime bu, ben toprağımı kaybettim ben vatanımı kaybettim. Ben şimdi nasıl yaşayacağım oturup geceleri düşünüyorum. Diğer çocuklarım için hayata mı sarılayım yoksa isyankar olup kavga mı edeyim. Ben niye kaybettim, niye benim çocuğum, ne oldu neden neden diye sormaktan bıktım. Niye benim çocuğum öldürüldü benim çocuğum ne yapmıştı da öldürüldü.[2]

---

[2] İdil'de Sokağa Çıkma Yasağı Süresince ve Yasak Kalktıktan Sonra Geri Dönüşlerde Kadın ve Çocukların Yaşamış Olduğu Psiko-Sosyal Süreçlere Yönelik Araştırma Raporu
Güneydoğu Anadolu Bölgesi Belediyeler Birliği
Şırnak Belediyesi, İdil Belediyesi, Temmuz 2016

Tanık 4: Burada ölen çocukların birçoğu da zaten 12, 13, 14, 15 yaşlarında. Bunların hepsi için bizi aradılar. Cenaze aracı için. Yardımcı olduk. Telefonlarla yardımcı olduk. Yani toplasan yaşları 20'yi geçmez. Sayıları da 20'yi geçmez.

Tanık 5: "Sokağa çıkma yasağı kaldırıldı deniyor ama aslında kaldırılmamış. Mesela iki gün önce gece 11 civarı gelmiş demişler ki, ışıkları söndür. Kadın da Türkçe bilmiyor. Zaten o araçların sesi tam anlaşılmıyor, sesi biraz şey. Sonra bakmışlar ki ışığı söndürmemiş, o da eve saçaktan gelen hatta ateş etmişler, neredeyse 50'den fazla kurşun sıkmışlar. İdil'i diğer ilçelerden ayıran bir şey var. Hiçbir gazetecinin gelip haber yapabildiği bir yer değil burası.

Tanık 6: Çocuğum 15 yaşındaydı. Yasak ilan edildiği gün hava karardı biz çıktık. Sadece o kaldı. Biz koçeriz. Samanımızı kaldırdık. Oğlumun güvercinleri kaldı. Bize dedi ki, güvercinlerimi toplayıp ben de geleceğim. Toplamak için geldi karanlık oldu artık çıkamadı. Güvercinleri bu evin damında tutuyordu. Biz o zaman eşyalarımızı, samanımızı yola koyduk. Sonra o geri gelince bir daha dönemedi. Cenazesini sokağa çıkma yasağı bittikten sonra gördük. İnternette gördük. Göbeğinde bir kurşun izi vardı, bir eli çamurluydu, bir eli yaranın üstündeydi. En son biri bizi aradı. Bana dedi, **senin oğlunu öldürdük, internete bak oğlunu göreceksin.** Tahmin ediyorum polistir. Direk bana telefon edip, internete bak dedi. Gizli numaradan aradı. Oğlumun telefonunu daha dün biri bulup bize verdi. Allaha çok şükür vücudu parçalanmamıştı, tek bir kurşun vardı, diğerlerinin vücudu hep parçalanmıştı...

Geçen gün mevlid okutuyorduk kültür merkezinde. İmamları aldılar götürdüler. Çocukların fotoğraflarını kırdılar. Ben dedim, fotoğraflar size ne yaptı. Kendimi fotoğrafın üstüne attım. Beni de tekmelediler. Dedi ki, sen oğlunu bunlara bırakmasaydın. Ben dedim, izin vermedim mahsur kaldı, oğlum gitti fotoğraf kaldı. Bari fotoğrafları kırmayın.''

Tanık 7: *Operasyondan sonra evimi gördüm. Evimde inancınız olsun dört beş mermi izi vardı. Dört beş mermi izi. Bayrak da asmışlardı evime. Dedik tamamdır. Bayrak da asılmış. Zaten kumanyalar var burada, döşeklerimizi sermişler yere. Yatmışlar. Askeriye kalmış. Tamam dedik. Sıkıntı yok. Bak ben bizzat kendim gitmişim mahalleye. İki gün sonra da, işleri bitirdikten sonra da evi ateşe verdiler. Dedim ki bak durum böyle böyledir. Yav evime bayrak astınız, velev ki ben bir terörist dahi olsam, bayrak astıktan sonra o ev yakılmaz. Yav bayrağa saygı diyorum… Polis diyor ki, bir ekip gelmiş diyor. Yüzleri maskeli diyor. Biz de bilmiyoruz kimdir, neyin nesidir. Polis kendisi söylüyor. Kimdir, neyin nesidir, diyor biz de bilmiyoruz. Adamlar girmiş, kimseyi dinlemiyor, kimseyi tınlamıyor. Ne amirini dinliyor, ne bizi dinliyor, kimseyi dinlemiyor…*

Tanık 8: *Bu ilçede insanların % 99'un psikolojisi ben dahil yerinde değil. Travma geçirdik, onun için ne konuştuğumuzu nasıl davrandığımızı da bilmiyoruz. Şimdi bişey söyleyince hemen tehdit ediliyoruz. Diyorlar ki kimse ile konuşmayacaksın, şimdi biz de korkuyoruz.*

Tanık 9: *İlk başta gelseydiniz, insanların ağlayışları ile hıçkırıkları ile karşılaşırdınız, şimdi herkes umudunu kaybetmiş. Batıda herkes diyor, biz müslümanız, solcuyuz falan. Ya arkadaş bir kişi de gelip soramaz mı, İdil'de ne oldu?*[3]

---

[3] 16.02.2016 – 31.03.2016 TARİHLERİ ARASINDA SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI SONRASI
ŞIRNAK – İDİL İNCELEME ve GÖZLEM RAPORU
(22 – 23 Nisan 2016)
MAZLUMDER

Nisêbîn

Nusaybin

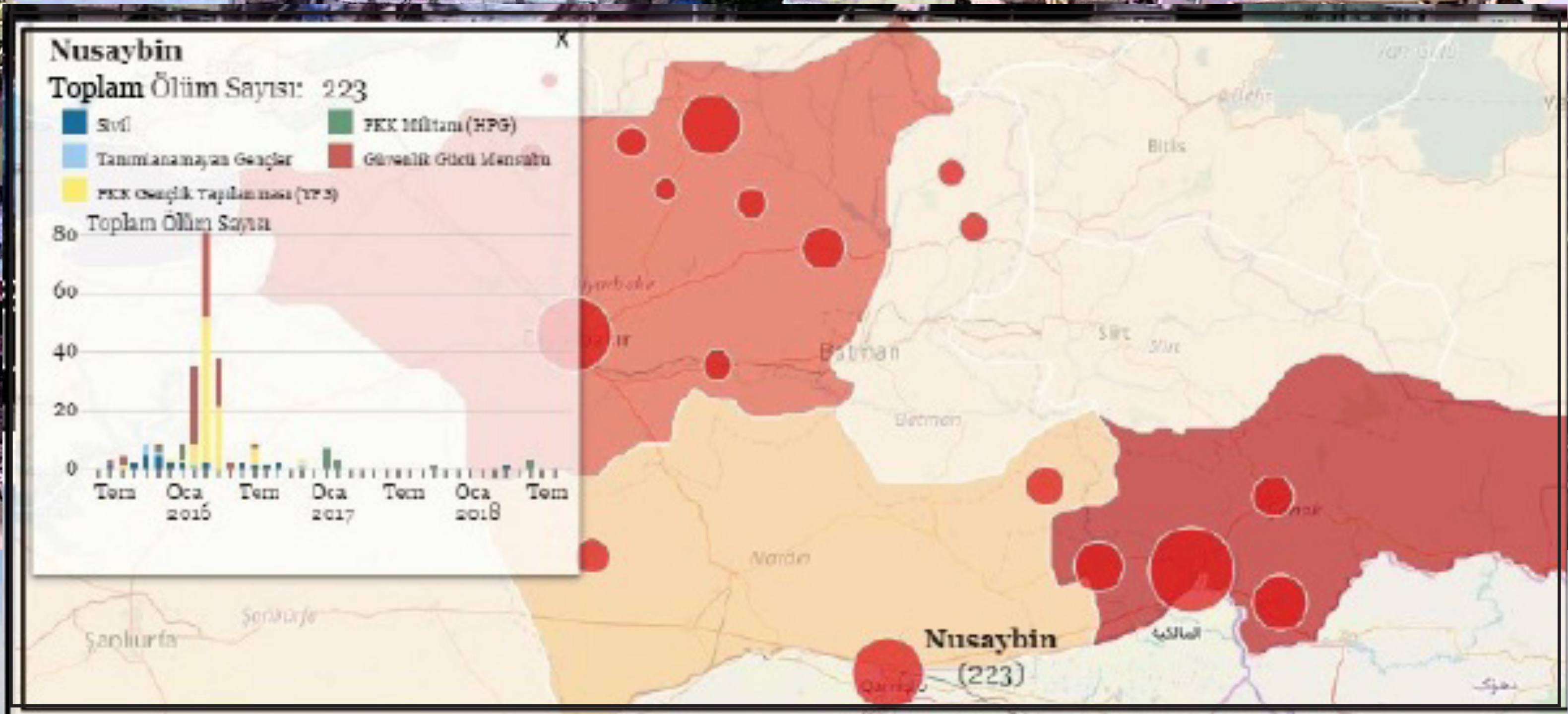
Nusaybin
Toplam Ölüm Sayısı: 223
Sivil
Tanımlanamayan Gençler
PKK Gençlik Yapılanması (YPS)
PKK Militanı (HPG)
Güvenlik Gücü Mensubu
Toplam Ölüm Sayısı
80
60
40
20
0
Tem
Oca 2016
Tem
Oca 2017
Tem
Oca 2018
Tem
Bitlis
Batman
Siirt
Mardin
Şanlıurfa
Nusaybin (223)

NUSAYBİN
Nüfus: 115000

NISÊBÎN-NUSAYBİN

SAVAŞ UÇAKLARI İLE BOMBALANDI!

Mardin iline bağlı Nusaybin ilçesinde Ekim 2015 - Mart 2016 tarihleri arasında 7 kez sokağa çıkma yasağı ilan edildi. 14 Mart 2016 tarihinde ise 8. sokağa çıkma yasağı başladı. 14 Mart'ta ilan edilen bu son yasak 134 gün aralıksız devam etti.

134 günün sonunda 26 Temmuz 2016 tarihinde, 9 mahallede *(Gırnavas, İpekyolu, Barış, Devrim, 8 Mart, Selahattin Eyyubi, Yeni Turan, Yeşilkent ve Mor Yakup)* saat 05.00-23.00 arası kısmen kaldırıldı.

Geri kalan 6 mahallede *(Fırat, Dicle, Yenişehir, Zeynel Abidin, Abdulkadir Paşa, Kışla)* ise tam zamanlı olarak uygulanmaya devam etti. [1]

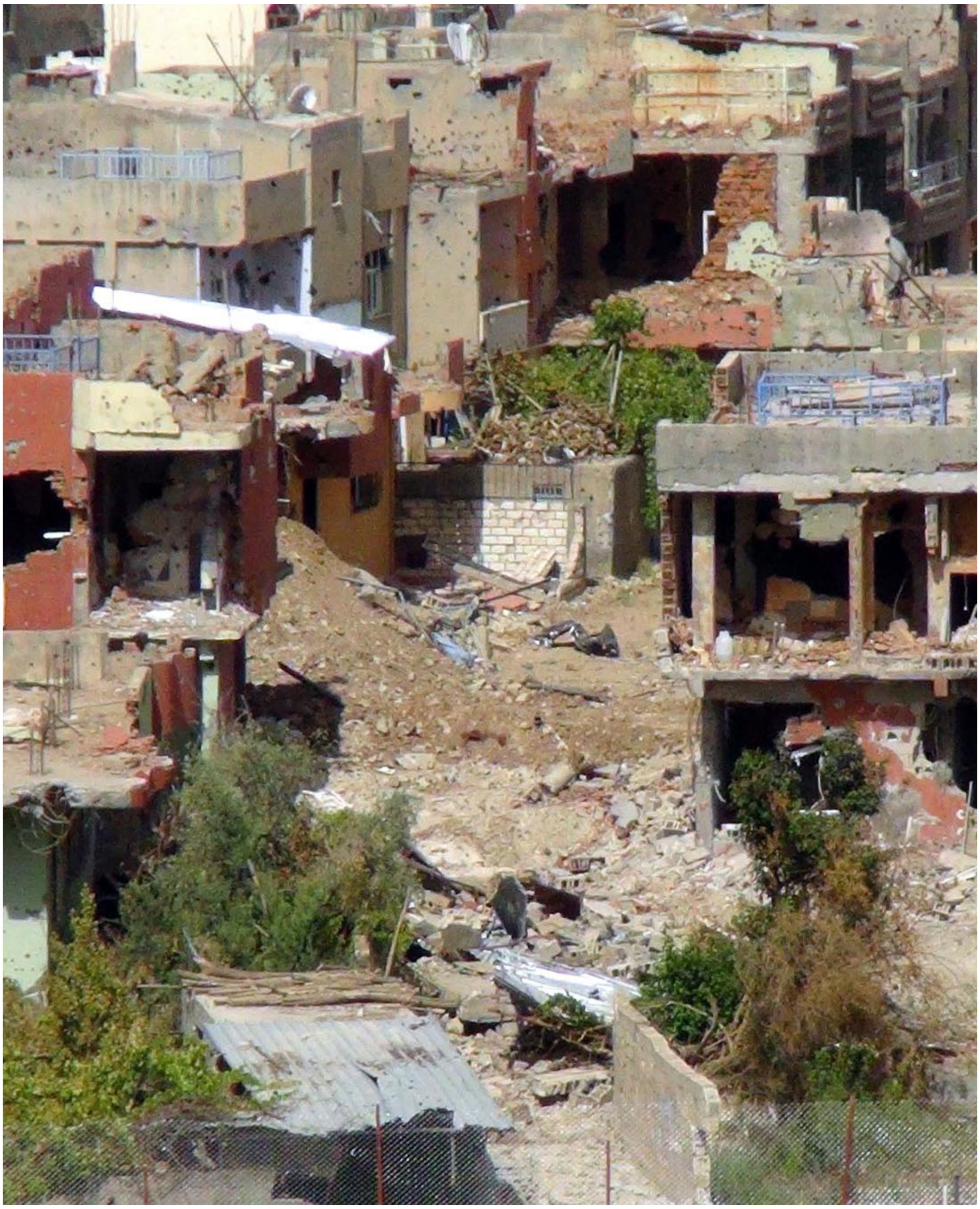

---

[1] NUSAYBİN SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI ve SONRASI DURUM İLE İLGİLİ BİLGİLENDİRME NOTU
Hazırlayan. Güneydoğu Anadolu Bölgesi Belediyeler Birliği,
Nusaybin Belediyesi 25 Ağustos 2016, Nusaybin

Nusaybin'de ilk sokağa çıkma yasağı 1 Ekim 2015 tarihinde ilan edildi ve 6 Ekim 2015 tarihine kadar Nusaybin'in Girmeli, Kayadibi, Tepeüstü, Eskihisar mahallelerinde 6 gün sürdü.

9 Ekim'de Abdülkadirpaşa, Fırat, Yenişehir mahallelerinde 2 gün süren ikinci bir sokağa çıkma yasağı daha ilan edildi.

13 Kasım 2015 – 26 Kasım 2015 tarihinde Abdulkadirpaşa, Fırat, Dicle, Yenişehir, Yenituran, Yeşilkent, Mor Yakup, Zeynelabidin, Kışla, 8 Mart, Gırnavas, Devrim, Selahaddin Eyyubi, İpekyolu, Barış mahallelerinde 14 gün uygulanan üçüncü yasak ilan edildi.

29 Kasım 2015 – 3 Aralık 2015 tarihinde Abdülkadirpaşa, Fırat, Dicle, Yenişehir ve Yenituran mahallelerinde 4 gün devam eden dördüncü yasak uygulandı.

6 Aralık 2015- 9 Aralık 2015 tarihinde Abdülkadirpaşa, Fırat, Dicle, Yenişehir ve Yenituran mahallelerinde uygulanan beşinci sokağa çıkma yasağı 4 gün sürdü.

14 Aralık 2015 tarihinde yine aynı mahallelerde uygulanan sokağa çıkma yasağı, 18 Aralık'ta 09:00 – 16:00 saatleri arasında "geçici" olarak kaldırıldı.

21 Aralık 2015 saat 10:00 itibariyle tüm ilçe merkezini kapsayacak şekilde bir yasak daha uygulamaya koyuldu ve 24 Aralık 2015 tarihinde kaldırıldı.

Nusaybin'de Aralık 2015 yılına kadar ilan edilen sokağa çıkma yasakları arasında en uzunu 14 gün sürdü. Bu yasak sürecinde ikisi kadın biri çocuk olmak üzere 18 sivil yaşamını yitirdi. 14-24 Aralık arasında kısmi olarak uygulanan yasak süresi içerisinde 4 sivil daha yaşamını yitirdi. Ayrıca bir kadın da sokağa çıkma yasağı içerisinde olmayan Gırnavas mahallesinde rejim güçlerinin rastgele ateşi sonucu yaşamını yitirdi.[2]

Nusaybin'de en uzun süren yasak 14.03.2016 tarihinde 16 mahalleyi kapsayacak şekilde ilan edildi. Yasak ilanının ardında "ATMACA 7 MÜŞTEREK ÖZEL BİRLİK OPERASYONU" adı verilen ve JÖH, PÖH ve Köy korucularının katıldığı askeri saldırıda ilk kez uçak kullanıldığı iddiaları basına-kamuoyuna yansıdı. Havadan uçakların da bombalama ile katıldığı iddia edilen saldırılarda Nusaybin yerle bir edildi.

---

[2] Mardin'in Nusaybin İlçesinde İlan Edilen Sokağa Çıkma Yasağı Hak İhlalleri Raporu, 8 Ocak 2016, İnsan Hakları Derneği (İHD) ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV)

Bu bombalamadan yükselen dumanlar uzak yerlerden dahi görüldü. Kentten yükselen dumanlar kentin yaşamış olduğu yıkımı da gözler önüne serdi.

03.06.2016 tarihinde İçişleri Bakanlığı askeri operasyonların bittiğini açıkladı. Ancak sokağa çıkma yasağı aralıksız 25.07.2016 tarihine kadar devam etti.

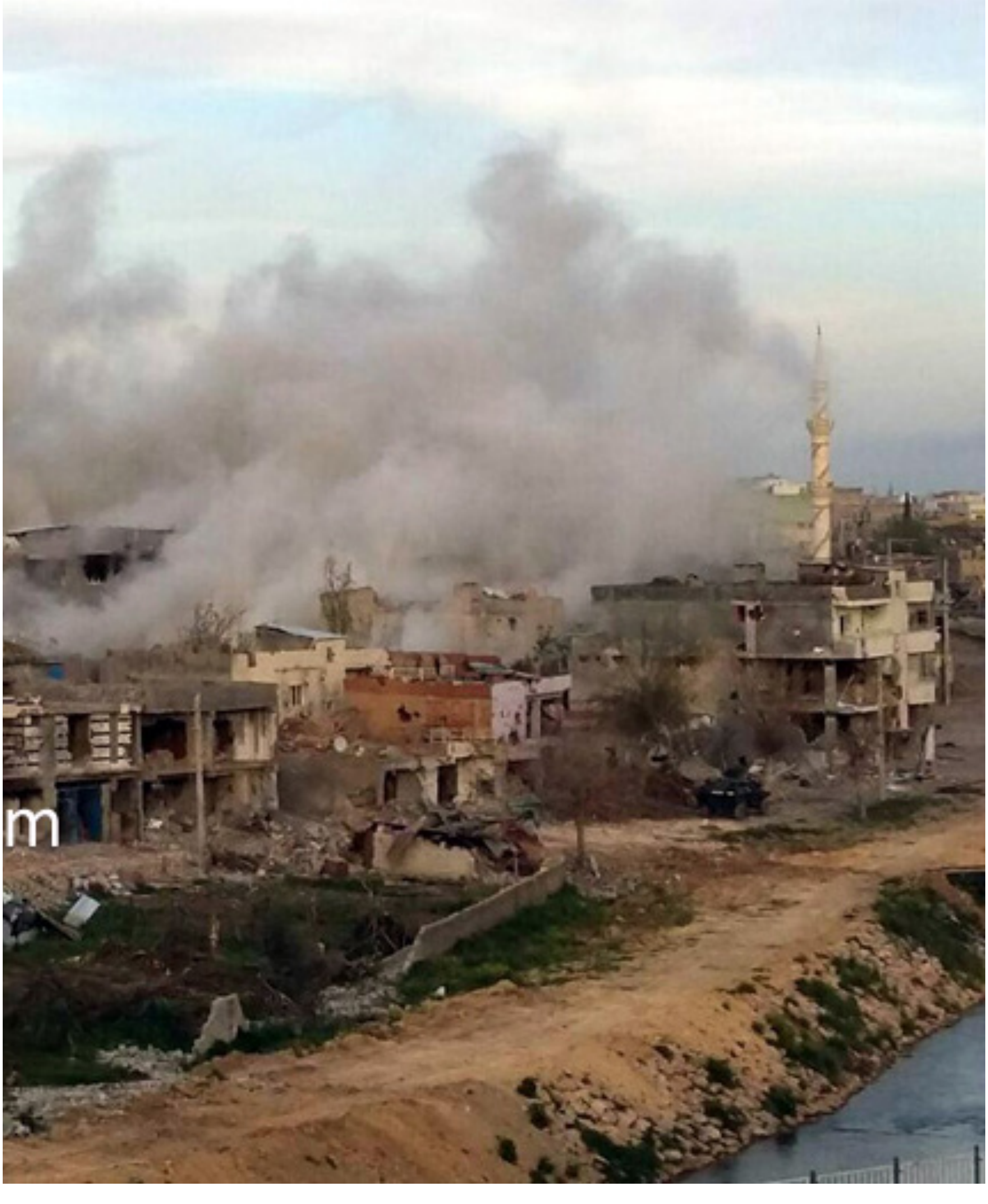

Nusaybin’de sokak kalmayınca

6 Mart 2016’da ilan edilen yasak 74. gününde çatışmalar bitmesine rağman 134 gün sonra 25 Temmuz 2016’da bazı mahalelerde kaldırıldı. Ancak Fırat, Dicle, Yenişehir, Abdulkadirpaşa, Zeynel Abidin ve Kışla mahallelerinde ise 2 yılı aşkın bir süre daha devam etti.

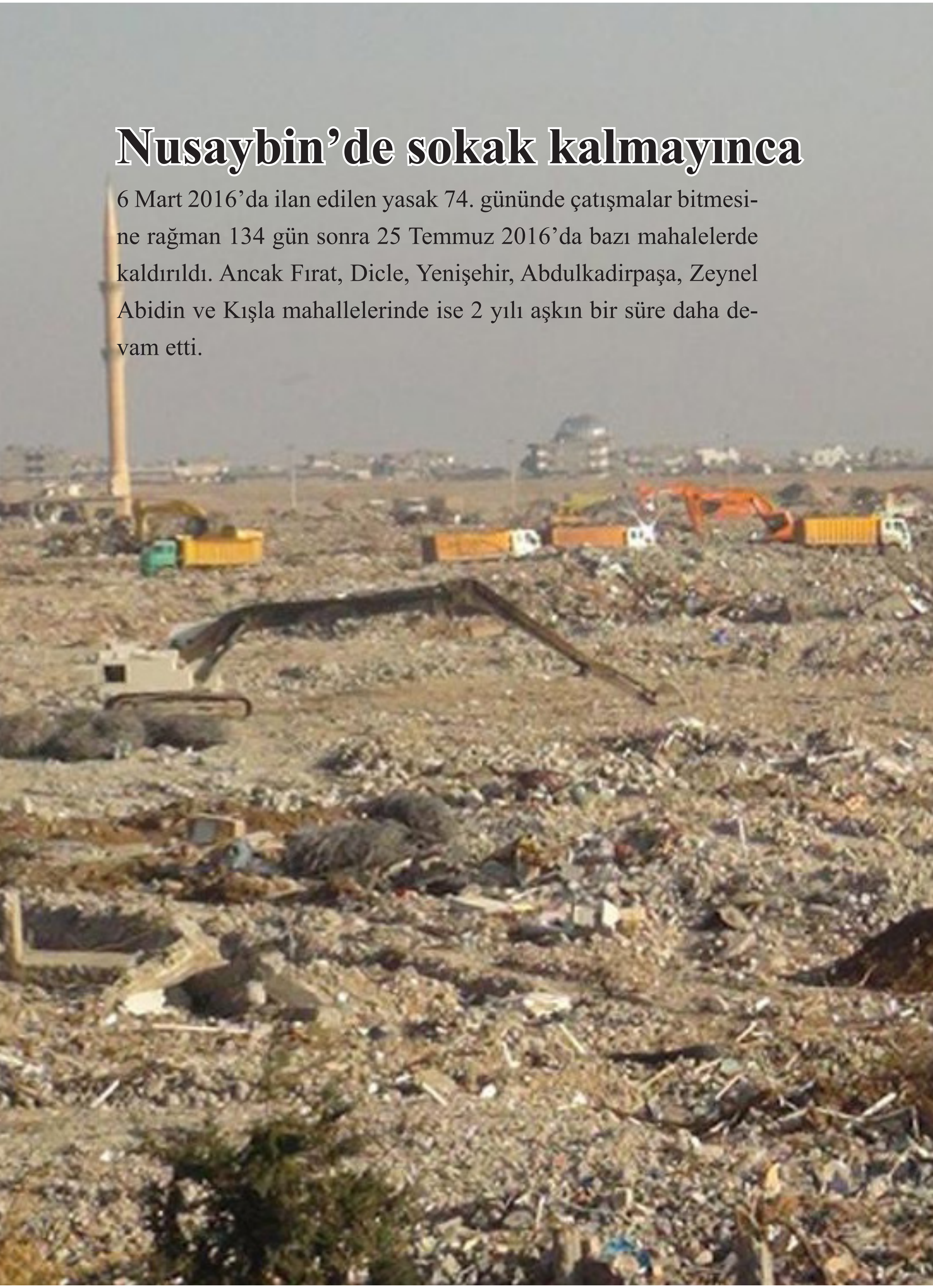

‘sokağa çıkma yasağı’ kaldırıldı

Bu mahallelerde 21 Nisan 2018 tarihinde yasak tamamen kaldırıldı. Sokağa çıkma yasağı kaldırıldığında artık sokaklar kalmamıştı. Bu süre içerisinde zırhlı araçlardan açılan ateş, havan topları ve molozlar arasında kalan bombaatarların patlamasından dolayı tespit edilebilen 25 sivil yaşamını yitirdi. 11 bin 386 konut ve 2 bin iş yeri kepçelerle tamamen ortadan kaldırıldı.

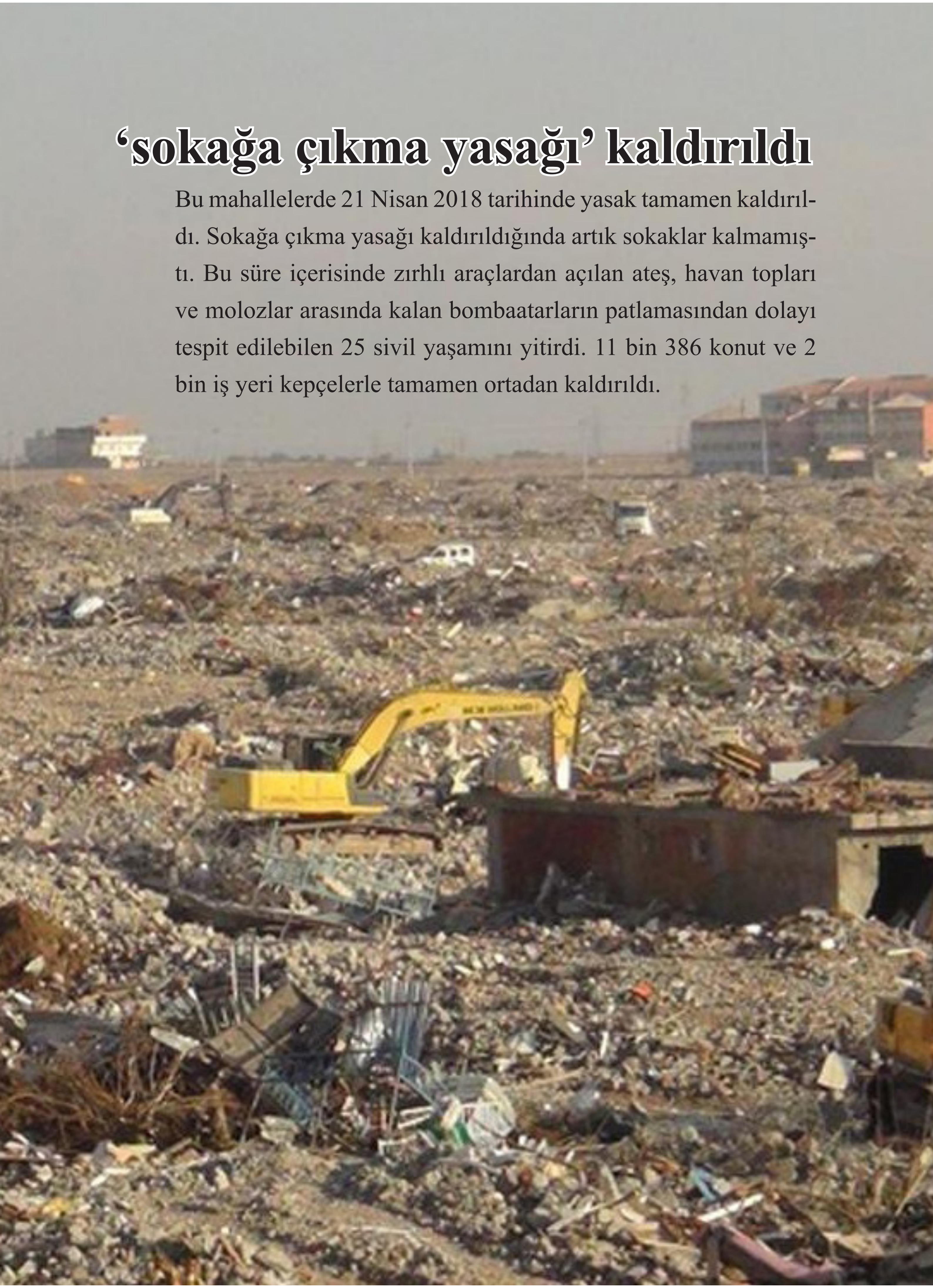

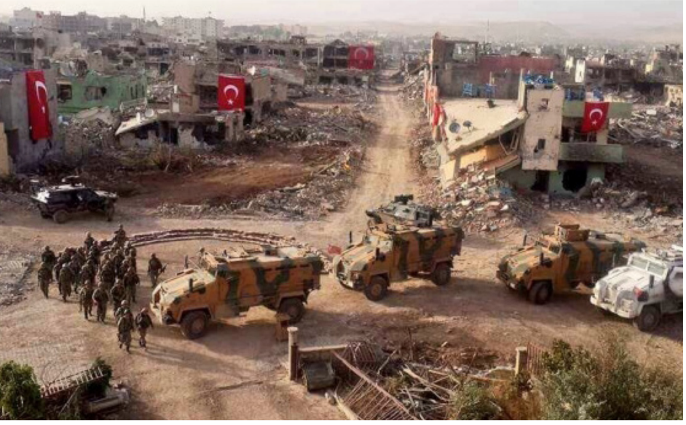

Hafızalara Kazınan Fotoğraf

Nusaybin’de yakılmış yıkılmış binalara bayrak asılan ve önünde poz verilen bu fotoğraf karesini resmettiği için Zehra Doğan ceza aldı.

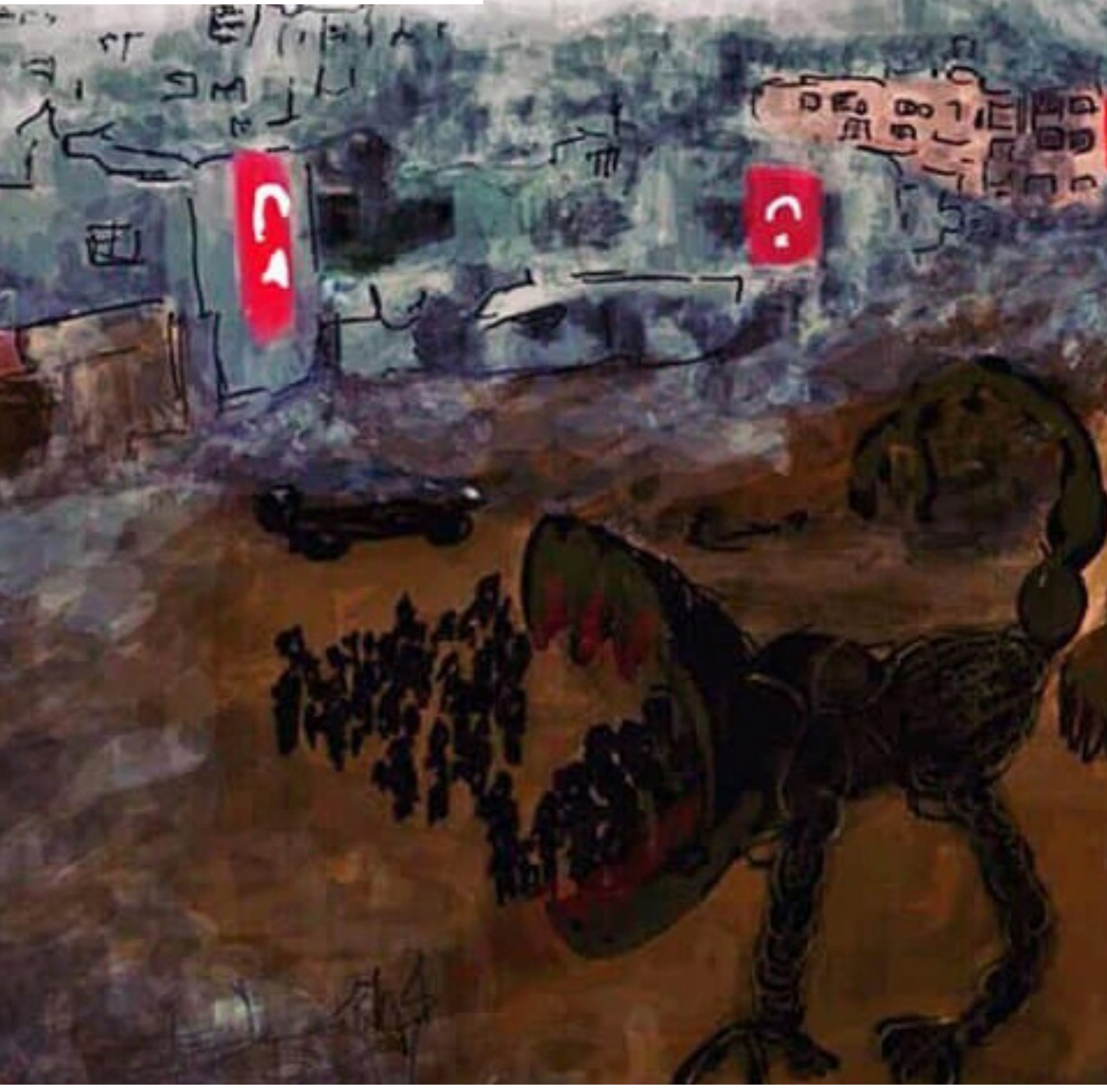

Ben sadece resmettim

Zehra Doğan: 'Yıkık binalara neden Türk bayraklı bu resmi yaptın' diye 2 yıl 10 ay hapis aldım. Oysa bu fotoğrafı çeken onlardı. Ben sadece resmettim.

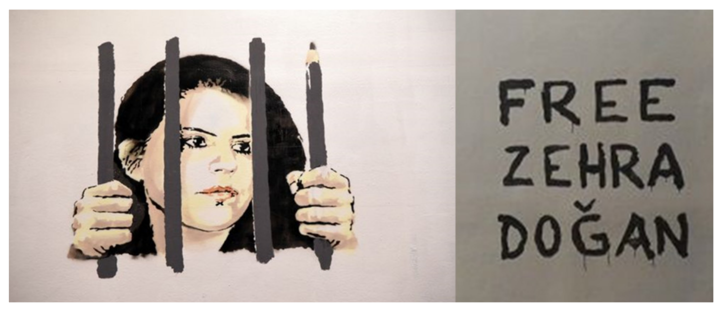
FREE
ZEHRA
DOĞAN

Banksy'in Doğan'a destek için çizdiği duvar resmi.

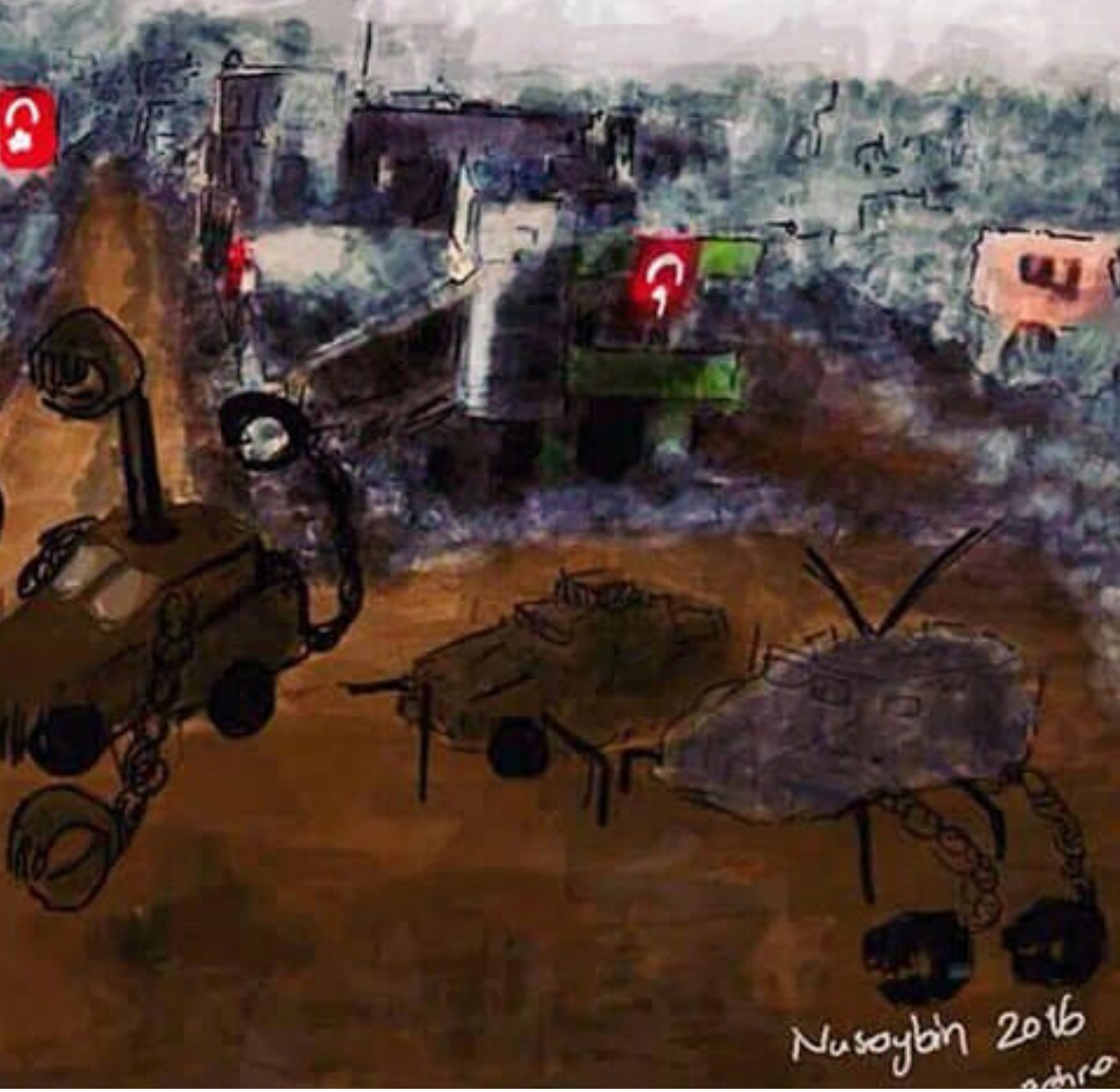
Nusaybin 2016

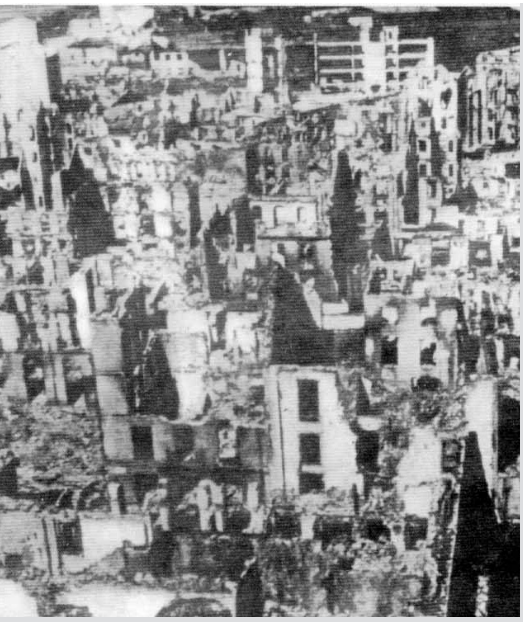

Yıl: 1937 - Yer: Guernica

Dünya tarihinde ilk kez, beklenmeyen bir anda, tamamen savunmasız bir halka, bir kasabanın pazar yerine, modern savaş uçakları ile düzenli şekilde 3 saat boyunca hava saldırıları düzenlendi. Saldıranlar: Hitler, Musoloni, Franco'nun başta olduğu Almanya, İtalya ve İspanya devletleri. Kurbanlar: İspanyol İç Savaşı'nın zayıf tarafı sosyalist Bask Bölgesi kasabası Guernica halkı.

Picasso bu katliam için şu sözleri söylemiştir: İspanya'nın mücadelesi, insanlara, özgürlüğe yapılan saldırıya karşıdır. Ressam olarak hayatım boyunca sürekli sanatın ölümüne karşı durmaya çalıştım. Benim gericilikle ve ölümle anlaşma içinde olduğumu kim bir an için bile olsa düşünebilir? Üzerinde çalıştığım ve Guernica ismini vereceğim resimde, ve son zamanlardaki tüm eserlerimde, İspanya'yı acı ve ölüm okyanusuna batıran askeri sınıfa duyduğum nefreti açıkça göstermekteyim…

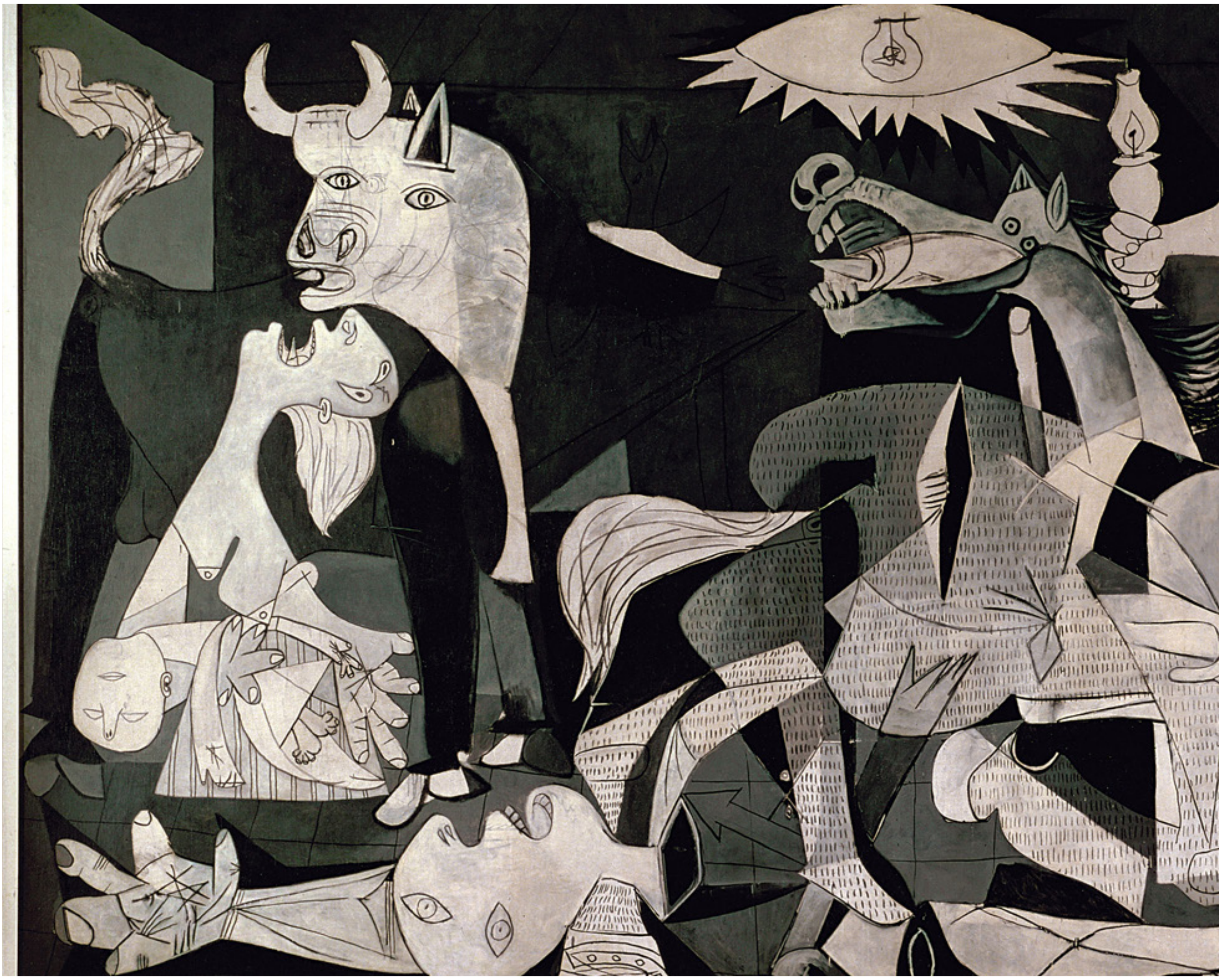

Pablo Ruizy Picasso Guernica bombardımanından bir ay sonra ünlü Guernica tablosunu çizmeye başlıyor ve iki ay sonra da bitiriyor.

Katıldığı bir sergide Alman bir general Picasso’ya yaklaşır ve sorar;

Picasso’nun cevabı da tablo kadar meşhur olur.

- Bu tabloyu siz mi yaptınız?
- Hayır, siz yaptınız

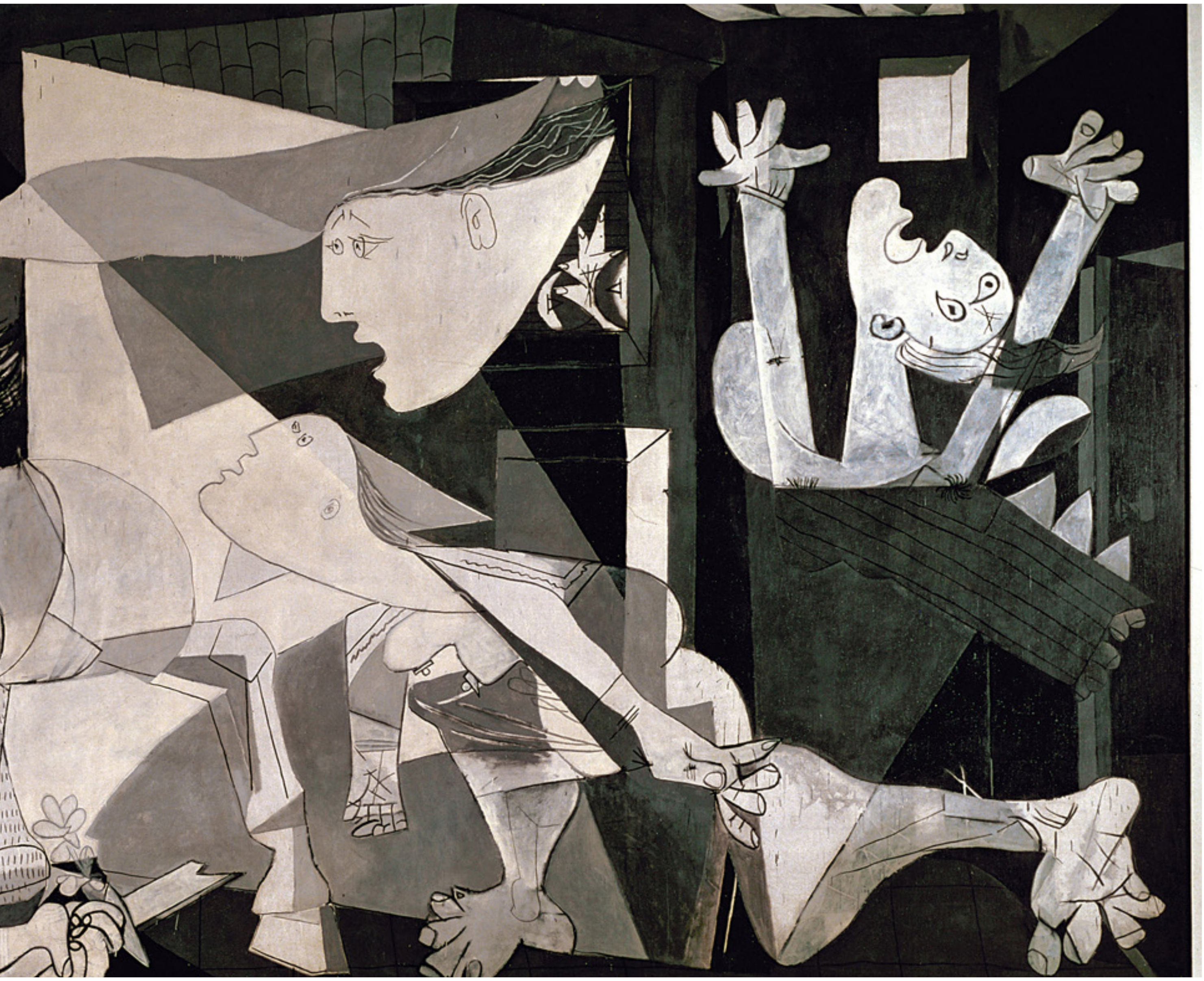

TMMOB Nusaybin Temsilcisi: Sokağa çıkma yasakları sürecinde yaşanan çatışmalarda özellikle su depoları, su şebekeleri, elektrik trafoları hedef alınıyor. Su ve elektrik şebekesini tamire giden işçilerin yakınına silah sıkılıyor. Sokağa çıkma yasağının uygulandığı mahallelerde temiz şebeke suyu bulunamamaktadır. Yasağın 2. gününde su şebekesi patlatılmıştır. İlçe 3 gün susuz kalmış, su şebekesinin onarılmasına da can güvenliğimiz yok denilerek izin verilmemiştir. Ayrıca trafolar güvenlik güçlerince bilinçli olarak hedef alınmaktadır. Biz yaklaşık 30 mühendis olarak 25-26 Kasım tarihinde, Dicle, Fırat, Abdulkadirpaşa, Yenişehir, Yenituran Mahallelerinde hasar tespitinde bulunduk fakat o tespitimizden sonra 4-5 defa daha yasak çıktı ve dolayısıyla hasar arttı.

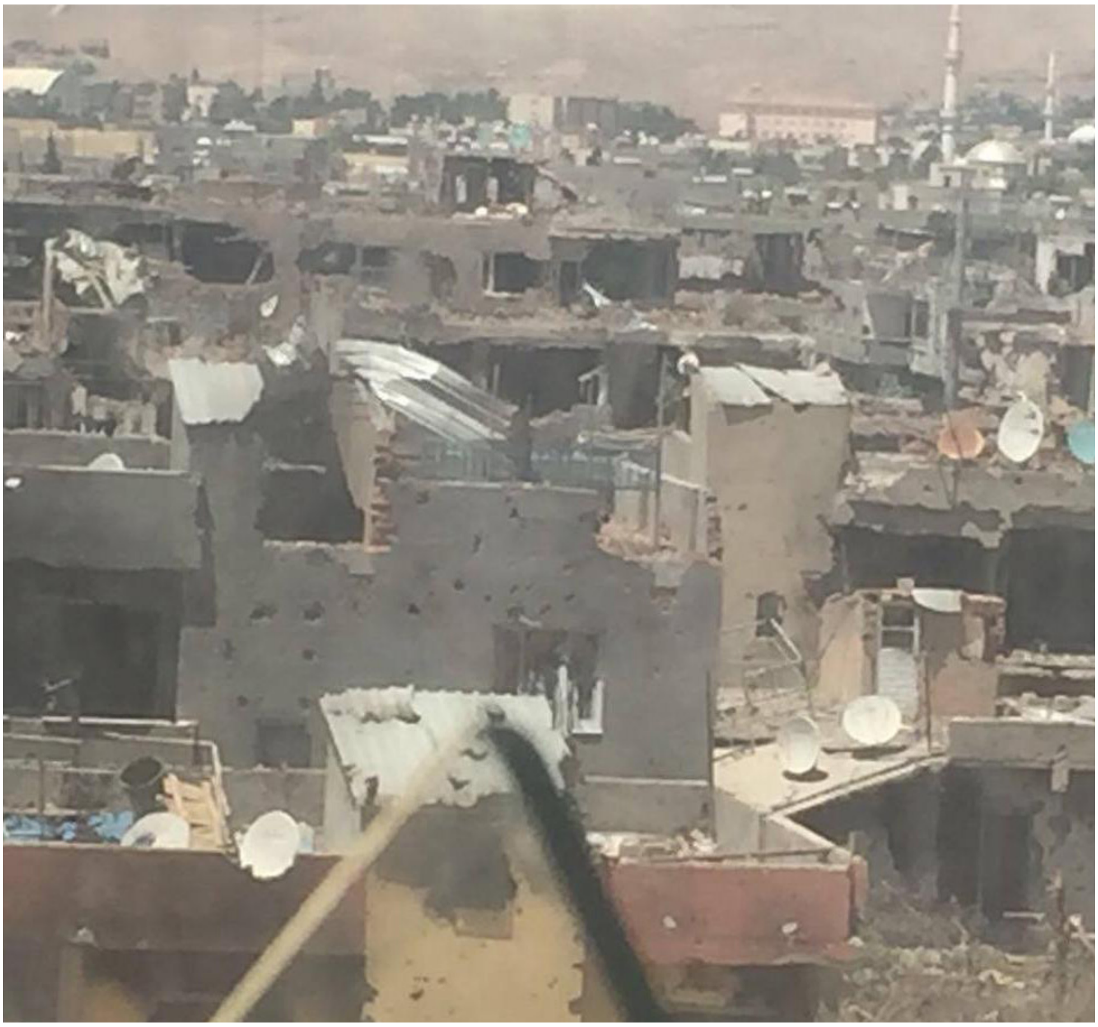

SES Nusaybin Temsilcisi: Sağlıkçı olarak hedef halindeyiz. Biz, yaralılara müdahale etmeye çalışırken güvenlik güçlerinin saldırılarına uğruyoruz. Hastane yönetimlerinin baskılarına maruz kalıyoruz. Uzun yasakta bir hekim, bir radyoloji teknikeri ve iki servis hemşiresi sürgün edildi. Yasaklar boyunca, hastaneler karargaha dönüştürülüyor. Polisler, silahlarıyla hastanelerdeler. Bazen yaralılara müdahale etmemize izin vermiyorlar. Bizim de can güvenliğimiz tehlikede. Yasaklar nedeniyle bölge genelinde 3 sağlıkçı arkadaşımızı kaybettik. Normal zamanlarda Acil Servisimize başvuran günlük hasta sayısı 700 – 750 iken yasaklı süreçte bu sayı 30 – 40'a düşüyor. Yasaklı süreçte poliklinikler hiç hizmet vermiyor. Eczaneler, kapalı oluyor.

- Evleri yıkılan ve yakılan sadece 6 mahalleden 45 bin kişi Nusaybin'e yakın il, ilçe ve köylere göç etti.

- Sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı ve ağır saldırılara maruz kalan kentlerin çoğunun ortak özelliği, 90'lı yıllarda köy boşaltmaları sonucunda zorla yerinden edilenlerin gelip yerleştikleri yer olmasıdır.[3]

---

[3] Mardin İli Nusaybin İlçesi 134 Günlük Sokağa Çıkma Yasağı, 14.03.2016-25.07.2016 Amed Göç-Der

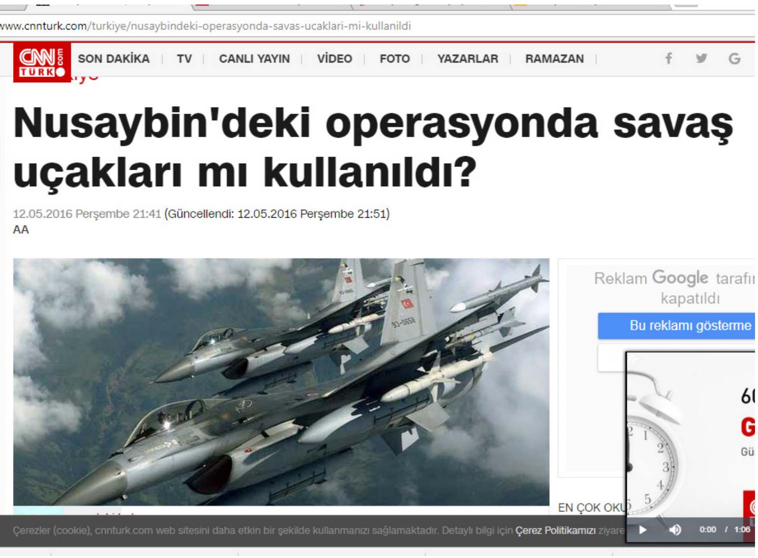
www.cnnturk.com/turkiye/nusaybindeki-operasyonda-savas-ucaklari-mi-kullanildi
CNN TÜRK .com
SON DAKİKA | TV | CANLI YAYIN | VİDEO | FOTO | YAZARLAR | RAMAZAN
Reklam Google tarafı
kapatıldı
Bu reklamı gösterme
EN ÇOK OKU
0:00 / 1:06

Nusaybin'deki operasyonda savaş uçakları mı kullanıldı?

12.05.2016 Perşembe 21:41 (Güncellendi: 12.05.2016 Perşembe 21:51)
AA

Çerezler (cookie), cnnturk.com web sitesini daha etkin bir şekilde kullanmanızı sağlamaktadır. Detaylı bilgi için Çerez Politikamızı ziyare

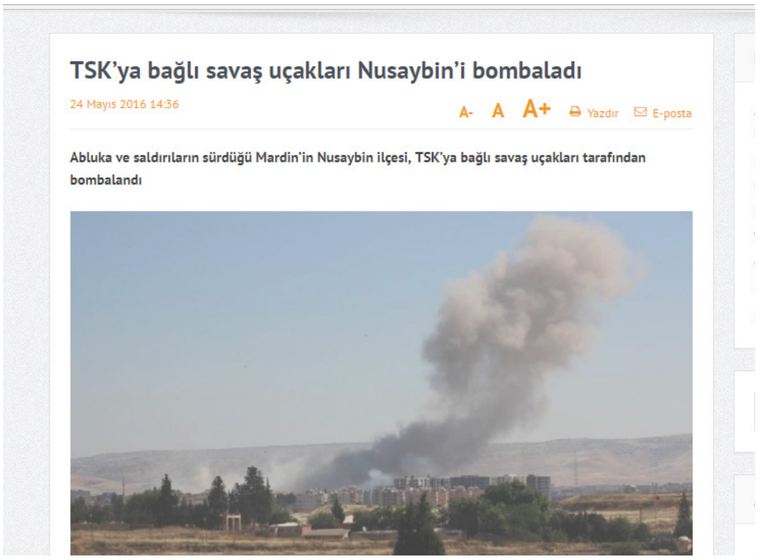
A- A A+ Yazdır E-posta

TSK'ya bağlı savaş uçakları Nusaybin'i bombaladı

24 Mayıs 2016 14:36

Abluka ve saldırıların sürdüğü Mardin'in Nusaybin ilçesi, TSK'ya bağlı savaş uçakları tarafından bombalandı

SAVAŞ UÇAKLARIYLA BOMBALAMA MECLİS'TE

Nusaybin'in savaş uçaklarıyla bombalandığı iddiası Meclise de taşındı. Dönemin HDP Vekili Ali Atalan'ın Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz tarafından yanıtlanması istemiyle Meclis Başkanlığına sunduğu yazılı soru önergesi şöyle:

"72 gündür sokağa çıkma yasağının devam ettiği Mardin'in Nusaybin ilçesinin TSK'ya ait savaş uçakları tarafından bombalandığı ayrıca Fırat Mahallesi ile Zeynel Abidin Mahallesi arasında bulunan alanın fosfor bombalarıyla bombalandığı iddia edilmiş ve buna ilişkin haberler basında yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Nusaybin'in TSK'ya ait savaş uçakları ile bombalandığı doğru mudur?
2. Söz konusu bombardımana kaç savaş uçağı katılmıştır? Bu uçakların türü ve menşei nedir?
3. Bombardımanda hangi tip mühimmat kullanılmıştır? Kullanılan mühimmatlar hangi ülkeden alınmıştır?"

Tanık: Birgün, gizlice eşyalarıma bakmaya gittim. Baktım kepçe eşyallarımı çıkartıp eziyor, kırıyor buzdolabımı çıkartmışlardı kırıyorlardı. Ben taş aldım kepçeye gittim, allahtan korkmuyor musun? ortada bıraktınız bizi evimizi aldınız bari eşyalarımızı verin dedim. Yine polisi aradılar polis geldi yine beni karakola götürdü, nerdeyse tutukluyordu bomboş döndük eve. Biz, 3-4 ev beraber kalıyorduk korkuyorduk bizim aşağı katımız kapalıydı herkes bize geliyordu aynı sıradaydık. Korkudan elektriği açamıyorduk zaten elektrik yoktu olsa da açamıyorduk. Birgün komşumuz yaralandı keskin nişancılar tarafından, üç çocuğu vardı. Ben bağırdım 'Halime yaralandı' dedim. Gidecem izin vermediler. Birbirimizin evine gitmek için duvarları deliyorduk. Allahım bugünler gitsin bir daha gelmesin diyordum. Unutamıyorum. Tuvalete gidiyorduk su yoktu... Hala hastayız hala kendime gelemedim. Doksanlarda köy boşaltmalarda köyümüzden çıktık. Yani ben yaşamadım, eşimle ailesi yaşadı. Geldiler Nusaybin'e. Babam üzüldü 'bi şeyleri yok' dedi. Hem yardım etti hem de beni onlara verdi.

Evimizi istiyoruz, toprağımızı istiyoruz dedik vermediler. Mecburen imzaladık daha yeni. İki aydır TOKİ'lere gitmek istemiyoruz sağlam da yapmamışlar. Balkonu falan düşmüş geçen gün, korkuyorum. Daha ne diyecem, çok şey var anlatacak artık aklıma gelmiyor. Uyumuyorduk korkudan gece, sabah bazen ses çıkarıyorduk bidonlara vurup ateşkes olur belki diye. Evimizden kopamıyorduk ne yapalım. Bazen camdan bakıyordum diyordum orası Avrupa burası Kobanê ağlıyordum. Eşime diyordum götür çocukları ben burda kalacam. Niye biz senden iyi miyiz bir sürü insan öldürüldü diyorlardı. On dört günlük yasaklarda özellikle çok kişiyi öldürdüler her yasak kalktığında cenazelere gidiyorduk.

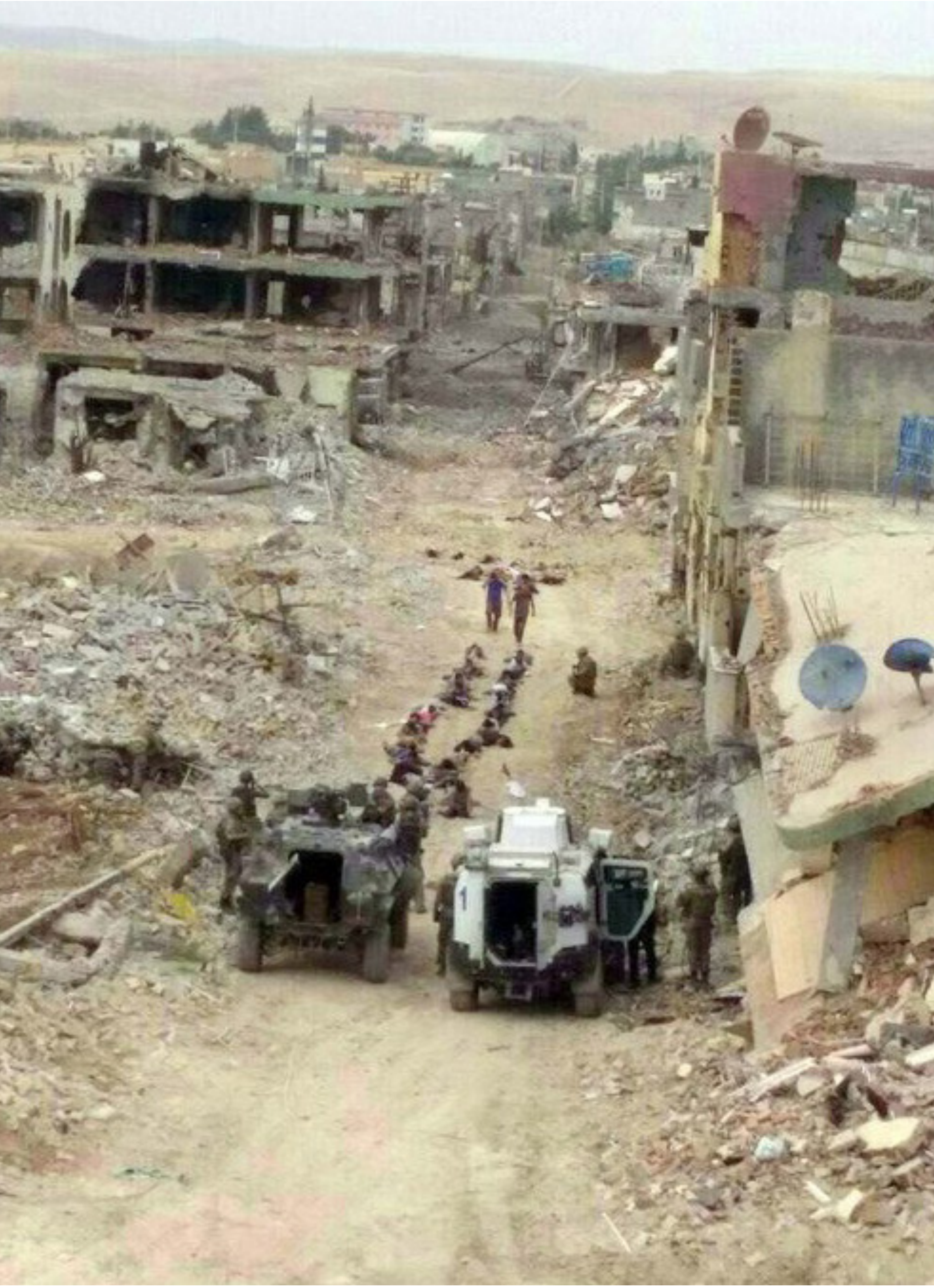

444 44 47

Tanık: Suriye'de 2 kızımı 2 oğlumu aldılar, tek başıma kaldım kampta, delirdim, çocuklarım küçüktü. Bizi öldüreceklerini söylediler. Sınırı geçerken bütün paramı sınırdakilere verdim, kim olduklarını bilmiyorum, Türkçe konuşuyorlardı. Gittiler ve çocuklarımı getirdiler. Sonra eğer birine çocuklarımızı götürdüklerinden bahsedersen öldürürüz dediler. Çok korktuk.
Suriye'de de hakkımızı yediler, çok kötü durumdaydık. Kamışlo'dan geldik. Suriye'de çocukları öldürüyorlardı, kaç tane komşumun çocuğunu öldürdüler. Çocuklarım ölmesin diye kaçtım, bir gece saat 3'te kaçtık, geldik buraya. Buraya geldiğimizde de çok perişan olduk. Yardım ettiler, yiyecek, giyecek her türlü yardımı yaptılar Nusaybin'de. 7 yıl kaldık ve istediğiniz kadar kalın dediler bize. Sonra biraz rahatlayınca kendimize yeni bir ev tutmaya karar verdik ama yasaklarda hala o evde kalıyorduk. Ev başımıza yıkıldı. Yasakta ordaydık. Hiçbir yeri tanımıyorduk nereye gidecektik. Polis geldi çıkın dedi bize, neden çıkmıyorsunuz dedi. Nereye gidelim dedim, hiçbir yeri tanımıyoruz dedim. Burada nasıl yaşayacaksınız dedi, bu bombalarda bu şeylerde..
Çocuklarım gece korkudan uyuyamıyordu. Akşamdan sabaha kadar uyanıklardı, korkudan uyuyamıyorlardı. Elbiselerimiz hazırdı hep, elbiselerimizle uyuyorduk, her an bir şey olursa kaçarız diye. Çok çok çok zordu. Yasaklarda daha da berbattı. Suriyede de perişandık, buraya geldik yine perişan olduk. Suriye'deki hükümet bize ne yaptıysa Türk hükümeti de aynısını yaptı. Bizi çok perişan etti, hiçbir şey vermedi. Neden geldiniz şehirlere diye sordular, ne çocuklarımızı okula aldılar ne de bize bir şey verdiler. Orda da vatandaş değiliz, kimlik vermediler, buraya geldik, kendimizi buraya attık ama burada da öyle. Buraya gelince

dedik belki burada biraz daha azalır... Bir kaynım var, kulağı sağır oldu, Suriye hükümeti işkence yaptı ve bir kulağı gitti. Bir yıl hastaydı, ne yerse çıkartıyordu, nasıl ölmedi anlamadım.

Çok çok çok zordu... bizim gördüklerimizi kimse görmedi...

Yasaklar bitene kadar kaldık, sonuna kadar kaldık. Uzun süre yemek yoktu, çok gıdasız kaldık, hatta çocuklarımız hasta oldu. Karanlıkta, sular yok.

Bazı komşularım neden Suriye'de kalmadınız diyor, niye savaşmadınız dediler. Çok kırıldık. Dışarı gittiğimizde çocuklarım anne Suriyeliyiz deme diyor. Suriyeliyiz demeye utanıyoruz. O kadar çok şey başımıza geldi ki Suriyeliyim demeye utanıyorum. Bir yere gidince Suriyeliyim dediğimde ev vermiyorlar. Birgün ev arıyordum, nereden olduğumu söylemedim, sokakta kalmıştık, biri kiraya vereceğini söyledi.. Artık ne kadar da olsa verecektik. Sonra eve gittik, nerelisin dediler, Suriye'denim deyince biz Suriyelilere vermeyiz dedi. Sebep dedim, öyle işte dedi? Sebep nedir, Biz ne yaptık? 7 yıldır buradayız bir şey yaptınız desinler. Şimdiye kadar da geri dönün diyorlar.

Suriye'de de Kürt olduğumuz için ayrımcılık vardı. Sağlık ocağına gittiğimizde Kürt olduğumuzu öğrenince gönderiyorlardı. Şuan Suriye'yi altın yapsalar gitmem. Evlerim dükkanlarım var hepsi orda onların olsun ama gitmem. Kocam avukattı ama bir şey vermediler bize. Kürt olduğumuz için. Burada kendimi evimde hissediyorum. Burası benim babamın, dedemin toprakları, Ben buralıyım zaten, buranın vatandaşıyım. Sonradan suriyeye gittik. 90'larda köy boşaltmaları sırasında, bomba attılar, evimizi yaktılar biz de korktuk ve Suriye'ye geçtik. Suriye'de de evimiz yakıldı ve tekrar Türkiye'ye döndük.

Tanık: Yemek kaplarına pisliklerini yapmışlardı. Ve kaldırıp dolaba koymuşlardı... Şimdi benim aklım bin parça, nereye gideyim ne yapayım bilmiyorum...

Tanık: *Çocuklarım okula gitmek istemiyor. Arkadaşlarımız öldürüldü diyorlar. Biz de öldürüleceğiz, okula gitmek boş geliyor onlara...*

Tanık: Evimizin içinde uyuyamıyorduk, korkuyorduk, ağlıyorduk, çocuklarımız çok korktu. Bir sürü gözaltı oldu gözlerimle gördüm. Yaralılar çoktu, yaralı birini hastaneden alıp gözaltına götürdüler. Ölüler vardı tanıdıklarımız da vardı. Kafamızın üstünde casus gönderiyorlardı (drone). Polis giremiyordu evimize cesaret edemiyordu gençlik geldi kötü hiçbir şey yapmadı bizimleydiler. Polisler kurşun atıyorlardı bizi görseler öldürüyorlardı. Benim evimin önünde hamile bir kadını öldürdüler. Gözümle gördüm kanları merdivenden aktı komşumuzdu. Kocası eşinin kahrından evi yakacam diyordu, gitti burdan taşındılar. O hamile kadının hiçbir şeyden haberi yoktu öldürdüler. Çok korktuk yemek yiyemiyorduk üzüntüden boğazımızdan geçmiyordu. Silahların sesinden kulağım sağır olmuştu hala tam duyamıyorum. O sesler hala kafamda psikolojimiz bozuldu. Esir kalmıştık, doktor da yasaktı bize. Camın önüne yastık dizmiştik. Hamile komşularımız vardı ama doktora gidemiyorlardı. Çocuklar olaylardan akıllarını kaybettiler.

Yasaklardan sonra sinir oldu bende, eskisi gibi sabırlı ve sakin değilim o kadar kafam bozuluyor. Her şeyimiz bozuldu, mahallemiz bozuldu. Biz komşular aile gibiydik severdik birbirimizi dağıldık herkes başka bir yere gitti... Biz çıktıktan sonra evi yıktılar sonuna kadar kalmıştık sonunda çıktık evimizi yıktılar bozdular eşyalarımızı yaktılar. Kimse bize yardım etmedi parti de bi kaç kere yardım etti devletin verdiklerini almıyorduk ama bazen açtık alıyorduk zaten bi şey de vermiyorlardı yasaktan Mardin'e gittiğimiz zaman.

Bize dediler çıkın, burdan anons ettiler. Dediler 'çıkmazsanız evinizi başınıza yıkacaz hepinizi öldüreceğiz' askeriye anons edince çocuklarım ağladı, öyle çıktık yoksa çıkmıyorduk.

Ailemde yaralı yok ama komşularımdan çok vardı. O günleri hatırladığım zaman çok üzülüyorum, korkuyorum gitsin bir daha gelmesin o günler diyorum. Pişman oldum keşke çıkmasaydık biz de toprağımızın üstünde dursaydık yerimizde çıkmasaydık diyorum. Utanıyorum çünkü evden çıktım. Eskisi gibi dışarı çıkamıyorum, uyuyamıyorum ilaç kullanıyorum yoksa uyuyamıyorum. Şekerim çıktı şekerim yoktu yasakta çıktı fıtıktan ameliyat oldum. Eskisi gibi hiçbir şey yapamıyorum hamur bile yoğuramıyorum.

Biz o güzel çocukları gördük, gençlerin hepsi gitti. Asla o günleri unutmam hepsi o toprağın altında.

Bir sürü komşumuzun çocuğu şehit oldu çok güzeldiler gencecik. Devleti hiç affetmem belki korkudan affederim ama kalben, içten hiç affetmiyoruz sevmiyoruz. Çok yüreğimizi şişirdiler çok kahrolduk çocuklarımız öldü gencecik kızları öldürdüler. Mahallem zaten kalmamış içinde bir şeyim de yok, olsa da gitmem zaten kiranı ödeceyeceğiz deseler de gitmem. O kadar gencecik çocuğu öldürdüler. Gidemem oraya o kadar gencin kanı var orda.

Oğlumun arkadaşını gözümüzün önünde öldürdüler. Okula gidin diyorlardı, gidiyorlardı kurşun sıkıyorlardı bize. Çocuklarım bu yüzden okulunu kazanamadı. Mardin'den döndüğümde her yeri bozmuşlardı yıkmışlardı soğuk bir yere dönüşmüştü. Üzülüyorduk neden bizim yerimizi bozmuşlar diyorduk güzel olmamıştı kötüydü. Ama yine de rahatlamıştım seviniyordum dönünce. Bak ne kadar kötü yapmışlardı dümdüz olmuştu her yer insan kokusundan dayanılmazdı kan kokusu geliyordu. Ama yine de benim toprağımdı. Mardin zordu yabancılık zordu on adım öteye gitsen de zor kendi toprağın kendi yerin farklı. Bir çadır bile olsa Nusaybin'e gidecem Mardin'de kalmam diyordum.

DİKKA

APO

T.C. Kürdistan
mezar
olacak

Gever

Yüksekova

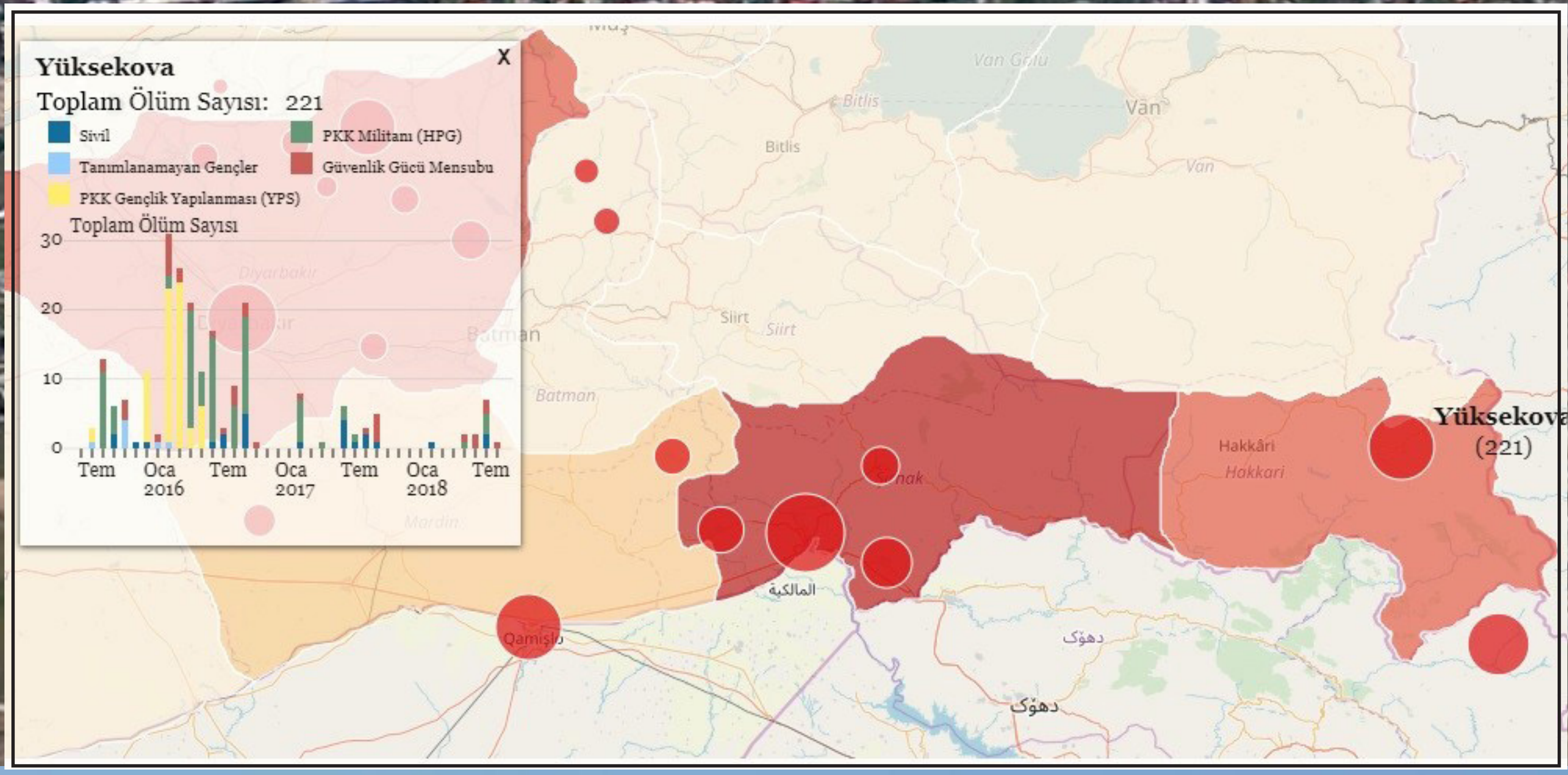
Yüksekova
x
Toplam Ölüm Sayısı: 221
Sivil
PKK Militanı (HPG)
Tanımlanamayan Gençler
Güvenlik Gücü Mensubu
PKK Gençlik Yapılanması (YPS)
Toplam Ölüm Sayısı
30
20
10
0
Tem
Oca 2016
Tem
Oca 2017
Tem
Oca 2018
Tem
Muş
Van Gölü
Bitlis
Van
Bitlis
Van
Diyarbakır
Batman
Siirt
Siirt
Batman
Şırnak
Mardin
Hakkâri
Hakkari
Yüksekova (221)
Qamişlo
المالكية
دهۆک
دهۆک

YÜKSEKOVA
Nüfus: 77300

GEVER-YÜKSEKOVA

VAN DEPREMİNDEN DAHA BÜYÜK BİR YIKIM

2015 Temmuz ayında itibaren Yüksekova’da ağır bir atmosfer ve abluka süreci başladı. Temmuz ayından itibaren kentte kısa aralıklar ile devam eden 4 sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

13 Mart 2016’da ise ilan edilen sokağa çıkma yasağı gece ve gündüz kesintisiz bir şekilde 79 gün devam etti. 13 Mart’ta Hakkari Valiliği tarafından yapılan şu duyuru ile sokağa çıkma yasağı ilan ediliyordu:

“5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11/C maddesi gereğince Yüksekova ilçe merkezinin tamamında 13 Mart 2016 günü saat 22.00’dan, Yüksekova İlçesine bağlı Vezirli Köyü ve Çimenli mezrasında da 30 Mart 2016 günü saat 20:00’dan geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş olup ilçe merkezi ile Yüksekova ilçesine bağlı Vezirli Köyü ve Çimenli Mezrası’nda giriş ve çıkışlar da yasaklanmıştır.“

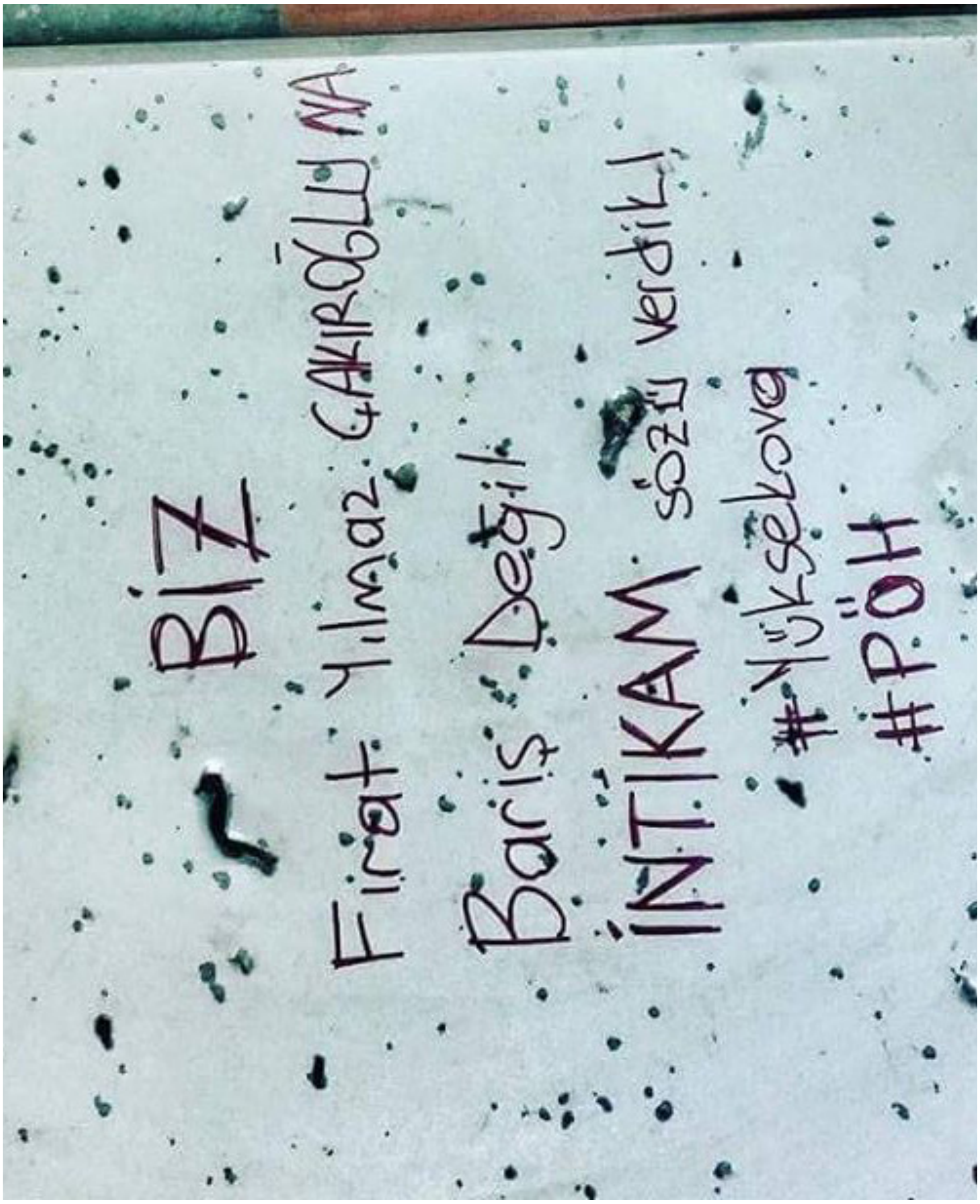
BİZ
Fırat Yılmaz ÇAKIROĞLU NA
Barış Değil
İNTİKAM sözü verdik!
#Yüksekova
#PÖH

20 Nisan 2016'da operasyonların bittiği yönünde açıklamaya rağmen sokağa çıkma yasağı 30 Mayıs 2016'ya kadar devam etti.

> Cizre'de yaşanan katliamın bir benzerinin Yüksekova'da da yaşatılacağı söylentisi ve endişesi nedeniyle 13 Mart 2016'da ilan edilen sokağa çıkma yasağı öncesi kent merkezinde yoğun bir göç yaşandı. Bu süre boyunca ilçe dışında hiç kimsenin kente girişine izin verilmedi. Ancak yasak kısmi zamanlı olarak sabah 06.00 ile 20.00 saatleri arasında kaldırıldıktan sonra ilçe merkezine girişler olabildi.

OTOMOTIV
Hakka
D400
YU

79 gün boyunca kent merkezinde çoğunluğu çatışmaların yoğun bir şekilde yaşandığı Cumhuriyet, Güngör, Orman ve Dizel Mahallelerinde olmak üzere 6 bin 770 yapı yakıldı, yıkıldı.

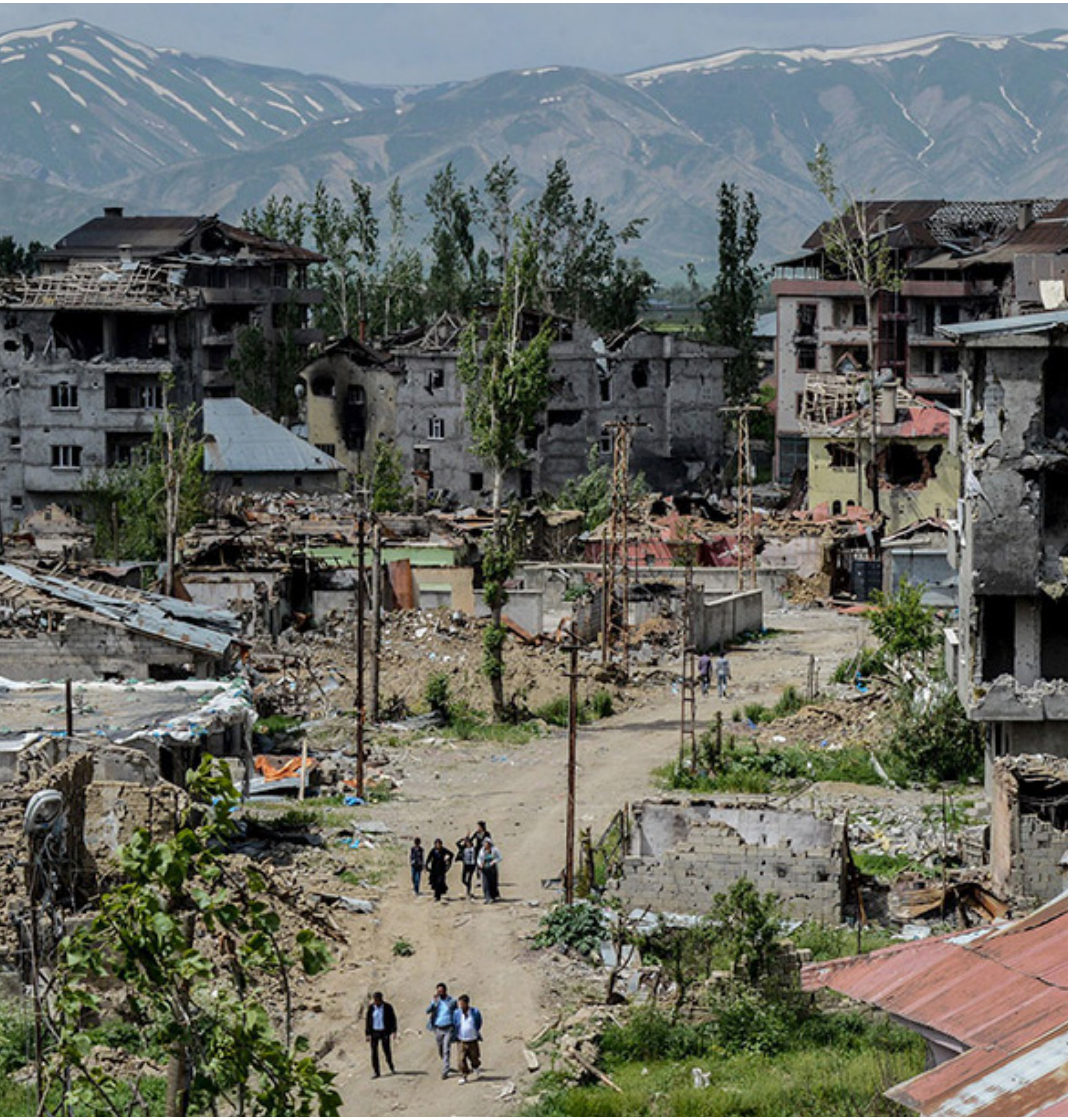

İnşaat Mühendisleri Odası (İMO) Van Şubesi'nin hazırladığı Yüksekova raporunda, **Van depreminde bu kadar binanın yıkılmadığı**na dikkat çekti. Tankla, topla, hava saldırılarıyla yürütülen savaşın kenti yerle bir ettiğinin belirtildiği raporda hasar tespit çalışması ile ilgili şu bilgiler verildi: Yüksekova'da az hasarlı konut sayısının 3193, orta hasarlı konut sayısının 647, ağır hasarlı konut sayısının 787, yıkılmış konut sayısının 867, yanmış konut sayısının da 1336 olduğu tespit edildi.Şehrin üçte biri yıkıldı. 23.640 kişi evsiz kaldı.

Tank, top ve hava saldırıları ile kentte büyük bir tahribat yaratılmasına rağmen en büyük yıkım 20 Nisan 2016'da operasyonlar bittiği yönünde yapılan açıklamadan sonra yaşandı.

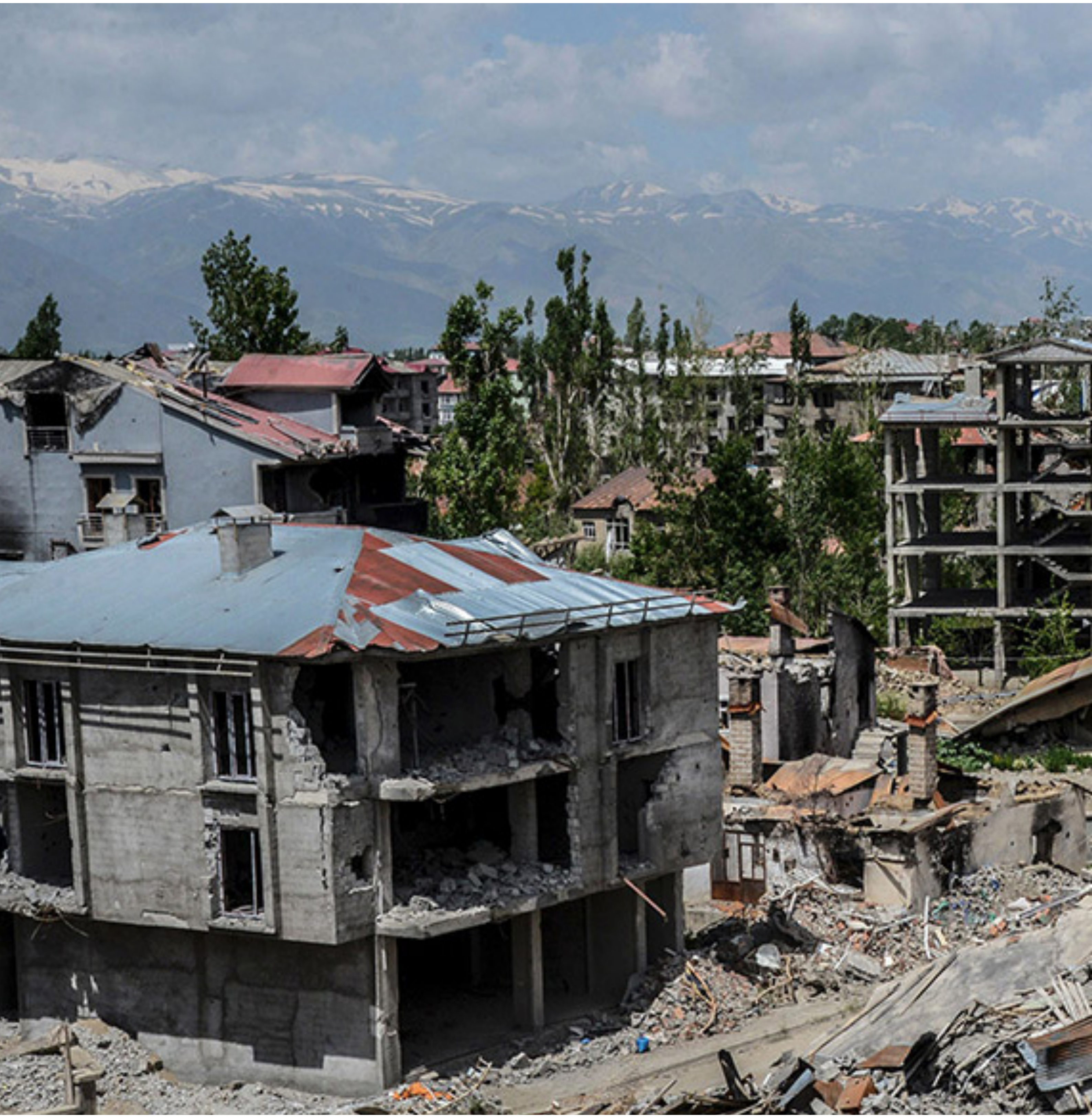

Tanık 1: Yasak, ilçe merkezinin yanı sıra merkeze bağlı 2 köyde de uygulandı. Operasyon bittikten sonra kolluk kuvvetleri evleri yakma, yıkma ve yağmalamaya girişmişler. Esenyurt ve İpekyolu Mahalleleri'nde abluka sürecinde elektrik ve su yoktu. 8 mahalleye halen elektrik ve su verilemiyor. Su ihtiyacı, belediye tarafından tankerlerle taşınan suyla karşılanıyor. Hendek ve barikatın olmadığı mahallelerde de 'kolluk kuvvetleri' yakma ve yıkmaya girişmişler.

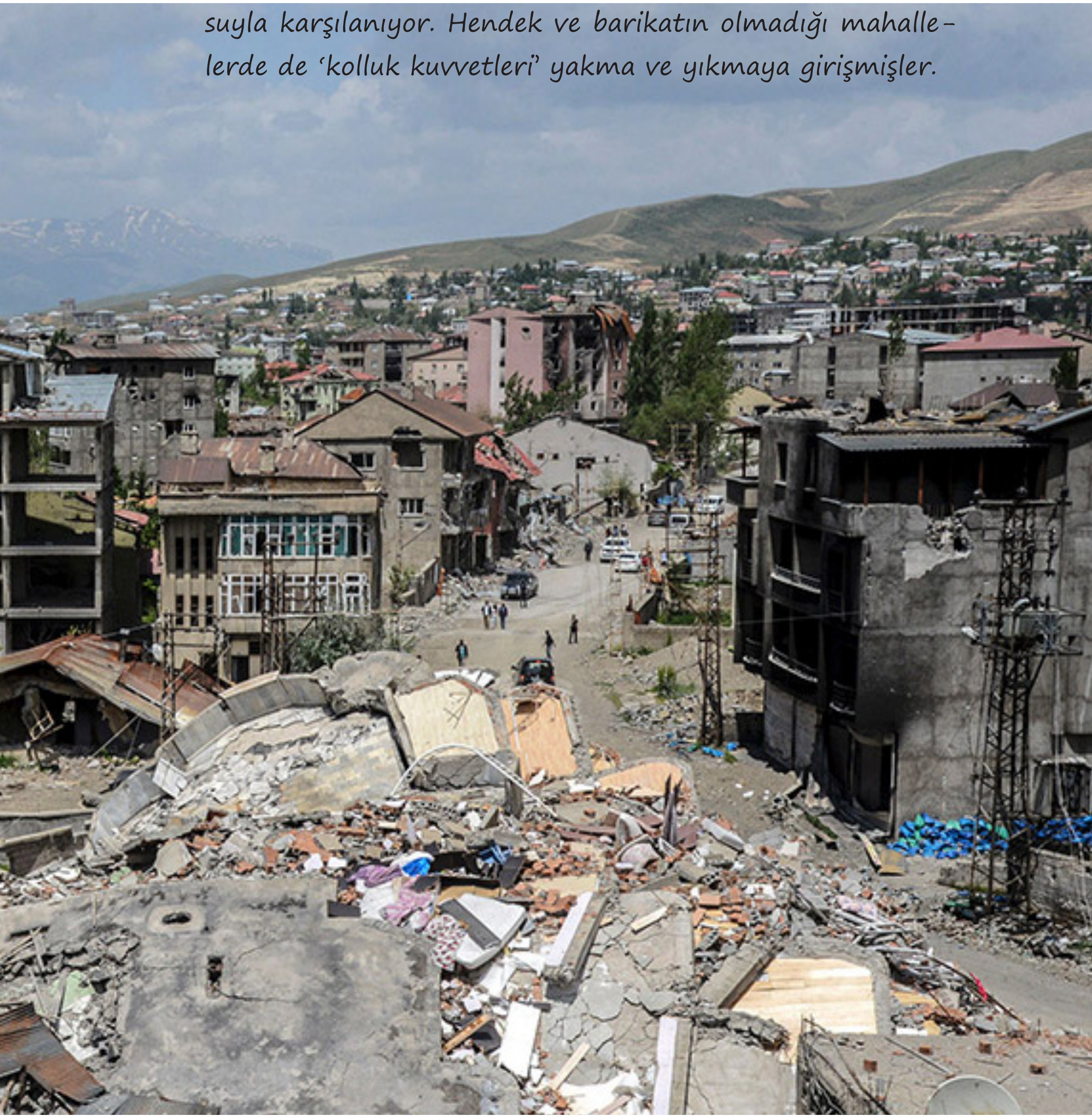

51'i Erzurum Kimsesizler Mezarlığı'na defnedilmek üzere 90 insan yaşamını yitirdi. İlk dört sokağa çıkma yasağı sürecinde de adları Ersin Aydın (37), Naim Nuyan (29), M. Reşit Arıcı (17), Fettah Es (37) ve Yakup Babat (24) olan 5 sivil yaşamını yitirmişti.

Tanık 2: *Ben buradan kesinlikle çıkmak istemiyorum. Benim oğlumun mezarı var burada, günde üç kez ziyaret ediyorum. Ben bu toprağın ve külün içinde yaşamaya razıyım.*

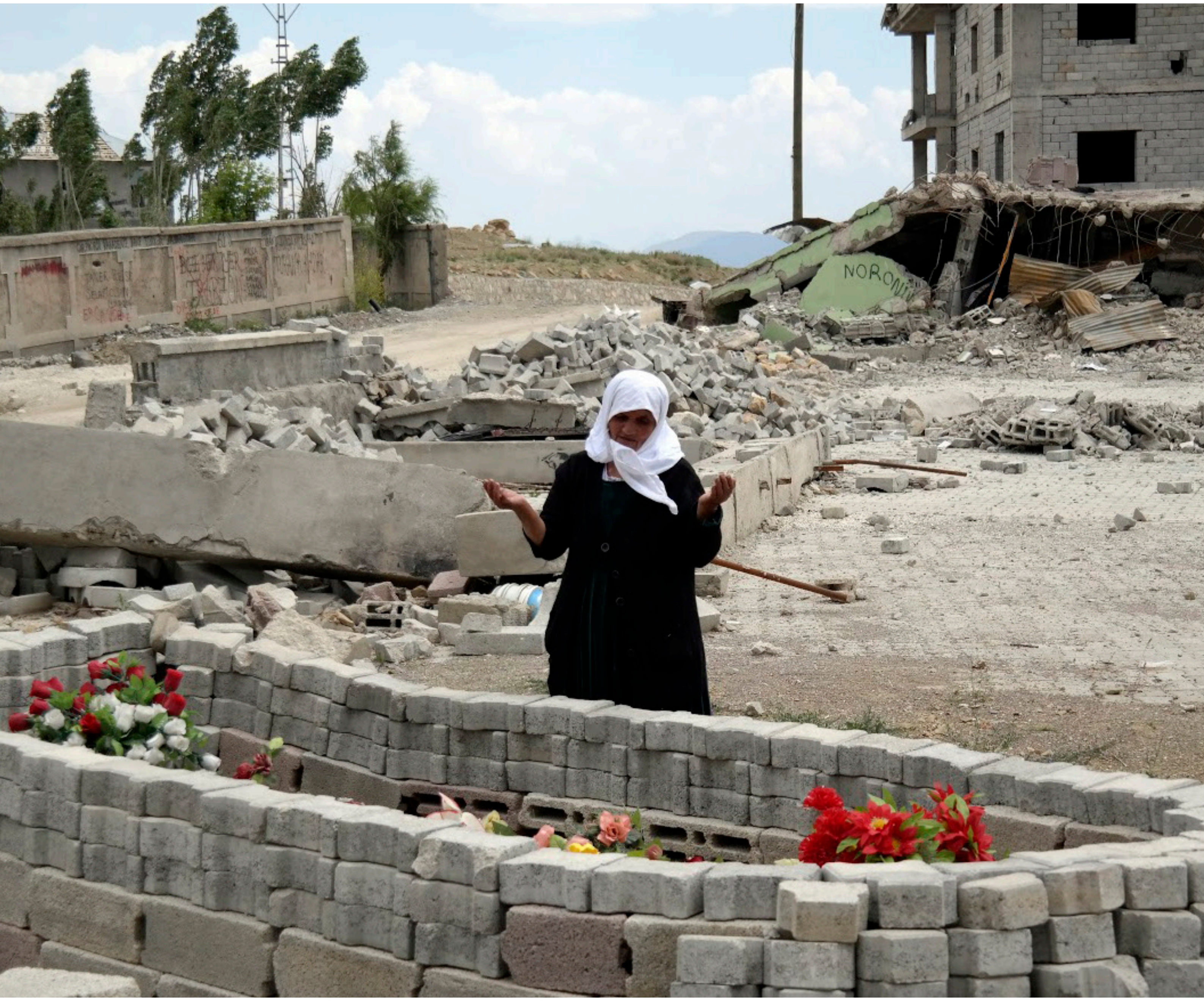

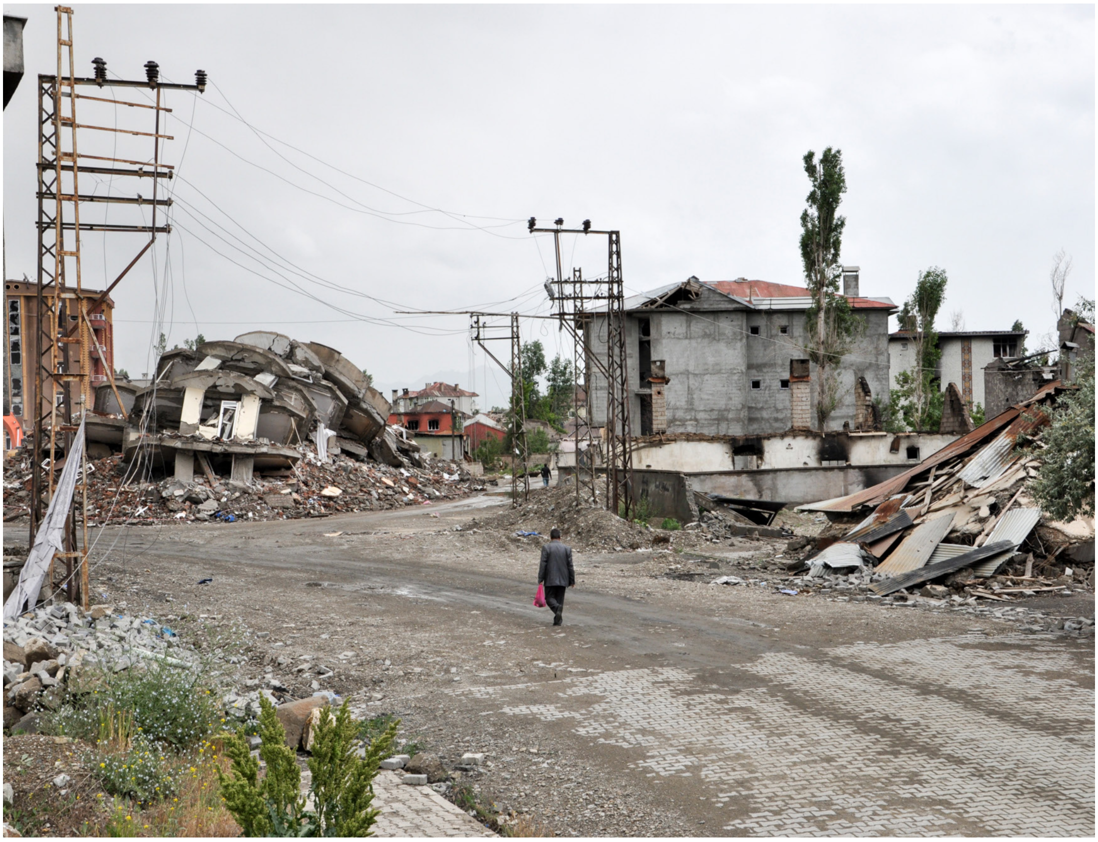

Tanık 3: (28 gün boyunca Dizel Mahallesi'ndeki evinden çıkmadı.) 18 gün boyunca güvenlik güçleri Efeler, Kamışlı ve Miçiç Karakollarından sadece top ve tanklarla Orman, Kışla ve Dizel Mahallelerini uzaktan bombalıyorlardı. 18 gün sonra caddelere tankları sürüp evleri bombalamaya ve yakmaya başladılar. Değirmen'in yanından buraya kadar sağlı sollu bütün evleri yıkıyorlardı. Caminin minaresine bile toplar değdi. Dayanamadım, dışarıya çıktım, 'siz Allaha karşıda mı savaş açtınız' dedim. Bu caddenin tümünü kontrol eden komutana dedim ki, 'gelin ben önünüze düşeyim, eğer bu cadde boyunca tek bir mermi bile size sıkılırsa önce beni öldürün. Evleri yakıp yıkmayın' dedim! 'Burada sadece benim ailemden yüzden fazla insan yaşıyor; insanların evlerini yıkmayın' dedim. Kabul etmediler.

Tanık 4: Devlet o dönem boş durmadı ve parça parça yığınak yapıyordu. Biz bir gün bir baktık, ilçe komple asker ve polisle dolmuş. O kadar çok asker ve polis gelmişti ki, abluka boyunca neredeyse bütün evler ve okullar asker ve polis tarafından işgal edildi.

Tanık 5 (muhabir): Kışla Mahallesinde 8-9 kişilik sivil bir grubun olduğu tünel teslim ol çağrısı yapılmadan bombalandı ve orada bulunan herkes yaşamını yitirdi. Burada Arapça konuşan sakallı bir sürü güvenlik görevlisi vardı. Burada ne valinin, ne kaymakamın ne emniyet müdürünün bir rolü ve yetkisi yoktu. JÖH ve PÖH bir yerlerden emir alıyordu ve bunu uygulamaya koyuyordu. Devlet güçleri bir cenaze defnedilirken sadece aileden üç kişinin katılmasına izin veriyordu. Biz 11 ya da 12. günde Şemdinli yolu üzerinde, yerde bir cenaze görüntüledik. Görüntüde bir kedi cenazenin bir kısmını yiyordu. Bu görüntü sosyal medyaya girdikten sonra yol ortasındaki 8-9 cenaze kaldırıldı ve valilik açıklama yapmak zorunda kaldı.

Tanık 6: Dolka Ezo denilen şu bölgede bir baba ve kızı kalmıştı. O bölgenin defalarca bombalandığını kendi gözlerimle gördüm. İkisini de öldürmüşler. O insanların ölümü basına bile düşmedi... 7 gün boyunca sadece o evin bulunduğu bölgeyi bombaladılar.

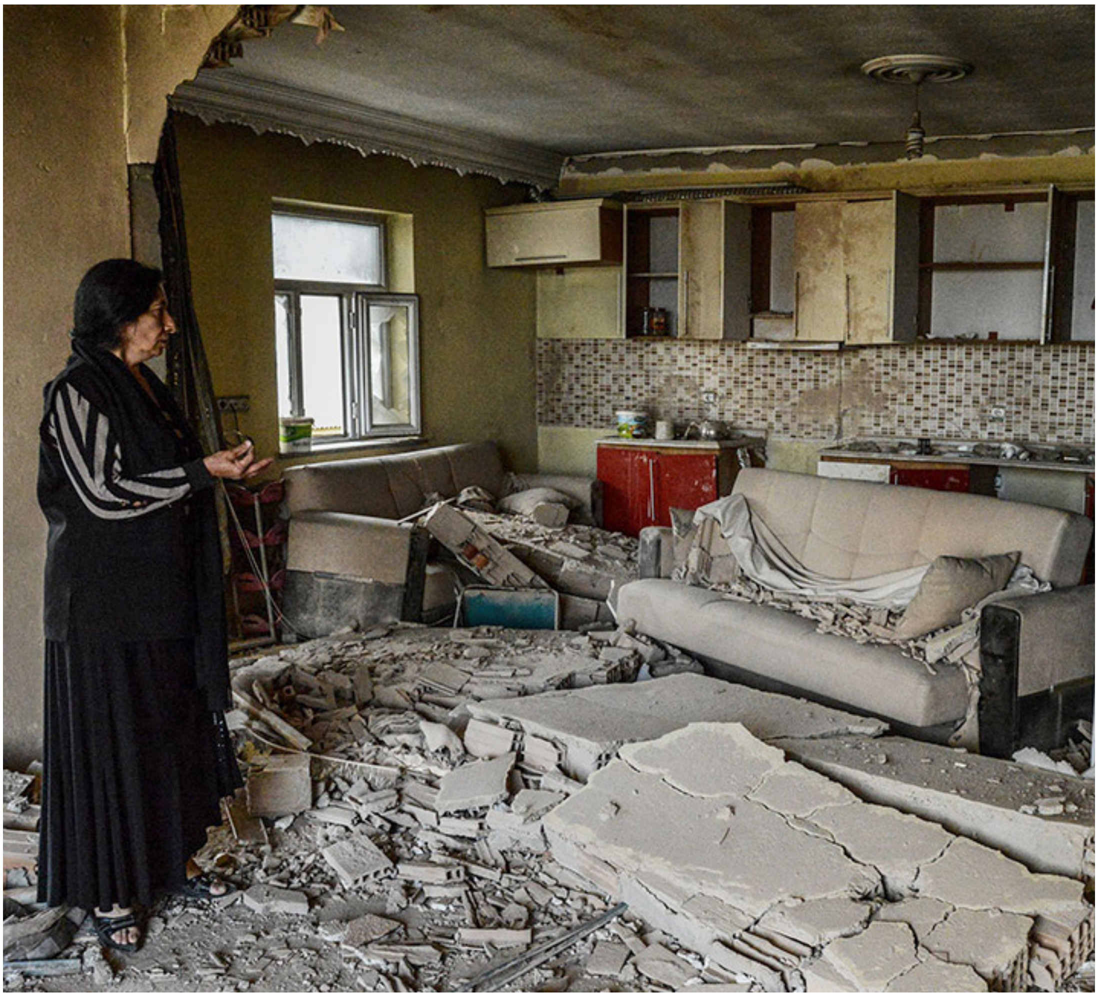

Tanık 7: Devlet burada insanlarla savaşmamış, evlerle savaşmış. Benim evim yasaklı mahalleye o kadar uzak, hendek yok, barikat yok, sen neden benim evimi yaktın, yıktın? Orada benim değerlerim vardı, evi de geçtim. Çocuklarımın fotoğrafları vardı, CD'leri vardı. Ne yaparsa onları bana geri veremez ki... Gerçekten buna gerek yoktu. Devletin Yüksekova ile ilgili bir hayalleri vardı, bir intikam gibi bir şeydi. İntikam aldılar. Herkesin geçmişini yakıp, yıkmışlar. Benim eşimle düğün CD'lerim vardı, şu an öyle bir şey yok artık. Eşimi 2008 Newrozu'nda katlettiler. Her şeyimi yakıp, yıktılar.

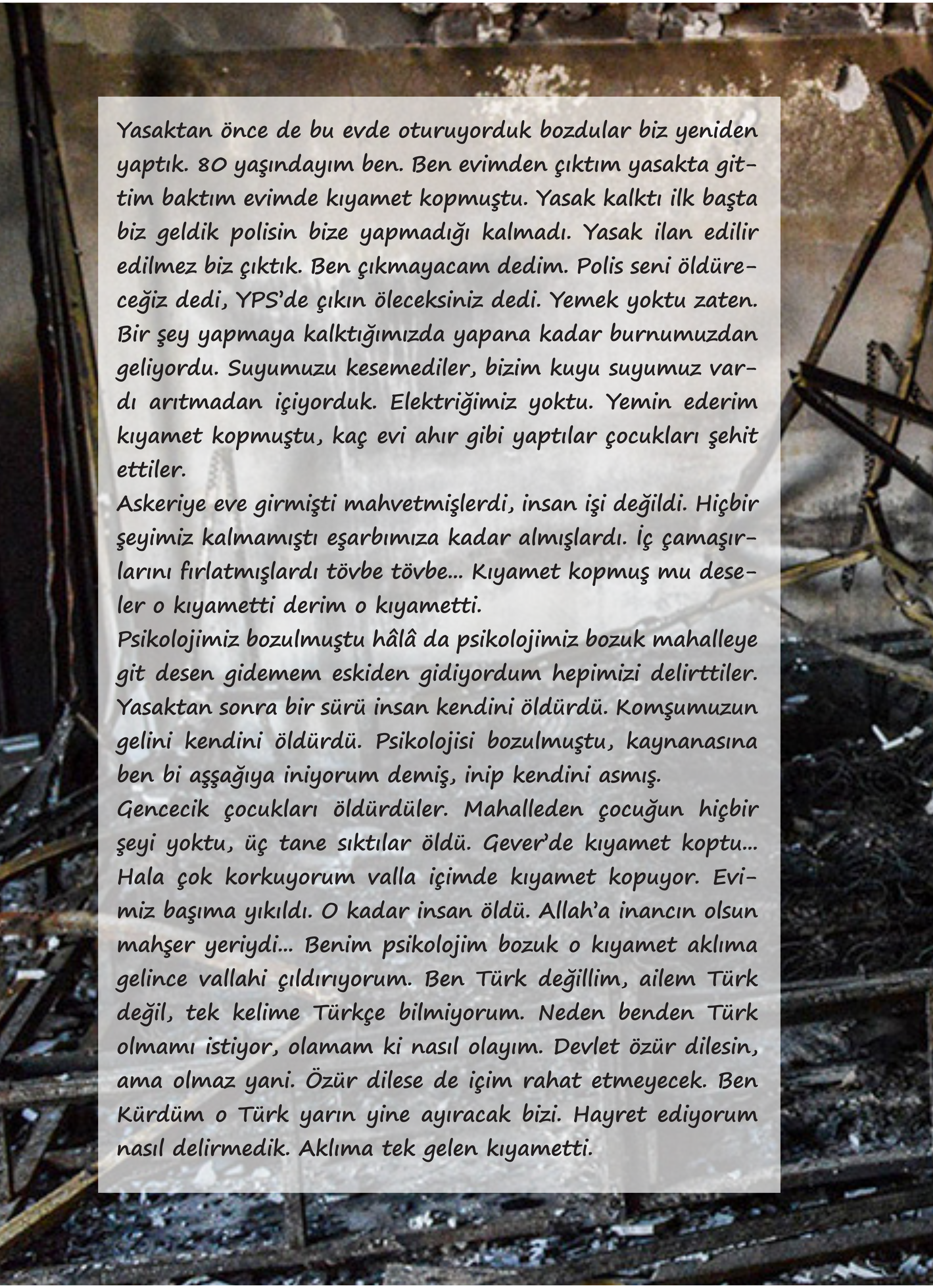

Yasaktan önce de bu evde oturuyorduk bozdular biz yeniden yaptık. 80 yaşındayım ben. Ben evimden çıktım yasakta gittim baktım evimde kıyamet kopmuştu. Yasak kalktı ilk başta biz geldik polisin bize yapmadığı kalmadı. Yasak ilan edilir edilmez biz çıktık. Ben çıkmayacam dedim. Polis seni öldüreceğiz dedi, YPS'de çıkın öleceksiniz dedi. Yemek yoktu zaten. Bir şey yapmaya kalktığımızda yapana kadar burnumuzdan geliyordu. Suyumuzu kesemediler, bizim kuyu suyumuz vardı arıtmadan içiyorduk. Elektriğimiz yoktu. Yemin ederim kıyamet kopmuştu, kaç evi ahır gibi yaptılar çocukları şehit ettiler.

Askeriye eve girmişti mahvetmişlerdi, insan işi değildi. Hiçbir şeyimiz kalmamıştı eşarbımıza kadar almışlardı. İç çamaşırlarını fırlatmışlardı tövbe tövbe... Kıyamet kopmuş mu deseler o kıyametti derim o kıyametti.

Psikolojimiz bozulmuştu hâlâ da psikolojimiz bozuk mahalleye git desen gidemem eskiden gidiyordum hepimizi delirttiler. Yasaktan sonra bir sürü insan kendini öldürdü. Komşumuzun gelini kendini öldürdü. Psikolojisi bozulmuştu, kaynanasına ben bi aşşağıya iniyorum demiş, inip kendini asmış.

Gencecik çocukları öldürdüler. Mahalleden çocuğun hiçbir şeyi yoktu, üç tane sıktılar öldü. Gever'de kıyamet koptu... Hala çok korkuyorum valla içimde kıyamet kopuyor. Evimiz başıma yıkıldı. O kadar insan öldü. Allah'a inancın olsun mahşer yeriydi... Benim psikolojim bozuk o kıyamet aklıma gelince vallahi çıldırıyorum. Ben Türk değillim, ailem Türk değil, tek kelime Türkçe bilmiyorum. Neden benden Türk olmamı istiyor, olamam ki nasıl olayım. Devlet özür dilesin, ama olmaz yani. Özür dilese de içim rahat etmeyecek. Ben Kürdüm o Türk yarın yine ayıracak bizi. Hayret ediyorum nasıl delirmedik. Aklıma tek gelen kıyametti.

Enduro
Desert
Rally

Genel Durum:

Yaklaşık yedi mahallede tahribatlar olduğu gözlemlendi. Bu yedi mahale: Yeşildere, Dizel, Eskikışla, Mezarlık, Orman, Cumhuriyet, Güngör.

Su elektrik:

Yüksekova ilçesinin Yeşildere, Dizel, Eskikışla, Mezarlık, Orman, Cumhuriyet, Güngör mahallelerinde su ve elektrik bulunmadığını dile getirdi. Buradaki su depoları yıkılmış olduğundan belediye ancak taşıma yoluyla buralara su taşımakta fakat bu geçici çözüm yerine kalıcı çözüm bulunulması gerektiği dile getirildi. Bu mahallelerden Mezarlık, Orman, Cumhuriyet ve Güngör mahallelerinde su depolarının yanı sıra su taşıma borularının büyük zarar gördüğü, ve yeniden su hattının çekilmesi gerektiği tespit edildi. Bu mahallelerin elektrik kablolarının ve trafolarının tahrip olduğu gözlemlendi.

Barınma:

Gelen ailelerin çoğunun binası yıkılmış ya da yakılmış durumda. Halk evlerini terk etmek istememekte evlerinin bahçesinde de olsa kalmak istemektedirler. Evleri yıkılmış olanlar kendi imkanlarıyla ya bahçesinde çadır kurup kalmak istemekte bunu yapamadıklarından dolayı da yakınlarından evi sağlam olanların evinde çok kalabalık şekilde kalmaktadırlar.

Çevre:

Yaklaşık üç ay süren yasak süresince hayvan leşlerinin olması, foseptik çukurların patlamış olması, kullanılmış silah parçaları mermileri ve konserve kutuları hâlâ sokakta ve evlerde olması, çevre kirliliği oluşturmakta ve halk sağlığını ciddi tehdit etmektedir.Bu konuda çevre ilaçlanması, köylerde ilaçlamalarının yapılması ve hayvanların aşılanması gerekmektedir . Bir an önce Çevre Bakanlığı ve sorumluların bu konuda çözüm bulması gerekmektedir.

Beslenme:

...halk, gıda yardımlarının çoğu ilçeye girmesi engellendiği, çoğu fırınların yıkılmış olması sebebiyle ciddi beslenme sıkıntıları olduğunu belirttiler.

Psiko-sosyal durum:

Gelen ailelerin yıkılmış evlerini gördüklerinde ciddi psikolojik travma yaşamaktaydılar. Yasak boyunca ilçede kalan ve yasak nedeniyle yerlerinden göç ettirilen halkın genelinde kaygı korku kaçınma çaresizlik susma, içe kapanma, uyku problemlerinin olduğu, bölgede devletin ifadesi olan kolluk kuvvetlerine karşı güvensizlik nefret ve öfkenin mevcut olduğu gözlemlendi. Bu süreç içerisinde yukarda da bahsedilen stres faktörleri nedeniyle sağlık emekçileri tarafından ölü doğum vakalarında, konversiyon bozukluk hastalarında artış olduğu ifade edildi.[1]

---

[1] Yüksekova Sağlık Raporu- 2016, Van Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Sağlık Meclisi, Türk Tabipleri Birliği (TTB), Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) ve Özgür Genç Sağlık Meclisi'nin de içinde bulunduğu sağlık komisyonu.

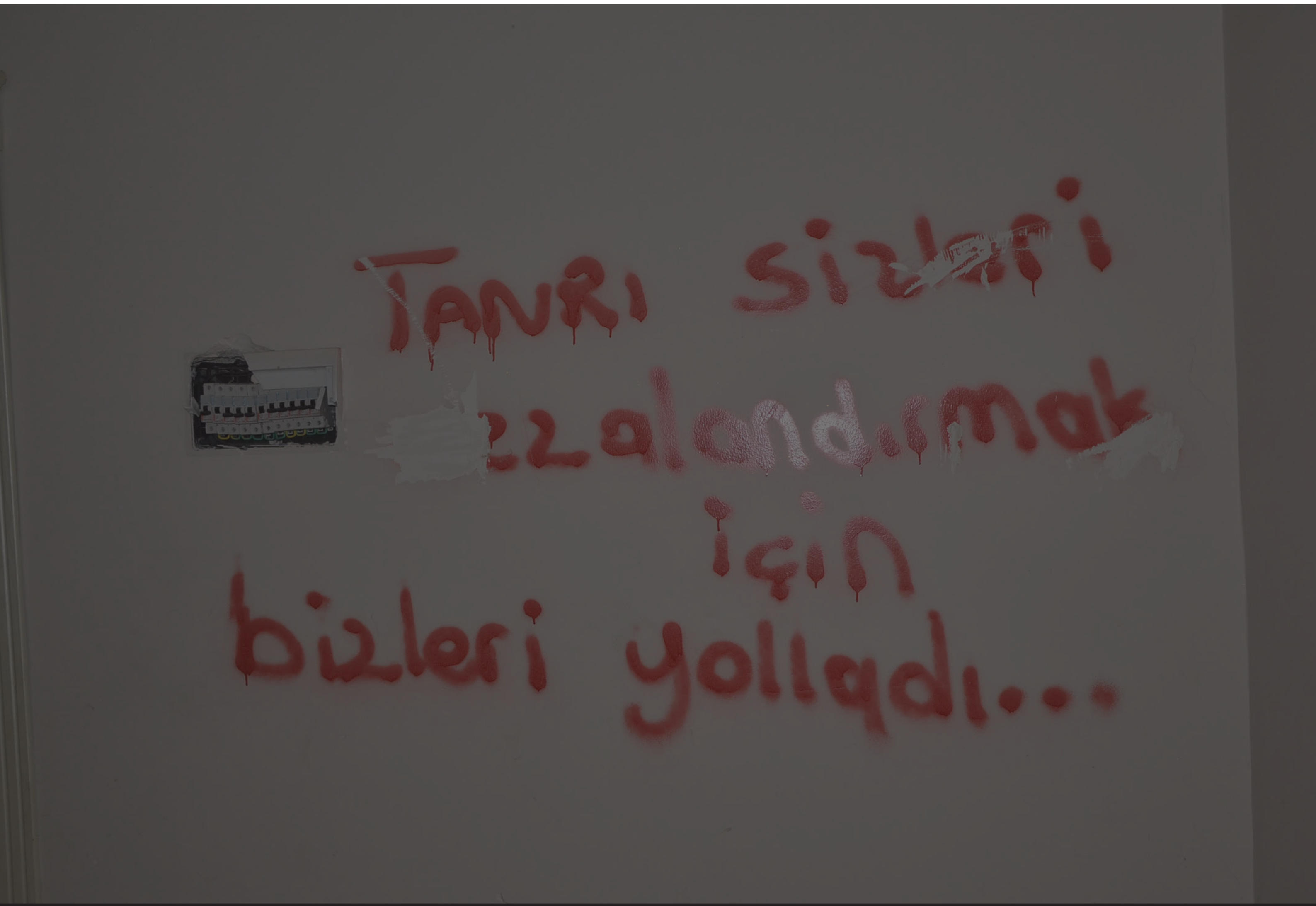
Tanrı sizleri
ezalandırmak
için
bizleri yolladı...

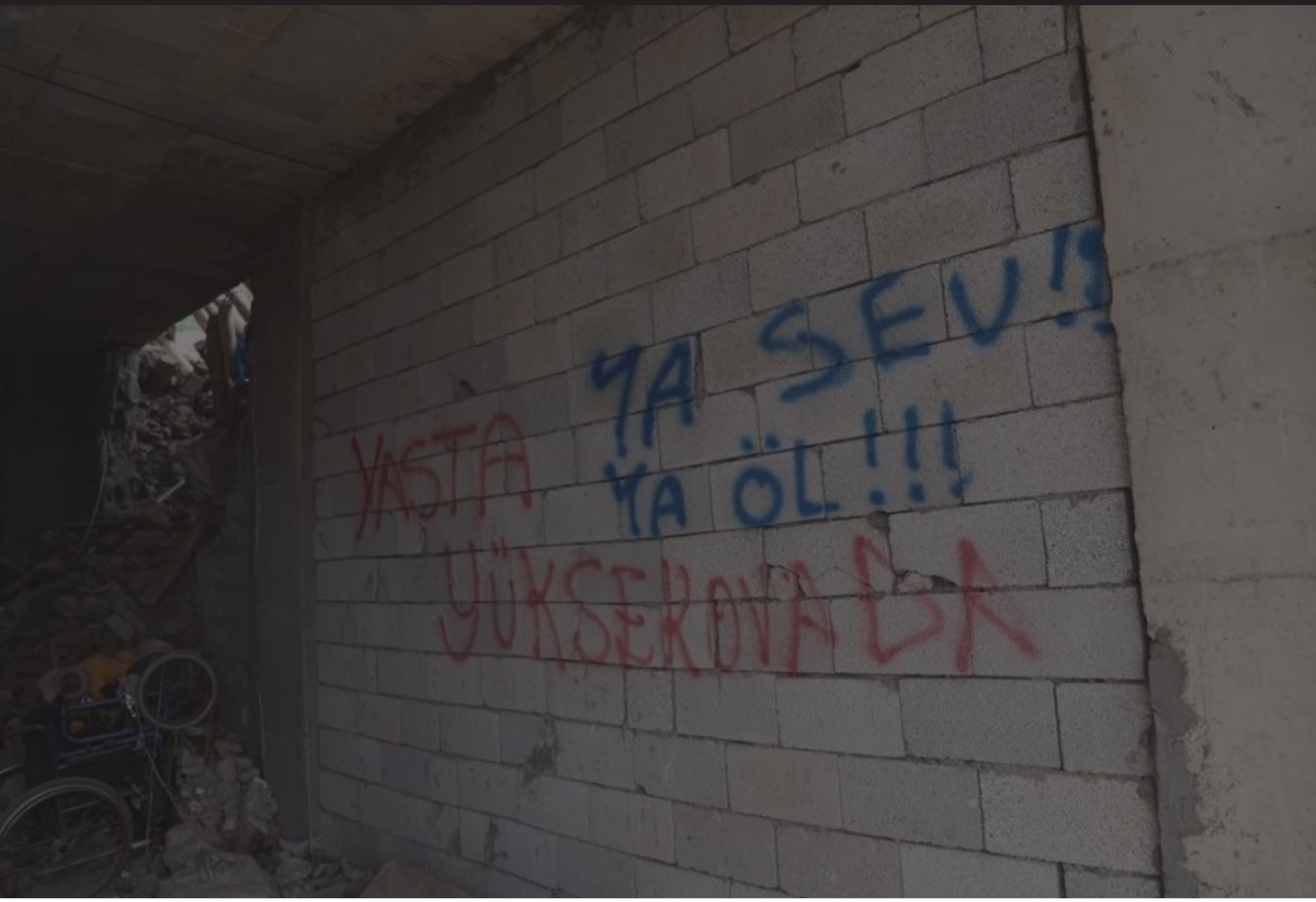
YA SEV!!
YA ÖL!!!
YASTA
YÜKSEROVADA

Yüksekova

Filistin

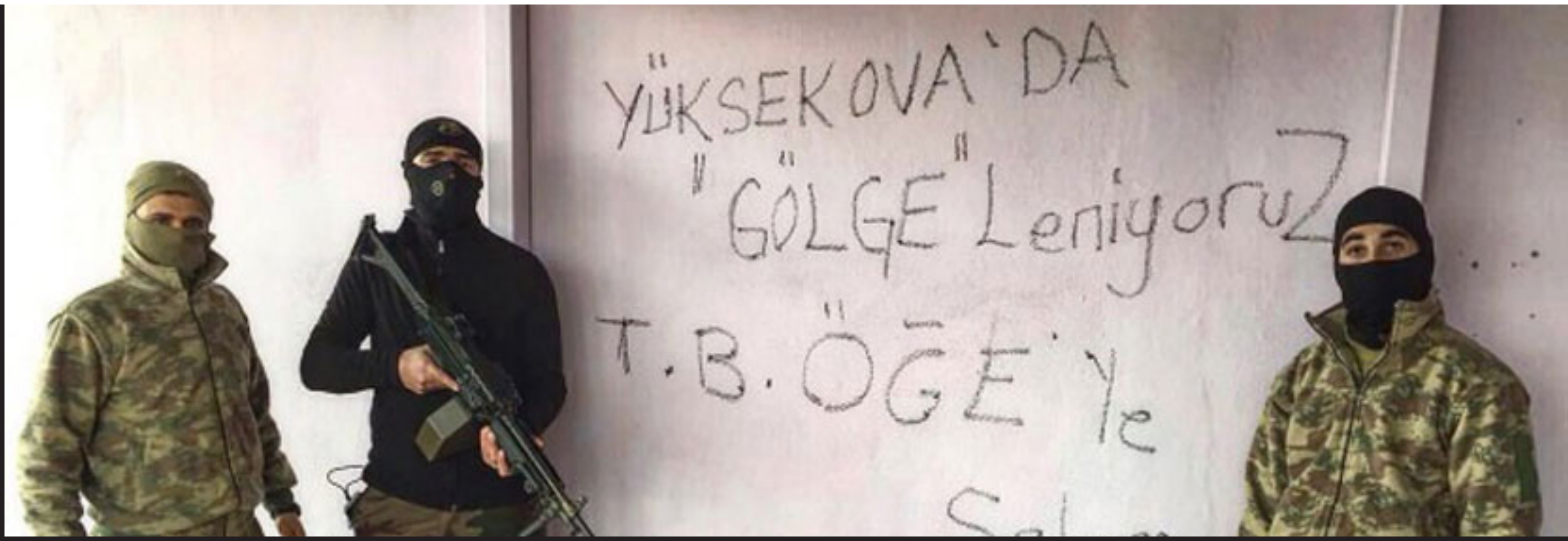
YÜKSEKOVA'DA
"GÖLGE"LeniyoruZ
T.B. ÖGE'ye
Sel

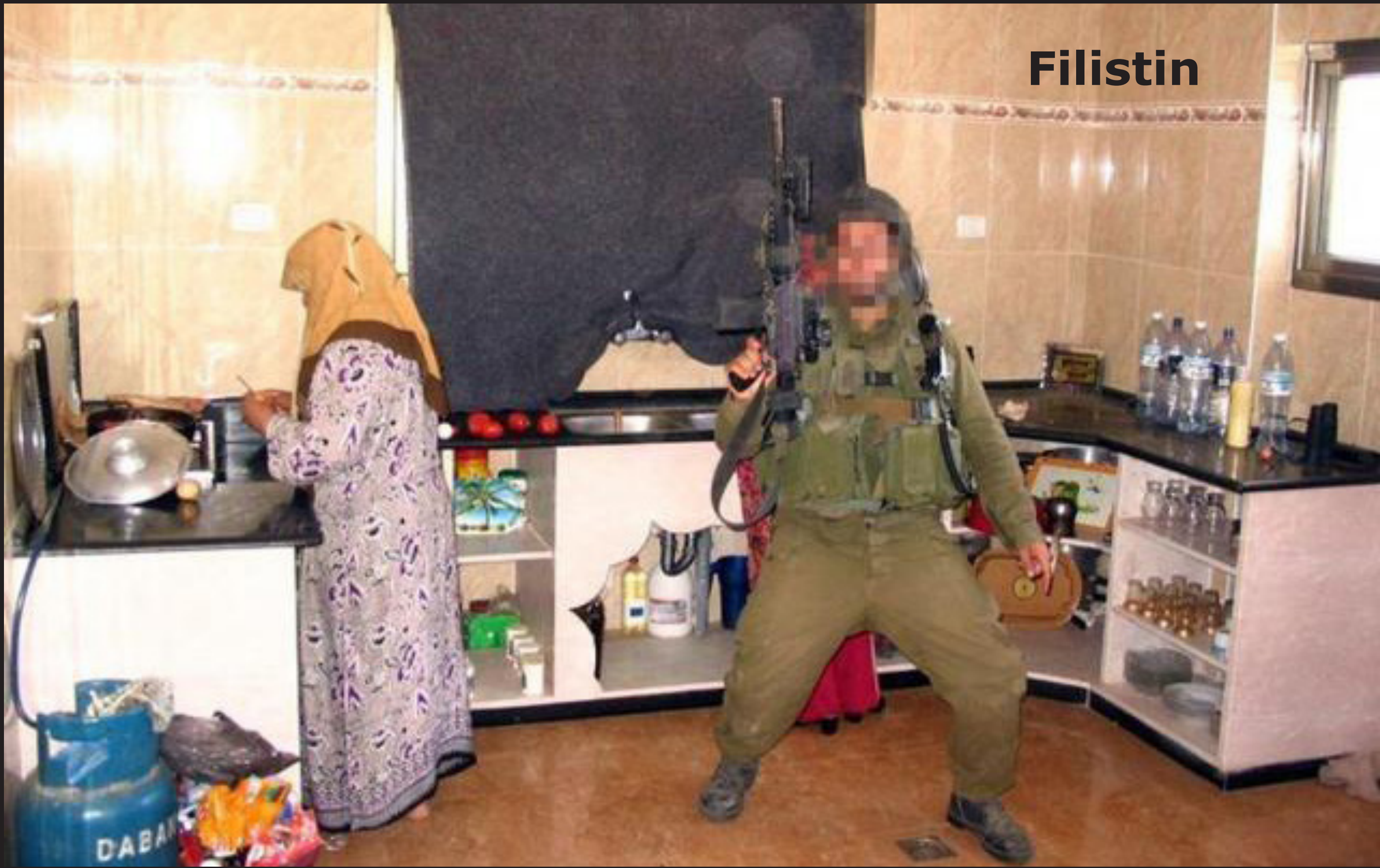
Filistin

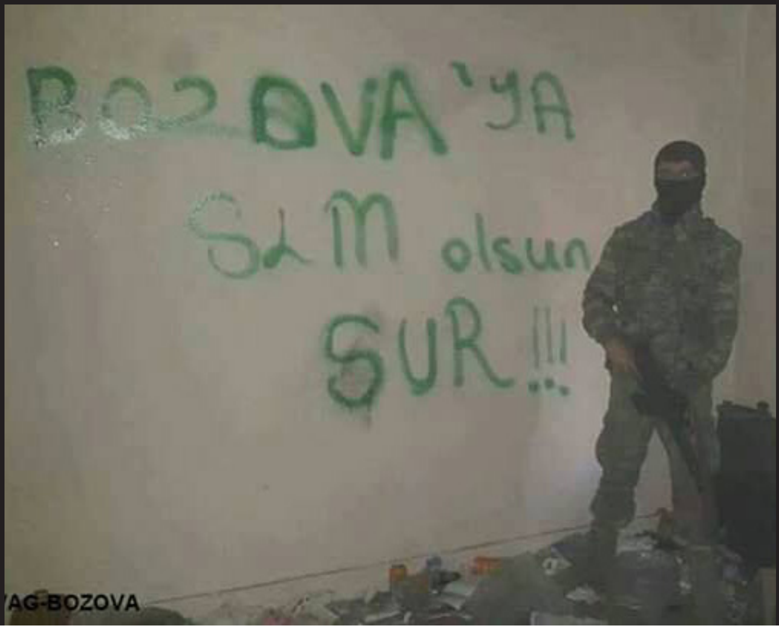
BOZOVA'YA
SaLM olsun
SUR!!!
AG-BOZOVA

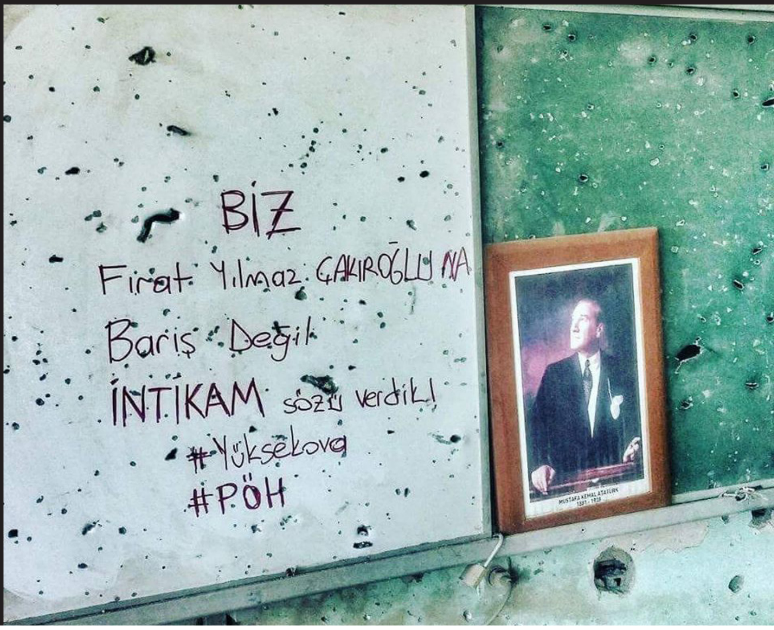
BIZ
Fırat Yılmaz ÇAKIROĞLU'NA
Barış Değil
İNTİKAM sözü verdik!
#Yüksekova
#PÖH
MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Dünya ile bağlantı bütünüyle kesildi hareketlilik günlerce, gece gündüz aralıksız kısıtlandı

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'nin Temmuz 2015 - Aralık 2016 tarihleri arasında çatışmanın olduğu bölgelerde yaptığı çalışma raporu

1. Bu rapor, Temmuz 2015 ile 31 Aralık 2016 arasında Türkiye'nin güneydoğusunda,[2] özellikle Türkiye Hükümeti tarafından yürütülen güvenlik operasyonlarıyla ilişkili, temel insan hakları endişelerine dair genel bir bakış sunar.

2. Temmuz 2015 ile Aralık 2016 arasında Türkiye'nin güneydoğusunda yürütülen güvenlik operasyonları kapsamında yaklaşık 2000 kişinin hayatını kaybettiği rapor edilmiştir. Edinilen bilgilere göre bu sayının içinde yaklaşık 800 güvenlik mensubu ve yerel halktan yaklaşık 1200 kişi bulunmaktadır ve bu 1200 kişinin içinde belirsiz sayıdaki kişinin devlete karşı şiddet içeren veya içermeyen eylemlere karışmış olabileceği öngörülmüştür. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (OHCHR) aşırı güç kullanımı; öldürme; zorla kaybedilme; işkence; konutların ve kültürel mirasın yok edilmesi; nefrete teşvik; acil tıp hizmetleri, gıda, su ve geçim kaynaklarına erişimin engellenmesi; kadına karşı şiddet; ve düşünce ve

---

[2] Bu, Türkiye Cumhuriyeti'nin Adıyaman, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Gaziantep, Hakkari, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerini kapsayan bir coğrafi bölgesini ifade etmektedir.

ifade özgürlüğü ile siyasi katılım haklarının ciddi ölçüde kısıtlanmasına dair sayısız vaka belgelendirmiştir. En ciddi insan hakları ihlallerinin ise sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı dönemlerde meydana geldiği rapor edilmiştir. Bu dönemlerde bazı yerleşim yerlerinin dünya ile bağlantısı bütünüyle kesilmiş ve hareketlilik günlerce, gece gündüz aralıksız kısıtlanmıştır.

3. OHCHR'ın Türkiye'nin güneydoğusunda ciddi insan hakları ihlallerinin meydana geldiği yönünde detaylı ve güvenilir iddialar almaya başladığı Temmuz 2015'ten bu yana, İnsan Hakları Konseyi Özel Prosedürler ve İnsan Hakları Sözleşme Organları da dahil olmak üzere birçok Birleşmiş Milletler insan hakları mekanizması ile Avrupa'daki insan hakları mekanizmaları, özellikle Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri rapor edilen iddialarla ilgili endişelerini dile getirmiştir.

4. Mayıs 2016'da İnsan Hakları Yüksek Komiseri, Türkiye Hükümeti'nden, bilgilerin doğruluğunu ispat etmek ve rapor edilen insan hakları endişelerini soruşturmak üzere OHCHR insan hakları yetkililerinden oluşacak bir ekibe ilgili bölgeye tam ve kısıtsız erişim izni vermelerini istemiştir.[3] OHCHR bu talebi defalarca takip etmiş ancak Şubat 2017 itibarıyla Türk yetkililerden herhangi bir resmi cevap alamamıştır.[4]

---

[3] 11 Mayıs 2016'da Yüksek Komiser, Cenevre'deki Birleşmiş Milletler Ofisinin ve İsviçre'deki diğer uluslararası kuruluşların Türkiye Daimi Temsilcisine, alınan iddiaları bağımsız olarak incelemek amacıyla bir OHCHR ekibinin Türkiye'nin güneydoğusunda izleme görevi gerçekleştirmesi için izin istemek üzere bir mektup göndermiştir.

[4] OHCHR 8 Şubat 2017'de Cenevre'deki Birleşmiş Milletler Ofisinin ve İsviçre'deki diğer uluslararası kuruluşların Türkiye Daimi Misyonundan Sözlü Nota aldığını ve bu nota ile Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiseri'nin Türkiye'ye bir ziyaret gerçekleştirmek üzere davet edildiğini kabul etmektedir. OHCHR bu davet için müteşekkir olsa da Türk yetkililerinin OHCHR teknik ekibine Türkiye'nin güneydoğusundaki etkilenen bölgelere erişim izni vermemesinden üzüntü duymaktadır.

5. Haziran 2016'da, erişim izni olmadığından, Yüksek Komiser, 48/141 sayılı Birleşmiş Milletler Genel Kurul Kararı kapsamında yetkisini kullanarak Cenevre'deki Merkez Ofisten yürütülecek bir izleme süreci başlatmıştır.[5] Bu izleme süreci OHCHR'ın standart metodolojisi uyarınca gerçekleştirilmiştir. Türkiye Hükümeti'nin 15 Temmuz 2016 darbe girişimine cevabı ve terörle mücadele politikaları gibi bütün ülkeyi etkileyen bazı gelişmeler de bu rapora, Türkiye'nin güneydoğusundaki durumla ilgili olduğu yerlerde, (doğrudan veya dolaylı olarak) yansıtılmıştır.[6]

6. Bu rapor, OHCHR uzaktan izleme ekibince alınan, doğrulanan ve analiz edilen bilgiler temelinde oluşturulmuştur. Bilgi toplama ve doğrulama yöntemleri arasında birçok mağdur, tanık ve mağdur yakını ile görüşmeler, Türkiye Hükümeti ile Türk ve uluslararası sivil toplum kuruluşları (STK'lar) tarafından temin edilen bilgilerin analizi, resmi kayıtlar, açık kaynaklı belgeler, uydu görüntüleri, videolar, fotoğraflar ve sesli materyaller ile diğer ilgili ve güvenilir materyaller bulunmaktadır. OHCHR uzaktan izlemenin getirdiği kısıtlamalar çerçevesinde alınan bilgilerin geçerliliğini mümkün olduğunca kuvvetlendirmek için gerekli özeni göstermiştir. OHCHR kaynaklarını koruma ve onların gizliliğini sağlama taahhüdünde bulunmuştur. Bu nedenle, rapor kaynakların rıza verdiği durumlar haricinde kaynakların kimliğini ortaya çıkarabilecek hiçbir bilgiyi ifşa etmemektedir.

---

[5] 48/141 sayılı Birleşmiş Milletler Genel Kurul Kararı, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiseri'ni, diğer görevlerinin yanında; "a) herkesin tüm kişisel, kültürel, ekonomik, siyasi ve sosyal haklarından etkili bir şekilde faydalanmasını desteklemeye ve korumaya;… f) tüm insan haklarının önündeki mevcut engelleri kaldırmada, insan haklarının tam olarak sağlanmasına ilişkin zorlukların ele alınmasında ve insan hakları ihlallerinin devam etmesinin engellenmesinde aktif rol oynamaya; g) tüm insan haklarına uyulmasını sağlamak amacıyla yetkisi kapsamında bütün Hükümetler ile diyaloğa girmeye çağırır.

[6] PKK; Türkiye Hükümetinin, bazı devletlerin, AB ve NATO'nun terör örgütü listelerinde yer almaktadır.

7. OHCHR, Cenevre'deki Birleşmiş Milletler Ofisi ve İsviçre'deki diğer uluslararası kuruluşların Türkiye Daimi Misyonunca güneydoğudaki duruma ilişkin temin edilen bilgiler için müteşekkir olsa da güneydoğudaki etkilenen yerlere, insanlara ve çeşitli hükümet kaynaklarına, bağımsız ve hükümet dışı kaynaklara doğrudan erişim sağlayamadığı için üzüntü duymaktadır. Bu, bir diyalog kurulmasını engellemiş ve alınan iddiaların, yerel yetkililerin elindeki bilgilerle direkt doğrulanmasını imkansız hale getirmiştir. Bu nedenle bu raporun yazıldığı tarihte OHCHR, dikkatine sunulan tüm iddiaları doğrulayamamıştır. Dolayısıyla bu rapor Türkiye'nin güneydoğusundaki insan hakları durumunun kapsamlı bir anlatımı niteliğinde değildir ama Temmuz 2015 ile Aralık 2016 arasında bölgedeki endişeye sebep olan vakalara dair bir örnek sunmaktadır.

Yaşam hakkı

23. OHCHR'ın birçok farklı kaynaktan aldığı bilgilere göre güvenlik operasyonları kapsamında Temmuz 2015 ile Aralık 2016 arasında Türkiye'nin güneydoğusunda yaklaşık 2000 kişi öldürülmüştür. Raporlar genellikle yerel halktan öldürülen kişi sayısını yaklaşık 1200 olarak vermektedir. Bunlar içinde belirsiz sayıdaki kişi devlete karşı şiddet içeren veya içermeyen eylemlere karışmış olabilir; güvenilir, erişime açık yaralı/ölü verileri olmadığı için bu tür istatistikleri doğrulamak zordur.

25. 2016 Ocak sonu ile Şubat başında, Cizre ilçesinde, binaların bodrum katlarında mahsur kalan erkek, kadın ve çocukların güvenlik güçleri tarafından bombardımana tutulduğu rapor edilmiştir. OHCHR ile görüşen tanıklar ve Cizre kurbanlarının aile üyeleri mahallelerin bütünüyle yok edildiği bir felaket tablosu çizmiştir. Buna

göre, söz konusu mahallelerde, çoğunlukla güvenlik operasyonlarından kaçan IDP'lerden oluşan 189 kişi bodrum katlarında, yılın en soğuk aylarında su, gıda, sağlık hizmeti ve elektrik olmaksızın haftalarca mahsur kalmıştır. Bodrumlarda mahsur kalan kurbanlardan bazıları cep telefonlarıyla STK'lar ve milletvekilleri ile görüşerek dünyanın ilgisini çekmeye çalışmışlar, bombardımandan kurtulmak için yalvarmışlardır. Cizre'de öldürülen kurbanların ailelerine göre, ve birçok STK tarafından rapor edildiği üzere, belirsiz sayıdaki insan bedeni bombardımanların yol açtığı yangında ve olayın olduğu yerde yangının ardından gelen acele yıkımda tamamen veya kısmen yok olmuştur. Binaların yıkılması kanıtları yok etmiş ve böylelikle ölenlerden geriye kalanlar üzerinden kimlik tespiti yapılması ve bunların izinin sürülmesi büyük ölçüde engellenmiştir. Dahası, rapor edilen aşırı güç kullanımına ve bunun sonucu olarak gelen ölümlere ilişkin koşulların incelenmesi için bir soruşturma açmak yerine yerel yetkililer öldürülen insanları terör örgütlerine katılmakla suçlamış ve aile üyelerini etkileyen baskılayıcı tedbirler almışlardır.

26. OHCHR Şubat 2016'da Cizre'de ölen bir kadının erkek kardeşiyle konuşulmuştur. Kadının ailesi, ondan geriye kalanları teslim almak üzere cumhuriyet savcısı tarafından çağırılmıştır. Kalıntılar ise DNA eşleşmesi ile kimliği belirlenen, kömüre dönmüş üç küçük et parçasından oluşmaktaydı. Aileye, kadının nasıl öldüğüne dair herhangi bir açıklama yapılmamış veya adli tıp raporu verilmemiştir. Kadının kız kardeşi onun ölümünden sorumlu olanların hesap vermesi için çağrıda bulunmuş ve yasal süreç başlatma girişiminde bulunmuştur ancak terör suçlarıyla mahkemeye verilmiştir.

27. Cizre'den orta yaşlı evli bir çifte ait bir başka tanık ifadesi genel ortamı, insan hayatlarının pervasızca hiçe sayılması ve Hükümetin

krize verdiği uygun olmayan bir yanıt olarak tanımlamıştır. Çifte göre, 14 Aralık 2015'te 24 saatlik bir sokağa çıkma yasağı (ikinci kez) getirilmişi ve ardından bölgede yaşayan herkesin su, elektrik ve gıda tedariki kesilmiştir. Halk bunu bir çeşit toplu ceza olarak yorumlamıştır. Cizre'nin Yafes, Nur, Sur ve Cudi mahalleleri kısmen tahliye edilmiş ancak çoğunlukla yerinden edilmiş kişilerden oluşan 189 kişi, yetkililerce bilinen, sığındıkları bitişik binaların bodrum katlarında mahsur kalmıştır. Tanıklara göre şehir ağır bombardıman altında idi ve keskin nişancı polisler kasabanın dört bir yanındaki çatılara yerleşmiş ve rapor edildiği üzere, ateşkesten sonra bile rastgele ateş etmekteydiler. Ambulansların hasta ve yaralıları almak üzere sokağa çıkma yasağının uygulandığı bölgeye girmesinin engellendiğini, bunun da aslında engellenebilecek ölümlere yol açtığını belirtmişlerdir.

28. Tanıklar merkezi Hükümet tarafından atanan il Valisinin[7] temsil ettiği merkezi yetkililer ile çoğunlukla Kürt kökenli belediye yetkilileri arasında güven eksikliği olduğunu anlattılar. Bu ayrılıkların bölge nüfusu için trajik sonuçlar doğurduğunu söylediler. Valinin kriz komitesi, rapor edildiği üzere, hiçbir belediye çalışanını içermemekteydi. İç İşleri Bakanlığı'na bağlı polis kuvvetleri ise, rapor edildiği üzere, halka sert davranıyordu ve halk yardım için onlara gitmekten korkmaktaydı.

29. OHCHR Sur, Silvan ve Lice (Diyarbakır ili), Nusaybin, Dargeçit (Mardin ili), Şırnak Merkez, Silopi, İdil (Şırak ili) ve Yüksekova (Hakkari ili) gibi, daha küçük ölçekte de olsa, Türkiye'nin güneydoğusunda yerel halkın ölümüne sebep olan diğer olaylara dair tanıklıklar da almıştır. Ölümlerin ardından, her zaman için hayatta ka-

---

[7] Türkiye'deki illere (eski adıyla vilayetlere), ülkenin bakanlar kurulu tarafından atanan ve İç İşleri Bakanlığına bağlı olan valiler başkanlık eder.

lanların toplu bir şekilde yerlerinden edilmesi ve evlerinin ve yerel kültürel anıtların yıkılması gelmiştir.

30. Türkiye'nin içinden ve dışından çeşitli kaynaklardan edinilen bilgiler temelinde, güvenlik operasyonları bağlamında yerel halktan bazı kişilerin ölümü (i) özellikle silah kullanımının yalnızca acil bir yaşam tehlikesi veya ciddi yaralanma riskinin olduğu vakalarla sınırlandırılarak aşırı güç kullanımından kaçınmak ve ağır silahların kullanımından kaçınmak suretiyle; (ii) halkın tahliyesi için insani yardım koridorlarını zamanında açmak suretiyle ve (iii) barikatların, acil sağlık hizmetinin sağlanmaması nedeniyle ölen yaralı ve hastaların tahliyesi ve tedavisi için gelen ambulanslara açılması suretiyle engellenebilirdi.

31. OHCHR'ın, kurbanların aile üyelerinden edindiği bilgilere göre yerel savcılar rapor edilen ölümlere ilişkin soruşturma açmayı ısrarla reddetmektedir. OHCHR rapor edilen ölümlere ilişkin etkili ve bağımsız soruşturma yürütüldüğüne işaret eden hiçbir bulgu görmemiştir. Ölenlerden geriye kalanların izini sürmeye çalışan vatandaşlar, rapor edildiği üzere, polis karakoluna götürülüp sorgulanmıştır.

B. Konutlar da dahil olmak üzere mülklerin yıkımı ve istimlakı

32. Temmuz 2015'ten bu yana devam eden güvenlik operasyonları Türkiye'nin güneydoğusundaki konutlara, işletmelere ve kamu binaları ile kamu alanlarına, özellikle Mardin ilinin Nusaybin ilçesinde ve Diyarbakır ilinin Sur ilçesinde, asgari hasardan kapsamlı yıkıma kadar uzanan ciddi hasarlar vermiştir. Söz konusu yerlerdeki bombardımanlar, rapor edildiği üzere, şehirlerdeki nüfusu, mülkiyet

yapısını ve mimari karakteri bütünüyle, kalıcı şekilde değiştirmiştir.

33. Yoğun yıkım dönemi güvenlik operasyonlarının hemen ardından başlamış; yetkililer, rapor edildiği üzere, yerinden edilmiş nüfusun evlerine dönmelerine ve evlerini yeniden inşa etmelerine engel olmuş ve getirdiği makineler ile, hafif hasarlı binalar ile kültürel miraslar da dahil olmak üzere şehir yapılarını yerle bir etmiştir. Türkiye'nin güneydoğusundaki kasaba ve şehir merkezleri artık, boş araziler ve devasa park alanları olarak betimlenmektedir.

34. Yok edilen konutlara ilişkin kapsamlı istatistikler bulunmasa da UNOSAT tarafından temin edilen uydu görüntülerinin analizi, Türkiye'nin güneydoğusunda meydana gelen büyük hasarları ortaya koymaktadır. En büyük hasarı alan bölgelerden bazıları Nusaybin, Derik ve Dargeçit (Mardin), Sur, Bismil ve Dicle (Diyarbakır) ve Cizre ve Silopi'dir (Şırnak). Örneğin Nusaybin'de (Mardin ili) UNOSAT uydu görüntüleri yoluyla yapılan hasar tespiti 1,786 binanın hasar gördüğünü, bunlardan 398'inin tamamen yıkıldığını, 383'ünün ciddi hasar gördüğünü ve 1,005'inin az hasar gördüğünü belirlemiştir. UNOSAT, uydu görüntüsü analizleri temelinde bu hasarları ağır silah kullanımına ve olasılıkla havadan atılan cephaneliklere bağlamaktadır.

35. Uydu görüntüleri, güvenlik operasyonlarının ardından Hükümetin özel mülkleri ve kamu binalarını yok etmeye devam ettiğini göstermektedir. Örneğin Diyarbakır'ın nüfus yoğunluğu yüksek ilçesi Sur'da yıkım faaliyetleri ağır makinelerle gerçekleştirilmiştir. Haziran 2015 ile Temmuz 2016 arasında çekilen uydu görüntüleri, yıkım ekiplerinin bir seferinde şehrin bir bölümünün hatlarını belirlediğini ve ardından hasar görmüş ve görmemiş binaları ayrım yapmadan

yıktığını göstermektedir.

36. Yerel kaynaklara göre vatandaşların eşyalarını almak veya mülklerini yeniden inşa etmek için ilgili alanlara girmelerine izin verilmemiş ve rapor edildiği üzere, kurbanların cenazelerinden kalıntılar içerme ihtimali olan enkaz yakınlardaki Dicle Nehri'nin kıyılarına boşaltılmıştır. Yıkım faaliyetlerinin 2016'nın baharında yoğunlaştığı ve Ağustos ayında zirveye ulaşarak günde yaklaşık 1000 m2 alanı bulduğu görülmüştür. Diyarbakır'ın 2000 yıllık şehir merkezinde bulunan üç hektarlık (veya 30.000 m2'lik) kentsel yapı bu şekilde Ağustos 2016'da yerle bir edilmiştir. 2016 Ocak ayından Ağustos ayına sekiz aylık dönem boyunca yerle bir edilen kentsel yapının büyüklüğünün 18,7 hektar olduğu tahmin edilmektedir. Diyarbakır yerel yönetimi Sur mahallesinin doğu bölümündeki binaların yüzde 70'inin bombardımanlarla yok edildiğini tahmin etmektedir. Sur'daki 120.000 vatandaştan 45.000'i, rapor edildiği üzere, bölgeden kaçmıştır ve geri dönmelerine veya evlerini yeniden inşa etmelerine izin verilmemiştir.

37. Diyarbakır'ın Sur ilçesini çevreleyen 2,000 yıllık şehir duvarları UNESCO Dünya Mirası Koruma Programı dahilindedir. Belediye raporları, Sur ilçesinin bombalandığı dönemde, Eylül 2015 ile Mayıs 2016 arasında Hükümetin şehir duvarlarına zarar vermemek için tedbirler alırken duvarlarla çevrili alanda bulunan mahalleri sistematik olarak, bütünüyle yıktığını göstermektedir. Bu, özel mülklerin yıkımının sistematik doğasını aydınlatmaktadır.

38. Diyarbakır ilindeki yerel yönetim, Mart 2016'da Bakanlar Kurulu'nun Sur şehir merkezindeki arazi parsellerinin yüzde 100'ünü istimlak etme kararı aldığını rapor etmiş, böylelikle büyük ölçüde Kürt kökenli vatandaşların yaşadığı bölgenin demografik yapısını

bütünüyle değiştireceklerini iddia etmiştir.[8] Rapor edildiği üzere bölgede yaşayan halk ve Diyarbakır Belediyesi istimlak planlarına hiç dahil edilmemiş veya planlarla ilgili bilgilendirilmemiştir ve yeniden inşa planlarının dışında bırakılmaktan korkmaktadırlar.

39. Türkiye'nin güneydoğusundaki insan hakları kuruluşlarına göre Hükümet, yıkılan konutlar için maddi tazminat ödemeyi; mülk sahiplerinin mülklerinin "terör saldırılarıyla" yıkıldığı yönündeki bir beyannameyi imzalamaları koşuluna bağlamıştır. Rapor edildiği üzere bu tür beyannameleri imzalamaya zorlanan aileler bunu 2015-16 olaylarının tarihi kayıtlarını değiştirmeye yönelik bir çaba olarak görmektedir ve bunun gelecekteki hesap verilebilirlik çabalarını engelleyeceğini düşünmektedirler. OHCHR kaynakları, 2015 sonu ve 2016 başındaki güvenlik operasyonları boyunca yıkılan evlerini terk etmeye zorlanan ailelerin ayrıca, kişisel eşyalarını almalarına veya güvenlik operasyonlarının ardından evlerine dönmelerine izin verilmeksizin evlerinin mülkiyetinden bir imzayla vazgeçmeye zorlandıklarını iddia etmektedir.

40. 4 Eylül 2016'da Hükümet Türkiye'nin güneydoğusu için bir yeniden inşa ve ekonomik kalkınma paketi ilan etmiştir. Plana göre Türkiye, "Temmuz 2015'ten bu yana PKK tarafından yıkıma uğrayan" bölgeler için 21 milyar Amerikan Doları harcayacaktı. Toplu Konut İdaresinin 30,700'ü aşkın konutu (7000'i Diyarbakır'ın Sur ilçesinde olmak üzere) inşa veya yeniden inşa etmesi ve 800 fabrika, 36 spor stadyumu ve 15 yeni hastane inşa etmesi beklenmektedir. Plan ayrıca mikro hibeleri, sosyal hizmet yatırımlarını ve hasarların maddi tazminini de içermektedir. OHCHR, Hükümetin kalkınma planının, toplu ve gereksiz yıkımlara işaret eden iddialara ilişkin so-

---

[8] http://new-compass.net/sites/new-compass.net/files/SUR_Report_2016-04-07.pdf, 20 Kasım 2016 'da erişim sağlanmıştır.

ruşturma ve hesap verilebilirlik tedbirleri alınmadan uygulanabileceğinden endişelenmektedir.

C. Sağlık hakkı

41. Güvenlik operasyonları sırasında Türkiye'nin güneydoğusunda işlenen ciddi insan hakları ihlallerine ilişkin raporlar, güvenlik güçleri tarafından getirilen gece gündüz devam eden sokağa çıkma yasaklarının bu ihlallere katkıda bulunduğunu ve Hükümet kurumlarının etkilenen nüfusa temel hizmet götürme kapasitesini kısıtladığını vurgulamaktadırlar.

42. Yetkililerin 30 kasaba ve mahallede uyguladığı sokağa çıkma yasaklarının izinsiz tüm hareketliliği birkaç aya kadar uzayabilen uzun süreler boyunca yasakladığı bildirilmiştir. Sokağa çıkma yasağı sırasında yetkililer, rapor edildiği üzere, uzun süreler boyunca şehirlere su, elektrik ve gıda tedarikini bütünüyle kesmişlerdir. Yerel halk izin alındığı takdirde bile hareketliliğin çok zor olduğunu, aynı şekilde hasta ve yaralılar için sağlık merkezlerine erişimin çok zor olduğunu rapor etmektedirler. Dahası, güvenlik güçlerinin sokağa çıkma yasakları sırasında acil sağlık ekiplerinin etkilenen bölgelere erişimini sistematik olarak güçleştirdiği veya engellediği bildirilmiştir. Bu da aslında engellenebilecek olan ölümlerin gerçekleşmesine neden olmuştur.

43. Dahası, sağlık tesislerine ve personeline yönelik saldırılar olduğuna, sağlık personelinin hastalara baktıkları için cezalandırıldığına, ayrıca sağlık tesislerinin askeri ve güvenliğe ilişkin amaçlarla kullanıldığına dair iddialar olmuştur. Örneğin bir STK raporuna göre, 2015 Eylül ayının başlarında devlet güçleri birliklerini Cizre Devlet

Hastanesi'ne taşımış, hastanenin üçüncü katını tamamıyla işgal etmiştir.[9] Aynı rapora göre, bir ambulans şoförü ve birkaç hemşireye Eylül 2015'te görevlerini yaptıkları sırada polis veya kimliği belirsiz silahlı kişiler tarafından ateş açıldığı ve söz konusu sağlık personelinin öldürüldüğü belirtilmiştir.[10]

44. OHCHR, sokağa çıkma yasaklarını uygulayan askeri yetkililerin sağlık hizmetlerine (hayati tehlike taşıyan yaralanmalar veya hastalıklar için acil tıbbi tedavi de dahil) erişimi engellediğine işaret eden raporlar almıştır. Bu raporlar; Türk güvenlik güçlerinin barikatlar ve kontrol noktaları yoluyla tıbbi taşıma birimlerine müdahale ettiklerini ve acil taşıma araçlarına yeterli koruma sağlayamadıklarını iddia etmektedir. Güvenlik güçleri, rapor edildiği üzere, hastaneleri yatakhane ve ofis olarak kullanmışlar ve sağlık çalışanlarının çalıştıkları hastane veya sağlık merkezlerinin belli bölümlerine girmelerine engel olmuşlardır. Hükümet tarafından OHCHR'a temin edilen raporlar; tıbbi acil araçların ve itfaiye araçlarının etkilenen bölgelere erişiminin çeşitli mahallelerdeki barikat ve hendekler tarafından engellendiğini göstermiştir.

D. Zorla kaybedilmeler

45. STK'lar; 2016'nın Ağustos ayı boyunca Türkiye'nin güneydoğusundan üç erkeğin, ayrı ayrı olaylarda, İstanbul'da, Şanlıurfa'da ve Lice'de zorla kaybedildiğini rapor etmişlerdir. İddia edildiği üzere kurbanlar polis tarafından tutuklanmış ancak aile üyeleri onların izini sürememiştir. Buna ek olarak OHCHR, Kasım 2016'da, Demokratik Bölgeler Partisi'nin Diyarbakır'dan bir üyesinin Anka-

---

[9] https://s3.amazonaws.com/PHR_Reports/southeastern-turkey-health-care-under-siege.pdf, s. 12.

[10] Aynı kaynak s. 18 ve 19

ra'da zorla kaybedildiğine dair bilgilendirilmiştir. Kurbanın yakınları, kurbanın polis tarafından belirsiz bir yerde gözaltında altında tutuluyor olabileceğini iddia etmişlerdir.

46. Birleşmiş Milletler Zorla veya İrade Dışı Kaybetmeler Çalışma Grubu Türkiye'yi Mart 2016'da ziyaret etmiş ve "ülkenin güneydoğusundaki durumun gittikçe artan şekilde kaygı verici olduğunu ve durumun insan hakları üzerindeki büyük etkisi"[11] nedeniyle endişelerini dile getirmiştir. Bu durumun zorla kaybedilmeler de dahil tüm insan hakları ihlalleri için zemin hazırlayacağını belirtmiştir. Çalışma Grubu, Türkiye'nin güneydoğusunda gerçekleştirilen yargısız infazlara ilişkin iddialar ve ailelerden, güvenlik operasyonları sırasında öldürülen insanların bedenlerine ve bertaraf edilen bedenlere erişim sağlayamadıklarına ilişkin ifadeler almıştır.[12] Grup, Türkiye'nin güneydoğusundaki güvenlik operasyonları bağlamında insan hakları ihlal iddialarına ilişkin etraflı ve tarafsız bir soruşturma yapılması için çağrıda bulunmuştur.[13]

E. Ülke içinde yerinden olmuş kişiler

47. Çeşitli kaynaklara göre, Türkiye'nin güneydoğusundaki güvenlik operasyonları sonucu ülke içinde yerinden olmuş kişilerin (IDP'ler) toplam sayısının 355.00014 ile yarım milyon[15] arası olduğu tahmin edilmektedir. En yüksek sayının ise, yerel raporlara göre nüfusun yüzde 95'inin güvenlik operasyonları sonunda yerlerinden olduğu

---

[11] http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=18477&LangIDE

[12] A/HRC/33/51/Add.1, para. 12.

[13] Aynı kaynak, para. 66.

[14] https://www.hrw.org/news/2016/07/11/turkey-state-blocks-probes-southeast-killings,

[15] https://www.amnesty.org/en/latest/news/2016/12/turkey-curfews-and-crackdown-forcehundreds-of-thousands-of-kurds-from-their-homes/

Sur ilçesinden olduğu rapor edilmiştir. Güvenlik operasyonlarından etkilenen bölgelerde yerlerinden olmuş kişilerin ya civardaki kasaba ve köylere; Diyarbakır, Van ve Batman şehir merkezlerine; ya da Türkiye'nin diğer bölgelerine taşındığı rapor edilmektedir. IDP'lerin, ya evleri güvenlik operasyonları sırasında yok edildiği için ya da Hükümet yıkım ve / veya istimlak planlarına devam ettiği için (bütün bunlar IDP'leri geri dönmesinin önünde ciddi engel teşkil etmektedir) geri dönebileceği evleri bulunmamaktadır.

48. Hükümet, rapor edildiği üzere, IDP'lerin insani ve korunma ihtiyaçlarının insani yardım kuruluşları tarafından bağımsız ve tarafsız bir şekilde değerlendirilmesi için tam erişim sağlamamıştır. Hükümetin etkilenen nüfusa sağladığı insani yardım ve temel sosyal hizmetler, rapor edildiği üzere, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesinde teminat altına alınan yükümlülükler de dahil Türkiye'nin uluslararası insan hakları yükümlülüklerinin aksine, az miktarda ve yetersizdir.[16] Dahası, yerel STK'lar Hükümetin bu tür yardımları kişinin adli sicil kaydının temiz olması koşuluna bağladığını iddia etmişlerdir ki iddia edilen bu durum, acil durum insani yardım müdahalelerini düzenleyen insani ilkelerini ihlal eder niteliktedir.

---

[16] https://www.amnesty.ch/en?set_language=en&cl=en&gclid=CjwKEAiAirXFBR-CQyvL279Tnx1ESJAB- GQvssjpkiW7SVa4NJImBLUUarP1h_aAYmuYHfbtuvtlcBo-CXHXw_wcB, s. 18-19

Toplam Ölüm Sayısı

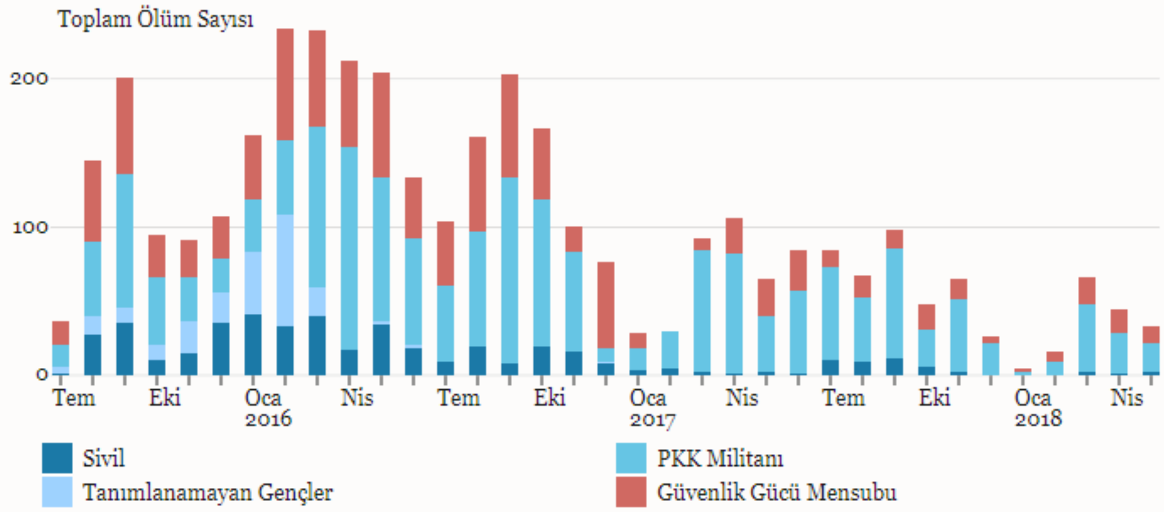

Yukarıdaki grafikte Uluslararası Kriz Grubu'nun açık kaynaklara dayandırdığı verilere göre çatışmaların yeniden başladığı Temmuz 2015'ten itibaren 2016 yılının sonlarına doğru ölüm oranların yükseldiği görülmektedir. Aşağıdaki grafikte ölüm olaylarına neden olan etkenlerin grafiği verilmektedir. Yan sayfada ve üst grafikte Temmuz 2015 ile 2016 yılının ortalarına kadar kentsel alanlarda ölüm oranların yüksekliği dikkat çekmektedir. Yan sayfada ve altaki grafikte ise 2011 ile çatışmaların başladığı Temmuz 2015'e kadar yaşanan ölümler verilmektedir. Barış sürecinin başladığı Mart 2013 ile Temmuz 2015 tarihleri arasında ölüm oranlarının yok denecek kadar az bir seviyeye düşmesi çarpıcıdır.

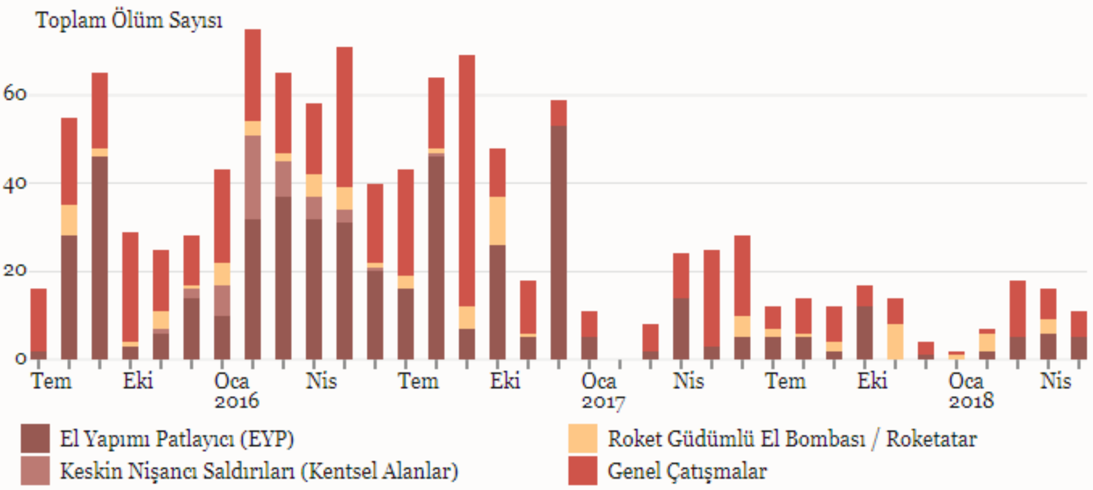

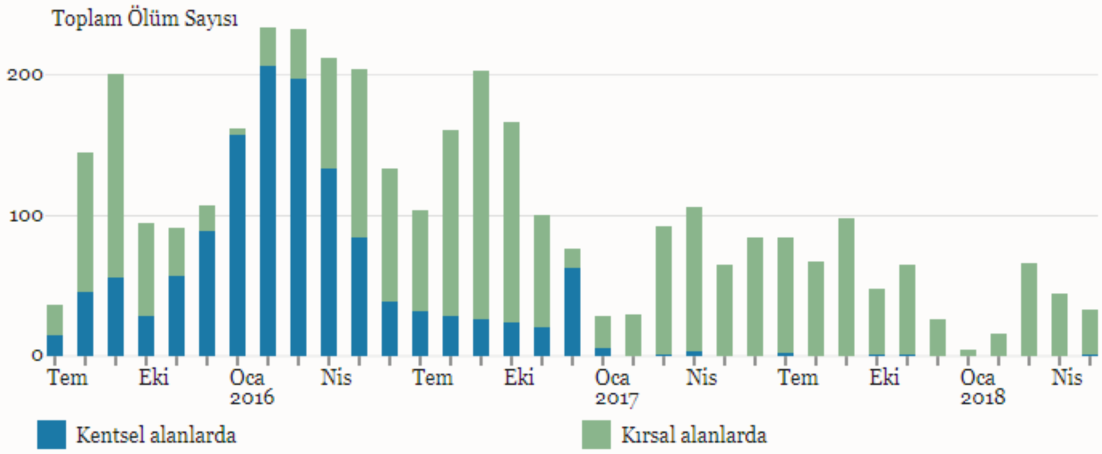

Temmuz 2015'ten beri en az 1318 (%36) kişi kentsel yerleşim alanlarında, 2320 kişi (%64) kırsal alanlarda ölmüştür.

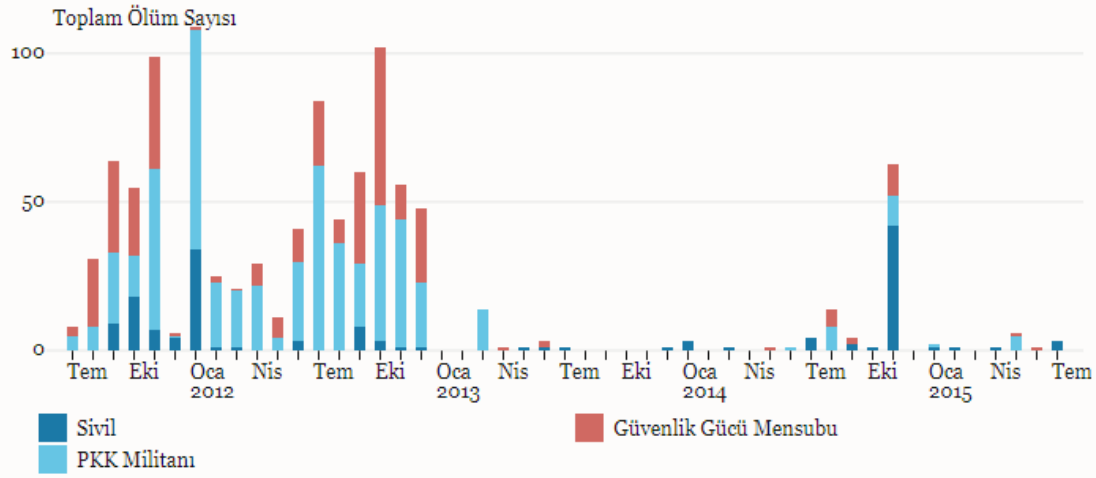

Ocak 2011 ve Haziran 2015 arasında toplamda en az 153 sivil, 327 güvenlik gücü mensubu ve 558 PKK militanı çatışmalarda öldü.

Mart 2013'te başlayan ve Temmuz 2015'te sona eren eylemsizlik süresince en az 63 sivil, 25 güvenlik gücü mensubu, ve 25 PKK militanı öldü. Ekim 2014'te artış gözlenmesinin sebebi ülke çapında Kürt grupların 6-8 Ekim tarihlerinde Ankara'nın Kobani'deki IŞİD (Irak Şam İslam Devleti) kuşatmasına tepkisiz kalmasını protesto amaçlı yaptığı gösterilerdi. Bu olaylarda 42 sivil hayatını kaybetti.

Sıra	İl	İlçe	Gün	16 Ağustos 2015 Muş Varto'da ilan edilen sokağa çıkma yasağından başlayarak sokağa çıkma yasakları kronolojisi
1	Muş	Varto	0	Muş Valiliğince, Varto İlçesinin şehir merkezinde 16.08.2015 günü saat 08.30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 17.08.2015 tarihi saat 05:00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.
2	Diyarbakır	Lice	0	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçe merkezinde 17.08.2015 Pazartesi günü saat: 21:00'den 18.08.2015 Salı günü saat: 07:00'ye kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi.
3	Diyarbakır	Lice	0	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçe merkezinde 18.08.2015 Salı günü saat: 21:00'den 19.08.2015 Çarşamba günü saat: 07:00'ye kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi
4	Diyarbakır	Silvan	1	Diyarbakır Valiliğince Silvan İlçe merkezinde 18.08.2015 gece 01:00'den geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı 19.08.2015 günü saat:07.00'de sona erdi.
5	Diyarbakır	Silvan	1	Diyarbakır Valiliğince Silvan İlçesine bağlı olan Tekel, Konak ve Mescit mahallelerinde 24.08.2015 günü saat: 12:00'den itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı 25.08.2015 günü saat: 12.30'da sona erdi.
6	Hakkâri	Yüksekova	1	Hakkâri Valiliğince, Yüksekova İlçesi merkezinde 26 Ağustos 2015 günü saat: 23.30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 28 Ağustos 2015 günü saat: 07.00'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

7	Şırnak	Cizre	7	Şırnak Valiliğince, Cizre ilçesinde 4 Eylül 2015 günü saat: 20.00 da başlayan sokağa çıkma yasağının 12 Eylül 2015 Cumartesi günü saat 07.00 itibariyle sona erdiği duyuruldu.
8	Diyarbakır	Sur	0	Diyarbakır Valiliğince, Merkez Sur ilçesinde Sur içinde kalan bölgede (Abdaldede, Alipaşa, Cami Kebir, Cami Nebi, Cevatpaşa, Dabanoğlu, Fatihpaşa, Hasırlı, İskenderpaşa, Melikahmet Ziya Gökalp, Lalebey, Süleyman Nazif, Savaş, Cemal Yılmaz mahallelerinde) 06.09.2015 Pazar günü 09:30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 07.09.2015 Pazartesi günü saat: 06:00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
9	Diyarbakır	Bismil	0	Bismil Kaymakamlığınca, Bismil İlçesinde 8 Eylül 2015 günü saat 14.00' dan itibaren Tekel Mahallesi, Dumlupınar Mahallesi, Fırat Mahallesi ve Ulutürk Mahallesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının 08.09.2015 tarihinde saat 17.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
10	Hakkâri	Yüksekova	0	Hakkâri Valiliğince, Yüksekova İlçe merkezinde 10 Eylül 2015 günü saat 23.30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 11.09.2015 Cuma günü saat 07.00'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
11	Şırnak	Cizre	0	Şırnak Valiliğince, Cizre ilçe merkezinde 13.09.2015 günü saat 19:00'da ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14.09.2015 Pazartesi günü saat 07:00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

12	Diyarbakır	Silvan	1	Silvan Kaymakamlığınca, Silvan İlçesine bağlı olan Mescit, Tekel ve Konak Mahallesinde 13 Eylül 2015 Pazar günü saat: 08.00’dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14 Eylül 2015 Pazartesi günü saat: 16.30’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
13	Diyarbakır	Sur	1	Diyarbakır Valiliğince, Merkez Sur ilçesinde Sur içinde kalan bölgede (Abdaldede, Alipaşa, Cami Kebir, Cami Nebi, Cevatpaşa, Dabanoğlu, Fatihpaşa, Hasırlı, İskenderpaşa, Melikahmet, Ziya Gökalp, Lalebey, Süleyman Nazif, Savaş, Cemal Yılmaz mahallelerinde) 13.09.2015 Pazar günü saat: 05.00’dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14.09.2015 Pazartesi günü saat: 17.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
14	Batman	Kozluk	0	Batman Valiliğince, Kozluk İlçesi Gümüşörgü köyü bütün mahalle ve mezralarında 18 Eylül 2015 Cuma günü saat 18.00’dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 19 Eylül 2015 Cumartesi günü saat: 13.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
15	Batman	Sason	0	Batman Valiliğince, Sason İlçesi Kelhasan köyü bütün mahalle ve mezralarında, Kilimli Köyü bütün mahalle ve mezralarında, Karameşe Köyü bütün mahalle ve mezralarında 18 Eylül 2015 Cuma günü saat 18.00’dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 19 Eylül 2015 Cumartesi günü saat:13.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

16	Diyarbakır	Hani	2	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesi Uzunlar Mahallesi, Kırım Mahallesi, Şaklat Mahallesi, Mezel Tepe, Gökçe Mahallesi, Uçarı Mahallesi, Serince Mahallesi, Arıklı Mahallesi ve Duruköy Mahallesinde 26 Eylül 2015 günü saat 22.30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 29 Eylül 2015 Salı günü saat 17.00'de sona erdiği duyuruldu.
17	Diyarbakır	Bismil	0	Bismil Kaymakamlığınca, Bismil ilçesine bağlı Ulutürk, Tekel, Dumlupınar ve Fırat mahallelerinde 27 Eylül 2015 tarihi saat 14.30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 28 Eylül 2015 tarihi saat 00.30'dan itibaren kaldırıldı.
18	Diyarbakır	Bismil	0	Bismil Kaymakamlığınca, Bismil İlçesinde 29 Eylül 2015 günü saat 11.00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 29 Eylül 2015 tarihi saat 21:30'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
19	Mardin	Nusaybin	5	Mardin Valiliğince, 01/10/2015 Perşembe günü Saat: 05.00'ten itibaren; Nusaybin ilçesine bağlı olan Girmeli, Kayadibi, Tepeüstü, Eskihisar Mahallelerinde; saat: 19.00'dan geçerli olmak üzere Nusaybin ilçesinin geneline genişletilen; ilan edilen sokağa çıkma yasağının 06/10/2015 Salı günü saat 06.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
20	Diyarbakır	Silvan	3	Diyarbakır Valiliğince, 02.10.2015 Cuma günü saat: 06.00 itibari ile Silvan kaymakamlığınca ilan edilen sokağa çıkma yasağının 05.10.2015 Pazartesi günü saat: 17.30'den itibaren kaldırıldığı açıklandı.

21	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice ilçesine bağlı olan Konuklu, Yaprakköy, Ahmetbey, Yünlüce ve Gürbeyli, Hamzabey mahalleleri ile Türbe Komları, Recep Komu ile Namber Tepe bölgelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının 05 Ekim 2015 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
22	Diyarbakır	Bismil	0	Diyarbakır Valiliğince, Bismil İlçesinin Ulutürk, Tekel, Dumlupınar ve Fırat mahallelerinde 06 Ekim 2015 tarihi saat 12.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 06 Ekim 2015 tarihi saat 00.00'dan itibaren sonlandığı duyuruldu.
23	Şırnak	Silopi	1	Mardin Valiliğince, Silopi ilçesi Nuh, Başak, Barbaros, Cudi, Yenişehir, Karşıyaka, Şehit Harunboy ve Yeşiltepe Mahallelerinde 07.10.2015 Çarsamba günü saat 20:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 09.10.2015 Cuma günü saat 10:00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.
24	Mardin	Nusaybin	0	Mardin Valiliğince, Nusaybin ilçesi Abdulkadirpaşa, Fırat ve Yenişehir Mahallelerinde; 09 Ekim 2015 Cuma günü saat: 22.00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 10 Ekim 2015 Cumartesi saat 10.00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.

25	Diyarbakır	Sur	3	Diyarbakır Valiliğince, Merkez Sur ilçesinde Sur içinde kalan bölgede (Cevatpaşa, Dabanoğlu, Fatihpaşa, Hasırlı, Savaş, Cemal Yılmaz mahallelerinde ve Gazi Caddesinde) ve Yenişehir ilçesinde (Feritköşk ve Dicle mahallerinde) 10 Ekim 2015 Cumartesi günü saat: 05.00’dan itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edildi.Yenişehir ilçesinde (Feritköşk ve Dicle mahallerinde) 10 Ekim 2015 günü saat:17.00 itibariyle, Sur ilçesi Sur içinde kalan Dabanoğlu, Cemal Yılmaz ve Cevat Paşa mahallelerinde 12.10.2015 Pazartesi günü saat: 20:00 itibariyle sokağa çıkma yasağı kaldırıldı. Fatihpaşa, Hasırlı, Savaş mahallelerinde ve Gazi Caddesinde ise, 13 Ekim 2015 Salı günü saat:15.30 itibariyle sokağa çıkma yasağı kaldırılmış olup, Sur ve Yenişehir ilçelerinde bazı mahalleleri kapsayan sokağa çıkma yasağı tamamıyla son bulduğu açıklandı.
26	Diyarbakır	Yenişehir	0	Diyarbakır Valiliğince, Yenişehir ilçesinde (Feritköşk ve Dicle mahallerinde) 10 Ekim 2015 Cumartesi günü saat: 05.00’dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 10 Ekim 2015 günü saat 17.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
27	Mardin	Dargeçit	2	Mardin Valiliğince, Dargeçit ilçesinde 10.10.2015 tarihi saat 07:00’dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 12.10.2015 tarihi saat 23:59’dan itibaren sonlandığı duyuruldu.
28	Diyarbakır	Hani	0	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Yukarı Turalı, Akçayurt, Kaledibi, Başaklı, Taşburun, Güzelce, Karapilyar, Aşağıturalı, Damlatepe, Çay, Horsel, Mezartarlası, Sıraevler, Karapilyari, Uzunlar, Serenköy, Karmen, Kırım, Aka Mahallelerinde 15.10.2015 tarihi saat 17.00’dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 16.10.2015 tarihi saat 06.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

29	Diyarbakır	Lice	0	http://www.diyarbakir.gov.tr/basin-duyurusu-lice-senlik-yasaklama-karari-15102015 http://www.diyarbakir.gov.tr/basin-duyurusu-lice-gokce-gomec-yasaklama-karari-15102015 http://www.diyarbakir.gov.tr/basin-duyurusu-lice-senlik-yasak-kaldirma-16102015
30	Diyarbakır	Kocaköy	0	Diyarbakır Valiliğince, Kocaköy İlçesine bağlı olan; Şaklat Mahallesi, Yazıköy Mahallesi, Mezel Tepe bölgelerinde 15.10.2015 tarihi saat 17.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 16.10.2015 tarihi saat 06.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
31	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesi merkezinde bulunan mahalle ve sokaklar ile Lice İlçesine bağlı olan; Ortaç Mahallesi, Kayacık Mah., Uçarı Mah., Serince Mah., Arıklı Mah., Güçlü Mah., Pınar Mah., Dablo Mah., Karangiz Komu, Hacıhan Komu, Hamuk Komu, Eminağa Komu, Hanturas ve Ayşe Komu, Damar Mah., Türbe Komları, Beğendik Mah., Esenli Mah., Yalaza Mah., Bağlan Mah., Budak Mah., Tepe Mah., Hacıcemil Mah., Dolunay Mah., Çavundur Mah., Çağdaş Mah., Dibekköy Mah., Yolçatı Mah., Sınır Mah., Kuruca Mah., Ayşe Mah., Hacıhüseyin Mah., Sığınak Mah., Kabakaya Mah., Güçlü Mah., Panaf Mezrası, Kijikbadem Mah., Çalıbükü Komu, Puneyn Mah., Yamaçlı Mah., Yeşilburç Mah., Gürbeyli Mah., Kumluca Mah., Muradiye Mah., Acımeşe Mah., Mengüsi Mah., Zıraht Mah., Çalıbükü Mah., Dernek Mah. bölgelerinde 16.10.2015 Cuma günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 18 Ekim 2015 Pazar günü saat 07.00'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

32	Diyarbakır	Silvan	3	Diyarbakır Valiliğince, Silvan İlçesine bağlı olan; Tekel, Mescit ve Konak mahallelerinde 18 Ekim 2015 tarihi saat 12.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 21 Ekim 2015 tarihi saat 17.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
33	Diyarbakır	Silvan	11	Diyarbakır Valiliğince, 03.11.2015 Salı günü saat 05:00'den itibaren Silvan ilçesine bağlı olan; Tekel, Konak ve Mescit mahallerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14.11.2015 Cumartesi günü saat: 14:00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.
34	Diyarbakır	Hani	0	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesi; Yukarı Turalı Mahallesi, Akçayurt Mah., Kaledibi Mah., Başaklı Mah., Taşburun Mah., Güzelce Mah., Karapilyar Mah., Aşağıturalı Mah., Damlatepe Mah., Çay Mah., Horsel Mah., Mezartarlası Mah., Sıraevler Mah., Karapilyari Mah. ile Lice İlçesi; Elmadere Mah., Boyluca Mah., Ayaz Mah., Akçapınar Mah., Şenlik Mah., Tuzlaköy Mah., Birlik Mah., Şakan Mah. bölgelerinde 04 Kasım 2015 günü saat 17.00'den itibaren duyurulan yasaklama kararı, 05 Kasım 2015 Perşembe saat 05.00'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
35	Diyarbakır	Lice	0	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesi; Yukarı Turalı Mahallesi, Akçayurt Mah., Kaledibi Mah., Başaklı Mah., Taşburun Mah., Güzelce Mah., Karapilyar Mah., Aşağıturalı Mah., Damlatepe Mah., Çay Mah., Horsel Mah., Mezartarlası Mah., Sıraevler Mah., Karapilyari Mah. ile Lice İlçesi; Elmadere Mah., Boyluca Mah., Ayaz Mah., Akçapınar Mah., Şenlik Mah., Tuzlaköy Mah., Birlik Mah., Şakan Mah. bölgelerinde 04 Kasım 2015 günü saat 17.00'den itibaren duyurulan yasaklama kararı, 05 Kasım 2015 Perşembe saat 05.00'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

36	Elazığ	Arıcak	1	Elazığ Valiliğince, Arıcak İlçesine bağlı olan; Bükardi ve Üçocak Beldeleri, Karakaş, Küplüce, Yoğunbilek, Ormanpınarı ve Çevrecik Köyleri ile bu belde ve köylere ait mahalle ve mezralarda 05 Kasım 2015 Perşembe günü saat: 05.45'ten itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 06 Kasım 2015 Cuma günü saat: 23.30'dan itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.
37	Diyarbakır	Dicle	2	Diyarbakır Valiliğince, Dicle İlçesine bağlı olan; Çayüstü Mahallesi, Boğazköy Mahallesi, Kurşunlu Mahallesi, Hopan Bağı, Habura Mahallesi, Baltacı Mahallesi, Uluçeşine Mahallesi, Yukarıacar Mahallesi, Yeniköy Mahallesi, Bahçecik Mahallesi, Gelincik Mahallesi, Harluk Komu, Körmik Mahallesi, Saklı Mahallesi, Layayran Mahallesi, Küpetaşı Mahallesi, Vang Komları, Kayaş Mahallesi, Kırkpınar Mahallesi, Taşağil Mahallesi, Yokuşlu Mahallesi ve Boruluk Komu bölgelerinde 05 Kasım 2015 Perşembe günü saat: 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 07 Kasım 2015 Cumartesi saat: 10.00'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
38	Mardin	Nusaybin	12	Mardin Valiliğince, Nusaybin İlçesine bağlı olan, Abdulkadirpaşa Mahallesi, Fırat Mahallesi, Dicle Mahallesi, Yenişehir Mahallesi, Yenituran Mahallesi, Yeşilkent Mahallesi, Mor Yakup Mahallesi, Zeynelabidin Mahallesi, Kışla Mahallesi, 8 Mart Mahallesi, Gırnavas Mahallesi, Devrim Mahallesi, Selahaddin Eyyubi Mahallesi, İpekyolu Mahallesi ve Barış Mahallesi bölgelerinde 13 Kasım 2015 Cuma günü saat 21.00 itibari ile sokağa çıkma yasağı ilan edildi.İlçede yaşanan elektrik, su ve altyapı arızalarının giderilebilmesi ve vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarını temin edebilmeleri amacı ile 21.11.2015 Cumartesi günü 08:00 – 16:00 saatleri arasında, Abdulkadirpaşa Mahallesi, Fırat Mahallesi, Yenişehir Mahallesi ve Dicle Mahallesi hariç olmak üzere sokağa çıkma yasağı geçici olarak kaldırıldı.İlan edilen sokağa çıkma yasağının 26 Kasım 2015 Perşembe günü saat 08:00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

39	Şırnak	Cizre	0	Şırnak Valiliğince, Cizre İlçesinde; Sur ve Yafes Mahallelerinde 14.11.2015 günü saat 21:00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 15 Kasım 2015 Pazar günü saat 14.30 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.
40	Diyarbakır	Lice	0	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Örtülü Mah., Arpacık Mah., Sivritepe Mah., Bilgin Mah., Sağlık Mah., Bayırlı Mah., Seyrek Mah., Silkito Mah. ve Körha Mah. Bölgelerinde 19.11.2015 günü saat: 17.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 20.11.2015 günü saat: 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
41	Diyarbakır	Hani	2	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Yukarı Turalı Mah., Akçayurt Mah., Kaledibi Mah., Başaklı Mah., Taşburun Mah., Güzelce Mah., Karapilyar Mah., Aşağıturalı Mah., Damlatepe Mah., Çay Mah., Horsel Mah., Mezartarlası Mah., Sıraevler Mah., Karapilyari Mah. bölgelerinde 20 Kasım 2015 Cuma günü saat: 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Kasım 2015 Pazar günü saat: 08.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
42	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Elmadere Mah., Boyluca Mah., Ayaz Mah., Akçapınar Mah., Şenlik Mah., Tuzlaköy Mah., Şabek Komu, Ağılcık Mah., Erginköy Mah., Uysal Mah., Birlik Mah., Şakan Mah. Bölgelerinde 20 Kasım 2015 Cuma günü saat: 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Kasım 2015 Pazar günü saat: 08.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

43	Hakkâri	Yüksekova	2	Hakkâri Valiliğince, Yüksekova İlçe merkezinin tamamında 20 Kasım 2015 günü saat 20.00’dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 23 Kasım 2015 günü saat 06:00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
44	Şırnak	Cizre	0	Şırnak Valiliğince, Cizre ilçesi Yafes ve Sur mahallelerinde 24.11.2015 günü saat 16:00’da ilan edilen sokağa çıkma yasağının 25.11.2015 Çarşamba günü saat 06:00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.
45	Mardin	Derik	6	Derik Kaymakamlığınca, İlçesine bağlı olan; Cevizpınar,Kale,Küçükpınar,Zeytinpınar,Bahçelievler,Dağ,Söğütözü ve Tepebağ Mahallelerinde 26.11.2015 Perşembe günü saat 00:00’dan aynı tarihte 17.00’a kadar süreceği duyurulan sokağa çıkma yasağı 27.11.2015 Cuma günü saat 12:00 ‘a kadar uzatıldı. Kaymakamlıkça yasağın 27.11.2015 Cuma günü saat 14:00’den ikinci bir emre kadar bir kez daha uzatıldığı duyuruldu. İlan edilen yasağın 03 Aralık 2015 Perşembe günü saat 13.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
46	Diyarbakır	Sur	1	Sur Kaymakamlığınca, 28.11.2015 tarihinde saat 13.00’ten itibaren Sur ilçesine bağlı olan; Cevatpaşa, Dabanoğlu, Fatihpaşa, Hasırlı, Savaş, Cemal Yılmaz mahallelerinde ve Gazi Caddesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının 30.11.2015 Pazartesi günü saat 07.00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.
47	Mardin	Nusaybin	4	Nusaybin Kaymakamlığınca, Nusaybin ilçesine bağlı olan; Abdulkadirpaşa Mahallesi, Fırat Mahallesi, Dicle Mahallesi, Yenişehir Mahallesi bölgelerinde 29 Kasım 2015 Pazar günü saat 21.00 itibari ile ilan edilen sokağa çıkma yasağının 3 Aralık 2015 Perşembe günü saat 22.00’den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

48	Diyarbakır	Sur	8	Sur Kaymakamlığınca, Suriçi'nde bulunan toplam 15 mahallenin 6'sında (Cevatpaşa, Fatihpaşa, Dabanoğlu, Hasırlı, Cemal Yılmaz ve Savaş) ve Gazi caddesinde 2 Aralık 2015 Çarşamba günü saat 05.00 itibari ile ilan edilen sokağa çıkma yasağının 10.12.2015 Perşembe günü saat 23.00 itibari ile ikinci bir duyuruya kadar kaldırıldığı duyuruldu.
49	Diyarbakır	Hazro	0	Diyarbakır Valiliğince, Hazro İlçesine bağlı olan; Koçbaba Mahallesi, Akbulut Mahallesi, Ülgen Mahallesi, Mutluca Mahallesi, Zilipınar Mevkii ve Korhan Mahallesi bölgelerinde 04 Aralık 2015 Cuma günü saat 18.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 05 Aralık 2015 Cumartesi günü saat 06.00'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
50	Diyarbakır	Hazro	1	Diyarbakır Valiliğince, Hazro İlçesine bağlı olan; Çitlibahçe Mahallesi, Ormankaya Mahallesi, Güzdamı Mahallesi ile Lice İlçesine bağlı olan; Kabakaya Mahallesi, Yalaza Mahallesi, Dolunay Mahallesi, Ortaç Mahallesi, Bağlan Mahallesi, Çavundur Mahallesi, Varlık Mahallesi, Esenli Mahallesi ve Çanak Mahallesi bölgelerinde 05 Aralık 2015 Cumartesi günü saat 06.00'dan ilan edilen sokağa çıkma yasağının 06 Aralık 2015 Pazar günü saat: 11.30'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
51	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Hazro İlçesine bağlı olan; Çitlibahçe Mahallesi, Ormankaya Mahallesi, Güzdamı Mahallesi ile Lice İlçesine bağlı olan; Kabakaya Mahallesi, Yalaza Mahallesi, Dolunay Mahallesi, Ortaç Mahallesi, Bağlan Mahallesi, Çavundur Mahallesi, Varlık Mahallesi, Esenli Mahallesi ve Çanak Mahallesi bölgelerinde 05 Aralık 2015 Cumartesi günü saat 06.00'dan ilan edilen sokağa çıkma yasağının 06 Aralık 2015 Pazar günü saat: 11.30'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

52	Mardin	Nusaybin	3	Nusaybin Kaymakamlığınca, Nusaybin ilçesine bağlı olan; Abdulkadirpaşa Mahallesi, Fırat Mahallesi, Dicle Mahallesi, Yenişehir Mahallesi bölgelerinde 06 Aralık 2015 Pazar günü saat 07.00 itibari ile ilan edilen sokağa çıkma yasağının 09 Aralık 2015 Perşembe günü saat 17.00'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
53	Hakkâri	Yüksekova	0	Hakkâri Valiliğince, Yüksekova İlçe merkezinin tamamında 07 Aralık 2015 günü saat 23.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 08 Aralık 2015 günü saat 05.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
54	Diyarbakır	Sur	651	http://www.sur.gov.tr/sur-kaymakamligindan-duyuru-sokaga-ikma-yasagi http://www.diyarbakir.gov.tr/30122015-basin-duyurusu-gazi-caddesinde-sokaga-cikma-yasaginin-kaldirilmasi http://www.diyarbakir.gov.tr/12012016-basin-duyurusu-ciftehan-sokak-icin-sokaga-cikma-yasaginin-gecici-olarak-kaldirilmasi http://www.diyarbakir.gov.tr/27012016-basin-duyurusu-sur-ilcesindeki-bazi-mahallelerde-sokaga-cikma-yasagi-ilani http://www.diyarbakir.gov.tr/02022016-basin-duyurusu-sur-sokaga-cikma-yasagi http://www.diyarbakir.gov.tr/03022016-basin-duyurusurilcesi-bazi-mahallelerde-sokaga-cikma-yasaginin-kaldirilmasi http://www.diyarbakir.gov.tr/08022016-basin-duyurusu-sokaga-cikma-yasagi http://www.diyarbakir.gov.tr/12032016-basin-duyurusu-gazi-caddesinde-ve-belirli-mahallelerde-sokaga-cikma-yasaginin-kaldirilmasi http://www.diyarbakir.gov.tr/16032016-tarihli-basin-duyurusu-belirli-mahallelerde-sokaga-cikma-yasaginin-kaldirilmasi http://www.sur.gov.tr/21052016-tarihli-basin-duyurusu-belirli-mahallelerde-sokaga-ikma-yasaginin-kaldirilmasi http://www.diyarbakir.gov.tr/26082016-basin-duyurusu-sur-ilcesinde-bazi-bolgelerde-yasaklamanin-kaldirilmasi

55	Mardin	Dargeçit	18	Mardin Valiliği ve Dargeçit Kaymakamlığınca, Dargeçit ilçesinin merkezinde (Tepebaşı Mahallesi, Bahçebaşı Mahallesi, Saray Mahallesi ve Safa Mahallesi) 11 Aralık 2015 günü saat 18.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 29 Aralık 2015 Salı günü saat 18:00 dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
56	Şırnak	Cizre	78	http://www.sirnak.gov.tr/basin-duyurusu-14122015 http://sirnak.gov.tr/basin-aciklamasi-02032016 http://www.sirnak.gov.tr/basin-duyurusu-01032016
57	Şırnak	Silopi	35	http://www.sirnak.gov.tr/basin-duyurusu-14122015 http://www.sirnak.gov.tr/basin-duyurusu-18012016
58	Mardin	Nusaybin	3	Nusaybin Kaymakamlığınca, Nusaybin ilçesine bağlı olan; Abdulkadirpaşa Mahallesi, Fırat Mahallesi, Yenişehir Mahallesi ve Dicle Mahallesi'nde 14.12.2015 Pazartesi saat 16.00 itibari ile ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının yaşanan elektrik, su ve altyapı arızalarının giderilebilmesi ve vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarını temin edebilmeleri amacı ile 18.12.2015 Cuma günü 09:00 – 16:00 saatleri arasında geçici olarak kaldırıldığı duyuruldu.
59	Mardin	Nusaybin	5	http://www.nusaybin.gov.tr/default_b0.aspx?id=317 http://www.nusaybin.gov.tr/default_b0.aspx?content=422

60	Şırnak	İdil	43	Şırnak Valiliğince, 16.02.2016 Salı günü saat 23:00'dan itibaren, İdil İlçe merkezinde ve İdil ilçesine bağlı olan Dirsekli Köyü'nde sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yasağın 31.03.2016 Perşembe günü itibari ile her gün sabah saat 04:30 ile akşam saat 21:30 arasında kaldırılmış olup, 21.30 ile 04.30 saatleri arasında devam ettiği bildirildi.
61	Hakkâri	Yüksekova	77	Hakkâri Valiliğince, Yüksekova ilçesinin genelinde 13 Mart 2016 günü saat 22.00'dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilân edildi. Bu yasak, 30 Mart 2016 günü saat 20:00 itibariyle Vezireva(Vezirli) Köyü ve Çimenli Mezrası'nda da ilan edilerek genişletildi. 30 Mayıs 2016 Pazartesi gününden itibaren; yasağın her gün sabah saat: 06.00'den akşam saat: 20.00'a kadar olan saatler arasında kısmi zamanlı olarak kaldırıldığı, 20.00 ile 06.00 saatleri arasında devam ettiği duyuruldu.

62	Mardin	Nusaybin	767	Nusaybin Kaymakamlığınca, Nusaybin ilçe merkezinde 14 Mart 2016 günü saat 00.00'dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi.25.05.2016 Çarşamba günü saat 10:00 itibari ile genişletilen yasak kapsamında Nusaybin İlçesi Pınarbaşı (Serikanya), Çalıköy, Kuyular, Yavruköy, İlkadım, Karacaköy, Dallıağaç ve Doğanlı mahalleleri, bağlı birimleri ve kırsal alanlarında ilan edilen sokağa çıkma yasağı 28.05.2016 Cumartesi saat 14.00 itibari ile kaldırıldı. 3 Haziran 2016 itibarıyla askeri operasyonların sona erdirildiği fakat sokağa çıkma yasaklarının devam edeceği duyuruldu.14 Mart 2016'dan beri tüm ilçe merkezinde devam eden sokağa çıkma yasağının Yeni Turan mahallesi, Yeşil Kent mahallesi, Mor Yakup mahallesi, 8 Mart mahallesi, Gırnavas mahallesi, Devrim mahallesi, Selahaddin Eyyubi mahallesi, Çatalözü mahallesi, İpekyolu mahallesi ve Barış mahallesinde 25 Temmuz 2016 Pazartesi günü saat 14.00 itibariyle kaldırıldığı açıklandı. **Abdulkadir Paşa mahallesi, Fırat mahallesi, Dicle mahallesi, Yenişehir mahallesi, Zeynel Abidin mahallesi ve Kışla mahallesinin tellerle çevrili bölgesinde ise yasak 23.05.2017 saat 24:00'e kadar devam etti.** 25.07.2016'da tam gün uygulanmaktan çıkartılan yasağın Yeni Turan mahallesi, Yeşil Kent mahallesi, Mor Yakup mahallesi, 8 Mart mahallesi, Gırnavas mahallesi, Devrim mahallesi, Selahaddin Eyyubi mahallesi, Çatalözü mahallesi, İpekyolu mahallesi ve Barış mahallesinde 30 gün süreyle akşam 21.00 ile sabah 05.00 saatleri arasında devam edeceği açıklandı. Daha sonra belirtilen bölgelerde 24 Ağustos 2016 Çarşamba gününden itibaren sokağa çıkma yasağının akşam 23:00 - sabah 05:00 saatleri arasında 30 gün süreyle devam edeceği duyuruldu. 24 Aralık 2016 itibariyle saat 24:00 ile 05:00 arasında uygulanan yasağa Kışla Mahallesi ile Zeynelabidin Mahallesi'nin tellerle çevrilmiş alanı dışında kalan bölgeleri de eklendi. 23.01.2017 itibariyle aynı saatler için 30 gün uzatıldığı belirtilen yasağa Fırat Mahallesi, Dicle Mahallesi, Yenişehir Mahallesi, Abdulkadirpaşa Mahallesinin tellerle çevrili alanı dışında kalan bölgeler de eklendi. Sırasıyla 22.02.2017, 24.03.2017 ve 23.04.2017 tarihlerinde yasak 30 gün süreyle aynı bölgeler ve aynı süreler için yenilendi. 23.05.2017 itibariyle tüm yasak kaldırıldı.Bu süre içinde Nusaybin ilçesi dahilinde yeni yasaklar ilan edilip kaldırıldı. 29 Kasım 2016 Salı günü saat: 08:00 itibari ile Akarsu, Büyükkardeş, Küçük Kardeş, Koruköy, Yavruköy mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının aynı gün saat: 24:00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu. 06.02.2017 saat 16:00 itibariyle Çalıköy ve Kuyular mahallerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı ise 07 Şubat 2017 Salı günü saat: 17.00 itibariyle kaldırıldı. 11 Şubat 2017 Cumartesi günü saat: 20.30 itibari ile Koruköy mahallesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 02.03.2017 saat 10:00 itibariyle kaldırıldı. 12 Şubat 2017'de İlkadım, Yavruköy, Büyükkardeş, Küçükkardeş ve Akarsu mahallelerinde ilan edilen yasak aynı gün saat 22:30'da kaldırıldı. 22 Şubat 2017 Çarşamba günü saat: 08:00 itibari ile Doğanlı ve Kuyular mahallerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı Kuyular mahallesinde 01.03.2017 saat 15:00'te, Doğanlu mahallesinde ise 02.03.2017 saat 10:00'da kaldırıldı. 20 Mart 2017 Pazartesi günü saat: 07:00 itibari ile Yakınca, Bahminin, Kaleli, Güzelsu, Yol, Dibek, Üçyol, Dağiçi, Şekrin ve Eskihisar mahallerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı ise 25.03.2017 günü saat 14:00 itibariyle kaldırıldı. 14/03/2016 günü saat: 00.00'dan beri Nusaybin ilçe merkezinde yer alan Fırat Mahallesi, Dicle Mahallesi, Yenişehir Mahallesi, Abdulkadirpaşa Mahallesi, Zeynel Abidin Mahallesi ile Kışla Mahallesi'nin tellerle çevrili alanı içerisinde kalan cadde ve sokaklarında devam eden sokağa çıkma yasağı 20 Nisan 2018 saat 24:00 itibariyle kaldırıldı. Böylece Nusaybin'deki tüm sokağa çıkma yasakları kaldırılmış oldu.

63	Şırnak	Şırnak Merkez	244	Şırnak Valiliğince, 14.03.2016 Pazartesi günü saat 23:00'dan itibaren Şırnak İl Merkezinde sokağa çıkma yasağı ilan edildi. 3 Haziran 2016 itibarıyla askeri operasyonların sona erdirildiği fakat sokağa çıkma yasaklarının devam edeceği duyuruldu. Şırnak Valiliği, 6 Kasım 2016 tarihinde yapılan basın açıklamasıyla, ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14.11.2016 gününden itibaren her gün sabah saat 05.00 ile akşam saat 22.00 arasında kaldırılacağını duyurdu.
64	Diyarbakır	Bağlar	6	Bağlar Kaymakamlığınca, Kaynartepe Mahallesinin tamamında 15 Mart 2016 Salı günü saat 03.00'dan itibaren ilan edilen ve aynı gün saat 09:00,dan itibaren ayrı bir karar ile Gürsel Caddesinin Cemiloğlu Caddesinden Bağlar dört yola kadar olan kısım ve Nükhet Coşkun Caddesinin tamamını kapsayacak şekilde genişletilen sokağa çıkma yasağının, 21 Mart 2016 Pazartesi günü saat 06.00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.
65	Diyarbakır	Silvan	0	Diyarbakır Valiliğince, 25.03.2016 günü saat 11.00'dan itibaren Silvan İlçesi Boğazönü, Demirkuyu, Özlüce, Dönenkaya, Taraklı, Esenyol, Duruseven, Gürpınar, Arıköy, Taşpınar, Çiğdemli, Toklar, Kayadere, Kazandağı, Kalemli, Arataş, Başdeğirmen ve Pınar Köyü ve Mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının 25.03.2016 günü saat 20.00 itibari ile kaldırıldığı açıklandı.
66	Şırnak	Silopi	19	Şırnak Valiliğince Silopi ilçe merkezinde 05.04.2016 Salı günü saat 04.30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 24/04/2016 Pazar gününden itibaren tam gün olmaktan çıkartılarak, akşam saat 21:30'dan sabah saat 04:30'a kadar olan saatler arasında uygulanmaya başlandı.

67	Diyarbakır	Silvan	0	Diyarbakır Valiliğince, 14.04.2016 sünü saat 19.00’dan itibaren Silvan İlçesi bağlı olan, Kaso, Seydankara, Çaldere, Üçdirek, Dağcılar, Dolaplıdere, Alakuşak, Erkenciler, Ergeçidi ve Bayrambaşı köyü ve mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının 15.04.2016 günü saat 16.30 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.
68	Diyarbakır	Silvan	0	Silvan Kaymakamlığınca, 17.04.2016 günü saat 09:30’dan itibaren Silvan İlçesi Gördük, Yayıklı, Otluk, Susuz, Eskiköy, Gündüzköy, Karahacı, Üçbasamak, Çığyatağı, Çardakköy köyü ve mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının 17.04.2016 günü saat 12:00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.
69	Diyarbakır	Lice	1	Lice Kaymakamlığınca 23 Nisan 2016’da saat 09.00’dan itibaren geçerli olmak üzere 16 köyde (Dibek, Arıklı, Çağdaş, Yolçatı, Tepe, Serince, Beğendik, Esenli, Kabakaya, Uçarlı, Kayacık, Ortaç, Yalaza, Bağlan, Çavundur ve Dolunay) ilan edilen sokağa çıkma yasağının 24.04.216 günü saat 17:00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.
70	Diyarbakır	Lice	1	2 Mayıs 2016’da ise saat 11.00’dan itibaren geçerli olmak üzere 11 köyde (Abalı, Örtülü, Saydamlı, Yalımlı, Akçabudak, Ulucak, Kılınçlı, Yorulmaz, Baharlar, Bayırlı, Hedik) ilan edilen sokağa çıkma yasağının 03.05.2016 günü saat 15:00 itibari ile kaldırıldığı açıklandı.

71	Hakkâri	Çukurca	4	Hakkâri Valiliğince, Çukurca İlçesine bağlı Çığlı Köyünde 4 Mayıs 2016 günü saat 00.30’dan itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yasak, Çukurca İlçesine bağlı Gündeş Köyü, Ormanlı, Çimenli, Güzeldere ve Köprülü Mezralarında da 06 Mayıs 2016 günü saat: 23.00’dan itibaren yasaklama kararı getirilerek genişletildi. 09 Mayıs 2016 günü saat 00.30’dan itibaren Çukurca İlçesine bağlı Akkaya Köylerinde de sokağa çıkma yasaklandı. Hakkâri Valiliğince, Çukurca İlçesine bağlı Çığlı Köyü ile Gündeş Köyü Ormanlı, Çimenli, Güzeldere ve Köprülü mezralarında 09 Mayıs 2016 günü saat 00:30’dan itibaren yasakların kaldırıldığı bildirildi. 09 Mayıs 2016 günü saat 22.00’dan itibaren Akkaya Köyündeki yasağın da kaldırıldığı açıklandı.
72	Tunceli	Mazgirt	1	Tunceli Valiliğince 05 Mayıs 2016 saat: 14.00 tarihinden itibaren Mazgirt ilçesi Alhan, Cefan, Konacık, Seyitler, Babil, Aktarla, Koyunuşağı, Dayılar, İbimahmut, Dervişler, Akpınar, Geçitveren, Sarıkoç, Yeldeğen, Güleç köy/mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 06 Mayıs 2016 saat 14:00 itibariyle kaldırılmıştır.
73	Şırnak	Beytüşşebap	0	Şırnak Valiliğince, Beytüşşebap İlçesi’ne bağlı Ilıcak Köyü’nde 17 Mayıs 2016’da saat 05.00’dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 17.05.2016 Salı günü saat 19.00’dan itibaren kaldırıldı.
74	Mardin	Ömerli	3	25.05.2016 Çarşamba günü saat 10:00 itibari ile Ömerli İlçesi Göllü, İkitepe, Ünsallı, Kovanlı mahalleleri, bağlı birimleri ve kırsal alanlarında ilan edilen sokağa çıkma yasağının 28.05.2016 Cumartesi saat 14.00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.

75	Mardin	Midyat	3	25.05.2016 Çarşamba günü saat 10:00 itibari ile Midyat İlçesi Kutlubey mahallesi, bağlı birimleri ve kırsal alanlarında ilan edilen sokağa çıkma yasağının 28.05.2016 Cumartesi saat 14.00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.
76	Diyarbakır	Lice	0	Lice ilçesine bağlı olan Üçdamlar, Güldiken, Yaprakköy, Yorulmaz, Kılıçlı, Bayırlı, Yünlüce, Gürbeyli, Akçabucak ve Baharlar mahallelerinde 04 Haziran 2016 günü saat 10.30'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar bu bölgelere giriş çıkışlar ile sokağa çıkma yasaklanıp 05 Haziran 2016 günü 05.00 itibarıyla kaldırıldı.
77	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı Yamaçlı, Yalımlı, Büyükçağ, Saydamlı, Bayırlı, Seyrek, Yeşilburç, Konuklu, Kılıçlı, Akçabudak, Ulucak, Yorulmaz, Baharlar köylerinde 18 Haziran sabahında saat 10.00'da ilan edilen sokağa çıkma yasağının operasyonun sona ermesiyle bu 19 Haziran 2016 günü saat 10.00'da kaldırıldığını duyuruldu.
78	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan Gökçe köyünde 20 Haziran 2016 Pazartesi günü saat: 19.30'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat: 19.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
79	Diyarbakır	Hani	2	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Okurköy, Kırım, Yayvan, Soylu, Gömeç köylerinde 20 Haziran 2016 Pazartesi günü saat: 19.30'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat:19.30'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

80	Diyarbakır	Kocaköy	2	Diyarbakır Valiliğince, Kocaköy İlçesine bağlı olan; Yazıköy ve Şaklat köylerinde 20 Haziran 2016 Pazartesi günü saat: 19.30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat:19.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
81	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Şenlik, Birlik, Erginköy ve Elmadere köylerinde 21 Haziran 2016 Pazartesi günü saat: 05.00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat: 19.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
82	Diyarbakır	Hani	1	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Yukarıturalı, Akçayurt, Kaledibi ve Damlatepe köylerinde 21 Haziran 2016 Pazartesi günü saat: 05.00'den geçerli olmak üzere ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat: 19.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
83	Diyarbakır	Silvan	1	Diyarbakır Valiliğince, Silvan İlçesine bağlı olan; Üçbasamak, Çaldere, Keklikdere, Görentepe ve Bayırdüzü köylerinde 21 Haziran 2016 Pazartesi günü saat: 05.00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat: 19.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
84	Diyarbakır	Hazro	1	Diyarbakır Valiliğince, Hazro İlçesine bağlı olan; Ülgen, Mutluca ve Bayırdüzü köylerinde 21 Haziran 2016 Pazartesi günü saat: 05.00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat: 19.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
85	Diyarbakır	Silvan	1	Diyarbakır Valiliğince, Silvan İlçesine bağlı olan; Dağcılar ve Dolaplıdere köylerinde 21 Haziran 2016 Pazartesi günü saat: 05.00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat: 19.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

86	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Oyuklu, Kutlu ve Türeli köylerinde 21 Haziran 2016 Pazartesi günü saat: 05.00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat: 19.30'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
87	Diyarbakır	Kulp	1	Diyarbakır Valiliğince, Kulp İlçesine bağlı olan; Taşköprü, Temren, Bakırköy ve Demirli köylerinde 21 Haziran 2016 Salı günü saat: 05.00'den itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat: 19.30'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
88	Bingöl	Genç	12	Bingöl Valiliğince, Genç İlçesine bağlı olan; Sağgöze köyü ve bağlı mahallelerinde 21 Haziran 2016 Salı günü saat: 22.00' dan itibaren, yine Genç İlçesine bağlı olan; Yayla, Şehitköy, Yeniyazı, Bulgurluk, Yolaçtı, Büyükçağ ve Yazkonağı köyleri ve bağlı mahallelerinde 23 Haziran 2016 Perşembe günü saat: 09.00' dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 04 Temmuz 2016 Pazartesi günü saat: 14.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
89	Diyarbakır	Kulp	0	Diyarbakır Valiliğince, Kulp İlçesine bağlı olan; Alaca köyünde (Şenyayla ve Billurderesi Mahalleleri) 22 Haziran 2016 Salı günü saat 12.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat: 19.30'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
90	Şırnak	Beytüşşebap	0	Şırnak Valiliğince, Beytüşşebap İlçesine bağlı olan Günyüzü Köyünde 22.06.2016 Çarşamba günü saat 03.00'dan itibaren ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı 22.06.2016 Çarşamba günü saat 20.00'dan itibaren kaldırıldı.

91	Muş	Merkez	1	Muş Valiliğince, Merkez ilçeye bağlı Kayalısu Köyünde, Örtülü, Buğdaylı, Yılmaz, Dalakulig, Yıldızlı, Büyükler, Malaali, Breş, Licik ve Geliyahacike Mahallelerinde 22 Haziran 2016 günü saat: 00.00’dan itibaren “Sokağa Çıkma Yasağı” ilan edilen sokağa çıkma yasağının 24 Haziran 2016 günü saat 19.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
92	Diyarbakır	Lice	10	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Örtülü, Erginköy, Kıralan, Dernek, Yamaçlı, Akçabudak, Kılıçlı, Yorulmaz, Yalımlı, Baharlar, Hedik, Bayırlı, Saydamlı, Bağlan, Serince, Yalaza, Ortaç, Kayacık, Uçarı, Esenler, Ziyaret, Dolunay, Çavundur, Çağdaş, Dibekköy, Yolçatı, Arıklı, Ulucak, Güldiken, Yaprakköy, Tuzlaköy, Damar, Sığınak, Budak ve Kabakaya köylerinde 23 Haziran 2016 Perşembe günü saat: 03.00’den ilan edilen sokağa çıkma yasağı 03 Temmuz 2016 Pazar günü saat: 23.00’den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
93	Diyarbakır	Hazro	10	Diyarbakır Valiliğince, Hazro İlçesine bağlı olan; Çitlibahçe köyünde köylerinde 23 Haziran 2016 Perşembe günü saat: 03.00’den ilan edilen sokağa çıkma yasağı 03 Temmuz 2016 Pazar günü saat:23.00’den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
94	Diyarbakır	Kocaköy	10	Diyarbakır Valiliğince, Kocaköy İlçesine bağlı olan; Gözebaşı, Gökçe, Boyunlu köylerinde 23 Haziran 2016 Perşembe günü saat: 03.00’den ilan edilen sokağa çıkma yasağı 03 Temmuz 2016 Pazar günü saat:23.00’den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
95	Şırnak	Beytüşşebap	2	Şırnak Valiliğince, Beytüşşebap İlçesi Merkezinde 03.07.2016 Pazar günü saat 01.00’dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 05.07.2016 Salı günü saat 04.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

96	Hakkâri	Şemdinli	3	Hakkâri Valiliğince, Şemdinli İlçesi Öveç Köyü, Karakuş Mahallesi (Karaağaç Mezrası) ve Harmanlı mezralarında 11 Temmuz 2016 günü saat: 04.00'dan itibaren 3 gün süreyle ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14 Temmuz 2016 günü saat 04.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
97	Şırnak	Uludere	0	Şırnak Valiliğince, Uludere İlçesine bağlı olan Gülyazı ve Ortasu köylerinde 13.07.2016 Çarşamba günü saat 03.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14.07.2016 Perşembe günü saat 00.01'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
98	Diyarbakır	Silvan	2	Diyarbakır Valiliğince, Silvan İlçesine bağlı olan; Ormandışı, Babakaya, Çatak, Kayadere, Gürpınar, Arıköy, Taşpınar, Çiğdemli, Demirkuyu, Kazandağı, Bahçe, Eskiocak, Çatakköprü köylerinde 14 Temmuz 2016 saat:04.00' dan itibaren ve bu köylere ilaveten operasyon bölgesi kapsamında kalan, Silvan İlçesine bağlı olan; Düzalan, Adak ve Üçkardeş köylerinde 14 Temmuz 2016 Perşembe günü saat: 07.30'itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasakları 16 Temmuz 2016 günü saat: 14.30'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
99	Mardin	Mazıdağı	2	Mardin Valiliğince, 15 Temmuz 2016 Cuma günü saat 06.00 itibari ile Mazıdağı İlçesi'ne bağlı olan, Konur, Meşeli, Yalınağaç, Armağan, Atalar, Ürünlü, Yevri, Simak, Kırmızıgöl, Ulutaş mahalleleri bağlı birimleri ve kırsal alanlarında ilan edilen sokağa çıkma yasağı 17 Temmuz 2016 günü saat 19.00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.
100	Mardin	Artuklu	2	Mardin Valiliğince, 15 Temmuz 2016 Cuma günü saat 06.00 itibari ile Artuklu İlçesi'ne bağlı olan; Haydar, Cevizlik, Akbağ, Harabel mahalleleri bağlı birimleri ve kırsal alanlarında ilan edilen sokağa çıkma yasağı 17 Temmuz 2016 günü saat 19.00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.

101	Mardin	Derik	2	Mardin Valiliğince, 15 Temmuz 2016 Cuma günü saat 06.00 itibari ile Derik İlçesi'ne bağlı olan; Hisaraltı, Alagöz, Pınarcık, Aşağımezra, Yukarımazra, Bozok, Kelek, Çayköy mahalleleri bağlı birimleri ve kırsal alanlarında ilan edilen sokağa çıkma yasağı 17 Temmuz 2016 günü saat 19.00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.
102	Siirt	Siirt Merkez	4	Siirt Valiliğince, Merkez ilçesine bağlı olan Aydınlar, Cumhuriyet, Şeyh Zeynep, Şeyh Süleyman, Ahmet Kiğan caddeleri ile 427, 429, 652 sokaklar arasında kalan yerleşim bölgesinde 15 Temmuz 2016 Cuma günü saat: 18:00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 20 Temmuz 2016 Çarşamba günü saat: 07:00'den itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
103	Hakkâri	Şemdinli	2	Hakkâri Valiliğince, Şemdinli İlçesi Altınsu Köyü ve bağlısı bulunan İncesu (Uzuntarla) Mezrası Mülki sınırları içerisinde 01 Ağustos 2016 günü saat: 04.00'dan geçerli olmak üzere 3(üç) gün süreyle ilan edilen sokağa çıkma yasağının 03 Ağustos 2016 günü saat 06:00'dan itibaren sokağa çıkma yasağı kaldırıldığı açıklandı.
104	Diyarbakır	Lice	3	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Serenköy, Duru, Daralan ve Çeper köylerinde 01 Ağustos 2016 Pazartesi günü saat: 20.00'dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 05 Ağustos 2016 Cuma günü saat: 15.00'dan itibaren kaldırıldığı bildirildi.
105	Diyarbakır	Hani	3	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Uzunlar ve Kalaba köylerinde 01 Ağustos 2016 Pazartesi günü saat: 20.00'dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 05 Ağustos 2016 Cuma günü saat: 15.00'dan itibaren kaldırıldığı bildirildi.

106	Diyarbakır	Lice	0	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Akçabudak, Saydamlı, Sağlık, Bayırlı, Körtan ve Hedik köylerinde 02 Ağustos 2016 Salı günü saat: 17.00’dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 03 Ağustos 2016 Çarşamba günü saat: 05.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
107	Diyarbakır	Lice	0	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Dallıca, Budak, Tepe, Kabakaya, Kutlu, ve Oyuklu köylerinde 02 Ağustos 2016 Salı günü saat: 17.00’dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 03 Ağustos 2016 Çarşamba günü saat: 05.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
108	Diyarbakır	Hazro	0	Diyarbakır Valiliğince, Hazro İlçesine bağlı olan; Çitlibahçe ve Ormankaya köylerinde Ağustos 2016 Salı günü saat: 17.00’dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı 03 Ağustos 2016 Çarşamba günü saat: 05.00’dan itibaren kaldırıldı.
109	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Şenlik, Birlik, Abalı, Tuzlaköy, Erginköy, Çeper Ve Daralan köylerinde 03 Ağustos 2016 Çarşamba günü saat: 03.00’dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 05 Ağustos 2016 Cuma günü saat: 15.00’dan itibaren kaldırıldığı bildirildi.
110	Diyarbakır	Hani	2	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Yukarı Turalı köyünde 03 Ağustos 2016 Çarşamba günü saat: 03.00’dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 05 Ağustos 2016 Cuma günü saat: 15.00’dan itibaren kaldırıldığı bildirildi.

111	Diyarbakır	Kulp	0	Diyarbakır Valiliğince, Kulp İlçesine bağlı olan; İslamköy, Dolun, Narlıca, Yaylak ve Ağaçkorur köylerinde 08 Ağustos 2016 Pazartesi günü saat: 17.00'dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 09 Ağustos 2016 Salı günü saat: 04.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
112	Diyarbakır	Silvan	0	Diyarbakır Valiliğince, Silvan İlçesine bağlı olan; Keklikdere, Görentepe, Üçbasamak, Onbaşılar, Boyunlu, Kayadere ve Taşpınar köylerinde 08 Ağustos 2016 Pazartesi günü saat: 17.00'dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 09 Ağustos 2016 Salı günü saat: 04.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
113	Diyarbakır	Hazro	0	Diyarbakır Valiliğince, Hazro İlçesine bağlı olan; Ülgen köyünde 08 Ağustos 2016 Pazartesi günü saat: 17.00'dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 09 Ağustos 2016 Salı günü saat: 04.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
114	Diyarbakır	Silvan	3	Diyarbakır Valiliğince, Silvan İlçesine bağlı olan; Dolaplıdere ve Dağcılar köyünde 09 Ağustos 2016 Salı günü saat: 05.00'dan itibaren ikinci bir duyuruya ilan edilen sokağa çıkma yasağının 12 Ağustos 2016 Cuma günü saat: 16.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
115	Diyarbakır	Lice	3	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Çıralı, Kıyıköy, Dallıca, Türeli ve Kutlu köylerinde 09 Ağustos 2016 Salı günü saat: 05.00'dan itibaren ikinci bir duyuruya ilan edilen sokağa çıkma yasağının 12 Ağustos 2016 Cuma günü saat: 16.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

116	Diyarbakır	Kulp	3	Diyarbakır Valiliğince, Kulp İlçesine bağlı olan; Demirli, Kamışlı, Çukurca, Bayırköy, Temren ve Taşköprü köylerinde 09 Ağustos 2016 Salı günü saat: 05.00'dan itibaren ikinci bir duyuruya ilan edilen sokağa çıkma yasağının 12 Ağustos 2016 Cuma günü saat: 16.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
117	Hakkâri	Şemdinli	2	Hakkâri Valiliğince, Şemdinli İlçesi Altınsu Köyü Mülki sınırları içerisinde 18 Ağustos 2016 günü saat: 24.00'dan, 21 Ağustos 2016 günü sat: 08.00'a kadar 3(üç) gün süreyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.
118	Mardin	Savur	1	Mardin Valiliğince, Savur İlçesine bağlı olan, Soylu, Taşlık, Yazır, Kırkdirek, İşgören, Şenocak, Çınarönü, Sürgücü Mahalleleri ile sınırlı olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.
119	Tunceli	Nazımiye	1	Tunceli Valiliğince, Nazımiye ilçe merkezinde 22 Ağustos 2016 günü saat 04.50 sıralarında ortaya çıkan çatışmanın ardından ilan edilen sokağa çıkma yasağının 23.08.2016 günü saat: 15.30'da kaldırıldığı açıklandı.
120	Tunceli	Nazımiye	1	Tunceli Valiliğince, Nazımiye İlçesi Dereova, Doğantaş, Büyükyurt, Ramazanköy, Beytaşı, Ayranlı, Sarıyayla, Yayıkağıl köy/mahalleleri ve bağlı mezralarında; 23.08.2016 tarihi saat: 19.30'dan itibaren ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 25.08.2016 tarihi saat 17:30 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

121	Hakkâri	Yüksekova	2	Hakkâri Valiliğince, Yüksekova İlçesi Mülki sınırları içerisinde 24 Ağustos 2016 günü saat: 06.00'dan geçerli olmak üzere 3(üç) gün süreyle sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yasağın, 26 Ağustos 2016 Cuma gününden itibaren; Her gün sabah saat: 06.00'den akşam saat: 23.00'a kadar olan saatler arasında kısmi zamanlı olarak kaldırılmış, diğer saatler arasında kısmi zamanlı olarak devam edeceği bildirildi.
122	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Kıralan, Dernek, Çeper, Yamaçlı, Acımeşe, Ergin, Tuzla, Birlik, Şenlik, Sumaklı, Çalıbükü, Aspeyen, Akçapınar, Puneyn, Köyleri ve bunlara bağlı mezralarda 24.08.2016 günü saat 12.30'dan itibaren ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 25.08.2016 günü saat 23:00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu.
123	Batman	Sason	2	Batman Valiliğince, Sason ilçesi Heybeli köyü, Umurlu Köyü, Acar Köyü,Cağlı Köyü, Balbaşı Köyü, Dereiçi Köyleri bütün mahalle ve mezralarında 24 Ağustos 2016 Çarşamba günü saat 17.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 27 Ağustos 2016 Cumartesi günü saat: 12:00 itibariyle kaldırıldığı bildirildi.
124	Hakkâri	Hakkâri Merkez	3	Hakkâri Valiliğince, Merkez ilçesine bağlı Ağaçdibi, Oğul, Çimenli ve Ceylanlı Köyleri mülki sınırları içerisinde 24 Ağustos 2016 günü saat: 20.00'dan itibaren ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. TİHV'deki verilere göre yasak üç gün sonra kaldırıldı.
125	Hakkâri	Çukurca	3	Hakkâri Valiliğince, Çukurca İlçesine bağlı Kazan, Kayalık ve Cevizli Köyleri Mülki sınırları içerisinde 24 Ağustos 2016 günü saat: 20.00'dan itibaren ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. TİHV'deki verilere göre yasak üç gün sonra kaldırıldı.

126	Şırnak	Beytüşşebap	0	Beytüşşebap Kaymakamlığınca, 30/08/2016 günü saat 00:01'den itibaren geçerli olmak üzere Ilıcak köyünde ikinci bir duyuruya kadar uygulanan sokağa çıkma yasağının 30/08/2016 günü saat 19:00'dan itibaren kaldırılmasına karar verildiği duyuruldu.
127	Diyarbakır	Lice	3	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Birlik, Şenlik, Abalı, Erginköy, Tuzlaköy, Çeper, Duruköy ve Daralan köylerinde 31 Ağustos 2016 Çarşamba günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 03 Eylül 2016 Cumartesi günü saat 10.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
128	Diyarbakır	Hani	3	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Topçular, Yukarı Turalı, Kalaba, Serenköy ve Uzunlar köylerinde 31 Ağustos 2016 Çarşamba günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 03 Eylül 2016 Cumartesi günü saat 10.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
129	Bitlis	Tatvan	0	Bitlis Valiliğince, Bitlis ili Tatvan ilçesine bağlı olan; Fatih, Dumlupınar, Çağlayan, Karataş ve Fuar mahallelerinde 31.08.2016 saat 24.00'dan itibaren 01.09.2016 günü sabah saat 10.00'a kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi.
130	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Güçlü Mah., Gökçe Mah., Ziyaret Mah., Uçarı Mah., Serince Mah., Çağdaş Mah., Kayacık Mah., ve Esenler Mah. Bölgelerinde 09 Eylül 2016 Cuma günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 11 Eylül 2016 Pazar günü saat: 05:00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

131	Diyarbakır	Hani	2	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Kırım Mah., Gömeç Mah. ve Yayvan Mah. bölgelerinde 09 Eylül 2016 Cuma günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 11 Eylül 2016 Pazar günü saat: 05:00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
132	Diyarbakır	Kocaköy	2	Diyarbakır Valiliğince, Kocaköy İlçesine bağlı olan; Şaklat ve Yazıköy Mah. bölgelerinde 09 Eylül 2016 Cuma günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 11 Eylül 2016 Pazar günü saat: 05:00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
133	Hakkâri	Şemdinli	3	Hakkâri Valiliğince, Şemdinli İlçesi Altınsu Köyü Merkez ve bağlısı bulunan Dereboyu, Meydan ve Elde Mezralarında 14 Eylül 2016 günü saat: 15.00'ten itibaren 3(üç) gün süreyle sokağa çıkma yasağının ilan edildiği duyuruldu.
134	Hakkâri	Şemdinli		Hakkâri Valiliğince Şemdinli ilçesine bağlı Tuğlu, Çatalca, Erdemli ve Güvenli köylerinde 15 Eylül 2016 günü saat: 22.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı.
135	Hakkâri	Yüksekova	1	Hakkâri Valiliğince Yüksekova ilçesine bağlı Kadiköy, Adaklı, Bulaklı köyleri ile Kalemli, Mamak, Bakırlı mahallelerinde ve Dağdibi mezrasında 18 Eylül 2016 günü saat: 03.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı 19 Eylül 2016 saat 17:00 itibariyle kaldırılmıştır.

136	Diyarbakır	Lice	3	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Arıklı, Dibekköy, Çağdaş, Yolçatı, Serince, Kabakaya, Uçar, Kayacık, Esenler, Ziyaret, Ortaç, Çavundur, Dolunay, Bağlan ve Yalaza köylerinde 23 Eylül 2016 Cuma günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 26 Eylül 2016 Pazar günü saat: 06:00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
137	Diyarbakır	Hazro	3	Diyarbakır Valiliğince, Hazro İlçesine bağlı olan; Çitlibahçe Köyünde 23 Eylül 2016 Cuma günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 26 Eylül 2016 Pazar günü saat: 06:00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
138	Diyarbakır	Kocaköy	3	Diyarbakır Valiliğince, Kocaköy İlçesine bağlı olan; Boyunlu ve Gözebaşı köylerinde 23 Eylül 2016 Cuma günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 26 Eylül 2016 Pazar günü saat: 06:00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
139	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Abalı Köyü, Erginköy Köyü, Tuzlaköy Köyü, Çeper Köyü, Duruköy Köyü ve Daralan Köyü bölgelerinde 01 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 02 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı bildirildi.
140	Diyarbakır	Hani	1	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Topçular Köyü, Yukarı Turalı Köyü, Kalaba Köyü, Serenköy Köyü, ve Uzunlar Köyü bölgelerinde 01 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 02 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

141	Diyarbakır	Dicle	2	Diyarbakır Valiliğince, Dicle İlçesine bağlı olan; Kurşunlu Köyü, Gelincik Köyü, Boğazköy Köyü, Kelekçi Köyü, Değirmenli Köyü, Başköy Köyü, Uluçeşine Köyü, Baltacı Köyü bölgelerinde 02 Ekim 2016 Pazar günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 04 Ekim 2016 günü saat 05:00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
142	Diyarbakır	Hani	2	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Abacılar Köyü ve Kuyular Köyü bölgelerinde de 02 Ekim 2016 Pazar günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Bu yasak da 04 Ekim 2016 günü saat 05:00'dan itibaren kaldırıldı.
143	Hakkâri	Çukurca	34	Hakkâri Valiliğince, Çukurca İlçesine bağlı Kazan, Kayalık ve Cevizli Köyleri Mülki sınırları içerisinde 03 Ekim 2016 günü saat: 22.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar yine aynı bölgelerde sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Bu yasağın 07 Kasım 2016 günü saat: 17.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
144	Diyarbakır	Silvan	5	Diyarbakır Valiliğince, Silvan İlçesinin Kazandağı, Demirkuyu, Özlüce, Esenyol, Darıseven, Çatakköprü, Usluca, Boğazönü, Toklar, Bahçe, Kalemli, Taraklı, Mirenge, Eskiocak, Başkaya, Çavuşdamı, Arı, Taşpınar, Çiğdemli, Gürpınar, Dönenkaya, Kayadere, Ormandışı, Babakaya, Altınkum, Çalönü ve Tarımova mahalle/mezralarında 10.10.2016 günü saat 16.00 itibariyle ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 15.10.2016 günü saat 19.00 itibari ile kaldırılmasına karar verildiği duyuruldu.

145	Bitlis	Tatvan	1	Bitlis Valiliğince, Tatvan İlçesine bağlı olan; Kuşluca, Üçevler, Çavuşlar, Anadere ve Odabaşı Köyleri bölgesinde 12.10.2016 saat 00.00'dan itibaren ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 13.10.2016 tarihi saat 06:00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.
146	Bitlis	Tatvan	2	Bitlis Valiliğince, Tatvan İlçesine bağlı olan; Anadere ve Dönertaş Köyleri bölgesinde 14/10/2016 günü saat 00.00'dan itibaren 15/10/2016 günü saat 06:00'ya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının uzatıldığı ve 15.10.2016 günü saat 24:00 'dan itibaren kaldırıldığı bildirildi.
147	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Çağdaş Köyü, Yolçatı Köyü, Uçarı Köyü, Kayacık Köyü, Ortaç Köyü, Çavundur Köyü, Dolunay Köyü, Yalaza Köyü, Bağlan Köyü ve Kabakaya Köyü bölgelerinde 17 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 19 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
148	Diyarbakır	Hazro	2	Diyarbakır Valiliğince, Hazro İlçesine bağlı olan; Çitlibahçe Köyü, Sarıerik Köyü bölgelerinde 17 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 19 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
149	Diyarbakır	Kocaköy	2	Diyarbakır Valiliğince, Kocaköy İlçesine bağlı olan; Boyunlu Köyü ve Gözebaşı Köyü bölgelerinde 17 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 19 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

150	Tunceli	Ovacık	0	Tunceli Valiliğince Ovacık ilçesi Yenisöğüt, Çemberlitaş, Otlubahçe, Yoğunçam ve Aşağıtorunoba köy/mahalleleri ve bağlı mezralarında 22 Ekim 2016 tarihi saat 09.30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı aynı gün saat 20:00 itibariyle kaldırıldı.
151	Bitlis	Bitlis Merkez	4	Bitlis Valiliğince, Merkez ilçesine bağlı olan; Aşağı Ölek ve Yukarı Ölek Köyleri bölgesinde 24.10.2016 saat 10.00'dan itibaren ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 28.10.2016 günü saat 10:00 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.
152	Diyarbakır	Lice	3	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Şenlik Köyü, Birlik Köyü, Ergınköy Köyü, Tuzlaköy Köyü, Abalı Köyü, Çeper Köyü, Yamaçlı Köyü, Kıralan Köyü, Dernek Köyü, Daralan Köyü, Duruköy Köyü bölgelerinde 25 Ekim 2016 günü saat 04.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 28 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
153	Diyarbakır	Hani	3	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Topçular Köyü, Yukarı Turalı Köyü, Kalaba Köyü, Uzunlar ve Serenköy Köyü bölgelerinde 25 Ekim 2016 günü saat 04.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 28 Ekim 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
154	Hakkâri	Yüksekova	2	Hakkâri Valiliğince Yüksekova ilçesine bağlı Demirkonak köyü Yumurtaş ve Çukurca mahalleleri, Değerli köyü ile bu köye bağlı Köycük, Y.Ölçekli ve A. Ölçekli mahalleleri, Yoncalık köyü Beşbulak mahallesi, Serindere köyü Y.Güveç mahallesi, A.Uluyol köyü ile bu köye bağlı Y.Uluyol mahallesi ve Kısıklı köyü A.Güveç mahallesinde 29.10.2016 saat 22:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 31.10.2016 saat 17:00 itibariyle kaldırıldı.

155	Hakkâri	Yüksekova	1	Hakkâri Valiliğince Yüksekova ilçesine bağlı Demirkonak köyü Yumurtaş ve Çukurca mahalleleri, Değerli köyü ile bu köye bağlı Köycük, Y.Ölçekli ve A. Ölçekli mahalleleri, Yoncalık köyü Beşbulak mahallesi, Serindere köyü Y.Güveç mahallesi, A.Uluyol köyü ile bu köye bağlı Y.Uluyol mahallesi ve Kısıklı köyü A.Güveç mahallesinde 29 Ekim 2016 günü saat:22.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı 31.10.2016 saat 17:00 itibariyle sona ermiştir.
156	Tunceli	Tunceli Merkez	1	Tunceli Valiliğince, Merkez ilçesine bağlı olan; Babaocağı Köyü, Pınar Köyü, Kürekli Mahallesi, Karşılar Köyü, Darıca Mahallesi, Geyiksuyu Köyü ve Atadoğu Köyü, Dedeağaç Köyü, Suvat Köyü, Dilek Köyü ve Sarıtaş Köyleri bölgelerinde 09 Kasım 2016 günü saat 18.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 11.11.2016 saat 09:00 itibariyle kaldırıldı.
157	Tunceli	Ovacık	1	Tunceli Valiliğince, Ovacık ilçesine bağlı olan; Yenisöğüt, Çemberlitaş, Yoğunçam, Aşağıtorunoba, Yoncalı, Çayüstü, Yaylagünü, Güneykonak, Sarıtosun, Konaklar ve Akyayık köy ve bağlı mahallelerinde 09 Kasım 2016 günü saat 18.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 11.11.2016 saat 09:00 itibariyle kaldırıldı.
158	Diyarbakır	Dicle	0	Diyarbakır Valiliğince, Dicle İlçesine bağlı olan; Kurşunlu Köyü, Kırkpınar Köyü, Gelincik Köyü ve Kayaş Mezrasında 12 Kasım 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 12 Kasım 2016 günü saat 15.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
159	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Güçlü Köyü ve Gömeç Köyünde 13 Kasım 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14 Kasım 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

160	Diyarbakır	Hani	1	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Kırım Köyü, Gökçe Köyü, Yayvan Köyü ve Soylu Köyünde 13 Kasım 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14 Kasım 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
161	Diyarbakır	Kocaköy	1	Diyarbakır Valiliğince, Kocaköy İlçesine bağlı olan; Yazıköy köyü ve Şaklat Köyünde 13 Kasım 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14 Kasım 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
162	Diyarbakır	Lice	0	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Kayacık Köyü, Ortaç Köyü, Çavundur Kötü, Dolunay Köyü, Baglan Köyü ve Yalaza Köyünde 13 Kasım 2016 günü saat 20.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14 Kasım 2016 günü saat 18.00'dan itibaren kaldırıldığı bildirildi.
163	Diyarbakır	Hazro	0	Diyarbakır Valiliğince, Hazro İlçesine bağlı olan; Çitlibahçe Köyünde 13 Kasım 2016 günü saat 20.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14 Kasım 2016 günü saat 18.00'dan itibaren kaldırıldığı bildirildi.
164	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Abalı Köyü, Ergin Köyü, Tuzlaköy Köyü, Çeper Köyü, Duruköy köyü ve Daralan Köyünde 14 Kasım 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 16 Kasım 2016 günü saat 08.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

165	Diyarbakır	Hani	2	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Topçular Köyü, Yukarı Turalı Köyü, Kalaba Köyü, Serenköy Köyü ve Uzunlar Köyünde 14 Kasım 2016 günü saat 05.00’dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 16 Kasım 2016 günü saat 08.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
166	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Kayacık Köyü, Ortaç Köyü, Yalaza Köyü, Tepe Köyü, Arıklı Köyü, Serince Köyü, Çağdaş Köyü, Dibekköy Köyü ve Yolçatı Köyünde 24 Kasım 2016 günü saat 05.00’dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 25 Kasım 2016 günü saat 22.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
167	Diyarbakır	Silvan	0	Diyarbakır Valiliğince, Silvan İlçesi Eskiköy, Susuz, Gündüzköy, Otluk, Karahacı, Üçbasamak kırsal mahallelerinde 28.11.2016 günü saat 22.00’ den itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 29.11.2016 günü saat 19.00 itibariyle kaldırılmasına karar verildiği bildirildi.
168	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Şenlik Köyü, Birlik Köyü, Akçapınar Köyünde 06 Aralık 2016 günü saat 14.00’dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 08 Aralık 2016 günü saat 05.00’dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
169	Elazığ	Karakoçan	0	Elazığ Valiliğince, Karakoçan İlçesine bağlı olan; Yücekonak Köyünde 08 Aralık 2016 Perşembe günü saat: 19.00’dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 09 Aralık 2016 Cuma günü saat:15.30 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

170	Diyarbakır	Lice	0	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Birlik Köyü, Şenlik Köyü, ve Erginköy Köyünde 8 Aralık 2016 günü saat 21.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 09 Aralık 2016 günü saat 20.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
171	Diyarbakır	Hani	0	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Aşağıturalı Köyü, Yukarıturalı Köyü ve Topçular Köyünde 8 Aralık 2016 günü saat 21.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 09 Aralık 2016 günü saat 20.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
172	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Güçlü Köyü ve Gökçe Köyünde 18 Aralık 2016 Pazar günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 20 Aralık 2016 günü saat 09.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
173	Diyarbakır	Hani	2	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Kırım Köyü, Gömeç Köyü ve Yayvan Köyünde 18 Aralık 2016 Pazar günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 20 Aralık 2016 günü saat 09.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
174	Diyarbakır	Kocaköy	2	Diyarbakır Valiliğince, Kocaköy İlçesine bağlı olan; Yazıköy köyü ve Şaklat Köyünde 18 Aralık 2016 Pazar günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 20 Aralık 2016 günü saat 09.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

175	Diyarbakır	Silvan	1	Diyarbakır Valiliğince, Silvan ilçesi Kazandağı, Demirkuyu, Taraklı, Darıseven, Kalemli, Toklar, Boğazönü, Dönenkaya, Çalönü, Gürpınar, Ormandışı, Taşpınar, Altınkum, Arı kırsal mahallelerinde / mezralarında 18.12.2016 günü saat 06.00'dan itibaren geçerli olmak üzere başlatılan sokağa çıkma yasağının 19.12.2016 günü saat 06.00 itibariyle kaldırılmasına karar verildiği duyuruldu.
176	Bitlis	Tatvan	0	Bitlis Valiliğince, Tatvan İlçesi Köprücek Köyü Emek Mezrası bölgesinde 20.12.2016 saat 05.00'dan itibaren ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş olup, yasağın aynı gün saat 24.00 itibari ile sona erdiği duyuruldu.
177	Mardin	Nusaybin	0	Mardin Valiliğince, 20 Aralık 2016 Salı günü saat: 06.00 itibari ile Nusaybin İlçesine bağlı olan, Akarsu ve Yavruköy Mahalleri ile sınırlı olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 20 Aralık 2016 Salı günü saat: 16:00 itibari kaldırıldığı duyuruldu.
178	Mardin	Nusaybin	0	Mardin Valiliğince, 23 Aralık 2016 Cuma günü saat: 06.00 itibari ile Nusaybin İlçesine bağlı olan, Koruköy Mahalleleri ile sınırlı olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 23 Aralık 2016 Cuma günü saat: 16:00 itibari kaldırıldığı duyuruldu.
179	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Kayacık Köyü, Ortaç Köyü, Yalaza Köyü, Bağlan Köyü, Çavundur Köyü, Dolunay Köyü ve Kabakaya Köyünde 28 Aralık 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 30 Aralık 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

180	Diyarbakır	Hazro	2	Diyarbakır Valiliğince, Hazro İlçesine bağlı olan; Çitlibahçe Köyü, Sarıerik Köyü ve Ormankaya Köyünde 28 Aralık 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 30 Aralık 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
181	Diyarbakır	Kocaköy	2	Diyarbakır Valiliğince, Kocaköy İlçesine bağlı olan; Boyunlu Köyünde 28 Aralık 2016 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 30 Aralık 2016 günü saat 05.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
182	Diyarbakır	Lice	0	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Kayacık Köyü, Ortaç Köyü, Yalaza Köyü, Tepe Köyü, Arıklı Köyü, Serince Köyü, Çağdaş Köyü, Uçarı Köyü, Dibekköy Köyü ve Yolçatı Köyünde 05 Ocak 2017 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 06 Ocak 2016 günü saat 24.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
183	Diyarbakır	Hani	1	Diyarbakır Valiliğince, Hani İlçesine bağlı olan; Kaledibi Köyü, Yukarıturalı Köyü, Topçular Köyü, Akçayurt Köyü, Uzunlar Köyü ve Kalaba Köyünde 12 Ocak 2017 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14 Ocak 2017 günü saat 00.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
184	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice İlçesine bağlı olan; Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Erginköy Köyü, Tuzlaköy Köyü, Çeper Köyü, Daralan Köyü ve Duruköy Köyünde 12 Ocak 2017 günü saat 05.00'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 14 Ocak 2017 günü saat 00.00'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

185	Mardin	Artuklu	0	Mardin Valiliğince, Artuklu ilçesine bağlı olan; Sulak Mahallesi mevkiinde 21 Ocak 2017 Cumartesi günü saat: 19:00 itibari ile Artuklu İlçesine bağlı olan, Sulak Mahallesi ile sınırlı olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı 22/01/2017 Pazar günü Saat:13.00 itibari kaldırıldığı duyuruldu.
186	Mardin	Kızıltepe	0	Mardin Valiliğince, Kızıltepe İlçesine bağlı olan, Uzunkaya ve Uluköy Mahalleleri ile sınırlı olmak üzere 09 Şubat 2017 Perşembe günü saat: 06.00 itibari ile ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 09.02.2017 günü saat.18:30 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.
187	Mardin	Nusaybin	18	Mardin Valiliğince 11 Şubat 2017 Cumartesi günü saat: 20:30 itibari ile Nusaybin İlçesine bağlı olan, Koruköy mahallesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 02/03/2017 Perşembe günü saat: 10.00 itibari kaldırılmıştır.
188	Mardin	Ömerli	0	Mardin Valiliğince, Ömerli İlçesine bağlı olan Sulakdere, Aytepe Mahalleri, Nusaybin İlçesine bağlı olan İlkadım, Yavruköy, Büyükkardeş, Küçükkardeş ve Akarsu Mahalleleri, Artuklu İlçesine bağlı olan Yardere ve Ahmetli Mahalleleri ile sınırlı olmak üzere 12 Şubat 2017 Pazar günü saat 06.00 itibari ile ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 12 Şubat 2017 günü saat: 22:30 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.
189	Mardin	Nusaybin	0	Mardin Valiliğince, Ömerli İlçesine bağlı olan Sulakdere, Aytepe Mahalleri, Nusaybin İlçesine bağlı olan İlkadım, Yavruköy, Büyükkardeş, Küçükkardeş ve Akarsu Mahalleleri, Artuklu İlçesine bağlı olan Yardere ve Ahmetli Mahalleleri ile sınırlı olmak üzere 12 Şubat 2017 Pazar günü saat 06.00 itibari ile ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 12 Şubat 2017 günü saat: 22:30 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.

190	Mardin	Artuklu	0	Mardin Valiliğince, Ömerli İlçesine bağlı olan Sulakdere, Aytepe Mahalleri, Nusaybin İlçesine bağlı olan İlkadım, Yavruköy, Büyükkardeş, Küçükkardeş ve Akarsu Mahalleleri, Artuklu İlçesine bağlı olan Yardere ve Ahmetli Mahalleleri ile sınırlı olmak üzere 12 Şubat 2017 Pazar günü saat 06.00 itibari ile ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 12 Şubat 2017 günü saat: 22:30 itibariyle kaldırıldığı duyuruldu.
191	Mardin	Nusaybin	7	Mardin Valiliğince, Nusaybin ilçesine bağlı olan Doğanlı ve Kuyular Mahallelerinde 22 Şubat 2017 Çarşamba günü saat: 08:00 itibari ile başlatılan sokağa çıkma yasağı 01.03.2017 Çarşamba günü saat: 15.00 itibariyla kaldırılmıştır.
192	Mardin	Nusaybin	8	Mardin Valiliğince Nusaybin ilçesine bağlı Doğanlı Mahallesinde 22.02.2017 günü saat 08:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 02.03.2017 günü saat 10:00 itibarıyla kaldırılmıştır
193	Diyarbakır	Silvan	0	Diyarbakır Valiliğince, Silvan İlçesine bağlı olan; Dolaplıdere Köyü, Dağcılar Köyü, Mutluca Köyü, Çaldere Köyü, Lice İlçesine bağlı olan; Kıyıköy Köyü, Dallıca Köyü, Türeli Köyü, Kutlu Köyü, Kulp İlçesine bağlı olan; Demirli Köyü, Taşköprü Köyü bölgelerinde 24 Şubat 2017 günü saat 16.30'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 25 Şubat 2017 günü saat 15.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
194	Diyarbakır	Lice	0	Diyarbakır Valiliğince, Silvan İlçesine bağlı olan; Dolaplıdere Köyü, Dağcılar Köyü, Mutluca Köyü, Çaldere Köyü, Lice İlçesine bağlı olan; Kıyıköy Köyü, Dallıca Köyü, Türeli Köyü, Kutlu Köyü, Kulp İlçesine bağlı olan; Demirli Köyü, Taşköprü Köyü bölgelerinde 24 Şubat 2017 günü saat 16.30'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 25 Şubat 2017 günü saat 15.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.

195	Diyarbakır	Kulp	0	Diyarbakır Valiliğince, Silvan İlçesine bağlı olan; Dolaplıdere Köyü, Dağcılar Köyü, Mutluca Köyü, Çaldere Köyü, Lice İlçesine bağlı olan; Kıyıköy Köyü, Dallıca Köyü, Türeli Köyü, Kutlu Köyü, Kulp İlçesine bağlı olan; Demirli Köyü, Taşköprü Köyü bölgelerinde 24 Şubat 2017 günü saat 16.30'dan geçerli olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 25 Şubat 2017 günü saat 15.30'dan itibaren kaldırıldığı duyuruldu.
196	Mardin	Artuklu	0	Mardin Valiliğince, 27 Şubat 2017 Pazartesi günü saat: 06:30 itibari ile Artuklu İlçesine bağlı olan Yardere Mahallesi ile sınırlı olmak üzere ikinci bir duyuruya kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağının 27 Şubat 2017 Pazartesi günü saat: 16.00 itibari ile kaldırıldığı duyuruldu
197	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince; Lice ve Hazro ilçelerinde 02.03.2017 günü saat 14:00 itibarıyla ilan edilen sokağa yasağı 05.03.2017 günü saat 09:00'dan itibaren kaldırılmıştır
198	Diyarbakır	Hazro	2	Diyarbakır Valiliğince; Lice ve Hazro ilçelerinde 02.03.2017 günü saat 14:00 itibarıyla ilan edilen sokağa yasağı 05.03.2017 günü saat 09:00'dan itibaren kaldırılmıştır
199	Diyarbakır	Lice	11	Diyarbakır Valiliğince; Lice İlçesine bağlı olan 18 köyde 05 Mart 2017 günü saat 07.00'den geçerli olmak üzere ilan edilen sokağa çıkma yasağı kararı 16.03.2017 tarihi 07:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
200	Bingöl	Genç	2	Bingöl Valiliğince Genç ilçesine bağlı Sağgöze Köyü, Honkunüs ve Yeniçe mahallelerinde 19.03.2017 tarihinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21.03.2017 günü saat 12:00 itibarıyla kaldırılmıştır.

201	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince; Lice ilçesine bağlı olan; Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Abalı Köyü, Çeper Köyü, Erginköy Köyü, Tuzlaköy Köyü, Hani İlçesine bağlı olan; Kaledibi Köyü, Akçayurt Köyü, Topçular Köyü ve Yukarı Turalı Köyünde 19.03.2017 tarihinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21.03.2017 günü saat 08:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
202	Diyarbakır	Hani	1	Diyarbakır Valiliğince; Lice ilçesine bağlı olan; Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Abalı Köyü, Çeper Köyü, Erginköy Köyü, Tuzlaköy Köyü, Hani İlçesine bağlı olan; Kaledibi Köyü, Akçayurt Köyü, Topçular Köyü ve Yukarı Turalı Köyünde 19.03.2017 tarihinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21.03.2017 günü saat 08:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
203	Mardin	Nusaybin	5	Mardin Valiliğince; 20 Mart 2017 Pazartesi günü saat: 07:00 itibari ile Nusaybin İlçesine bağlı olan Yakınca, Bahminin, Kaleli, Güzelsu, Yol, Dibek, Üçyol, Dağiçi, Şekrin ve Eskihisar Mahallerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 25.03.2017 günü saat 14:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
204	Bitlis	Tatvan	2	Bitlis Valiliği ve Tatvan Kaymakamlığınca Teknecik, Sallıca, Dönertaş, Kısıklı, Suboyu, Yumrukaya ve Sarıdal köylerinde 25.03.2017 günü saat 18:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 28.03.2017 günü 17.00 itibarıyla kaldırılmıştır.
205	Mardin	Mazıdağı	3	Mardin Valiliğince Mazıdağı ilçesine bağlı Yalınağaç, Konur, Armağan, Yevri Mahalleleri ile Meşeli mezrasında 27.03.2017 günü saat 22.00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 30.03.2017 günü saat 23.00 itibarıyla kaldırılmıştır.

206	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince; Lice İlçesine bağlı olan Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Ecemiş Köyü ve Daralan Köyü, Hani ilçesine bağlı Kaledibi Köyü, Akçayurt Köyü, Topçular Köyü, Kalaba Köyü ve Yukarı Turalı Köyünde 28.03.2017 günü saat 11:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 30.03.2017 günü saat 10:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
207	Diyarbakır	Hani	1	Diyarbakır Valiliğince; Lice İlçesine bağlı olan Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Ecemiş Köyü ve Daralan Köyü, Hani ilçesine bağlı Kaledibi Köyü, Akçayurt Köyü, Topçular Köyü, Kalaba Köyü ve Yukarı Turalı Köyünde 28.03.2017 günü saat 11:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 30.03.2017 günü saat 10:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
208	Bingöl	Genç	1	Bingöl Valiliğince Genç ilçesine bağlı Dikpınar, Gerçekli, Döşekkaya, Üçgül, Kavaklı, Dedebağ ve Gözertepe köyleri ile Demirboğa, Karataş, Çekmece, Araklı Yeniler, Ekinli, Güllüce ve Bayramlı mahalleleri arasında kalan bölgede 04.04.2017 tarihi itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 06.04.2017 günü saat 10:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
209	Bitlis	Tatvan	1	Bitlis Valilği ve Tatvan Kaymakamlığınca 04.04.2017 günü Çavuşlar, Anadere, Odabaşı, Kuşluca, Yediveren, Dönertaş, Teknecik, Sallıca ve Kısıklı köylerinde sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.
210	Hakkâri	Şemdinli	0	Hakkâri Valiliğince, Şemdinli ilçesine bağlı Altınsu Köyü ile Dereboyu, Meydan ve Elde mezralarında 05.04.2017 günü saat 03.00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 05.04.2017 günü saat 15:00 itibarıyla kaldırılmıştır.

211	Mardin	Savur	1	Mardin Valiliğince Savur ilçesine bağlı Şenocak mahallesinde 06 Nisan 2017 Perşembe günü saat: 16.00 itibari ile ilan edilen sokağa çıkma yasağı.
212	Muş	Malazgirt	0	Muş Valiliğince Malazgirt ilçesi Hancağız Köyünde 07.04.2017 günü saat 05:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 07.04.2017 tarihi saat 11:30 itibari ile kaldırılmıştır.
213	Mardin	Artuklu	0	Mardin Valiliğince Artuklu ilçesine bağlı Elmabahçe ve Ulucanlar mahallelerinde 09 Nisan 2017 Pazar günü saat: 06.30 itibari ile ilan edilen sokağa çıkma yasağı aynı gün 19:30 itibariyle kaldırılmıştır.
214	Bitlis	Bitlis Merkez	0	Bitlis Valilğince Bitlis ili merkez ilçesi sınırları içerisinde bulunan Aşağıölek köyü, Yukarıölek köyü, Yukarıbalcılar köyü ve Aşağıbalcılar köylerinin bütün mahalle ve mezralarında 12.04.2017 günü saat 00:00 dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı, 12.04.2017 günü saat 18:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
215	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice, Kocaköy ve Hazro ilçelerine bağlı 14 köyde 13.04.2017 günü saaat 06:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 14.04.2017 günü saat 06.00 itibarıyla kaldırıldı.
216	Diyarbakır	Kocaköy	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice, Kocaköy ve Hazro ilçelerine bağlı 14 köyde 13.04.2017 günü saaat 06:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 14.04.2017 günü saat 06.00 itibarıyla kaldırıldı.
217	Diyarbakır	Hazro	1	Diyarbakır Valiliğince, Lice, Kocaköy ve Hazro ilçelerine bağlı 14 köyde 13.04.2017 günü saaat 06:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 14.04.2017 günü saat 06.00 itibarıyla kaldırıldı.

218	Mardin	Midyat	3	Mardin Valiliğince 19.04.2017 günü saat 08:00 itibarıyla Midyat ilçesine bağlı Yumurtalı, Marenka, Doluca mahalleleri ve Dargeçit ilçesine bağlı Tanyeri, Begendi, Güvenli ve Yeşilöz mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 22.04.2017 günü saat 14:30 itibarıyla kaldırılmıştır.
219	Mardin	Dargeçit	3	Mardin Valiliğince 19.04.2017 günü saat 08:00 itibarıyla Midyat ilçesine bağlı Yumurtalı, Marenka, Doluca mahalleleri ve Dargeçit ilçesine bağlı Tanyeri, Begendi, Güvenli ve Yeşilöz mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 22.04.2017 günü saat 14:30 itibarıyla kaldırılmıştır.
220	Diyarbakır	Kulp		Diyarbakır Valiliği ve Kulp Kaymakamlığınca yapılan açıklamaya göre Kulp ilçesine bağlı Yeşilköy, Tepecik, İslamköy, Dolun, Yaylak, Ağaçkorur, Karabulak ve Alaca köylerinde 21.04.2017 günü saat 05:00 itibarıyla sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Operasyonların sona erdiği, yasağın fiilen sonlandığı öğrenilmiştir ancak kalktığına ilişkin resmi bir açıklama bulunamamıştır.
221	Bingöl	Genç	0	Bingöl Valiliğince Genç İlçesine bağlı Karcı, Yelkaya, Üçgül, Döşekkaya, Direkli, Ericek, Servi, Harmancık, Çoban Çesmesi, Sarıbudak, Yaydere, Büyükçağ, Çevirme, Yayla, Şehitköy, Yeniyazı, Doğanca, Bulgurluk ve Yolaçtı köyleri ile bu köylere bağlı mahalle ve mezralar Ekincik, Dergek, Koyunlu, Ekmekli, Demirlibağ, Karaoluk, Boğaziçi, Gökçebağ, Gelincik, Gölyanı, Arıtaş, Büyükköy, İbrahimler, Sancaklı, Küplüce, Kocakaya, Usluca, Taşören, Ekinli, Çomak, Aktoprak, Dedeçavuş Erdem, Yeniçevre, Armağanlı, Doludere, Oluklu, Evrencik, Bançebaşı, Saklıca, Ericek, Akıncı, Akçasüt, Çetinkaya, Toklu, Coşkunlar, Varvusan, Selila, Mezraa, Hasenan, Taşkapı, Üzümcük, Mezraayısağır, Havrir, Çiçekli, Tepecik, Eskiköy, Bağış, Ulutaş, Alan, Kilimli, Yazmalı, Savaş, Taşkapı, Aslancık, Yuvalı, Gümüşlü, Köklü, Açıkkalın, Kazancık, Fırat, Kaldırım, Işıkoluk, Tepecik, Kirişli, Konacık, Yumrulu, Tımarlı, Abdi, Kulincik, Arpaçay, Düzyayla, Dibek, Bürnek, Develi, Direkli, Bulgurlu, Sağlık, Çevreli, Kozankaya, Ürünlü ve Karaoluk bölgelerde 08 Mayıs 2017 Pazartesi günü saat 00:00'dan itibaren geçerli olmak üzere duyurulan yasaklama kararı, 8 Mayıs 2017 Pazartesi günü saat 16:00 itibaren kaldırılmıştır.

222	Diyarbakır	Lice	3	Diyarbakır Valiliğince Lice İlçesine bağlı; Abalı köyü, Birlik köyü, Şenlik köyü, Erginköy köyü, Tuzlaköy köyü, Çeper köyü, Ecemiş köyü, Daralan köyü ve Duruköy köyü, Hani İlçesine bağlı; Serenköy köyü, Uzunlar köyü, Yukarıturalı köyü, Kalaba köyü, Topçular köyü, Akçayurt köyü ve Kaledibi köyünde 08 Mayıs 2017 günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 11 Mayıs 2017 günü saat 06:00'dan itibaren kaldırılmıştır.
223	Diyarbakır	Hani	3	Diyarbakır Valiliğince Lice İlçesine bağlı; Abalı köyü, Birlik köyü, Şenlik köyü, Erginköy köyü, Tuzlaköy köyü, Çeper köyü, Ecemiş köyü, Daralan köyü ve Duruköy köyü, Hani İlçesine bağlı; Serenköy köyü, Uzunlar köyü, Yukarıturalı köyü, Kalaba köyü, Topçular köyü, Akçayurt köyü ve Kaledibi köyünde 08 Mayıs 2017 günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 11 Mayıs 2017 günü saat 06:00'dan itibaren kaldırılmıştır.
224	Diyarbakır	Kulp		Diyarbakır Valiliğince Kulp İlçesine bağlı Yaylak Köyü, Alaca Köyü ve Ağaçkorur Köyünde 11.05.2017 günü saat 07:00'den itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir. Operasyonların sona erdiği, yasağın fiilen sonlandığı öğrenilmiştir ancak kalktığına ilişkin resmi bir açıklama bulunamamıştır.
225	Muş	Muş Merkez	23	Muş Valiliğince 11 Mayıs 2017 günü saat 03:30'dan itibaren Muş merkez ilçesi Alaniçi köyü, Kayalısu köyü, Yılmaz mahallesi, Örtülü mahallesi, Büyükler mahallesi, Dalakulig mahallesi, Licik mahallesi, Breş mahallesi, Malaali mahallesi Geliyahacike mahallesi, Yıldızlı mahallesi, Buğdaylı mahallesi, Bilhiddin yaylası, Reylim yaylası, Yamaç köyü, Pekut yaylası, Kazmadağ, Nasırkan komları, Keranahisk komları, Zeydo komları ve Kopezer Tepe bölgelerinde sokağa çıkma yasağı ilan edildi. En son 3 Haziran tarihli bir habere göre devam eden yasağın ne zaman kaldırıldığı bilinmiyor.

226	Bitlis	Hizan	2	Bitlis Valiliğince Hizan ilçesine bağlı Kapısuyu Köyü Dibek Mezrası, Gayda Köyü Arpalı Mezrası, Akşar Köyü A.Klavuz Mezrası, Akşar Köyü Y.Klavuz Mezrası, Akşar Köyü Düztepe Mezrası, Akşar Köyü Çevrecik Mezrası, Yedikardeş Nonivon Bölgesi Karaağaç Mezrası, Horozdere Köyü Akbaş Mezrası, Horozdere Köyü Bolga Mezrası, Akdik Köyü Hoçinik Mezrası, Akşar Köyü Pegoso Mezrası, Pıroso Nazar Mevkii, Gayda Köyü Akınca Mezrası ve Gayda Köyü Korigarı Mezrası bölgesinde 14.05.2017 saat 17:00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 16/05/2017 saat 17:00' dan itibaren kaldırılmıştır.
227	Diyarbakır	Hani	0	Diyarbakır Valiliğince Hani ilçesine bağlı Kuyular Köyü, Abacılar Köyü, Çukurköy Köyü, Belen Köyü, Kalaba Köyü ve Topçular Köyünde 20 Mayıs 2017 günü saat 20:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21 Mayıs 2017 günü saat 17:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
228	Muş	Varto	0	Muş Valiliğince Varto ilçesine bağlı Omcalı, Yeşilpınar, Kuşluk ve Kayalıkale köyleri ile Konaklı ve Çavuşlu mahallelerinde 20 Mayıs 2017 günü saat 02:30 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 20 Mayıs 2017 günü saat 16:00 itibarıyla kaldırıldı.
229	Diyarbakır	Dicle	2	Diyarbakır Valiliğince Dicle ilçesine bağlı Kurşunlu Köyü, Taşağıl Köyü, Kırkpınar Köyü ve Kıyıköy Köyünde 21 Mayıs 2017 günü saat 17:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 24 Mayıs 2017 günü saat 05:00 itibarıyla kaldırılmıştır.

230	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince Lice İlçesine bağlı Akçabudak,Örtülü, Ulucak, Saydamlı, Kılıçlı, Yorulmaz, Güldiken, Üçdamlar, Baharlar, Bayırlı, Hedik, Tuzlaköy, Yamaçlı, Kıralan, Dernek, Konuklu, Yünlüce, Yaprakköy, Damar, Zümrüt, Kıpçık, Çıralı, Sığınak, Kıyıköy, Dallıca, Budak, Türeli, Tepe, Yolçatı, Dibekköy, Çağdaş, Arıklı, Serince, Kayacık, Uçarı, Ziyaret, Ortaç, Yalaza, Bağlan, Esenler, Çavundur, Dolunay, Kabakaya, Kutlu ve Oyuklu Köyleri ile Mezralarında 28 Mayıs 2017 günü saat 18:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 30 Mayıs 2017 günü saat 07:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
231	Diyarbakır	Hazro	1	Diyarbakır Valiliğince Hazro ilçesine bağlı Ormankaya, Çitlibahçe, Terdöken, Kırmataş, Kavaklıboğaz, Dadaş ve Sarıerik Köyleri ile Mezralarında 28 Mayıs 2017 günü saat 18:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 30 Mayıs 2017 günü saat 07:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
232	Diyarbakır	Kocaköy	1	Diyarbakır Valiliğince Kocaköy ilçesine bağlı Boyunlu, Gözebaşı ve Tepecik Köylerinde 28 Mayıs 2017 günü saat 18:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 30 Mayıs 2017 günü saat 07:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
233	Diyarbakır	Dicle	1	Diyarbakır Valiliğince Meydanköy, Sergenli, Dedeköy, Bademli ,Döğer, Arıköy, Tepe, Başköy, Değirmenli ve Kelekçi Köylerinde 28 Mayıs 2017 günü saat 18:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 30 Mayıs 2017 günü saat 07:00 itibarıyla kaldırılmıştır.

234	Diyarbakır	Lice	3	Diyarbakır Valiliğince Lice İlçesine bağlı; Ecemiş Köyü, Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Abalı Köyü, Erginköy Köyü, Daralan Köyü, Duruköy Köyü, Çeper Köyü, Güçlü Köyü ve Gökçe Köyü ile Mezraları, Hani İlçesine bağlı; Kaledibi Köyü, Topçular Köyü, Çukurköy Köyü, Kuyular Köyü, Abacılar Köyü, Akçayurt Köyü, Yukarıturalı Köyü, Uzunlar Köyü, Serenköy Köyü, Gömeç Köyü, Kalaba Köyü, Kırım Köyü, Yayvan Köyü, Soylu Köyü, Çardaklı Köyü, Sergen Köyü, Okurköy Köyü, Gürbüz Köyü, Anıl Köyü, Süslü Köyü ve Belen Köyü ile Mezraları, Kocaköy İlçesine bağlı; Şaklat Köyü, ve Yazıköy Köyü ile mezraları, Dicle İlçesine bağlı; Meydanköy Köyü, Sergenli Köyü, Dedeköy Köyü, Bademli Köyü ,Döğer Köyü, Arıköy Köyü, Tepe Köyü, Başköy Köyü, Değirmenli Köyü ve Kelekçi Köyü ile Mezralarında 30 Mayıs 2017 günü saat 07.00'dan itabaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 2 Haziran 2017 günü saat 11:00'den itibaren kaldırılmıştır.
235	Diyarbakır	Hani	3	Diyarbakır Valiliğince Lice İlçesine bağlı; Ecemiş Köyü, Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Abalı Köyü, Erginköy Köyü, Daralan Köyü, Duruköy Köyü, Çeper Köyü, Güçlü Köyü ve Gökçe Köyü ile Mezraları, Hani İlçesine bağlı; Kaledibi Köyü, Topçular Köyü, Çukurköy Köyü, Kuyular Köyü, Abacılar Köyü, Akçayurt Köyü, Yukarıturalı Köyü, Uzunlar Köyü, Serenköy Köyü, Gömeç Köyü, Kalaba Köyü, Kırım Köyü, Yayvan Köyü, Soylu Köyü, Çardaklı Köyü, Sergen Köyü, Okurköy Köyü, Gürbüz Köyü, Anıl Köyü, Süslü Köyü ve Belen Köyü ile Mezraları, Kocaköy İlçesine bağlı; Şaklat Köyü, ve Yazıköy Köyü ile mezraları, Dicle İlçesine bağlı; Meydanköy Köyü, Sergenli Köyü, Dedeköy Köyü, Bademli Köyü ,Döğer Köyü, Arıköy Köyü, Tepe Köyü, Başköy Köyü, Değirmenli Köyü ve Kelekçi Köyü ile Mezralarında 30 Mayıs 2017 günü saat 07.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 2 Haziran 2017 günü saat 11:00'den itibaren kaldırılmıştır.

236	Diyarbakır	Kocaköy	3	Diyarbakır Valiliğince Lice İlçesine bağlı; Ecemiş Köyü, Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Abalı Köyü, Erginköy Köyü, Daralan Köyü, Duruköy Köyü, Çeper Köyü, Güçlü Köyü ve Gökçe Köyü ile Mezraları, Hani İlçesine bağlı; Kaledibi Köyü, Topçular Köyü, Çukurköy Köyü, Kuyular Köyü, Abacılar Köyü, Akçayurt Köyü, Yukarıturalı Köyü, Uzunlar Köyü, Serenköy Köyü, Gömeç Köyü, Kalaba Köyü, Kırım Köyü, Yayvan Köyü, Soylu Köyü, Çardaklı Köyü, Sergen Köyü, Okurköy Köyü, Gürbüz Köyü, Anıl Köyü, Süslü Köyü ve Belen Köyü ile Mezraları, Kocaköy İlçesine bağlı; Şaklat Köyü, ve Yazıköy Köyü ile mezraları, Dicle İlçesine bağlı; Meydanköy Köyü, Sergenli Köyü, Dedeköy Köyü, Bademli Köyü ,Döğer Köyü, Arıköy Köyü, Tepe Köyü, Başköy Köyü, Değirmenli Köyü ve Kelekçi Köyü ile Mezralarında 30 Mayıs 2017 günü saat 07.00'dan itabaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 2 Haziran 2017 günü saat 11:00'den itibaren kaldırılmıştır.
237	Diyarbakır	Dicle	3	Diyarbakır Valiliğince Lice İlçesine bağlı; Ecemiş Köyü, Birlik Köyü, Şenlik Köyü, Abalı Köyü, Erginköy Köyü, Daralan Köyü, Duruköy Köyü, Çeper Köyü, Güçlü Köyü ve Gökçe Köyü ile Mezraları, Hani İlçesine bağlı; Kaledibi Köyü, Topçular Köyü, Çukurköy Köyü, Kuyular Köyü, Abacılar Köyü, Akçayurt Köyü, Yukarıturalı Köyü, Uzunlar Köyü, Serenköy Köyü, Gömeç Köyü, Kalaba Köyü, Kırım Köyü, Yayvan Köyü, Soylu Köyü, Çardaklı Köyü, Sergen Köyü, Okurköy Köyü, Gürbüz Köyü, Anıl Köyü, Süslü Köyü ve Belen Köyü ile Mezraları, Kocaköy İlçesine bağlı; Şaklat Köyü, ve Yazıköy Köyü ile mezraları, Dicle İlçesine bağlı; Meydanköy Köyü, Sergenli Köyü, Dedeköy Köyü, Bademli Köyü ,Döğer Köyü, Arıköy Köyü, Tepe Köyü, Başköy Köyü, Değirmenli Köyü ve Kelekçi Köyü ile Mezralarında 30 Mayıs 2017 günü saat 07.00'dan itabaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 2 Haziran 2017 günü saat 11:00'den itibaren kaldırılmıştır.

238	Muş	Muş Merkez		Muş Valiliğince Merkeze bağlı Yamaç köyü, Yörecik köyü, Zongar mahallesi, Derik mahallesi, Beşevler mahallesi, Sılmanevleri mahallesi ve Pekut yaylasında 2 Haziran 2017 günü saat 00:30'dan itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir. **Y**asağın ne zaman kaldırıldığı bilinmiyor.
239	Diyarbakır	Kulp	1	Diyarbakır Valiliğince Kulp ilçesine bağlı Ağaçlı Köyü, Kaynakköy Köyü, Narlıca Köyü, Dolun Köyü, İslam köyü, Akdoruk Köyü, Ağıllı Köyü, Aşşağı Elmalı Köyü, Çağlayan köyü ve Karpuzlu Köyünde 4 Haziran 2017 günü saat 19:00 itibarıyla ilan edilen sokağa çıkma yasağı 6 Haziran 2017 günü saat 12:00 itibarıyla kaldırılmıştır.
240	Bingöl	Genç	3	Bingöl Valiliğince Genç ilçesine bağlı Kazancık, Açıkalın, Olgunlar, Köklü, Büyükçağ, Gümüşlü, Yuvalı, Aslancık, Üzümcük, Kirişli, Hasenan, Taşkapı, Mezraa, Varvusen, Coşkunlar, Mezra, Yolaçtı, Kaynaklı, Toklu, Akpınar, Herkir, Kayacık, Yürekli, Doğanlar, Karzel, Kaygısız, Kaymaz, Sevimli, Sağgöze ve Yenice Köy/Mahalleleri arasında kalan bölgelerde 05 Haziran 2017 günü saat 00:00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 8 Haziran 2017 saat 21:00'da sona ermiştir.
241	Diyarbakır	Lice	6	Diyarbakır Valilğince Lice İlçesine bağlı; Akçabudak Köyü, Örtülü Köyü, Ulucak Köyü, Saydamlı Köyü, Kılıçlı Köyü, Yorulmaz Köyü, Güldiken Köyü, Üçdamlar Köyü, Baharlar Köyü, Bayırlı Köyü, Hedik Köyü, Tuzlaköy Köyü, Yamaçlı Köyü, Kıralan Köyü, Dernek Köyü, Konuklu Köyü, Yünlüce Köyü ve Yaprakköy Köyü ile mezralarında 06 Haziran 2017 günü saat 12.00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 13 Haziran 2017 saat 09:00 itibariyle kaldırılmıştır.
242	Mardin	Dargeçit	1	Mardin Valiliğince Dargeçit ilçesine bağlı Kısmetli, Klavuz ve Değerli mahallelerinde 7 Haziran 2017 günü saat 06:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 8 Haziran 2017 günü saat 12:30'dan itibaren kaldırılmıştır.

243	Bitlis	Hizan	2	Bitlis Valiliğince 7 Haziran 2017 günü saat 00:00 itibariyle Hizan ilçesi Kapısuyu köyü Dibek mezrası, Gayda köyü Arpalı mezrası, Akşar köyü A.Klavuz mezrası, Akşar köyü Y.Klavuz mezrası, Akşar köyü Düztepe mezrası, Akşar köyü Çevrecik mezrası, Yedikardeş Nonivon bölgesi Karaağaç mezrası, Horozdere köyü Akbaş mezrası, Horozdere köyü Bolga mezrası, Akdik köyü Hoçinik mezrası, Akşar köyü Pegoso mezrası, Pıroso Nazar mevkii, Gayda köyü Akınca mezrası ve Gayda köyü Korigarı mezrasında ilan edilen sokağa çıkma yasağı saat 20:00 itibariyle Ekinli köyü, Ekinli köyü Deliktaş mezrası, Yaylacık köyü, Yaylacık köyü Bilgili mezrası, Yaylacık köyü Sarıbal mezrası, Çalışkanlar köyü, Yolbilen köyü ve Yolbilen köyü Yeniçay mezrasını içerecek şekilde genişletilmiş; yasaklar 8 Haziran 2017 saat 00:00 itibariyle kaldırılmıştır.
244	Batman	Kozluk	1	Batman Valiliğince Kozluk ilçesi Gümüşörgü köyü, Orta mahalle, Hasanko ve Bisira mahallelerinde 13 Haziran 2017 Salı günü saat 18:00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 15 Haziran 2017 Perşembe günü saat: 12:00'den itibaren kaldırılmıştır.
245	Batman	Sason	1	Batman Valiliğince Sason ilçesi Karameşe köyü, Ramazan mahallesi, Kelhasan köyü ve Binönü mahallesi, Kilimli köyü, Aşağıkilimli mezrası ve Yoncadüzü mahallesinde 13 Haziran 2017 Salı günü saat 18:00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 15 Haziran 2017 Perşembe günü saat: 12:00'den itibaren kaldırılmıştır.

246	Bitlis	Hizan	3	Bitlis Valiliğince 7 Haziran 2017 günü saat 20:00 itibariyle Hizan ilçesi Ekinli köyü, Ekinli köyü Deliktaş mezrası, Yaylacık köyü, Yaylacık köyü Bilgili mezrası, Yaylacık köyü Sarıbal mezrası, Çalışkanlar köyü, Yolbilen köyü ve Yolbilen köyü Yeniçay mezrasında ilan edilen sokağa çıkma yasağı 18.06.2017 saat 24:00 itibariyle kaldırılmıştır.
247	Diyarbakır	Kulp	2	Diyarbakır Valiliğince Kulp ilçesine bağlı Yaylak köyü, Ağıllı köyü, Akdoruk köyü, İslamköy köyü, Dolun köyü, Narlıca köyü, Kaynakköy köyü, Ağaçlı köyü, Aşağı Elmalı köyü, Çağlayan köyü, Karpuzlu köyü, Zeyrek köyü, Güllük köyü, Özbek köyü, Kurudere köyü, Karaağaç köyü, Kamışlı köyü, Çukurca köyü, Demirli köyü, Akbulak köyü, Düzce köyü, Temren köyü, Güleç köyü, Barın köyü, ve Taşköprü köyü ile mezralarında 15 Haziran 2017 günü saat 05.00'ten itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 17.06.2017 günü saat 14:00 itibariyle sona ermiştir.
248	Diyarbakır	Lice	5	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı Damar köyü, Zümrüt köyü, Kıpçık köyü, Çıralı köyü, Sığınak köyü, Kıyıköy köyü, Dallıca köyü, Budak köyü, Türeli köyü, Tepe köyü, Yolçatı köyü, Dibekköy köyü, Çağdaş köyü, Arıklı köyü, Serince köyü, Kayacık köyü, Uçarı köyü, Ziyaret köyü, Ortaç köyü, Yalaza köyü, Bağlan köyü, Esenler köyü, Çavundur köyü, Dolunay köyü, Kabakaya köyü, Kutlu köyü ve Oyuklu köyü ile mezralarında 16 Haziran 2017 günü saat 08.30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21.06.2017 günü saat 18:00 itibariyle sona ermiştir.
249	Diyarbakır	Hazro	5	Diyarbakır Valiliğince Hazro ilçesine bağlı Ormankaya köyü, Çitlibahçe köyü, Terdöken köyü, Kırmataş köyü, Kavaklıboğaz köyü, Dadaş köyü, Meşebağları köyü, Koçbaba köyü ve Sarıerik köyü ile mezralarında 16 Haziran 2017 günü saat 08.30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21.06.2017 günü saat 18:00 itibariyle sona ermiştir.

250	Diyarbakır	Kocaköy	5	Diyarbakır Valiliğince Kocaköy ilçesine bağlı Boyunlu köyü, Gözebaşı köyü ve Tepecik köyü ile mezralarında 16 Haziran 2017 günü saat 08.30'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21.06.2017 günü saat 18:00 itibariyle sona ermiştir.
251	Siirt	Eruh	1	Eruh Kaymakamlığınca Bilgili köyü mülki sınırlarının tamamını kapsayacak şekilde 22.06.2017 tarihi saat 01.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 23.06.2017 tarihi saat 01.00'de kaldırılmıştır.
252	Elazığ	Karakoçan	6	Elazığ Valiliğince Karakoçan ilçesine bağlı Çan, Karaçan, Kuşbayırı ve Sarıhan köyleri ile Kubatlı, Aktoprak, Gölçukuru ve Doğançukuru mahallesinde 26 Haziran 2017 Pazartesi günü saat: 17.00'dan geçerli olmak üzere ilan edilen bölgelere giriş çıkışlar ve sokağa çıkma yasağı 3 Temmuz 2017 00:01 itibariyle kaldırılmıştır.
253	Mardin	Ömerli	3	Mardin Valiliğince 07 Temmuz 2017 Cuma günü saat: 06:00 itibari ile Ömerli ilçesine bağlı Harmankaya, Duygulu, Kovanlı Kırsal mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 10 Temmuz 2017 saat 13:00 itibariyle kaldırılmıştır.
254	Mardin	Nusaybin	3	Mardin Valiliğince 07 Temmuz 2017 Cuma günü saat: 06:00 itibari ile Nusaybin ilçesine bağlı Güvenli, Heybeli, Çalıköy, Dallıağaç, İlkadım, Görentepe, Büyükkardeş, Küçükkardeş, Yavruköy, Koruköy, Akarsu, Kuyular, Doğanlı, Karacaköy, Serikanya, Erdoğdu, Dirim kırsal mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 10 Temmuz 2017 saat 13:00 itibariyle kaldırılmıştır.
255	Mardin	Artuklu	3	Mardin Valiliğince 07 Temmuz 2017 Cuma günü saat 06:00 itibari ile Artuklu ilçesine bağlı Ahmetli, Aytepe, Sulak Kırsal mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 10 Temmuz 2017 saat 13:00 itibariyle kaldırılmıştır.

256	Mardin	Nusaybin	6	Mardin Valiliğince 10 Temmuz 2017 Pazartesi günü saat: 13:00 itibari ile Nusaybin ilçesi kırsal alanında bulunan; Taşköy, Üçköy, Düzce, Üçyol, Dağiçi, Eskihisar, Dibek, Güzelsu, Bahminin, Kalali, Kayadibi, Güneli, Günyurdu mahalleleri, Yelekli, Yakınca, Yol ve Sekrin mezraları ile sınırlı olmak üzere ilan edilen sokağa çıkma yasağı 17 Temmuz Pazartesi saat 06:00 itibariyle kaldırılmıştır.
257	Muş	Varto		Muş Valiliğince Kolan Dağı bölgesinde yapılacak olan operasyonel faaliyet kapsamında; Varto ilçesine bağlı olan, Kolan köyü, Teknedüzü köyü, Yeşildal köyü, Onpınar köyü, Köprücük köyü, Kaynarca köyü, Çayçatı köyü, Çağlak mahallesi, Güllüce mahallesi, Meti mezrası, Seyrek yaylası, Yeşildal yaylası, Çukur yaylası, Köprücük yaylası, Teknedüzü yaylasında 10 Temmuz 2017 günü saat 00.01’den itibaren operasyon bitimine kadar “Sokağa Çıkma Yasağı” ilan edilmiştir. Yasağın ne zaman kaldırıldığı bilinmiyor.
258	Mardin	Artuklu	1	Mardin Valiliğince 13 Temmuz 2017 Perşembe günü saat: 18:00 itibari ile Artuklu ilçesi kırsal alanında bulunan; Ahmetli, Aytepe ve Yaydere mahalleleri ile sınırlı olmak üzere ilan edilen sokağa çıkma yasağı 14 Temmuz Cuma günü saat 22:00 itibariyle kaldırılmıştır.
259	Hakkâri	Şemdinli		Hakkâri Valiliğince Şemdinli ilçesi Altınsu köyü ve İncesu mezrası mülki sınırları içerisinde 14 Temmuz 2017 günü saat: 04.00’dan geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş, ilgili bölgelere giriş çıkışlar da yasaklanmıştır.

260	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan Akçabudak köyü ve köye bağlı Tahtakülek mezrası, Mahmudan mezrası, Kasanmahallesi mezrası, Hij mezrası, Mahmutlu mezrası, Leyhasor mezrası, Dergan mezrası, Kaynaktaşı mezrası ve Alıçlıyayla mezrası ile Ulucak köyü ve köye bağlı Yeniyazı mezrası, Ballıca mezrası, Aliyan mezrası ve Abdurrahmanağa mezralarında 21 Temmuz 2017 günü saat 05.00'den itibaren geçerli olmak üzere ilan edilen sokağa çıkma yasağı 23 Temmuz 2017 Pazar günü saat 05.00'den itibaren kaldırılmıştır.
261	Mardin	Nusaybin	0	Mardin Valiliğince 26 Temmuz 2017 Çarşamba günü saat: 22:00 itibari ile Nusaybin ilçesi kırsal alanında bulunan Akarsu, Yavruköy ve İlkadım mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 27 Temmuz 2017 saat 15:30 itibariyle kaldırılmıştır.
262	Diyarbakır	Kulp		Kulp Kaymakamlığınca Kulp ilçesine bağlı olan Alaca mahallesi ile Billurdere, Meydan, Gühermi ve Şenyayla mezralarında 27 Temmuz 2017 günü saat 12.00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı
263	Hakkâri	Şemdinli	2	Hakkâri Valiliğince Şemdinli İlçesi Altınsu Köyü, Dereboyu Meydan Elde, Altınsu Merkez ve İncesu Köyü mülki sınırları içerisinde 30 Temmuz 2017 günü saat 17.00'dan geçerli olmak üzere ilan edilen sokağa çıkma ve söz konusu merkezlere giriş çıkış yasağı Akşam gazetesindeki habere göre 2 Ağustos 2017 sabah saatlerinde kaldırıldı. (Valilik ve Kaymakamlık sitelerinde yasağın kalktığına dair duyuru yok.)

264	Diyarbakır	Lice	0	Lice Kaymakamlığınca Bağlan, Dolunay, Yalaza ve Çavundur mahalleleri ve bağlı mezralarında 3 Eylül 2017 Pazar günü saat 21.00’den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağının 4 Eylül 2017 saat 10:00 itibariyle kaldırıldığı sanılmaktadır. Sokağa çıkma ilanından önce Bağlan köyünde açılan ateş sonucu Münir Serin, Celal Yıldırım ve Bedri Yıldırım adlı şahısların yaralandığı iddia edildi.
265	Mardin	Nusaybin	0	Mardin Valiliğince Nusaybin ilçesi kırsalında bulunan Akarsu mahallesinde 4 Eylül 2017 Pazartesi günü saat: 01:30 itibari ile ilan edilen sokağa çıkma yasağı aynı gün saat 04:00 itibariyle kaldırılmıştır.
266	Diyarbakır	Lice	0	Lice Kaymakamlığınca 08.09.2017 saat 12:20’dan geçerli olmak üzere Lice İlçesi kırsalında Dibek Mahlesi, ve Dibek mahlesine bağlı Çigdem ve Kore mezralarında ilan edilen sokağa çıkma yasağının kaldırıldığı açıklanmasa da Valilik operasyonun aynı gün saat 22:00 itibariyle tamamlandığını açıklamıştır.
267	Mardin	Nusaybin	1	Mardin Valiliğince Nusaybin ilçesi kırsal alanında bulunan Yandere, Dirim, Akarsu, Kuruköy, Büyükkardeş, Küçükkardeş, Dallıağaç, İlkadım, Doğanlı, Kuyular, Çalıköy, Serinkaya, Erdoğdu ve Yavruköy mahalleleri 18 Eylül 2017 Pazartesi günü saat: 10:00 itibari ile ilan edilen sokağa çıkma yasağı
268	Siirt	Baykan	1	Siirt Valiliğince Baykan ilçesi Dedebakır ve Tütenocak köyleri ile Aşağıtütenocak mezrası mülki sınırları içerisinde 20.09.2017 günü saat 10:30’dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21.09.2017 saat 13:00 itibariyle sona erdi.

269	Diyarbakır	Lice	3	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan; Budak, Dallıca, Tepe, Türeli, Kabakaya, Kutlu, Yalaza, Ortaç, Bağlan, Oyuklu, Çavundur, Dolunay köyleri ve Hevselbey, Kolbağı, Alataş, Kalkanlı, Bakanlar, Hacıcemil, Esenli, Çaylarbaşı, Göçer, Kerpiçören, Çanak mezralarında 21.09.2017 saat 05:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 24.09.2017 saat 05:00 itibariyle kaldırılmıştır.
270	Diyarbakır	Hazro	3	Diyarbakır Valiliğince Hazro ilçesine bağlı olan; Çitlibahçe, Ormankaya köyleri ve Güzdamı ve Şahgeldi mezralarında 21.09.2017 saat 05:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 24.09.2017 saat 05:00 itibariyle kaldırılmıştır.
271	Diyarbakır	Silvan	3	Diyarbakır Valiliğince Silvan ilçesine bağlı olan; Mutluca, Çaldere, Dolaplıdere, Dağçılar köyleri ve Üçdirek, Ergeçiti, Kayabağı ve Erkenciler mezralarında 21.09.2017 saat 05:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 24.09.2017 saat 05:00 itibariyle kaldırılmıştır.
272	Diyarbakır	Kulp	3	Diyarbakır Valiliğince Kulp ilçesine bağlı olan; Çukurca, Demirli, Düzce, Bayıkköy, Taşköprü köyleri ve Zümrütlü, Keçiveren, Yukarıpolat, Aşağıpolat, Mevik ve Taşköprü mezralarında 21.09.2017 saat 05:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 24.09.2017 saat 05:00 itibariyle kaldırılmıştır.
273	Diyarbakır	Silvan		Diyarbakır Valiliğince Silvan ilçesine bağlı olan; Kazandağı, Demirkuyu, Özlüce, Esenyol, Darıseven, Usluca, Boğazönü, Toklar, Kalemli, Taraklı, Çatak, Gürpınar, Dönenkaya, Çalönü ve Tarımova mahalle ve mezralarında 12 Ekim 2017 Perşembe günü saat 06.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı.

274	Siirt	Baykan		Siirt Valiliğince Baykan ilçesi Meşelik, Ardıçdalı, Ormanpınar ve Çamtaşı Köyleri ile Boyluca, Aydınlar, Korucu, Bahçeli ve Doğruyol mezraları mülki sınırları içerisinde 15/10/2017 günü saat 17.00'dan itibaren ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı.
275	Bitlis	Mutki	3	Bitlis Valiliğince Mutki ilçesi mülki sınırları içerisinde bulunan Yazıcık Köyü, Yuvalıdam Köyü, Kayran Köyü, Aksu Mahallesi bölgelerinde 15.10.2017 Pazar günü saat: 17.00'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 20.10.2017 saat 23:59 itibariyle kaldırılmıştır.
276	Hakkâri	Şemdinli	1	Hakkari Valiliğince Şemdinli ilçesi Çatalca, Güvenlik, Erdemli, Soğuksu mülki sınırları içerisinde (okula giden öğrenciler ve servis hariç olmak üzere) 16.10.2017 günü saat: 05.00'dan 17.10.2017 günü saat: 05.00'a kadar 24 saat süreyle geçerli olmak üzere sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.
277	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan; Budak, Dallıca, Tepe, Türeli, Kabakaya, Kutlu, Oyuklu, köyleri ve Hevselbey, Kolbağı, Alataş, Kalkanlı, Bakanlar, Hacıcemil, Esenli, Çaylarbaşı, Göçer, Kerpiçören, Çanak mezralarında 19 Ekim 2017 Perşembe günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21.10.2017 saat 05:00 itibariyle kaldırılmıştır.
278	Diyarbakır	Hazro	2	Diyarbakır Valiliğince Hazro ilçesine bağlı olan; Mutluca köyü ve Şahgeldi mezrasında 19 Ekim 2017 Perşembe günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21.10.2017 saat 05:00 itibariyle kaldırılmıştır.
279	Diyarbakır	Silvan	2	Diyarbakır Valiliğince Silvan ilçesine bağlı olan; Çaldere, Dolaplıdere ve Dağçılar köyleri ve Üçdirek, Ergeçiti, Kayabağı ve Erkenciler mezralarında 19 Ekim 2017 Perşembe günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21.10.2017 saat 05:00 itibariyle kaldırılmıştır.

280	Diyarbakır	Kulp	2	Diyarbakır Valiliğince Kulp ilçesine bağlı olan; Çukurca, Demirli, Düzce, Bayıkköy ve Taşköprü köyleri ve Zümrütlü, Keçiveren, Yukarıpolat, Aşağıpolat, Mevik ve Taşköprü mezralarında 19 Ekim 2017 Perşembe günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 21.10.2017 saat 05:00 itibariyle kaldırılmıştır.
281	Hakkâri	Şemdinli	1	Hakkari Valiliğince Şemdinli ilçesine bağlı Çatalca, Güvenli, Soğuksu, Durak, Akbal ve Erdemli mülki sınırları içerisinde 22 Ekim 2017 günü saat: 05.00'dan 23 Ekim 2017 günü saat: 05.00'a kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.
282	Mardin	Ömerli	0	Mardin Valiliğince 24 Ekim 2017 Salı günü saat: 09.30 itibari ile Ömerli ilçesine bağlı Kaynakkaya kırsal mahallesi, Pınarcık kırsal mahallesi, Havuzbaşı kırsal mahallesi, İkipınar kırsal mahallesi, Kömürlü kırsal mahallesi, Kayagöze kırsal mahallesi, Harmankaya kırsal mahallesi, Taşlıca kırsal mahallesi, Işıkdere kırsal mahallesi, Ovabaşı kırsal mahallesi, Duygulu kırsal mahallesi ve Heybeli kırsal mahallesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 25 Ekim 2017 saat 06:00 itibariyle kaldırılmıştır.
283	Mardin	Artuklu	1	Mardin Valiliğince 11 Kasım 2017 Cumartesi günü saat: 00.01 itibari ile Artuklu ilçesine bağlı Çukuryurt kırsal mahallesi, Yukarıaydınlı kırsal mahallesi, Aşağıaydınlı kırsal mahallesi ve Çayırpınar kırsal mahallesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 12 Kasım 2017 Pazar günü saat: 10.30 itibari ile kaldırılmıştır.

284	Diyarbakır	Silvan	1	Diyarbakır Valiliğince Silvan ilçesine bağlı olan Kazandağı, Demirkuyu, Özlüce, Esenyol, Darıseven, Usluca, Boğazönü, Toklar, Kalemli, Taraklı, Çatak, Çigdemli mahalle ve mezralarında 16 Kasım 2017 Perşembe günü saat 06.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 17 Kasım 2017 Cuma günü saat 21.00 itibariyle kaldırılmıştır.
285	Diyarbakır	Kulp	3	Diyarbakır Valiliğince Kulp ilçesine bağlı olan; Alaca köyüne bağlı Meydan mezrası, Billurderesi mezrası ve Şenyayla mezrasında 17 Kasım 2017 Cuma günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 20 Kasım 2017 Pazartesi günü saat 05.00 itibariyle kaldırılmıştır.
286	Siirt	Merkez	1	Siirt Valiliğince merkeze bağlı Sarıtepe, Tuzkuyusu Köyleri ile Kayacık, Karakuyu, Çevre ve Ekinli mahallelerinde 23 Kasım 2017 Perşembe günü saat 05:00' dan itibaren ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı 24 Kasım saat 10:00'dan itibaren kaldırılmıştır.
287	Siirt	Baykan	1	Siirt Valiliğince Baykan İlçesine bağlı Engin ve Çevrimtepe köyleri mülki sınırları içerisinde 23 Kasım 2017 Perşembe günü saat 05:00' dan itibaren ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı 24 Kasım saat 10:00'dan itibaren kaldırılmıştır.
288	Diyarbakır	Silvan	1	Diyarbakır Valiliğince Silvan ilçesine bağlı olan Çaldere Mahallesi ve Kaso mezrasında 23 Kasım 2017 Perşembe günü saat 06.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 24 Kasım 2017 Cuma günü saat 19.00 itibariyle kaldırılmıştır.
289	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan Ortaç, Yalaza, Çavundur, Dolunay, Bağlan, Kabakaya, Kutlu, Oyuklu, Türeli, Tepe, Budak, Dallıca, Sığınak, Kıyıköy, Çıralı, Kıpçak, Zümrüt ve Damar köylerinde 29 Kasım 2017 Çarşamba günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 01 Aralık 2017 Cuma günü saat 21.00 itibariyle kaldırılmıştır.

290	Diyarbakır	Kulp	2	Diyarbakır Valiliğince Kulp ilçesine bağlı olan; Kamışlı, Çukurca, Akbulak, Demirli, Bayırköy, Düzce, Temren, Güleç, Taşköprü ve Barın köylerinde 29 Kasım 2017 Çarşamba günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 01 Aralık 2017 Cuma günü saat 21.00 itibariyle kaldırılmıştır.
291	Diyarbakır	Hazro	2	Diyarbakır Valiliğince Hazro ilçesine bağlı olan; Gözebaşı, Sarıerik, Çitlibahçe, Meşebağları, Kırmataş, Terdöken ve Kavaklıboğaz köylerinde 29 Kasım 2017 Çarşamba günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 01 Aralık 2017 Cuma günü saat 21.00 itibariyle kaldırılmıştır.
292	Diyarbakır	Silvan	2	Diyarbakır Valiliğince Silvan ilçesine bağlı olan; Dolaplıdere, Dağcılar, Mutluca ve Çaldere köylerinde 29 Kasım 2017 Çarşamba günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 01 Aralık 2017 Cuma günü saat 21.00 itibariyle kaldırılmıştır.
293	Diyarbakır	Kocaköy	2	Diyarbakır Valiliğince Kocaköy ilçesine bağlı olan; Boyunlu, Arkbaşı ve Tepecik köylerinde 29 Kasım 2017 Çarşamba günü saat 05.00'dan itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 01 Aralık 2017 Cuma günü saat 21.00 itibariyle kaldırılmıştır.
294	Diyarbakır	Lice	2	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan; Dibekköy, Yolçatı, Çağdaş, Kayacık, Ortaç, Yalaza, Bağlan, Çavundur, Dolunay, Kabakaya, Tepe, Budak, Dallıca, Kutlu, Oyuklu, Türeli köyleri ve Sınır, Beğendik, Hacıcemil, Esenli, Çanak, Alataş, Kolbağı, Bakanlar, Kalkanlı, Kerpiçören, Göçer, Çaylarbaşı mezralarında 08 Aralık 2017 Cuma günü saat 05.00'dan itibaren duyurulan yasaklama kararı 10 Aralık 2017 Pazar günü saat 08.00 itibariyle kaldırılmıştır.

295	Diyarbakır	Kocaköy	2	Diyarbakır Valiliğince Kocaköy ilçesine bağlı olan; Boyunlu köyü ve Varlık mezrasında 08 Aralık 2017 Cuma günü saat 05.00'dan itibaren duyurulan yasaklama kararı 10 Aralık 2017 Pazar günü saat 08.00 itibariyle kaldırılmıştır.
296	Diyarbakır	Silvan	2	Diyarbakır Valiliğince Silvan ilçesine bağlı olan; Dolaplıdere köyü ve Alakuşak, Üçdirek, Ergeçiti, Erkenciler mezralarında 08 Aralık 2017 Cuma günü saat 05.00'dan itibaren duyurulan yasaklama kararı 10 Aralık 2017 Pazar günü saat 08.00 itibariyle kaldırılmıştır.
297	Diyarbakır	Hazro	2	Diyarbakır Valiliğince Hazro ilçesine bağlı olan; Koçbaba, Ormankaya, Çitlibahçe köyleri, Şahgeldi ve Güzdamı mezralarında 08 Aralık 2017 Cuma günü saat 05.00'dan itibaren duyurulan yasaklama kararı 10 Aralık 2017 Pazar günü saat 08.00 itibariyle kaldırılmıştır.
298	Diyarbakır	Kulp	2	Diyarbakır Valiliğince Kulp ilçesine bağlı olan; Taşköprü, Temren, Bayırköy, Demirli, Çukurça köyleri ve Kuyucak, Mevik, Aşağıpolat, Yukarıpolat, Keçiveren, Zümrütlü mezralarında 08 Aralık 2017 Cuma günü saat 05.00'dan itibaren duyurulan yasaklama kararı 10 Aralık 2017 Pazar günü saat 08.00 itibariyle kaldırılmıştır.
299	Mardin	Dargeçit	1	Mardin Valiliğince 10 Aralık 2017 Pazar günü saat:05:00 itibari ile Dargeçit ilçesi kırsalında bulunan Değerli ve Kılavuz mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı 11 Aralık 2017 Pazartesi günü saat: 08:00'dan itibari ile kaldırılmıştır.
300	Mardin	Nusaybin	0	Mardin Valiliğince 10 Aralık 2017 Pazar günü saat: 05:00 itibari ile Nusaybin ilçesine bağlı Taşköy, Kaleli, Yakınca ve Güzelsu mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı aynı gün 19:30 itibariyle kaldırılmıştır.

301	Mardin	Nusaybin	0	Mardin Valiliğince 11 Aralık 2017 Pazartesi günü saat: 05:00 itibari ile Nusaybin ilçesine bağlı Üçyol, Dağiçi, Dibek ve Güzelsu kırsal mahallelerinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı aynı gün saat 12:00 itibariyle kaldırılmıştır.
302	Batman	Hasankeyf	2	Batman Valiliğince Hasankeyf ilçesi Güneşli köyü, Kayıklı köyü, Kelekçi köyü ve Palamut köyü Keçili mezrasında 13 Aralık 2017 Çarşamba günü saat 18.00'den itibaren geçerli olmak üzere ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yasak, 15.12.2017 saat 21:00 itibariyle kaldırıldı.
303	Diyarbakır	Kulp	1	Diyarbakır Valiliğince Kulp ilçesine bağlı olan; Yaylak köyü ve Simetok, Derik ile Licikasimo mezralarında 14 Aralık 2017 Perşembe günü saat 09.00'dan itibaren geçerli olmak üzere ilan edilen sokağa çıkma yasağı 15 Aralık 2017 Cuma günü saat 23.30 itibariyle kaldırılmıştır.
304	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan Yalımlı, Akçabudak, Ulucak, Kılıçlı, Yorulmaz, Güldiken, Baharlar, Üçdamlar, Yaprakköy, Yünlüce köyleri ile Keşkuvari, Çiftlik, Leyhosor, Mahmutlu, Tahtakülek, Ballıca, Mahmudan, Yeniyazı, Hij, Gözeli, Dergan, Alıçlıyayla, Buban, Kaynaktaşı, Dokuzkat, Aliyan, Abdurrahmanağa, Aşağıhodik, Konuklu, Perpank, Yeşilburç, Kilimli, Gelberi, Bilgin, Hegogözer, Koçmarin, Mehmedil, Sağlık, Gönen, Hamzabey, Sıkas, Guçik, Eskiköy, Semezi, Yaka, Karaç, Kayadibi, Baverda ve Kumumirza mezralarında 09 Ocak 2018 Salı günü saat 08.00'dan itibaren geçerli olmak üzere ilan edilen sokağa çıkma yasağı 10 Ocak 2018 Çarşamba günü saat 24.00 itibariyle kaldırılmıştır.

305	Diyarbakır	Kulp	1	Diyarbakır Valiliğince Kulp ilçesine bağlı olan; Ağıllı, Akdoruk, Ağaçlı, Aşağıelmalı, Çağlayan, Kaynakköy, Karpuzlu köyleri ile Ağıllı, Derecik, Harabe, Güldiken, Dirlik, Kefan, Yukarıelmalı, Deveboynu, Astal, Işıklar, Gümüşsuyu, Soğanlı ve Çotuk mezralarında 09 Ocak 2018 Salı günü saat 08.00'dan itibaren geçerli olmak üzere ilan edilen sokağa çıkma yasağı 10 Ocak 2018 Çarşamba günü saat 24.00 itibariyle kaldırılmıştır.
306	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan Arıklı, Serince, Uçarı, Ziyaret, Esenler, Kayacık, Çağdaş, Dibekköy, Yolçatı, Tepe, Budak, Sığınak, Gürbeyli, Damar, Ortaç, Yalaza, Çavundur, Dolunay, Bağlan, Kabakaya, Oyuklu, Güçlü, Gömeç köyleri ve Ayşe, Hacıhüseyin, Kuruca, Sınır, Dablo, Pınar, Beğendik, Hacıcemil, Esenli, Sağlam, Dingil, Çanak, Alikahya, Hacımusabey, Kutlamış mezralarında 6 Şubat 2018 saat 05:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 07 Şubat 2018 Çarşamba günü saat 24.00 itibariyle kaldırılmıştır.
307	Diyarbakır	Hani	1	Diyarbakır Valiliğince Hani ilçesine bağlı olan; Serenköy, Gömeç, Kırım, Yayvan, Soylu köyleri ve Veziri, Ovalı, Aka, Karmen, Mazılı, Çağıl mezralarında 6 Şubat 2018 saat 05:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 07 Şubat 2018 Çarşamba günü saat 24.00 itibariyle kaldırılmıştır.
308	Diyarbakır	Kocaköy	1	Diyarbakır Valiliğince Kocaköy ilçesine bağlı olan; Şaklat, Yazıköy, Boyunlu köyleri ve Varlık, Gökçe mezralarında 6 Şubat 2018 saat 05:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 07 Şubat 2018 Çarşamba günü saat 24.00 itibariyle kaldırılmıştır.

309	Diyarbakır	Hazro	1	Diyarbakır Valiliğince Hazro ilçesine bağlı olan; Gözebaşı, Sarıerik, Çitlibahçe, Ormankaya köyleri ve Eldeğmez, Güzdamı mezralarında 6 Şubat 2018 saat 05:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 07 Şubat 2018 Çarşamba günü saat 24.00 itibariyle kaldırılmıştır.
310	Diyarbakır	Silvan	0	Diyarbakır Valiliğince Silvan ilçesine bağlı olan; Dolaplıdere, Dağçılar, Çaldere, Bayrambaşı, Altınkum, Babakaya, Ormandışı, Keklikdere, Onbaşılar, Boyunlu, Üçbasamak, Gürpınar, Kayadere, Arıköy, Kazandağı, Taşpınar, Çiğdemli, Demirkuyu, Çatakköprü, Eskiocak. Bahçe, Görentepe, Karahacı, Otluk, Gündüzköy, Susuz, Çardakköy, Eskiköy, Başıbüyük ve Kumgölü köyleri ile Erkenciler, Ergeçiti, Aşağıbabakaya, Kayabağ, Alakuşak, Kaso, Yukarıbakaya, Mirenge, Çalıönü, Çelikler, Çatak, Dönenkaya, Esenyol, Özlüce, Taraklı, Darıseven, Usluca, Toklar, Boğazönü, Başkaya, Çavuşdamı, Yamaç, Çayyatağı, Dağarcık, Dorukardı, Yayıklı, Ayrancı, Gördük, Susamış ve Köksüren mezralarında 14.02.2018 saat 08:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 15 Şubat 2018 Perşembe günü saat 07.00 itibariyle kaldırılmıştır.
311	Diyarbakır	Kulp	0	Diyarbakır Valiliğince Kulp ilçesine bağlı olan; Zeyrek, Güllük, Özbek, Kurudere, Uygur, Karaağaç, Kamışlı, Çkurca, Bağcılar, Akbudak, Demirli, Bayırköy, Taşköprü, Temren, Güleç, İnkaya, Yakıtköy, Barın, Üçkuyu, Karaorman, Ünal, Başbuğ, Yayıkköy, Ayhanköy, Kayahan, Hamzalı, Salkımlı, Uzunova, Konuklu ve Tuzlaköyleri ile Maden, Yalımlı, Dökmetepe, Soldere, Yolugüzel, Yeşilce, Başcavuş, Dulusalkım, Düzpelit, Havrik, Mezrimalamüftü, Ortakuyu, Küçükbağcılar, Mutlu, Yenidam, Keçiveren, Zümrütlü, Kekliktepe, Haruni, Gomasüleyman, Yukarıpolat, Aşağı Polat, Kayapınar, Malaabdo, Tilkan, Hacıhasan, Donar, Savusan, Kırbağ, Mevik, Kuyucak, Korukçu, Meydan, Danacık, Muzhat, Gom, Çiftlik, Hacımeli, Kale, Bilgili, Besi, Caferkan, Alikan, Akyaprak, Derindere, Yolçatı, Çöl, Arık, Sivricey, Çiğdemli, Cebeci, Karlık, Kocadağ, Ovabağ, Yavuz, Nergizi, Yarımca, Esenler Maver, Kollukavak ve Karşıyaka mezralarında 14.02.2018 saat 08:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 15 Şubat 2018 Perşembe günü saat 07.00 itibariyle kaldırılmıştır.

312	Diyarbakır	Lice	0	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan; Zümrüt, Kıpçak, Kıyıköy, Dallıca, Kutlu, Türeli ve Çıralı köyleri ile Hevsel, Alataş, Bakanlar, Kolbağı, Kalkanlı, Çaylarbaşı, Göçer ve Kerpiçören mezralarında 14.02.2018 saat 08:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 15 Şubat 2018 Perşembe günü saat 07.00 itibariyle kaldırılmıştır.
313	Diyarbakır	Hazro	0	Diyarbakır Valiliğince Hazro ilçesine bağlı olan; Koçbaba, Mutluca, Ülgen ve Bayırdüzü köyleri ile Şahgeldi, Korhan, Akbulut, Kanipüskülü, Hacıcabbarlar, Tavşantepe ve Avcı mezralarında 14.02.2018 saat 08:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 15 Şubat 2018 Perşembe günü saat 07.00 itibariyle kaldırılmıştır.
314	Diyarbakır	Kocaköy	1	Diyarbakır Valiliğince Kocaköy ilçesine bağlı olan; Şaklat, Boyunlu ve Yazıköy köyleri ile Gökçe, Eldeğmez ve Varlık mezralarında 02.03.2018 saat 06:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 03 Mart 2018 Cumartesi günü saat 06.00 itibariyle kaldırılmıştır.
315	Diyarbakır	Hani	1	Diyarbakır Valiliğince Hani ilçesine bağlı olan; Kırım, Gömeç, Soylu, Yayvan Köyleri ile Veziri, Aka, Çağıl, Karmen, Ovalı ve Mazılı mezralarında 02.03.2018 saat 06:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 03 Mart 2018 Cumartesi günü saat 06.00 itibariyle kaldırılmıştır.

316	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan; Örtülü, Akçabudak, Ulucak, Saydamlı, Kılıçlı, Yorulmaz, Baharlar, Üçdamlar, Bayırlı, Yamaçlı, Kıralan, Dernek, Gürbeyli, Kıpçak, Kıyıköy, Sığınak, Çıralı, Arıklı, Çağdaş, Dibekköy, Yolçatı, Budak, Dallıca, Türeli, Güçlü, Gökçe, Serince, Kayacık, Ortaç, Yalaza, Bağlan, Kabakaya, Kutlu ve Oyuklu köyleri ile Vilu, Arpacık, Kayadere, Sivritepe, Hevsel, Kilimli, Dokuzkat, Dergan, Mahmudan, Mahmutlu, Taktakülek, Ballıca, Yeniyazı, Hij, Alıçlıyayla, Gözeli, Kaynaktaşı, Aliyan, Abdurrahmanağa, Gegogozer, Bilgin, Körtan, Körha, Seyrek, Sağlık, Koçmarin, Yaka, Sumaklı, Mehmedil, Gönen, Kumımirza, Muradiye, Yeşilburç, Muradiye, Konuklu, Ahmetbey, Gucik, Kola, Zıraht, Acımeşe, Mengüsü, Hacıhüseyin, Navaladiriş, Dingil, Hevselbey, Puneyn, Çalıbükü, Kijikbadem, Dablo, Ayşe, Kuruca, Kolbağı, Kalkanlı, Sınır, Alataş, Bakanlar, Beğendik, Hacıcemil, Çaylarbaşı, Göçer, Esenli, Varlık, Kerpiçören ve Pınar mezralarında 02.03.2018 saat 06:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 03 Mart 2018 Cumartesi günü saat 06.00 itibariyle kaldırılmıştır.
317	Mardin	Nusaybin	0	Mardin Valiliğince 05 Mart 2018 Pazartesi günü saat: 04:30 itibari ile Nusaybin ilçesi kırsal Duruca mahallesi ile sınırlı olmak üzere ilan edilen sokağa çıkma yasağı aynı gün akşam 20:00 itibariyle kaldırılmıştır.
318	Bitlis	Tatvan	4	Bitlis Valiliğince Tatvan ilçesi mülki sınırları içerisinde bulunan Üzümlü köyü, Anadere köyü, Sungurlu köyü, Külbastı köyü, Odabaşı köyü, Teknecik köyü, Sallıca köyü, Boblesür köyü, Dönertaş köyü, Kömürlü mahallesi ve Aktoprak mahallesi bölgelerinde 22 Mart 2018 Perşembe günü saat: 00.01'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 26 Mart 2018 Pazartesi günü saat: 23.59'dan itibaren kaldırılmıştır.

319	Bitlis	Mutki	4	Bitlis Valiliğince Mutki ilçesi mülki sınırları içerisinde bulunan Kapaklı köyü, Küllüce köyü, Koyunlu köyü, Ardıç mahallesi ve Yumurta mahallesi bölgelerinde 22 Mart 2018 Perşembe günü saat: 00.01'den itibaren ilan edilen sokağa çıkma yasağı 26 Mart 2018 Pazartesi günü saat: 23.59'dan itibaren kaldırılmıştır.
320	Mardin	Dargeçit	0	Mardin Valiliğince 26 Mart 2018 Pazartesi günü saat: 08:00 itibari ile Dargeçit ilçesi kırsal Tanyeri mahallesi ile sınırlı olmak üzere ilan edilen sokağa çıkma yasağı 26 Mart 2018 Pazartesi günü saat: 13:45'den itibari ile kaldırılmıştır.
321	Diyarbakır	Hani	1	Diyarbakır Valiliğince Hani ilçesine bağlı olan; Kaledibi, Akçayurt, Topçular, Y.Turalı, Kalaba, Uzunlar, Serenköy köyleri ile Başaklı, Güzelce, Taşburun, Karapilyari, Mezartarlası, Sıraevler, Horsel, Çay, Damlatepe, Uysal, A.Turalı, Gürbulak mezralarında 27.03.2018 saat 08:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 29 Mart 2018 Perşembe günü saat 07.00 itibariyle kaldırılmıştır.
322	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan; Şenlik, Birlik, Abalı, Erginköy, Tuzlaköy, Çeper, Daralan ve Duruköy köyleri ile Elmadere, Ağılçık, Akçapınar, Ayaz, Şakan, Boyluca, Dahlık, Alikahya, Hacımusabey ve Kutlamış mezralarında 27.03.2018 saat 08:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı

323	Siirt	Merkez	0	Siirt Valiliğince Merkez ilçesine bağlı “Kavaközü köyü ve Mahalleleri” mülki sınırları içerisinde 03/04/2018 günü sabah saat 05.00’den itibaren ikinci bir emre kadar ilan edilen sokağa çıkma yasağı, 03/04/201 günü saat 17:30’dan itibaren kaldırılmıştır.
324	Bitlis	Hizan	8	Bitlis Valiliğince Hizan ilçesi sınırları içerisinde bulunan; Horozdere Köyüne bağlı; Karaağaç, Akbaş, Yedikardeş, Mollabirgi Mezraları, Ağılözü Köyüne bağlı; Bağlarbaşı, Güvendik, Bereket Mezraları, Akşar Köyüne bağlı; Düztepe Mezrası bölgelerinde 12 Nisan 2018 saat 22:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 20 Nisan 2018 Cuma günü saat: 23.59’dan itibaren kaldırılmıştır.
325	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan; Yalımlı, Akçabudak, Ulucak, Kılıçlı, Yorulmaz, Güldiken, Baharlar, Üçdamlar, Yaprakköy, Yünlüce köyleri ile Keşkuvari, Çiftlik, Leyhosor, Mahmutlu, Tahtakülek, Ballıca, Mahmudan, Yeniyazı, Hij, Gözeli, Dergan, Alıçlıyayla, Buban, Kaynaktaşı, Dokuzkat, Aliyan, Abdurrahmanağa, Aşağıhodik, Konuklu, Perpank, Yeşilburç, Kilimli, Gelberi, Bilgin, Hegogözer, Koçmarin, Mehmedil, Sağlık, Gönen, Hamzabey, Sıkas, Guçik, Eskiköy, Semezi, Yaka, Karaç, Kayadibi, Baverda ve Kumumirza mezralarında 25 Nisan 2018 Çarşamba günü saat 23.00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 27 Nisan 2018 saat 21:00 itibariyle kaldırılmıştır.

326	Diyarbakır	Kulp	1	Diyarbakır Valiliğince Kulp ilçesine bağlı olan; Ağıllı, Akdoruk, Ağaçlı, Aşağıelmalı, Çağlayan, Kaynakköy, Karpuzlu köyleri ile Ağıllı, Derecik, Harabe, Güldiken, Dirlik, Kefan, Yukarıelmalı, Deveboynu, Astal, Işıklar, Gümüşsuyu, Soğanlı ve Çotuk mezralarında 25 Nisan 2018 Çarşamba günü saat 23.00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 27 Nisan 2018 saat 21:00 itibariyle kaldırılmıştır.
327	Diyarbakır	Hani	1	Diyarbakır Valiliğince Hani ilçesine bağlı olan; Kaledibi, Akçayurt, Topçular, Y.Turalı, Kalaba, Uzunlar, Serenköy, Kırım köyleri ile Başaklı, Güzelce, Taşburun, Karapilyari, Mezartarlası, Sıraevler, Horsel, Çay, Damlatepe, Uysal, A.Turalı, Gürbulak, Veziri, Aka, Karmen, Mazılı, Çağıl mezralarında 24.05.2018 saat 21:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 26.05.2018 saat 08:00 itibariyle kaldırılmıştır.
328	Diyarbakır	Lice	1	Diyarbakır Valiliğince Lice ilçesine bağlı olan; Şenlik, Birlik, Abalı, Erginköy, Tuzlaköy, Çeper, Daralan, Duruköy, Güçlü, Örtülü, Saydamlı, Bayırlı, Yamaçlı, Kıralan, Dernek köyleri ile Elmadere, Ağılçık, Akçapınar, Ayaz, Şakan, Boyluca, Dahlık, Alikahya, Hacımusabey, Kutlamış, Vilu, Arpacık, Karadere, Sivritepe, Körtan, Körha, Seyrek, Silkito, Sumaklı, Zıraht, Acımeşe, Mengüsi, Puneyn, Çalıbükü, Kijikbadem mezralarında 24.05.2018 saat 21:00 itibariyle ilan edilen sokağa çıkma yasağı 26.05.2018 saat 08:00 itibariyle kaldırılmıştır.

TİHV DOKÜMANTASYON MERKEZİ VERİLERİNE GÖRE 16 AĞUSTOS 2015 – 16 AĞUSTOS 2016 TARİHLERİ ARASINDAKİ 1 YIL İÇERİSİNDE SOKAĞA ÇIKMA YASAKLARINDA YAŞAMINI YİTİREN SİVİLLER

MUŞ

Varto: 1. Rahmi Kızıltaş (36), 2. Abdullah Toprak(26)

DİYARBAKIR

Silvan: 1.Serhat Bilen(25) 2.Hanife Durak(80) 3.Veysi Toraman(60) 4.Vedat Akcanım(17) 5.Barış Çakıcı(10) 6.Hayriye Hüdaverdi(70) 7.Ferhat Gensür(17) 8.Müslüm Tayar(22) 9.Sertip Polat(20) 10.Engin Gezici(24) 11.İsmet Gezici (55) 12.Rıdvan Us(20) 13.Yakup Sinbağ(20) 14.Latif Nangir(78)

Bismil: 1. Agit Yıldız(22) 2. Numan (Halil) Kurtdiş(19) 3. Elif Şimşek(8) 4. Berat Güzel(12) 5. Bilal Bozkur(19/22) 6.Abdullah Sügüci(32) 7.Doğan İnce(16) 8. Şeyhmus Düşerge(18)

Sur: 1. Helin Şen(12) 2.Halil Tüzülerk (27) 3.Mehmet Demirel(yetişkin) 4.Aziz İlhan(47) 5.Melek Apaydın (38) 6.Turgay Girçek(19) 7.Hakan Aslan 8.Murat Menekşe (13) 9. Fatma Ateş(55) 10.Rozerin Çukur (17)

Bağlar: 1. Özgür Çelenk(18) 2.Eyüp Çelik(24)

Lice: 1. Mehmet Şirin Kocakaya(31)

HAKKÂRİ

Yüksekova: 1. Fettah Es (37) 2. Yakup Babat (24) 3.Mehmet Reşit Arıcı(17) 4.Naim Nuyan(29) 5.Ersin Aydın(37) 6.Yusuf Aşan(46)

ŞIRNAK

Cizre: 1.Cemile Çağırga(10) 2.Özgür Taşkın(18) 3.Meryem Süne(53) 4.Bünyamin İrci(14) 5.Muhammed Tahir Yaramış(35 günlük) 6.Eşref Edin(56) 7.Selman Ağar(10) 8.Mehmet Emin Levent(29) 9.Osman Çağlı(18) 10.Sait Çağdavul(21) 11.Şahin Açık(74) 12.Mehmet Emin Erdoğan(75) 13.Mehmet Sait Nayici(16) 14.Zeynep Taşkın(19) 15.Maşallah Edin(35) 16.Hacı Ata Borçin(75) 17.Gadban Bülbül(78) 18.Mehmet Dökmen(71) 19.Bahattin Sevinik(50) 20.Suphi Sarak(50) 21.İbrahim Çiçek (79) 22.Mülkiye Geçgel (48) 23.Resul Ekinci(65) 24.Hediye Şen(30) 25.Doğan Arslan(24) 26.İbrahim Akhan(15) 27.Selahattin Bozkurt(70) 28.Yılmaz Erz (42) 29.Zeynep Yılmaz(40) 30.Cahide Çıkal(35) 31.Mehmet Tekin(35) 32.Doğan İşi(18) 33.Mehmet Saçan(38) 34.Emine Duman(75) 35.Azime Aşan(59) 36.Dikran Sayaca(28) 37.Ferdi Kalkan(20) 38.Abdulmecit Yanık(27) 39.Hacı Özdal(27) 40.Miray İnce(3 aylık) 41.Ramazan İnce(80) 42.Kumru Işık(85) 43.Hüseyin Ertene(16) 44.Hüseyin Selçuk(5) 45.Abdülaziz Yural

Yasağın süresi ve bu sürede yaşanan sivil ölümler

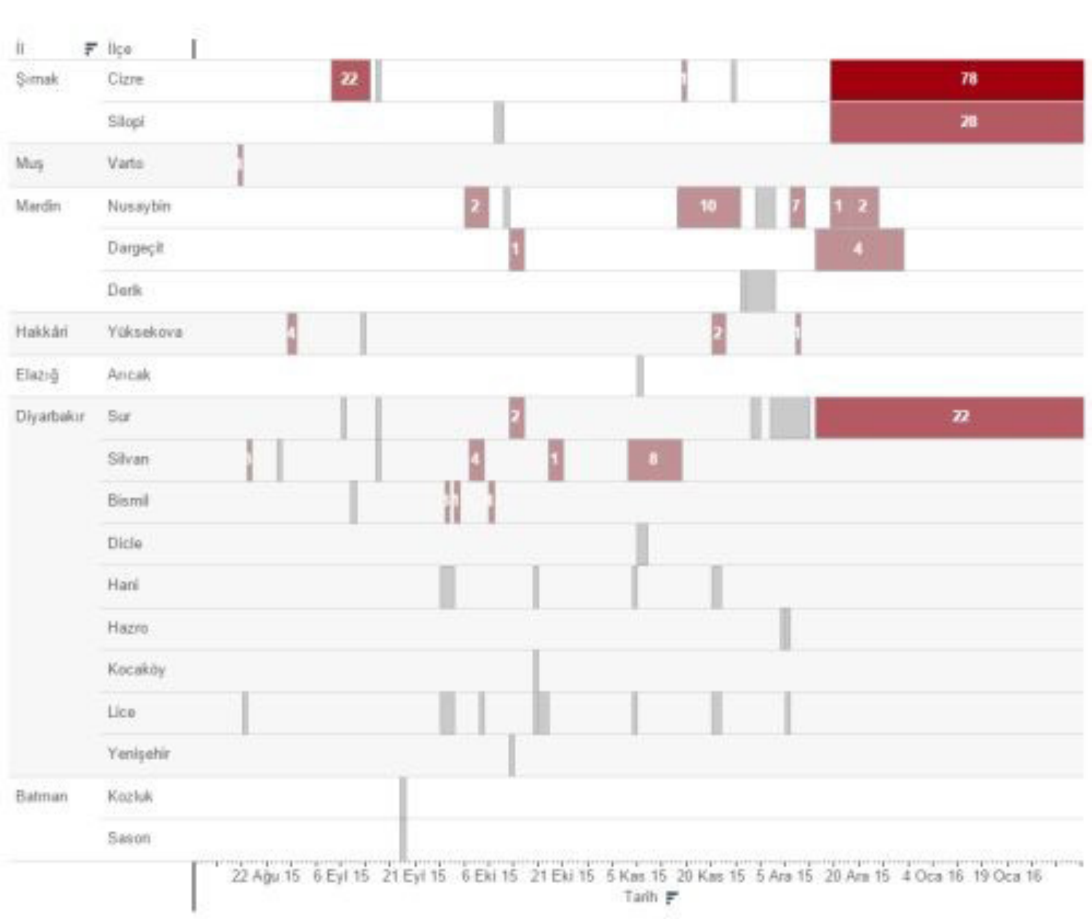

(33) 46.Zeynep Demir(65) 47.Ali Tetik(34) 48.Kasım Tonğ(51) 49.Cabbar Taşkın(40) 50.Sezai Borçin(46) 51.Hediye Erden(60) 52.Besna Zırığ(50) 53.Fatma Acet(40) 54.Bişeng Garan(12) 55. Nihat Sömer(22) 56.Halil Sömer(45) 57.Osman Terkin(56) 58.Tayfun Yaşlı(20) 59.Cebrail Mungan(24) 60.Murat Egül(24) 61.Ahmet Zırığ(35) 62.Şükrü Coşkun(20) 63.Nebi Katlav(16) 64.Ali Bağdur(25) 65.Mehmet Tungut(32) 66.Mehmet Şirin Erdinç / Elinç (18) 67.Garip Mübariz(18) 68.Veysi Elçi(30) 69.Abdulmenaf Yılmaz(50) 70.Yakup Isırgan(18) 71.Mehmet Şahin(77) 72.Emame Şahin (77) 73.Yusuf Akalın(12) 74.Büşra Yürü(10) 75.Veli Müjde(38) 76.Abdullah İnedi(25) 77.Hayrettin Şınık(10) 78.Mehmet Rıdvan Kaymaz(36) 79.Mehmet Kaplan(35) 80.Serhat Altun(23) 81.Abdül-

hamit Poçal(37) 82.Selman Erdoğan(43) 83.Ahmet Tunç(50) 84.Cihan Karaman(23) 85.Selami Yılmaz(25) 86.Nusrettin Bayar(20) 87.Sultan Irmak(16) 88.Selim Turay(29) 89.Kenan Adıgüzel(21) 90.Mehmet Özkül(23) 91.Nizar Isırgan(18) 92.Zerin/Zehra Uca(22) 93.Sahip Edin(31) 94.Abdullah Gün(16) 95.Yunus Meral 96.Tahir Akdoğan(16) 97.Mevlüde Özalp(21) 98.Fehmi Fakah Dinç(yetişkin) 99.Fatma Demir(yetişkin) 100.Sabri Sezgin(20) 101.Abdülselam Turgut(22) 102.Mahsum Erdoğan(22) 103.Muharrem Erbek(17) 104.Sinan Kaya(22) 105.Mehmet Kulbay(22) 106.Aydın Erol(23) 107.Murat Şimşek(17) 108.Abbas Güllübahçe 109.Tuğba Eminoğlu 110.Erdal Şahin(29) 111.Rohat Aktaş(yetişkin) 112.Adil Küçük(22) 113.Mahmut Duymak(51) 114.Umut Ürek(24) 115.Ramazan İşçi 116.Metin Karane(17) 117.Dersim Aksoy 118.İslam Balıkesir 119. Ömer Baran(25) 120.Mustafa Gasyak(16) 121.Ali Fırat Kalkan 122. Kasım Yana(18) 123.İzzet Gündüz(yetişkin) 124.Berjin Demirkaya 125.Sakine Şiray(yetişkin) 126.Ekrem Sevilgen(17) 127.Serdar Özbek(32) 128.Mehmet Benzer(19) 129.Tajdin Nerse(22) 130.Mehmet Dalmış(31) 131.Mehmet Yavuzel(yetişkin) 132.Rıdvan Ekinci 133. Cüneyt Kızıltay 134.Güler Eroğlu(20) 135.Star Özkül(19) 136.Hasan Ayaz(14) 137.Yılmaz Geçim(15) 138.Mesut Özer(17) 139.Cengiz Gerem(15) 140.Derya Koç(yetişkin) 141.Azat Yılmaz(19) 142. Hakkı Külter(13) 143.Çimen Tankan 144.İsmail Çetin 145.Murat Erdin(17) 146.Hasan Tağ(29) 147.Agit Küçük(27) 148.Harun Barın(20) 149.Cemile Erden(28) 150.Mehmet Tunç(yetişkin) 151.Veysi Bademkıran(17) 152.Yasemin Çıkmaz(17) 153.Yakup Yalçın(27) 154.Felek Çağdavul 155.Fırat Malgaz 156.Yakup Dadak 157.Ramazan Aydın(19) 158.Lokman Bilgiç 159.Hüseyin Kaya 160.M. Emin İdim(çocuk) 161.Tahir Çiçek(16) 162.Abdullah Özgül 163.Meryem Akyol(17) 164.Ramazan Biriman(26) 165.Hüseyin Kayaalp(16) 166.Muhammed Kalaycı(16) 167.Güler Akıl 168.Ahmet Yılmaz 169.Hamza İdim(17) 170.Hanife İdim 171.Tahir Çelik

172.Halil Çelik 173.Mehmet Kalaycı 174.Hacer Arslan(19) 175. Sefa Sever 176.Murat Arslan 177.Gülistan Üstün(24) 178.Zehra Başkurt(19) 179.Erdal Kar(23) 180.Servet Çurak 181.Asya Yüksel(-yetişkin) 182.Cemal Uyğur(30) 183.Hüseyin Paksoy(16) 184.İbrahim Temel(23) 185.Emel Dağhan (16) 186.Ferhat Balcal(22) 187. Mehmet Emin Bayar(23) 188.Osman Gökhan(49) 189.Agit Akıl(19) 190.Davut Acar(25) 191.Zeki Acar(16) 192.Ramazan Çömlek

Silopi: 1. Hüseyin Güzel (70) 2.Yusuf Aybi(80) 3.Reşit Eren(17) 4.Axin Kanat(16) 5.İbrahim Bilgin(18) 6.Şiyar Özbek(25) 7.Süleyman Çoban(70) 8.Taybet İnan(57) 9.Yusuf İnan(40) 10.Ayşe Buruntekin(40) 11.Mehmet Mete Kutluk(11) 12.Ömer Sayan(70) 13.Hasan Sanır (75) 14.Salih Erener(75) 15.Seyfettin Sidar(30) 16.İsmail Yevşan(55) 17.Necati Öden(18) 18.Ömer Yalman(45) 19.Ömer Maslu(70) 20.Pakize Nayır(25) 21.Sêvê Demir(41) 22.Fatma Uyar(27) 23.İslam Atak (20) 24.Hasan Yağmur(42) 25.Aydın Mete(16) 26.Yusuf Yağcı(25) 27.Şirin Altay(43) 28.Narinç Kızıl(52) 29.İsa Tonguç 30.Ahmet Tonguç 31.Muhyettin Tonguç 32.Saadettin Tonguç 33.Behiye Erener(45) 34.Rahime Sanır(14) 35.Züleyha Şalk(70) 36.Esra Şalk(2) 37.Abuzeyit Tan

İdil: 1. M.Sadık Bozeri(57) 2.Vedat Gürbüz(24) 3.Mazlum Kapalıgöz(17) 4.Orhan Abay(16) 5.Sevilay Yıldız(15) 6.Fatma Eraslan(13) 7.Kasım Mete Ağın(15) 8.Ahmet Varlı(15) 9.Veli Aşar(18) 10.Hacı Karakaş(29) 11.Ramazan Gümüş(14) 12.Burhan Baydemir 13.Vasfi Kaya 14.Abdulselam Güler(20) 15.İsmail Gürbüz(19) 16.Tajdin Gasyak(18) 17.Servet Yıldız(19) 18.Sozdar Gasyak(19) 19.Kader Çakar (18) 20.İdris Eltimur(23)

Merkez: 1.Bayram Tatar(16) 2.Ali Sümbül(22)

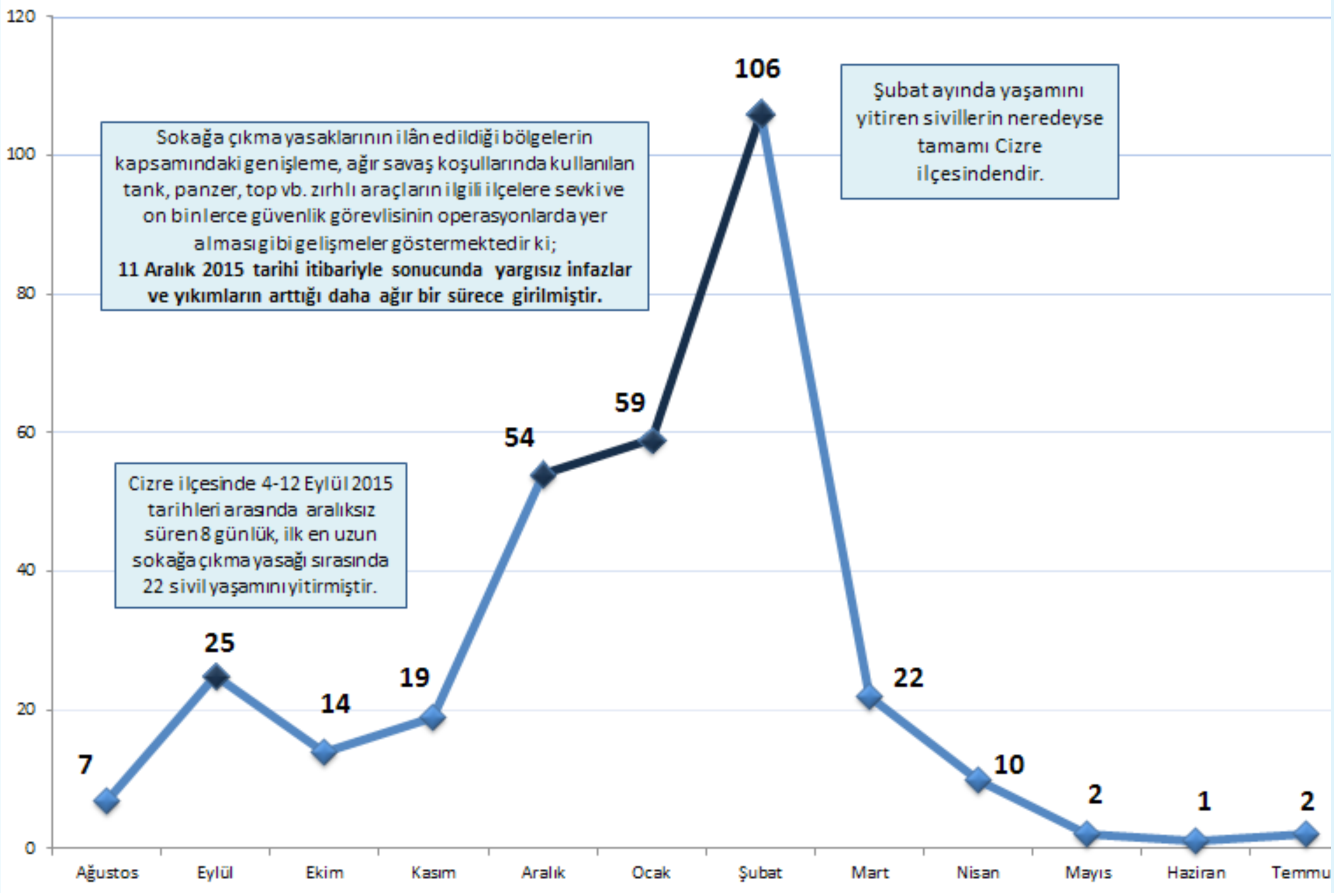

Sokağa çıkma yasaklarının ilân edildiği bölgelerin kapsamındaki genişleme, ağır savaş koşullarında kullanılan tank, panzer, top vb. zırhlı araçların ilgili ilçelere sevki ve on binlerce güvenlik görevlisinin operasyonlarda yer alması gibi gelişmeler göstermektedir ki; **11 Aralık 2015 tarihi itibariyle sonucunda yargısız infazlar ve yıkımların arttığı daha ağır bir sürece girilmiştir.**

Şubat ayında yaşamını yitiren sivillerin neredeyse tamamı Cizre ilçesindendir.

Cizre ilçesinde 4-12 Eylül 2015 tarihleri arasında aralıksız süren 8 günlük, ilk en uzun sokağa çıkma yasağı sırasında 22 sivil yaşamını yitirmiştir.

MARDİN

Nusaybin: 1.Ahmet Sönmez(50) 2.Şahin Turan(25) 3.Selamet Yeşilmen(44) 4.Abdulkadir Yılmaz(65) 5.Hasan Dal(45) 6.Musur Aslan(19) 7.Emin Öz(55) 8.Muhammed Altunkaynak(19) 9.Nurhan Kaplan(45) 10.Şerif Alpar(55) 11.Sedat Güngör(22) 12.Mehmet Emin İnan(55) 13.Cudi Teber (23) 14.Mahsum Alpdoğan(19) 15.Fehime Aktı(56) 16.Hakan Doğan(15) 17. Medeni Orak (45) 18.Rohat Karakoç 19.Hasan Korkmaz(60) 20.Mehmet Pitek(40) 21.Heyhat Müjde(43) 22.Saadet Müjde(19)

Dargeçit: 1.İdris Cebe(18) 2.Takyedin Oral(yetişkin erkek) 3.Necim Kılıç(67) 4.Sabahat Kılıç(28) 5.Fatma Kılıç(50)

[1] http://tihv.org.tr/venedik-komisyonu-sokaga-cikma-yasaklari-nin-yasal-olmadigini-acikladi/

[2] İçişleri Bakanlığı'nın 11 Ocak 2016 tarihinde AKP Afyon Kampı'nda yaptığı açıklamaya göre sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı ilçelerde görev yapan güvenlik gücü personelinin sayısı 14 bin 68'dir. Ayrıca, ağır savaş koşullarında kullanılan yüzlerce askerî zırhlı aracın da (tank, panzer, top vb.) belirtilen ilçelere sevk edildiği basın yayı organları ve tanık anlatımlarından bilinmektedir.

[3] Sokağa çıkma yasaklarına ilişkin Değerlendirme ve Özel Raporlarımızın tümüne web sitemizden erişebilirsiniz: http://tihv.org.tr/category/degerlendirmeler-ozel-raporlar/

[4] Bu kişiler: CİZRE'de Güler Yanalak'ın karnından vurulması sonucu gerçekleşen ölü doğum ile Harun Çağlı(4-Cudi Mah.), Ayşenur Geçit(6-Cudi Mah.), Bünyamin Bayram(6-Alibey Mah.); DİYARBAKIR'da Şerdıl Cengiz (21-Bağlar ilçesi), Şiyar Salman (18-Bağlar ilçesi), Şiyar Baran (13-Seyrantepe Mah.), Salih Baygın (70-Melik Ahmet Cad.), Abdülaziz Taruk(68-Melik Ahmet Cad.), Hüseyin Hüseyinoğlu (22-Bağlar ilçesi) ile NUSAYBİN'de Emire Gök (39-Gırnavas Mah.), Hüseyin Ahmet(22-Işık Önder Cad.), SİLVAN'da Mehmet Gündüz (45-Feridun Mahallesi) ayrıca, Nusaybin'deki çatışmalardan seken kurşun sonucu yaralanarak 3 Nisan 2016'da Rojava'nın Qamişlo kentinde Abdulsetar Cibara(16), İDİL'de Hidayet Tek (4-Turgut Özal Mah.), Müslüm İlhan (8) ve SİLOPİ'de Enes Erdem(10-Celali Deresi Mevkii)

Çatışmalara tanıklık etmiş çocuklara, **hayatınızda sizi etkileyen en önemli olay nedir?** *diye sorduk. Onlar bir mektup ile cevap verdiler. Cevapları arka sayfada...*

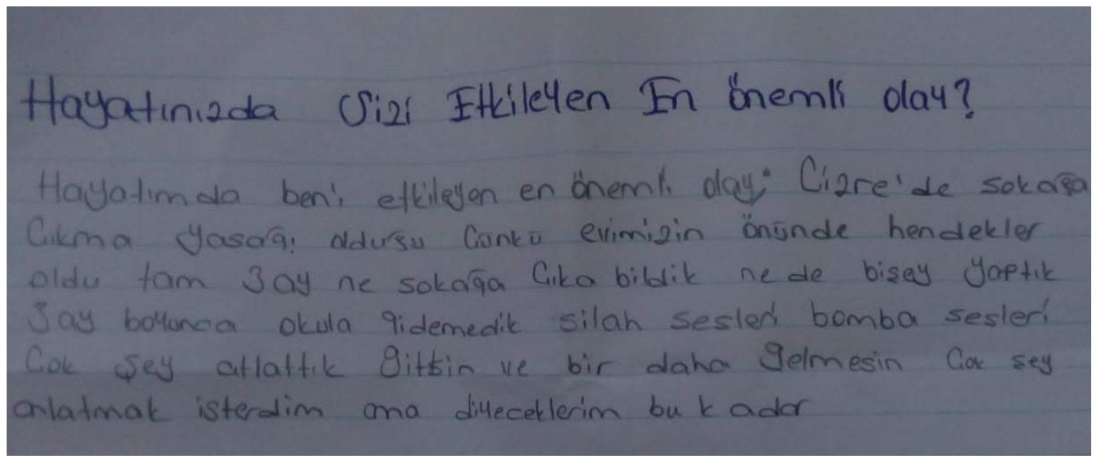

Hayatınızda Sizi Etkileyen En önemli olay?

Hayatımda beni etkileyen en önemli olay: Cizre'de sokağa Çıkma yasağı oldusu Çünkü evimizin önünde hendekler oldu tam 3 ay ne sokağa Çıka bildik ne de bişey yaptık 3 ay boyunca okula gidemedik silah sesleri bomba sesleri Çok şey atlattık gitsin ve bir daha gelmesin Çok şey anlatmak isterdim ama diyeceklerim bu kadar

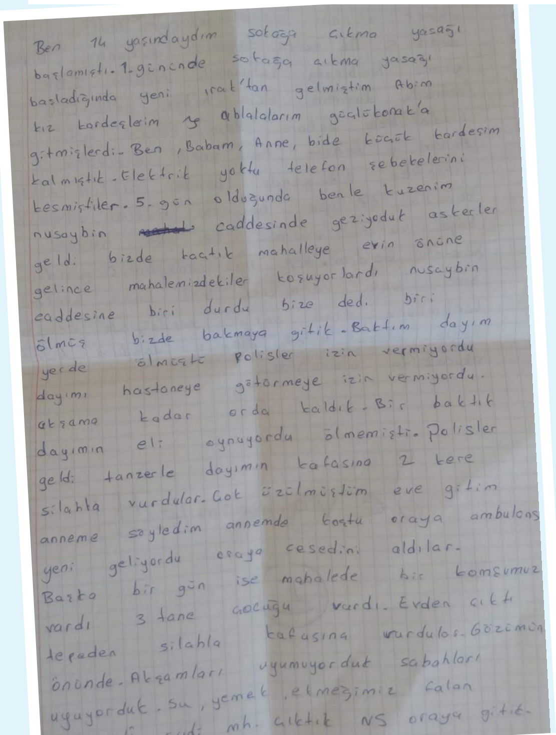

Ben 14 yaşındaydım sokağa çıkma yasağı başlamıştı. 1. gününde sokağa çıkma yasağı başladığında yeni ırak'tan gelmiştim Abim kız kardeşlerim ve ablalalarım güçlükonak'a gitmişlerdi. Ben, Babam, Anne, bide küçük kardeşim kalmıştık. Elektrik yoktu telefon şebekelerini kesmiştiler. 5. gün olduğunda benle kuzenim nusaybin ~~mahal~~ caddesinde geziyoduk askerler geldi bizde kaçtık mahalleye evin önüne gelince mahalemizdekiler koşuyorlardı nusaybin caddesine biri durdu bize dedi biri ölmüş bizde bakmaya gitik. Baktım dayım yerde ölmüştü polisler izin vermiyordu dayımı hastaneye götürmeye izin vermiyordu. akşama kadar orda kaldık. Bir baktık dayımın eli oynuyordu ölmemişti. Polisler geldi tanzerle dayımın kafasına 2 kere silahla vurdular. Çok üzülmüştüm eve gitim anneme söyledim annemde koştu oraya ambulans yeni geliyordu oraya cesedini aldılar. bir gün ise mahalede bir komşumuz Başka vardı 3 tane çocuğu vardı. Evden çıktı tepeden silahla kafasına vurdular. Gözümün önünde. Akşamları uyumuyorduk sabahları uyuyorduk. Su, yemek, ekmeğimiz falan bitmişti cudi mh. çıktık NS oraya gitik.

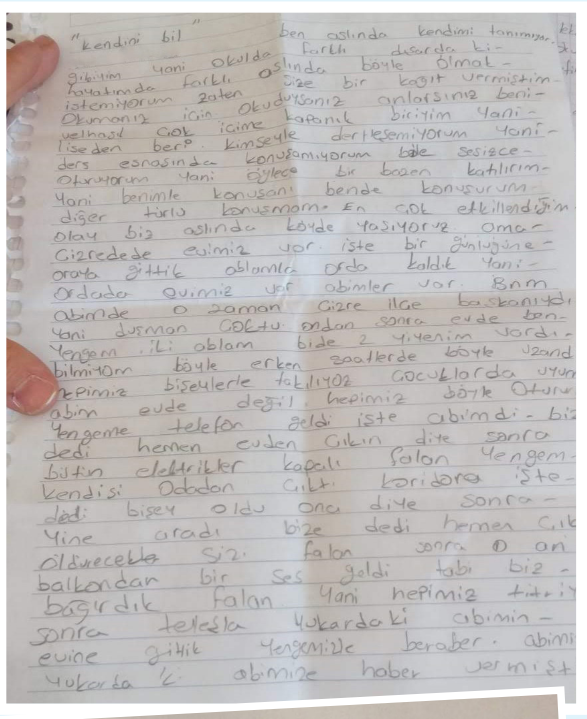

"kendini bil" ben aslında kendimi tanımıyor. farklı dışarda ki- gibiyim yani Okulda aslında böyle olmak- hayatımda farklı size bir kağıt vermiştim- istemiyorum zaten okuduysanız anlarsınız beni- Okumanız için Okuduysanız kapanık biriyim yani- velhasıl çok içime kapanık biriyim yani- liseden beri. kimseyle dertleşemiyorum yani- ders esnasında konuşamıyorum bile sesizce- Oturuyorum yani öylece bir bazen katılırım- Yani benimle konuşanı bende konuşurum- diğer türlü konuşmam. En çok etkilendiğim olay biz aslında köyde yaşıyoruz ama- Cizrede de evimiz var. iste bir günlüğüne- oraya gittik ablamla orda kaldık Yani- Ordada evimiz var abimler var. Bnm abimde o zaman Cizre ilçe başkanıydı Yani düşman çoktu. ondan sonra evde ben- Yengem iki ablam bide 2 yiyenim vardı- bilmiyom böyle erken saatlerde böyle uzand hepimiz bişeylerle takılıyoz çocuklarda uyun abim evde değil. hepimiz böyle Otur Yengeme telefon geldi iste abimdi- bi dedi hemen evden Çıkın diye sonra bütün elektrikler kapalı falan Yengem- kendisi Odadan çıktı koridora iste- dedi bişey oldu ona diye sonra- Yine aradı bize dedi hemen çık öldürecekler sizi falan sonra ① an balkondan bir ses geldi tabi biz- bağırdık falan Yani hepimiz titri sonra telesla yukardaki abimin- evine gittik Yengemizle beraber. abimi yukarda'ki abimize haber vermişt

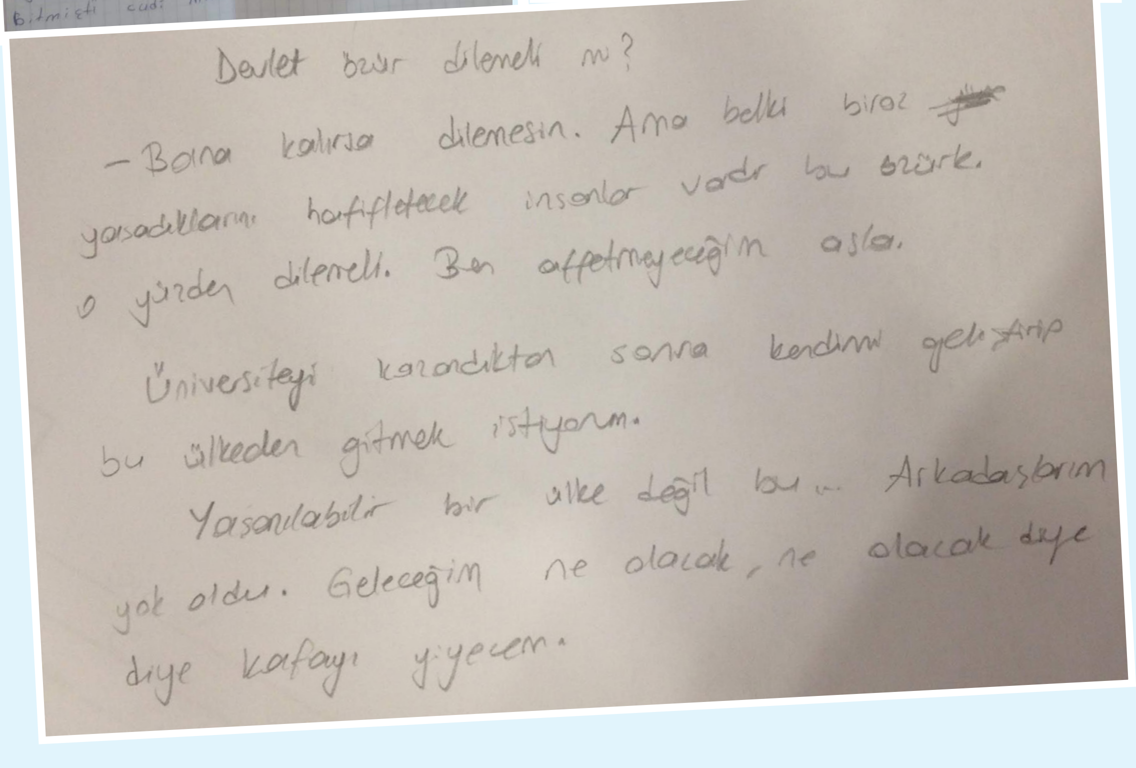

Devlet özür dilemeli mi?

-Bana kalırsa dilemesin. Ama belki biraz ~~[illegible]~~ yaşadıklarını hafifletecek insanlar vardır bu özürle. o yürekten dilemeli. Ben affetmeyeceğim asla.

Üniversiteyi kazandıktan sonra kendimi geliştirip bu ülkeden gitmek istiyorum.

Yaşanılabilir bir ülke değil bu... Arkadaşlarım yok oldu. Geleceğim ne olacak, ne olacak diye diye kafayı yiyecem.

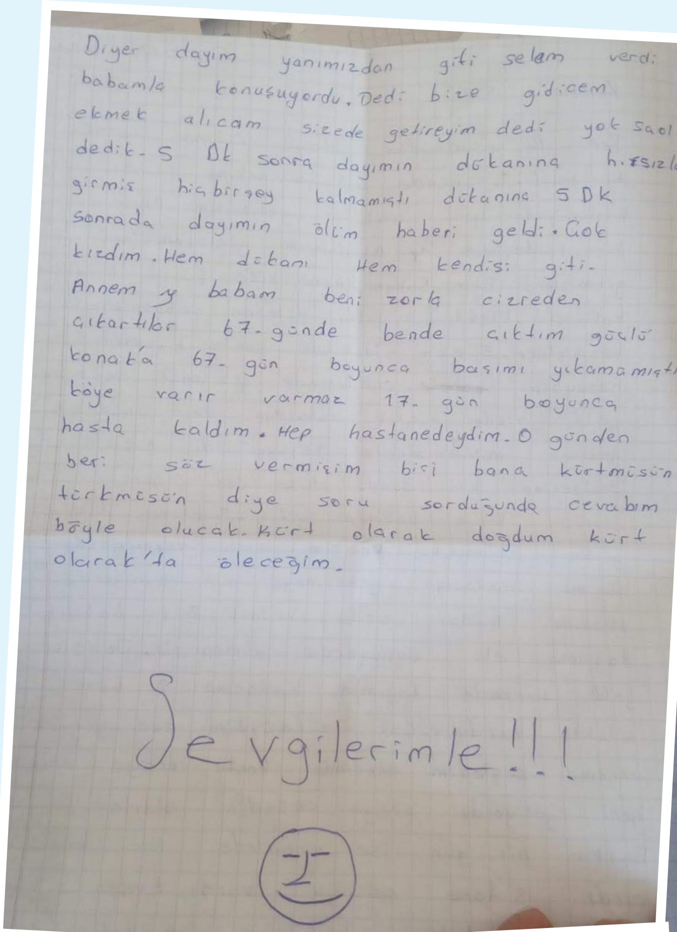

Diyer dayım yanımızdan giti selam verdi babamla konuşuyordu. Dedi: bize gidicem ekmek alıcam sizede getireyim dedi yok saol dedik. 5 Dk sonra dayımın dükanına hırsızlar girmiş hiçbirşey kalmamıştı dükanına 5 DK sonrada dayımın ölüm haberi geldi. Çok kızdım. Hem dükanı Hem kendisi giti. Annem ve babam beni zorla cizreden çıkartılar 67. günde bende çıktım güçlü konak'a 67. gün boyunca başımı yıkamamıştım köye varır varmaz 17. gün boyunca hasta kaldım. Hep hastanedeydim. O günden beri söz vermişim biri bana kürtmüsün türkmüsün diye soru sorduğunda cevabım böyle olucak. Kürt olarak doğdum kürt olarak'ta öleceğim.

Sevgilerimle!!!

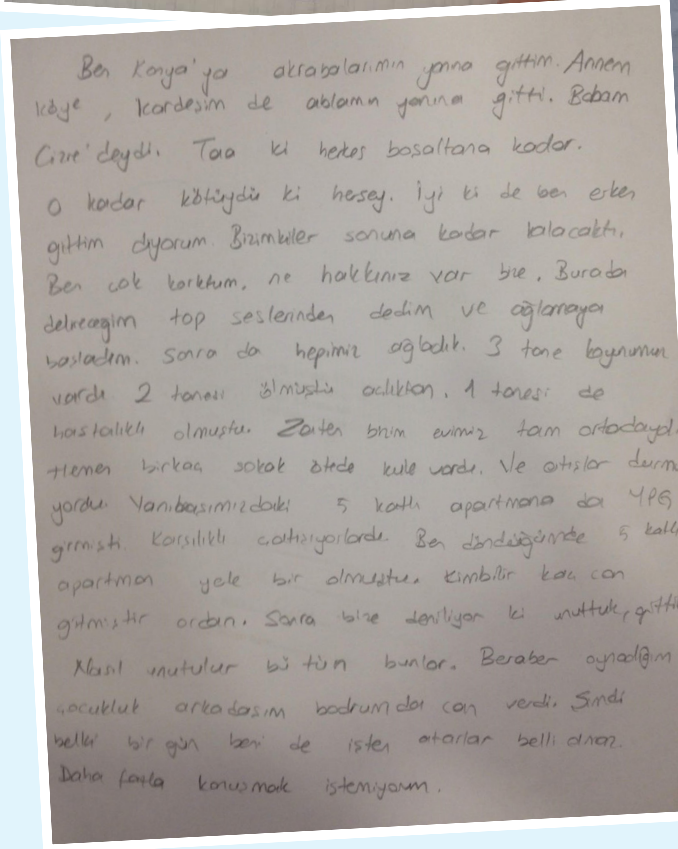

Ben Konya'ya akrabalarımın yanına gittim. Annem köye, kardeşim de ablamın yanına gitti. Babam Cizre'deydi. Taa ki herkes boşaltana kadar.

O kadar kötüydü ki herşey. İyi ki de ben erken gittim diyorum. Bizimkiler sonuna kadar kalacaktı. Ben çok korktum, ne hakkınız var bize. Burada delirecegim top seslerinden dedim ve ağlamaya başladım. Sonra da hepimiz ağladık. 3 tane koyunumuz vardı 2 tanesi ölmüştü açlıktan. 1 tanesi de hastalıklı olmuştu. Zaten bizim evimiz tam ortadaydı. Hemen birkaç sokak ötede kule vardı. Ve atışlar durmuyordu. Yanıbaşımızdaki 5 katlı apartmana da YPG girmişti. Karşılıklı çatışıyorlardı. Ben döndüğümde 5 katlı apartman yerle bir olmuştu. Kimbilir kaç can gitmiştir ordan. Sonra bize deniliyor ki unuttuk, gittik. Nasıl unutulur ki tüm bunlar. Beraber oynadığım çocukluk arkadaşım bodrumda can verdi. Şimdi belki bir gün beni de işten atarlar belli olmaz. Daha fazla konuşmak istemiyorum.

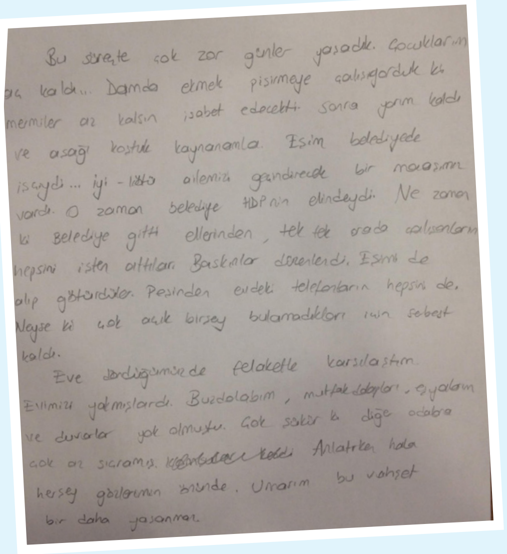

Bu süreçte çok zor günler yaşadık. Çocuklarım aç kaldı... Damda ekmek pişirmeye çalışıyorduk ki mermiler az kalsın isabet edecekti. Sonra yarım kaldı ve aşağı kaçtık kaynanamla. Eşim belediyede işçiydi... iyi-kötü ailemizi geçindirecek bir maaşımız vardı. O zaman belediye HDP'nin elindeydi. Ne zaman ki Belediye gitti ellerinden, tek tek orada çalışanların hepsini işten attılar. Baskınlar düzenlendi. Eşimi de alıp götürdüler. Peşinden evdeki telefonların hepsini de. Neyse ki çok açık birşey bulamadıkları için serbest kaldı.

Eve döndüğümüzde felaketle karşılaştım. Evimizi yakmışlardı. Buzdolabım, mutfak dolapları, eşyalarım ve duvarlar yok olmuştu. Çok şükür ki diğer odalara çok az sıçramış. ~~[illegible] kaldı~~ Anlatırken hala herşey gözlerimin önünde. Umarım bu vahşet bir daha yaşanmaz.

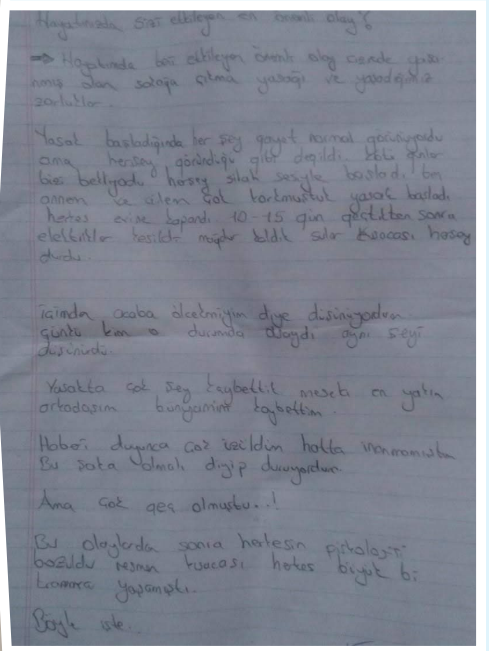

Hayatınızda sizi etkileyen en önemli olay?

⇒ Hayatımda beni etkileyen önemli olay cizrede yaşanmış olan sokağa çıkma yasağı ve yaşadığımız zorluklar.

Yasak başladığında her şey gayet normal görünüyordu ama herşey göründüğü gibi değildi. Kötü günler bizi bekliyordu herşey silah sesiyle başladı. Ben annem ve ailem çok korkmuştuk yasak başladı herkes evine kapandı 10-15 gün geçtikten sonra elektrikler kesildi mağdur kaldık sular kısacası herşey durdu.

İçimden acaba ölecekmiyim diye düşünüyordum çünkü kim o durumda olsaydı aynı şeyi düşünürdü.

Yasakta çok şey kaybettik mesela en yakın arkadaşım bünyamini kaybettim.

Haberi duyunca çok üzüldüm hatta inanmamıştım Bu şaka olmalı diyip duruyordum.

Ama çok geç olmuştu..!

Bu olaylardan sonra herkesin psikolojisi bozuldu resmen kısacası herkes büyük bi travma yaşamıştı.

Böyle işte.

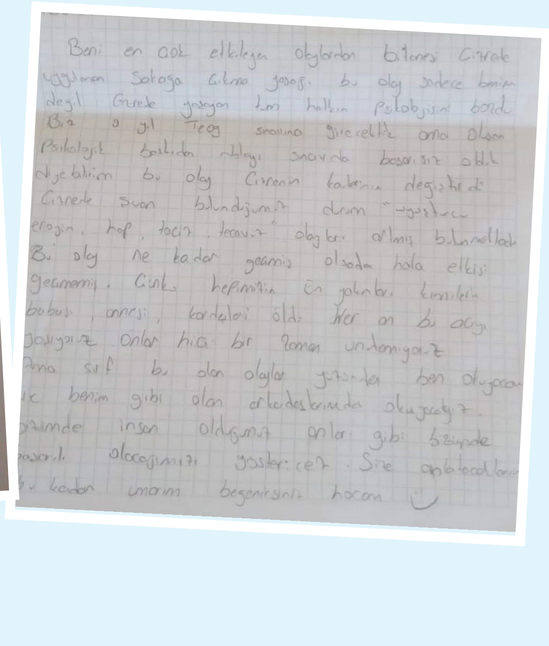

Beni en çok etkileyen olaylardan bitanesi Cizrede uygulanan Sokağa Çıkma yasağı. bu olay sadece benim değil Cizrede yaşayan tüm halkın psikolojisini bozdu. Biz o yıl Teog sınavına girecektik ama olan psikolojik baskıdan dolayı sınavda başarısız olduk diyebilirim bu olay Cizrenin kaderini değiştirdi. Cizrede şuan bulunduğumuz durum "uyuşturucu eroin, hap, taciz, tecavüz" olayları artmış bulunmaktadır. Bu olay ne kadar geçmiş olsada hala etkisi geçmemiş. Çünkü hepimizin en yakınları kimilerin babası, annesi, kardeşleri öldü Her an bu acıyı yaşıyoruz onları hiç bir zaman unutamıyoruz Ama sırf bu olan olaylar yüzünden ben okuyacağ ık benim gibi olan arkadaşlarımda okuyacağız. izimde insan olduğumuzu onlar gibi bizimde aşarılı olacağımızı göstericez. Size anlatacaklarım u kadar umarım beğenirsiniz hocam ☺